

ΠΑΝΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ

ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ:

ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ΣΤΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

ΤΙΤΛΟΣ ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ: ΤΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΩΝ ΑΤΟΜΩΝ ΥΨΗΛΗΣ ΗΛΙΚΙΑΣ (50-64) ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΚΑΙ ΟΙ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΗΣ ΗΛΙΚΙΑΣ.

ΑΝΑΛΥΣΗ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΑ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΔΕΔΟΜΕΝΑ ΤΗΣ ΒΑΣΗΣ IPUMS ΓΙΑ ΤΙΣ ΑΠΟΓΡΑΦΕΣ 1971,1981,1991 ΚΑΙ 2001.

ΜΠΟΥΓΑΤΣΑΣ ΣΩΤΗΡΗΣ

Α.Μ: 5106Μ017

ΑΘΗΝΑ

ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ 2008

Μέλη Τριμελούς Επιτροπής:

ΜΠΑΓΚΑΒΟΣ ΧΡΗΣΤΟΣ

ΡΟΜΠΟΛΗΣ ΣΑΒΒΑΣ (επιβλέπων)

ΣΑΚΕΛΛΑΡΟΠΟΥΛΟΣ ΣΠΥΡΟΣ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Εισαγωγή.....	3
Αντικείμενο και Μεθοδολογία.....	5
Κεφάλαιο 1: Τα κοινωνικοοικονομικά χαρακτηριστικά των ατόμων υψηλής ηλικίας (50-64) στην Ελλάδα.	
1.1: Εργατικό δυναμικό, ποσοστά απασχόλησης, ποσοστά ανεργίας-εννοιολογικές αποσαφηνίσεις.....	8
1.2: Οι διαχρονικές μεταβολές στην απασχόληση την ανεργία και το εργατικό δυναμικό αναφορικά με τα μεγαλύτερα σε ηλικία άτομα και η διαφοροποίηση τους κατά φύλο.....	10
1.2α: Η διάσταση του φύλου στις παρατηρούμενες μεταβολές.....	15
1.3: Οι διαχρονικές μεταβολές αναφορικά με τον τομέα απασχόλησης και η διάσταση της ηλικίας και του φύλου.....	19
1.3α: Η εξέλιξη της απασχόλησης κατά κλάδο οικονομικής δραστηριότητας και η διάσταση του φύλου.....	24
1.4: Η εξέλιξη της απασχόλησης διαχρονικά με βάση την θέση και τον τομέα απασχόλησης.....	27
1.5: Οι σημαντικές μεταβολές στο μορφωτικό επίπεδο των ατόμων υψηλής ηλικίας διαχρονικά.....	31
Κεφάλαιο 2: Οι πολιτικές διαχείρισης της ηλικίας.	
2.1: Η διαχείριση της ηλικίας- εννοιολογικό πλαίσιο.....	36
2.2: Ο αντίκτυπος της δημογραφικής γήρανσης στην απασχόληση και η αναπροσαρμογή των εργασιακών δεδομένων στις νέες προκλήσεις.....	38
2.3: Η παράταση του εργασιακού βίου και τα προσκόμματα στην απασχόληση των ατόμων υψηλής ηλικίας.....	43
2.4: Μέτρα και πολιτικές για την προώθηση και την διατήρηση των μεγαλύτερων σε ηλικία ατόμων στην απασχόληση σε εθνικό και υπερεθνικό επίπεδο.....	46
Συμπεράσματα.....	55
Βιβλιογραφία.....	59
Παραρτήματα.....	61

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Τα τελευταία χρόνια διαμορφώνεται ένας έντονος προβληματισμός σχετικά με το δημογραφικό μέλλον του πληθυσμού της Ευρώπης. Η σημαντική ανάκαμψη της γονιμότητας την περίοδο 1945-1965 (baby-boom) καθώς και τα χαμηλά επίπεδα γονιμότητας που παρατηρήθηκαν τις δεκαετίες 1980-2000, σε συνδυασμό με την αύξηση του προσδόκιμου επιβίωσης συνθέτουν ένα δυσόιωνα πλαίσιο αναφοράς, όπου η αύξηση του αριθμού των ηλικιωμένων στο σύνολο των χωρών της Ευρώπης θα συνιστά μια μάλλον αναπόφευκτη εξέλιξη. Μολονότι η γήρανση του πληθυσμού φαίνεται να ακολουθεί πορεία σύγκλισης στις περισσότερες χώρες της Ευρώπης εντούτοις το χρονοδιάγραμμα όσο και η ένταση της εξέλιξης της θα είναι διαφορετική για κάθε χώρα, ανάλογα με την ένταση που εκδηλώθηκαν κατά το παρελθόν οι δημογραφικές συνιστώσες της θνησιμότητας, της γονιμότητας και της μετανάστευσης.

Η γήρανση του πληθυσμού πέρα από την καθαρά δημογραφική της διάσταση συνιστά μία παράμετρο με παράπλευρες κοινωνικοοικονομικές προεκτάσεις και προκλήσεις για τους τομείς της απασχόλησης, της κοινωνικής ασφάλισης, της ανταγωνιστικότητας των χωρών στην παγκόσμια αγορά, καθώς και της διατήρησης ενός ικανοποιητικού επιπέδου διαβίωσης των πολιτών. Οι μεταβολές στην κατά ηλικία διάρθρωση του πληθυσμού της Ευρώπης (μείωση του αριθμού των νέων ηλικίας 0-14, συρρίκνωση του πληθυσμού που βρίσκεται σε ηλικία εργασίας 15-64, και αύξηση των μεγαλύτερων σε ηλικία ατόμων 65+) και ιδιαίτερα στο πληθυσμό σε ηλικία εργασίας εγείρουν ερωτήματα για το πώς θα καλυφθούν οι ανάγκες της αγοράς από την πλευρά της προσφοράς, ενώ εντείνουν τις ανησυχίες για την βιωσιμότητα των συστημάτων κοινωνικής ασφάλισης. Στο προβληματισμό που επικρατεί για την δημογραφική γήρανση ιδιαίτερη σημασία φαίνεται ότι κατέχει η θέση των μεγαλύτερων ατόμων (50-64) στην αγορά εργασίας. Η παραπάνω διαπίστωση θα πρέπει να συνδεθεί αφενός με την συρρίκνωση που αναμένεται να σημειωθεί στο πληθυσμό 15-64 τα επόμενα χρόνια, η οποία θα προκύψει από την έξοδο από τον εργασιακό βίο των ατόμων που προήλθαν από τις γενιές όπου σημειώθηκε σημαντική ανάκαμψη των δεικτών γονιμότητας (1945-1965) και από την είσοδο των ολιγομελών γενεών της περιόδου (1980-2000) στην αγορά εργασίας. Στο βαθμό που αναμένονται οι παραπάνω εξελίξεις η παραμονή ή η πρόωρη αποχώρηση των ατόμων που βρίσκονται στα υψηλότερα ηλικιακά κλιμάκια αποκτά βαρύνουσα σημασία σε ένα καθεστώς διευρυνόμενης δημογραφικής γήρανσης και συρρίκνωσης των ενδιάμεσων ηλικιών (15-64). Με άλλα λόγια οι δημογραφικές εξελίξεις που αναμένονται καθιστούν αναγκαία την διατήρηση των μεγαλύτερων σε ηλικία εργαζομένων, προκειμένου να αποφευχθεί μια ενδεχόμενη αδυναμία κάλυψης των αναγκών σε εργασία από την πλευρά της προσφοράς. Σε ένα δεύτερο επίπεδο η πρόωρη αποχώρηση από την αγορά εργασίας λειτουργεί επιβαρυντικά στα συστήματα συνταξιοδότησης

αφενός γιατί συνδέεται με την αύξηση των δαπανών αφετέρου διότι συνεπάγεται την μείωση των εσόδων που εισρέουν στα ταμεία των ασφαλιστικών φορέων.

Στην περίπτωση της Ελλάδας οι παραπάνω δημογραφικές εξελίξεις δεν διαφοροποιούνται σημαντικά από το ευρύτερο πλαίσιο των μεταβολών που σημειώνονται στις χώρες της ΕΕ. Οι διαφορές που μπορούν να εντοπιστούν αφορούν την ένταση και το χρονοδιάγραμμα ως προς την επέλευση των μεταβολών και όχι ως προς την εξέλιξη των τάσεων (Μπάγκαβος Χ., Μωυσίδης Α., 2004:18). Το δημογραφικό τοπίο όπως διαμορφώθηκε στην χώρα μεταπολεμικά χαρακτηρίζεται από μείωση της θνησιμότητας, η οποία οδήγησε σε σημαντική αύξηση στο προσδόκιμο επιβίωσης. Παράλληλα τα επίπεδα γονιμότητας αν και σε ένα αρχικό επίπεδο ακολούθησαν σταθερή πορεία σε όλη την διάρκεια της μεταπολεμικής περιόδου, τις τελευταίες δεκαετίες του 20^{ου} αιώνα ωστόσο παρουσίασαν σημαντική συρρίκνωση, γεγονός που οδήγησε σε μείωση του αριθμού των γεννήσεων. Στην περίπτωση της μετανάστευσης, η Ελλάδα από χώρα εκροής μεταναστών μετατρέπεται από τα μέσα της δεκαετίας του 70' και κυρίως την δεκαετία του 90' σε χώρα εισροής μεταναστών. Η είσοδος των μεταναστών την δεκαετία 1991-2001 αποτέλεσε την βασική συνιστώσα αύξησης του συνολικού πληθυσμού της χώρας με αποτέλεσμα η αύξηση του συνολικού πληθυσμού να συνδεθεί περισσότερο με τις εξελίξεις της μετανάστευσης και λιγότερο με την φυσική αύξηση του πληθυσμού (Μπάγκαβος Χ., Μωυσίδης Α., 2004:20).

Η σημερινή κατά ηλικία δομή του πληθυσμού της χώρας διαμορφώθηκε κάτω από τις μεταβολές που σημειώθηκαν στις συνιστώσες της θνησιμότητας της γονιμότητας και της μετανάστευσης. Η παρούσα δομή του πληθυσμού φαίνεται να διαμορφώνει στο μέλλον μία δυναμική με κύριο χαρακτηριστικό την συρρίκνωση του πληθυσμού των νεότερων ηλικιών (0-14), την επιβράδυνση αρχικά στην αύξηση του πληθυσμού των ενδιάμεσων ηλικιών (15-64) και τελικά την συρρίκνωση του. Στις υψηλές ηλικίες η εξέλιξη του πληθυσμού θα ακολουθήσει αποκλίνουσα πορεία σε σχέση με τις νεότερες και ενδιάμεσες, καθώς στο μέλλον το μερίδιο των ατόμων 65 ετών και άνω θα αυξάνεται διαρκώς στο συνολικό πληθυσμό της χώρας. Οι παραπάνω μεταβολές που αναμένονται είναι σημαντικές γιατί συνδέονται με ζητήματα που αφορούν την κοινωνικοοικονομική οργάνωση της χώρας, την βιωσιμότητα των συνταξιοδοτικών συστημάτων και τις δυνατότητες κάλυψης των αναγκών της αγοράς. Η συρρίκνωση του πληθυσμού 15-64 θα συνδυαστεί με την αδυναμία κάλυψης των αναγκών της αγοράς εργασίας από την πλευρά της προσφοράς, αφού στο μέλλον το εν δυνάμει εργατικό δυναμικό θα είναι αριθμητικά λιγότερο σε σχέση με το παρελθόν. Έτσι ενώ στο παρελθόν οι ανάγκες σε εργασία καλύπτονταν από την αύξηση που παρουσίαζε ο πληθυσμός σε ηλικία εργασίας στο μέλλον η κάλυψη των αναγκών σε εργασία μεταβάλλει τα δεδομένα απασχόλησης, κάνοντας αναγκαία την διεύρυνση των ποσοστών απασχόλησης (Μπάγκαβος Χ., 2001:71).

Κομβική θέση στις εξελίξεις που αναμένουμε στο μέλλον κατέχει αναμφισβήτητα η ηλικιακή ομάδα 50-64, αφενός διότι αριθμός των ατόμων που βρίσκονται σε αυτή την ηλικία αναμένεται να αυξάνει, αφετέρου τα χαμηλά ποσοστά απασχόλησης των ατόμων υψηλής ηλικίας τόσο στην χώρα μας όσο και στις χώρες της ΕΕ αφήνουν σημαντικά περιθώρια για την αξιοποίηση του εργατικού δυναμικού των ατόμων υψηλής ηλικίας. Η διατήρηση τους σε καθεστώς απασχόλησης θα απαιτήσει την αλλαγή των εργασιακών δεδομένων και την υιοθέτηση φιλικών πολιτικών απασχόλησης προσανατολισμένων στην διάσταση της ηλικίας.

Αντικείμενο και Μεθοδολογία

Αντικείμενο της παρούσας εργασίας είναι η διερεύνηση της θέσης των μεγαλύτερων σε ηλικία ατόμων στην απασχόληση (50-64) διαχρονικά όπως αυτή προκύπτει από την χρήση των στατιστικών δεδομένων της βάσης Iprums για την χρονική περίοδο 1971-2001. Η παρούσα εργασία περιλαμβάνει δυο μέρη. Στο πρώτο μέρος επιχειρείται μια ποσοτική διερεύνηση των μεταβολών που συντελούνται διαχρονικά στην αγορά της εργασίας. Αρχικά το ενδιαφέρον επικεντρώνεται στην σκιαγράφηση των κοινωνικοοικονομικών χαρακτηριστικών των ατόμων 50-64. Συγκεκριμένα στο κεφάλαιο 1 επιχειρείται η εννοιολογική αποσαφήνιση των ορισμών εργατικό δυναμικό, απασχόλησης, ανεργίας. Στην συνέχεια παρουσιάζονται στατιστικά στοιχεία για τα μεγέθη της απασχόλησης και της ανεργίας, ενώ γίνεται αναφορά και στην διαφοροποίηση των παραπάνω μεγεθών με βάση το φύλο. Επιπλέον εξετάζονται και οι μεταβολές στην απασχόληση με βάση την θέση και τον τομέα απασχόλησης που κατέχουν τα μεγαλύτερα άτομα στην αγορά εργασίας. Τέλος στο πρώτο μέρος εξετάζονται και οι διαχρονικές μεταβολές στο μορφωτικό επίπεδο των μεγαλύτερων σε ηλικία ατόμων τόσο από την διάσταση του φύλου όσο και της ηλικίας.

Στο δεύτερο μέρος της εργασίας δίνεται έμφαση στις πολιτικές διαχείρισης της ηλικίας, στις πολιτικές και στα μέτρα εκείνα που αποβλέπουν στην άρση των εμποδίων και των αντικινήτρων αναφορικά με την απασχόληση των μεγαλύτερων σε ηλικία ατόμων. Στο πρώτο κεφάλαιο περιγράφονται σε αδρές γραμμές το εννοιολογικό πλαίσιο και οι αρχές μιας ολοκληρωμένης πολιτικής διαχείρισης της ηλικίας. Το δεύτερο κεφάλαιο αναφέρεται στον αντίκτυπο της δημογραφικής γήρανσης στην απασχόληση και στην ανάγκη αναπροσαρμογής των εργασιακών δεδομένων στις προκλήσεις που αναμένονται. Στο τελευταίο κεφάλαιο της δεύτερης ενότητας το ενδιαφέρον εστιάζεται στα μέτρα εκείνα και τις πολιτικές που προωθούνται σε εθνικό και υπερεθνικό επίπεδο και που αποβλέπουν στην διατήρηση και επανένταξη στην αγορά εργασίας των ατόμων υψηλής ηλικίας. Παράλληλα επιχειρείται η ανάδειξη πολιτικών ποιοτικής διαχείρισης της ηλικίας στην χώρα μέσα από την ποσοτική διάσταση των δεδομένων και των τάσεων που διαμορφώθηκαν στην Ελλάδα την περίοδο 1971-2001.

Ο μεθοδολογικός άξονας της εργασίας επικεντρώνεται στην ανάδειξη των μεταβολών στην απασχόληση και συγκεκριμένα στην εξέλιξη των ποσοστών απασχόλησης κατά θέση και τομέα αναφορικά με τα άτομα ηλικίας 50-64. Η κεντρική υπόθεση εργασίας δομείται στο ότι με δεδομένη την συρρίκνωση του πληθυσμού 15-64 σε συνδυασμό με την τάση αύξησης του πληθυσμού ηλικίας 50-64 που αναμένεται στο μέλλον και με δεδομένα τα περιθώρια αύξησης των ποσοστών απασχόλησης των μεγαλύτερων σε ηλικία ατόμων, η επιμήκυνση του εργασιακού τους βίου μπορεί να συμβάλλει στην αντιμετώπιση των δημογραφικών προκλήσεων, υπό την αίρεση ότι ακολουθούνται στοχευμένες πολιτικές διαχείρισης της ηλικίας.

Η μέθοδος που ακολουθήθηκε στην ανά χείρας εργασία αφορά την ανάλυση στατιστικών δεδομένων καθώς και την αναζήτηση της σχετικής ελληνόγλωσσης και ξενόγλωσσης βιβλιογραφίας. Πηγή άντλησης στατιστικών δεδομένων αποτέλεσε η βάση Ipubs, η οποία χρησιμοποιείται για πρώτη φορά για τους σκοπούς της συγκεκριμένης θεματικής (την ανάδειξη δηλαδή των κοινωνικοοικονομικών χαρακτηριστικών των ατόμων υψηλής ηλικίας στην Ελλάδα για την περίοδο 1971-2001). Τα δεδομένα που χρησιμοποιήθηκαν συνιστούν δείγματα των απογραφικών περιόδων 1971, 1981, 1991, 2001, που διενήργησε η Εθνική Στατιστική Υπηρεσία. Ωστόσο πρέπει να τονιστεί ότι η βάση Ipubs αν και στηρίζεται στα δεδομένα των απογραφών της ΕΣΥΕ στην πραγματικότητα δεν αποτελεί συλλογή στατιστικών δεδομένων, αντίθετα αποτελείται από μικροδεδομένα, δηλαδή η κάθε καταγραφή αναφέρεται σε άτομα και νοικοκυριά με όλα τα χαρακτηριστικά να κωδικοποιούνται αριθμητικά. Στα περισσότερα δείγματα τα άτομα εντάσσονται στα νοικοκυριά διευκολύνοντας έτσι την μελέτη των ατομικών τους χαρακτηριστικών στα πλαίσια της οικογένειας ή της κατοικίας. Το δειγματοληπτικό σχέδιο που χρησιμοποιήθηκε στα δεδομένα αφορά την συστηματική δειγματοληψία για τις περιόδους 1971, 1991, 2001, ενώ για την περίοδο 1981 το δειγματοληπτικό σχέδιο αναφέρεται στο 10% από το σύνολο των επεξεργασμένων δεδομένων. Η δειγματοληπτική μονάδα αναφοράς είναι το νοικοκυριό ενώ το δειγματοληπτικό κλάσμα και στις 4 απογραφικές περιόδους είναι 10%. Τέλος οι μονάδες αναφοράς στα μικροδεδομένα αφορούν τις κατοικίες, τα νοικοκυριά, τα άτομα, καθώς και το πληθυσμό που ήταν εγκατεστημένος στη χώρα κατά την περίοδο διεξαγωγής της απογραφής. Στα μικροδεδομένα της βάσης δεν συμπεριλαμβάνονται οι συλλογικές κατοικίες (στρατώνες, φυλακές, νοσοκομεία κτλ). Περισσότερες πληροφορίες σχετικά με την βάση Ipubs και τα δεδομένα μπορούν να αναζητηθούν στην ηλεκτρονική διεύθυνση:

<http://www.international.ipums.org/international> Minnesota Population Center. Integrated Public Use Microdata Series - International: Version 4.0. Minneapolis: University of Minnesota, 2008.

Τα δεδομένα που αντλήσαμε από την βάση Ipubs τα επεξεργαστήκαμε με το στατιστικό πρόγραμμα Spss. Συγκεκριμένα από το σύνολο των μεταβλητών επιλέξαμε να ασχοληθούμε με το πληθυσμό ελληνικής υπηκοότητας, το πληθυσμό που γεννήθηκε στην Ελληνική επικράτεια

και που διέμενε στην χώρα κατά την διάρκεια των ετών 1971-2001. Από το συγκεκριμένο πληθυσμό το ενδιαφέρον μας επικεντρώθηκε στα άτομα ηλικίας 50-64 και για τα δύο φύλα, καθώς και στο εσωτερικό της ηλικιακής ομάδας 50-64, δηλαδή στις ηλικίας 50-54, 55-59, 60-64.

Από το πληθυσμό στόχο που ορίσαμε επιλέξαμε να εξετάσουμε συγκεκριμένες παραμέτρους που αφορούν το μορφωτικό τους επίπεδο, την απασχόληση, την θέση και το τομέα απασχόλησης. Συγκεκριμένα σε ότι αφορά το μορφωτικό επίπεδο, το ενδιαφέρον εστιάστηκε στο εάν μεταβάλλεται διαχρονικά το επίπεδο των ατόμων υψηλής ηλικίας. Το επίπεδο εκπαίδευσης που απέκτησαν μας παρείχε μια σαφή ένδειξη για το εάν διαχρονικά διαπιστώνεται αύξηση στο μορφωτικό επίπεδο της συγκεκριμένης ηλικιακής ομάδας. Το εκπαιδευτικό επίπεδο ομαδοποιήθηκε σε κατηγορίες. Στην πρώτη εντάσσονται τα άτομα εκείνα που δεν έχουν ολοκληρώσει την πρωτοβάθμια εκπαίδευση, η είχαν παρακολουθήσει μερικές τάξεις στο δημοτικό ή δεν πήγαν σχολείο. Στην δεύτερη κατηγορία εντάσσονται τα άτομα που είχαν ολοκληρώσει την πρωτοβάθμια εκπαίδευση. Στη τρίτη κατηγορία συμπεριλαμβάνονται τα άτομα που είχαν ολοκληρώσει την δευτεροβάθμια εκπαίδευση και τέλος στην τελευταία κατηγορία ανήκουν τα άτομα που ολοκλήρωσαν την τριτοβάθμια εκπαίδευση, διέθεταν δηλαδή πτυχίο πανεπιστημιακής εκπαίδευσης. Στην περίπτωση της απασχόλησης οι παράμετροι που εξετάσαμε αφορούσαν την απασχόληση και την ανεργία, δηλαδή το ποσοστό του πληθυσμού υψηλής ηλικίας που εργαζόταν ή βρισκόταν σε αναζήτηση εργασίας. Επιπλέον σε ότι αφορά την απασχόληση εξετάσαμε και την θέση που κατείχαν τα άτομα στην αγορά εργασίας, δηλαδή εάν εργάζονταν είτε ως εργοδότες, είτε ως μισθωτοί, αυτοαπασχολούμενοι ή βοηθοί στην οικογενειακή επιχείρηση. Σε ότι αφορά το τομέα απασχόλησης, το ενδιαφέρον μας στράφηκε στις μεταβολές που σημειώνονται διαχρονικά στο πρωτογενή (γεωργία, κτηνοτροφία, αλιεία, δασοκομία, θήρα), στο δευτερογενή (μεταποίηση, κατασκευές, ορυχεία, παροχή νερού, ηλεκτρικού, φυσικού αερίου), στο τριτογενή (παροχή υπηρεσιών).

Τέλος προχωρήσαμε στην διαδικασία crosstabs με την βοήθεια του στατιστικού προγράμματος Spss προκειμένου να διαπιστώσουμε την ύπαρξη ή μη σημαντικών σχέσεων μεταξύ των μεταβλητών που μας αφορούν έτσι ώστε να προχωρήσουμε στην ανάλυση των δεδομένων.

Κεφάλαιο 1: Τα κοινωνικοοικονομικά χαρακτηριστικά των ατόμων υψηλής ηλικίας (50-64).

1.1: Εργατικό δυναμικό, ποσοστά απασχόλησης, ποσοστά ανεργίας-εννοιολογικές αποσαφηνίσεις.

Το μέγεθος ενός πληθυσμού συνιστά μια δημογραφική παράμετρο στην οποία αποδίδονται ωστόσο οικονομικές διαστάσεις. Έτσι οι εξελίξεις που μπορούν να προκύψουν αναφορικά με το μέγεθος ενός πληθυσμού αποτυπώνονται σε μία σειρά κοινωνικοοικονομικών μεταβλητών που σχετίζονται άμεσα με την αγορά εργασίας (π.χ. με την προσφορά και την ζήτηση εργασίας) την συνταξιοδότηση ή ακόμα και με συγκεκριμένες ανάγκες σε υποδομές ή υπηρεσίες (π.χ. η γήρανση του πληθυσμού ή η αύξηση του αριθμού των νέων συνεπάγονται αύξηση των δαπανών υγείας, καθώς και την αύξηση υπηρεσιών φροντίδας και φύλαξης) (Μπάγκαβος Χ., 2003:183).

Η αναζήτηση ωστόσο των επιπτώσεων που προκύπτουν από τις δημογραφικές μεταβολές δεν πρέπει να περιορίζονται μόνο στο συνολικό μέγεθος ενός πληθυσμού. Τα τελευταία χρόνια γίνεται περισσότερο ξεκάθαρο από ποτέ ότι και οι αλλαγές στο μέγεθος των διαφορετικών ηλικιακών ομάδων (αλλαγές που αφορούν την κατά ηλικία διάρθρωση ενός πληθυσμού) επηρεάζουν με την σειρά τους μια σειρά κοινωνικοοικονομικών μεταβλητών. Οι αλλαγές στο μέγεθος κάθε γενιάς στον αριθμό των ατόμων συγκεκριμένης ηλικίας αποτυπώνονται στο μέγεθος του εργατικού δυναμικού μίας χώρας, γεγονός που μπορεί να επηρεάσει την αγορά εργασίας. Με άλλα λόγια εάν διαχρονικά παρατηρείται η τάση να εισέρχονται λιγότερα άτομα στην εργασία σε σχέση με αυτά που αποχωρούν από τον επαγγελματικό βίο λόγω συνταξιοδότησης, τότε η παραπάνω εξέλιξη θα απαιτήσει την μεταβολή των ποσοστών συμμετοχής έτσι ώστε να αποφευχθεί η μείωση του ποσοστού απασχόλησης από την πλευρά της προσφοράς. Με τα παραπάνω ζητήματα και με το πώς εξελίσσεται η κατάσταση της απασχόλησης διαχρονικά, θα ασχοληθούμε στα κεφάλαια που ακολουθούν. Στο σημείο αυτό κρίνεται σκόπιμη η εννοιολογική αποσαφήνιση κάποιων βασικών ορισμών και εννοιών.

Με τον όρο εργατικό δυναμικό αναφερόμαστε στον αριθμό των ατόμων τα οποία σε μία δεδομένη χρονική στιγμή είτε απασχολούνται είτε είναι άνεργοι. Ο πληθυσμός σε ηλικία εργασίας αναφέρεται στο σύνολο των ατόμων που βρίσκονται στην ηλικιακή ομάδα 15-64. Τα άτομα τα οποία αν και ανήκουν στο πληθυσμό 15-64 αλλά δεν απασχολούνται ούτε είναι άνεργοι (δεν ανήκουν στον εργατικό δυναμικό) συνιστούν το μη ενεργό πληθυσμό. Αποτυπώνοντας τις παραπάνω σχέσεις σε μαθηματική μορφή έχουμε: (1) $E=A+U$, όπου E το εργατικό δυναμικό, A ο αριθμός των απασχολούμενων ατόμων και U ο αριθμός των ανέργων (2) $P=E+M$ όπου P ο πληθυσμός 15-64, E το εργατικό δυναμικό και M ο ανενεργός πληθυσμός (Μπάγκαβος Χ., 2003: 188). Γίνεται φανερό από τις παραπάνω σχέσεις ότι οι όποιες μεταβολές συμβαίνουν στο πληθυσμό 15-64 αποτυπώνονται στο εργατικό δυναμικό μίας χώρας. Το μέγεθος του εργατικού δυναμικού μίας χώρας μπορεί να μεταβληθεί από τις αλλαγές που σημειώνονται τόσο στο μέγεθος του πληθυσμού σε ηλικία εργασίας, όσο και από τις αλλαγές στην κατά ηλικία διάρθρωση του. Δεν θα πρέπει ωστόσο να παραβλέπεται και το γεγονός ότι και οι μεταβολές στα ποσοστά συμμετοχής, στο λόγο δηλαδή του μεγέθους του

εργατικού δυναμικού προς το πληθυσμό σε ηλικία εργασίας επηρεάζουν το μέγεθος του εργατικού δυναμικού.

Στο σημείο αυτό θα πρέπει να τονιστεί ότι ο ορισμός των απασχολούμενων ατόμων παρουσιάζει διαφορές σε κάθε χρονική περίοδο αναφορικά με τα κριτήρια που πρέπει να πληρούνται έτσι ώστε ένα άτομο να χαρακτηριστεί ως εργαζόμενο. Συγκεκριμένα για την περίοδο των απογραφών 1971-1981 ως απασχολούμενοι θεωρούνται τα άτομα 14 ετών και άνω, τα οποία με την εργασία τους εξοικονομούν τα μέσα για την συντήρησή τους, των ιδίων ή των νοικοκυριών τους. Εργάζονται δηλαδή με σκοπό το κέρδος, ή την αμοιβή ή για να βοηθήσουν στην οικογενειακή επιχείρηση χωρίς να λαμβάνουν αμοιβή εκτός της συντήρησής τους ως μέλη της οικογένειας. Επιπλέον ως εργαζόμενος θεωρείται και το άτομο το οποίο εργαζόταν συνήθως αλλά κατά την περίοδο της απογραφής δεν εργάστηκε γιατί βρισκόταν είτε σε άδεια, είτε ήταν ασθενής, είτε γιατί οι καιρικές συνθήκες δεν το επέτρεπαν. Τέλος για την ίδια περίοδο αναφοράς ως εργαζόμενοι θεωρούνταν τα άτομα η εργασία των οποίων χαρακτηριζόταν ως εποχική ενώ κριτήριο για να θεωρηθούν τα συμβοηθούμενα μέλη ως εργαζόμενα ήταν η συστηματική απασχόλησή τους για το 1/3 του κανονικού ωραρίου που λειτουργεί η επιχείρηση¹. Την περίοδο 1991 ως απασχολούμενοι θεωρούνται τα άτομα ηλικίας 14-65 τα οποία μία εβδομάδα πριν την πραγματοποίηση της απογραφής είχαν εργαστεί έστω και για μία ώρα προκειμένου να εξοικονομήσουν τα μέσα συντήρησης των ιδίων ή του νοικοκυριού τους, ενώ ως απασχολούμενοι θεωρούνταν και τα άτομα που δεν εργάστηκαν την εβδομάδα πριν την διεξαγωγή της απογραφής, λόγω ασθένειας, άδειας ή εποχικότητας της εργασίας.² Από το 2001 ο ορισμός της απασχόλησης διαφοροποιείται³ καθώς η μελέτη αφορά τα άτομα 15-64. Ως απασχολούμενοι θεωρούνται τα άτομα 15 ετών και άνω τα οποία εργάστηκαν έστω και μία ώρα πριν την εβδομάδα διεξαγωγής της απογραφής.⁴ Στους απασχολούμενους συμπεριλαμβάνονται τα μέλη των νοικοκυριών που βοηθούν στις οικογενειακές επιχειρήσεις χωρίς να αμείβονται καθώς και τα άτομα που απουσίαζαν από την απασχόληση (λόγω ασθένειας, άδειας, κακών καιρικών συνθηκών, κτλ).

Καθίσταται σαφές από την παράθεση των παραπάνω ότι ο ορισμός των απασχολούμενων διαφοροποιείται σε κάθε χρονική περίοδο καθώς μεταβάλλονται τα κριτήρια βάσει των οποίων ένα άτομο χαρακτηρίζεται ως εργαζόμενο. Στην παρούσα εργασία η αναφορά μας στο εργατικό δυναμικό ακολουθεί την μεθοδολογία που εφαρμόστηκε στις διαφορετικές απογραφικές περιόδους (1971, 1981, 1991, 2001) με εξαίρεση ίσως το γεγονός ότι και στις 4 περιόδους η αναφορά μας στο εργατικό δυναμικό σχετίζεται με την ηλικιακή ομάδα 15-64 (και όχι με την ηλικιακή ομάδα 14-64 όπως

¹ Βλ Σχετικά με τον ορισμό του εργαζόμενου για την περίοδο 1971 Ipums Database 2008, enumeration instructions txt at : http://international.ipums.org/international/enum_materials_pdf/enum_instruct_gr1971.pdf (27 june 2008).

² Βλ Ipums Database 2008, enumeration instructions, txt at: http://international.ipums.org/international/enum_materials_pdf/enum_instruct_gr1991.pdf (27 june 2008).

³ Από το 1998 στο υπολογισμό του εργατικού δυναμικού ο πληθυσμός που εξετάζεται αφορά τις ηλικίες 15-64 και όχι τις ηλικίες 14-64. Βλ ενδεικτικά ΕΣΥΕ.

⁴ Βλ Ipums Database 2008, enumeration instructions, txt at: http://international.ipums.org/international/enum_materials_pdf/enum_instruct_gr2001.pdf (27 june 2008).

συμβαίνει στις απογραφές πριν το 2001). Ως άνεργοι ορίζονται τα άτομα ηλικίας 15 ετών και άνω τα οποία δεν εργάστηκαν έστω και μία ώρα την εβδομάδα αναφοράς των στοιχείων. Επιπλέον ένα άτομο θεωρείται άνεργο εάν είναι στην διαδικασία αναζήτησης εργασίας και έχει κάνει συγκεκριμένες προσπάθειες για την εξεύρεση εργασίας τις τελευταίες εβδομάδες που προηγούνται της έρευνας και είναι διατεθειμένο να εργασθεί μέσα στις επόμενες εβδομάδες (στην περίπτωση εξεύρεσης εργασίας).

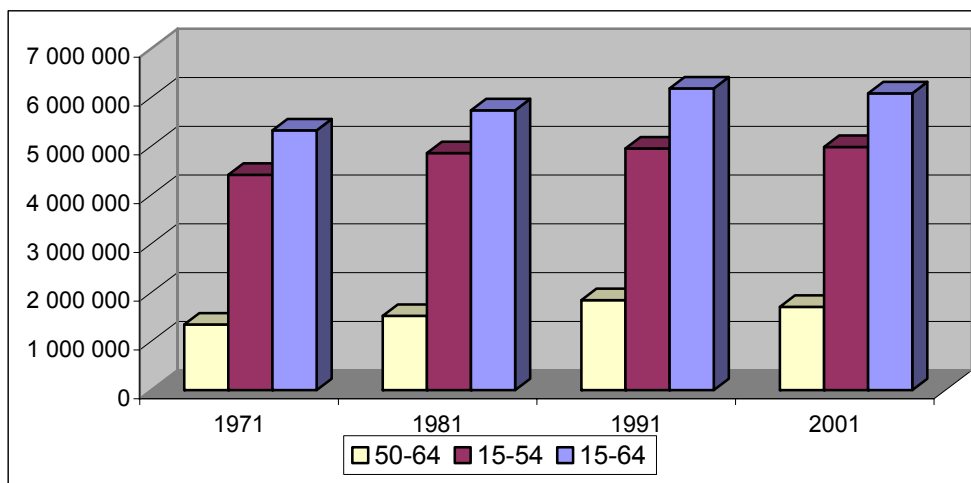
Μερικοί χρήσιμοι δείκτες για την μελέτη της απασχόλησης και της ανεργίας αποτελούν τα ποσοστά απασχόλησης και ανεργίας. Ως ποσοστό απασχόλησης ορίζεται ο λόγος του αριθμού των απασχολούμενων ατόμων προς το πληθυσμό σε ηλικία εργασίας και στην πραγματικότητα εκφράζει την δυνατότητα της οικονομίας να παράγει απασχόληση, για εκείνα τα άτομα που μπορούν να απασχοληθούν (Μπάγκαβος Χ., 2003: 192). Αντίθετα το ποσοστό ανεργίας αναφέρεται στον αριθμό των ατόμων που αν και επιθυμούν να εργαστούν δεν μπορούν να απασχοληθούν και ορίζεται ως ο λόγος του αριθμού των ατόμων που είναι άνεργοι προς το εργατικό δυναμικό.

1.2: Οι διαχρονικές μεταβολές στην απασχόληση, ανεργία και το εργατικό δυναμικό αναφορικά με τα μεγαλύτερα σε ηλικία άτομα και η διαφοροποίηση τους κατά ηλικία και φύλο.

Κατά την διάρκεια των τελευταίων τριάντα ετών (1971-2001) το μέγεθος του πληθυσμού σε ηλικία απασχόλησης σημειώνει αυξητική πορεία. Η αύξηση αυτή θα πρέπει να συνδεθεί εν μέρει με την διατήρηση των επιπέδων γονιμότητας σε σταθερά επίπεδα κατά την μεταπολεμική περίοδο, γεγονός που οδήγησε σε έναν σχετικά υψηλό αριθμό ατόμων να εισέλθουν σε ηλικία απασχόλησης. Η αύξηση όμως του πληθυσμού των ατόμων σε ηλικία εργασίας οφείλεται εν μέρει και στην έντονη μεταναστευτική εισροή⁵ που σημειώθηκε τις τελευταίες δεκαετίες του 20^{ου} αιώνα και ιδιαίτερα στις μεταναστευτικές εισροές της δεκαετίας του 90'. Στην περίπτωση της ηλικιακής ομάδας των ατόμων υψηλότερης ηλικίας 50-64 η πορεία που συντελείται και εδώ διαχρονικά αφορά την απόλυτη αλλά και σχετική αύξηση του πληθυσμού των ατόμων υψηλής ηλικίας (Διάγραμμα 1).

⁵ Αν και η συνεισφορά της μετανάστευσης υπήρξε καταλυτική ως προς την αύξηση του πληθυσμού 15-64 (κυρίως την περίοδο 1990 και εξής), στην περίπτωση μας η ανάλυση περιορίζεται στο πληθυσμό ελληνικής υπηκοότητας, στα άτομα εκείνα που γεννήθηκαν και διέμεναν στην χώρα κατά την διάρκεια των απογραφών. Όλα τα μεγέθη που εξετάζονται παρακάτω εξετάζονται κάτω από την συγκεκριμένη διάσταση.

* Διάγραμμα 1: Η εξέλιξη του πληθυσμού ηλικίας 15-64, 15-54 και 50-64 την χρονική περίοδο 1971-2001.

Πηγή: Επεξεργασία στατιστικών δεδομένων της βάσης Iprums, 2008.

Η αύξηση του αριθμού των ατόμων ηλικίας 15-64 συνδυάστηκε και με την σχετική αύξηση του εργατικού δυναμικού της χώρας διαχρονικά η οποία ανήλθε σε 23,4%⁶ για την χρονική περίοδο 1971-2001. Την ίδια στιγμή ο αριθμός των απασχολούμενων ατόμων παρουσίασε σχετική αύξηση κατά 36.948 άτομα (12,7%) ενώ το εργατικό δυναμικό αυξήθηκε κατά 69.784 άτομα. Πάρα την αύξηση που σημειώθηκε στον αριθμό των απασχολούμενων ατόμων που βρίσκονταν σε ηλικία εργασίας, το ποσοστό απασχόλησης διατηρήθηκε σε σταθερά επίπεδα συνολικά για την περίοδο 1971-2001, ενώ για την περίοδο 1981-1991 παρουσιάζεται ασθενής μείωση. Έτσι το 1971 από τα 100 άτομα ηλικίας 15-64 τα 54 εργάζονταν, ενώ τριάντα έτη μετά ο αριθμός των απασχολούμενων ατόμων σε ηλικία εργασίας παρέμεινε σταθερός στα 54 άτομα. Επιπλέον ο αριθμός των ανέργων για το πληθυσμό 15-64 αυξανόταν με την πάροδο του χρόνου, ενώ την περίοδο 1971 ο αριθμός τους ανερχόταν σε 8922 άτομα, την περίοδο 2001 ο αριθμός τους αυξήθηκε κατά 32836 χιλιάδες άτομα (3,7%) οδηγώντας σε μεταβολή του ποσοστού των ανέργων από 1,7% σε 6,9% (το 2001 το ποσοστό ανεργίας ήταν 4 φορές υψηλότερο από το 1971).

Οι μεταβολές στον πληθυσμό σε ηλικία εργασίας σχετίζονται σε σημαντικό βαθμό και με τις μεταβολές που συμβαίνουν στο εσωτερικό της ηλικιακής ομάδας 15-64 και πιο συγκεκριμένα στο πληθυσμό 15-54, ο οποίος συνιστά τον κορμό του πληθυσμού σε ηλικία εργασίας (Μπάγκαβος Χ., 2006:7). Αναφορικά με την εξέλιξη του εργατικού δυναμικού ηλικίας 15-54,

* Τα δεδομένα εκφράζονται σε χιλιάδες. Στην περίπτωση του διαγράμματος 1 ο αριθμός των ατόμων 15-64, 15-54 και 50-64 αναφέρεται σε εκατομμύρια. Στην πραγματικότητα τα δεδομένα της βάσης Iprums όπως ήδη έχει αναφερθεί αναφέρονται στο 10% του πληθυσμού της χώρας και αναφέρονται σε χιλιάδες. Ωστόσο αν θέλουμε μπορούμε να τα υπολογίσουμε σε εκατομμύρια όπως κάναμε και στο διάγραμμα 1. Έτσι αν για παράδειγμα διαιρέσουμε τον αριθμό των ατόμων που βρισκόταν σε ηλικία απασχόλησης 532498 το 1971 με το 0,1 τότε έχουμε το μέγεθος εκφρασμένο σε εκατομμύρια, 5.324.980 τιμή που ανταποκρίνεται στο πληθυσμό της χώρας την συγκεκριμένη περίοδο. Στο κείμενο τα μεγέθη αφορούν το πληθυσμό σε χιλιάδες.

⁶ Η σχετική αύξηση προκύπτει από την διαφορά της τελικής τιμής ενός μεγέθους από την αρχική τιμή του προς την αρχική του τιμή. Στη περίπτωση μας από το πίνακα 1 υπολογίσαμε αρχικά το μέγεθος του εργατικού δυναμικού την περίοδο 1971 (298252) και 2001 (368036). Στην συνέχεια αφαιρέσαμε το τελικό μέγεθος του εργατικού δυναμικού της περιόδου 2001 από το αρχικό μέγεθος της περιόδου του 1971 και διαιρέσαμε με το αρχικό μέγεθος.

διαχρονικά φαίνεται ότι αυξάνει το μέγεθος του, καθώς από 254.529 χιλιάδες άτομα που ήταν το 1971 αυξήθηκε κατά 75.284 χιλιάδες άτομα σημειώνοντας σχετική αύξηση κατά 29,5%. Επιπλέον η αύξηση του εργατικού δυναμικού υπήρξε υψηλότερη από την αύξηση που αφορά στον αριθμό των απασχολούμενων ατόμων. Ο αριθμός των απασχολούμενων ατόμων ηλικίας 15-54 αυξήθηκε κατά 44.259 (18,0%) ενώ ο αριθμός των ανέργων παρουσίασε σχετική αύξηση κατά 31.029 άτομα (378%). Όπως προκύπτει από τον πίνακα 1 διαχρονικά το ποσοστό απασχόλησης των ατόμων ηλικίας 15-54, παρουσίασε αύξηση. Συγκεκριμένα η αύξηση αφορά μόνο την χρονική περίοδο του 2001, καθώς για την δεκαετία του 1981 και του 1991 παρουσιάζεται μείωση και στασιμότητα αντίστοιχα. Έτσι ενώ το 1971 στα 100 άτομα των ηλικιών 15-54, τα 56 βρισκόταν σε κατάσταση απασχόλησης, την περίοδο του 1981 και 1991, οι εργαζόμενοι ήταν 55 και 56. Το 2001 το μέγεθος των απασχολούμενων αυξήθηκε σε 59 άτομα.

Πίνακας 1: Η εξέλιξη της επαγγελματικής κατάστασης διαχρονικά κατά ομάδες ηλικιών.

Έτη	Ηλικίες	Απασχολούμενοι (1)		Άνεργοι (2)		Μη Ένεργοί		Άγνωστο		Σύνολο		Συντελεστής Μεταβολής* (απασχόληση)
		N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	
1971	15-64	289330	54,3	8922	1,7	204166	38,3	30080	5,6	532498	100	0,98
	50-64	67628	50,2	1140	0,8	49831	37,0	16024	11,9	134623	100	0,99
	15-54	246323	55,8	8206	1,9	170391	38,6	16600	3,8	441520	100	0,98
												1991-1981
1981	15-64	305829	53,3	14012	2,4	226474	39,5	27480	4,8	573795	100	0,97
	50-64	75938	49,8	1040	0,7	55384	36,3	20083	13,2	152445	100	0,82
	15-54	267066	54,9	13532	2,8	193907	39,9	11569	2,4	486074	100	1,08
												2001-1991
1991	15-64	319090	51,6	27574	4,5	265665	42,9	6244	1,0	618573	100	1,04
	50-64	75866	41,1	1800	1,0	105477	57,1	1559	0,8	184702	100	1,01
	15-54	276604	55,8	26670	5,4	187103	38,2	5116	1,0	495493	100	1,04
												2001-1971
2001	15-64	326278	53,6	41758	6,9	226028	37,1	14411	2,4	608475	100	0,99
	50-64	71002	41,6	4948	2,9	89971	52,7	4915	2,9	170836	100	0,82
	15-54	290578	58,3	39235	7,9	157991	31,7	10825	2,2	498629	100	1,04

Πηγή: Επεξεργασία στατιστικών δεδομένων της βάσης Iruims, 2008.

*Ο συντελεστής μεταβολής προκύπτει από το λόγο των ποσοστών και συγκεκριμένα από το ποσοστό μίας χρονικής περιόδου Β προς το ποσοστό της χρονικής περιόδου Α. Το εργατικό δυναμικό υπολογίζεται από το άθροισμα των απασχολούμενων και των ανέργων για μια συγκεκριμένη χρονική περίοδο (1)+(2).

Παράλληλα σημαντικές ήταν και οι εξελίξεις στην ανεργία για το πληθυσμό 15-54. Σε όλο το φάσμα της περιόδου 1971-2001 τα ποσοστά των ανέργων σημείωσαν αύξηση με το ποσοστό να αυξάνει από 1,9% σε 7,9% με το μέγεθος της ανεργίας τελικά να είναι 4,2 φορές υψηλότερο το 2001.

Στην περίπτωση της ηλικιακής ομάδας 50-64 το εργατικό δυναμικό όπως προκύπτει από το πίνακα 1 διαχρονικά παρουσίασε αύξηση για την περίοδο 1971-2001 κατά 7182 άτομα και σχετική μεταβολή κατά 10,4%. Στην περίπτωση των απασχολούμενων ο αριθμός τους παρουσίασε αύξηση στο σύνολο της περιόδου που εξετάζουμε. Συγκεκριμένα ο αριθμός τους

αυξήθηκε κατά 3374 άτομα (5,0%). Ωστόσο η κατάσταση φαίνεται να διαφοροποιείται την περίοδο του 1991 και 2001, καθώς ο αριθμός των απασχολούμενων εμφάνισε στασιμότητα και ασθενή μείωση σε σχέση με το 1981. Το 1991 ο αριθμός των απασχολούμενων παρέμεινε σταθερός, ενώ 10 χρόνια αργότερα, μειώθηκε κατά 4936 άτομα (6,5%). Οι μεταβολές στο αριθμό των απασχολούμενων συνδύαστηκαν και από αντίστοιχη μείωση στα ποσοστά απασχόλησης. Τα ποσοστά απασχόλησης των ατόμων υψηλής ηλικίας με εξαίρεση το έτος 1981 παρουσίασαν σημαντική συρρίκνωση. Έτσι ενώ το 1971 στα 100 άτομα ηλικίας 50-64 τα 50 βρίσκονταν σε κατάσταση απασχόλησης την περίοδο 1991 και 2001, τα άτομα που εργάζονταν ήταν 41 και 42 αντίστοιχα. Στην περίπτωση των ανέργων ηλικίας 50-64 ο αριθμός τους σημειώνει αύξηση κατά την διάρκεια των περιόδων 1991 και 2001, με το μέγεθος τους να μεταβάλλεται κατά 660 άτομα (58,0%) και 3808 (334%) άτομα αντίστοιχα. Τα ποσοστά ανεργίας κυμάνθηκαν σε σταθερά επίπεδα την περίοδο 1971-1991 αυξήθηκαν ωστόσο την περίοδο 2001 σε 3% (από 1% που ήταν την περίοδο του 1971). Αξιοσημείωτες είναι ωστόσο οι μεταβολές που συμβαίνουν στο αριθμό των ατόμων υψηλής ηλικίας που αποτελούν το μη ενεργό πληθυσμό, δηλαδή τα άτομα εκείνα που δεν συμμετέχουν στο εργατικό δυναμικό ούτε ως απασχολούμενοι, αλλά ούτε και ως άνεργοι. Από τον πίνακα 1 φαίνεται ότι ο πληθυσμός των μη ενεργών ατόμων διαχρονικά αυξάνει, έτσι ενώ την περίοδο 1981 ο αριθμός των μη ενεργών ατόμων αυξήθηκε κατά 5.553 άτομα σε σχέση με το 1971, το 1991 ο αριθμός τους ήταν 2,1 φορές υψηλότερος σε σχέση με το 1971. Η τάση αύξησης διατηρείται και το 2001 με τον αριθμό των μη ενεργών ατόμων να είναι κατά 1,8 φορές υψηλότερος από τον αρχικό. Η παραπάνω εξέλιξη αποτυπώνεται και στην αύξηση των ποσοστών μη ενεργού πληθυσμού. Το 1971 στα 100 άτομα ηλικίας 50-64 τα 42 ήταν μη ενεργά ενώ την περίοδο 1991 και 2001 τα μεγέθη αφορούσαν 58 και 54 άτομα αντίστοιχα. Πρέπει να τονιστεί πάντως ότι η διαχρονική εξέλιξη των μεγεθών που αφορούν την απασχόληση, την ανεργία και το εργατικό δυναμικό παρουσιάζεται διαφοροποιημένη στο εσωτερικό της ηλικιακής ομάδας 50-64. Οι μεταβολές στα παραπάνω μεγέθη του πληθυσμού 50-64 στην πραγματικότητα αντανακλούν τις αλλαγές που έλαβαν χώρα στο εσωτερικό των ατόμων υψηλής ηλικίας και συγκεκριμένα στις επιμέρους ηλικιακές ομάδες των 50-54, 55-59, 60-64.

Διαχρονικά η μείωση στα ποσοστά απασχόλησης του πληθυσμού 50-64 φαίνεται να προκύπτει (πίνακας 2) από την σημαντική μείωση της απασχόλησης των ενδιάμεσων ηλικιών (55-59) και από την ιδιαίτερα έντονη συρρίκνωση των ποσοστών απασχόλησης στις υψηλότερες ηλικίες⁷ (60-64). Αντίθετα η αύξηση στην απασχόληση των νεότερων σε ηλικία ατόμων (50-54) δεν μπόρεσε να αντισταθμίσει την τάση συρρίκνωσης που παρατηρήθηκε στις άλλες ηλικιακές

⁷ Στο κείμενο η αναφορά μας στον πληθυσμό των ατόμων ηλικίας 60-64, συχνά θα αποδίδεται και με τον όρο άτομα υψηλότερης ηλικίας.

ομάδες. Η μεταβολή των συνολικών ποσοστών απασχόλησης του πληθυσμού 50-64 από 50,2% το 1971 σε 41,6% το 2001 προέκυψε από την μείωση των ποσοστών απασχόλησης στις ηλικίες 55-59 από 51,7% σε 43,3%, καθώς και από την εντονότερη συρρίκνωση στις ηλικίες 60-64 από 42,5% σε 23,0%. Η αύξηση του μεριδίου απασχόλησης των νεότερων σε ηλικία εργαζομένων από 56,4% σε 57,9% δεν μπόρεσε να μεταβάλει την συνολική μείωση της απασχόλησης των ατόμων υψηλής ηλικίας (50-64). Η συρρίκνωση των ποσοστών απασχόλησης στις ηλικίες 55-59 και 60-64 την τελευταία δεκαετία του 20^{ου} αιώνα φαίνεται να υποκρύπτει την τάση πρόωρης εξόδου στα άτομα υψηλότερης ηλικίας στο βαθμό που το μερίδιο της απασχόλησης τους παρουσιάζει έντονη συρρίκνωση τα τελευταία τριάντα χρόνια. Στις ενδιάμεσες ηλικίες η σημαντική συρρίκνωση στο μερίδιο απασχόλησης ενδεχομένως να φανερώνει την παρουσία της παραπάνω διαδικασίας εντούτοις, η τάση ίσως να διαφοροποιείται στο εσωτερικό της ομάδας 55-59 και να αφορά περισσότερο τα άτομα που πλησιάζουν τις υψηλότερες ηλικίες.

Πίνακας 2: Η εξέλιξη της επαγγελματικής κατάστασης διαχρονικά για το πληθυσμό ηλικίας 50-64 ετών.

Έτη	Ηλικίες	Απασχολούμενοι		Άνεργοι		Μη ενεργοί		Άγνωστο		Σύνολο		Συντελεστής μεταβολής (απασχόληση)
		N	%	N	%	N	%	N	%			
1981-1971												
1971	50-54	24621	56,4	424	1,0	16056	36,8	2544	5,8	43645	100	1,02
	55-59	24493	51,7	472	1,0	17623	37,2	4815	10,2	47403	100	0,87
	60-64	18514	42,5	244	0,6	16152	37,1	8665	19,9	43575	100	0,70
	50-64	67628	50,2	1140	0,8	49831	37,0	16024	11,9	134623	100	1,01
1991-1981												
1981	50-54	37175	57,4	560	0,9	22817	35,3	4172	6,4	64724	100	0,89
	55-59	24159	49,9	368	0,8	17834	36,8	6060	12,5	48421	100	0,86
	60-64	14604	37,2	112	0,3	14733	37,5	9851	25,1	39300	100	0,70
	50-64	75938	49,8	1040	0,7	55384	36,3	20083	13,2	152445	100	0,82
2001-1991												
1991	50-54	33380	54,2	896	1,5	26915	43,7	431	0,7	61622	100	1,08
	55-59	26722	42,8	657	1,1	34518	55,3	573	0,9	62470	100	1,03
	60-64	15764	26,2	247	0,4	44044	73,3	555	0,9	60610	100	1,00
	50-64	75866	41,1	1800	1,0	105477	57,1	1559	0,8	184702	100	1,01
2001-1971												
2001	50-54	35302	57,9	2425	4,0	21934	36,0	1329	2,2	60990	100	0,99
	55-59	22202	43,3	1876	3,7	25895	50,5	1272	2,5	51245	100	0,77
	60-64	13498	23,0	647	1,1	42142	71,9	2314	3,9	58601	100	0,49
	50-64	71002	41,6	4948	2,9	89971	52,7	4915	2,9	170836	100	0,82

Πηγή: Επεξεργασία στατιστικών δεδομένων της βάσης Irumts, 2008.

Στην περίπτωση της ανεργίας η εξέλιξη των ποσοστών μεταβάλλεται στην ομάδα 50-64 ανάλογα με τις μεταβολές που λαμβάνουν χώρα στο εσωτερικό της. Η αύξηση που παρατηρείται διαχρονικά στα ποσοστά ανεργίας θα αποτελέσει κοινή τάση και για τις τρεις ηλικιακές ομάδες του πληθυσμού των ατόμων υψηλής ηλικίας με την διαφορά όμως ότι η εξέλιξη της διαφοροποιείται ανάλογα με την ηλικία. Τα άτομα νεότερης ηλικίας (50-54) παρουσίασαν

υψηλότερη αύξηση των ποσοστών ανεργίας από 1,0% σε 4,0% σε διάστημα 30 ετών. Στις μεγαλύτερες ηλικίες η τάση αύξησης εάν και αποτέλεσε και εδώ κοινό χαρακτηριστικό κυμάνθηκε ωστόσο σε χαμηλότερα επίπεδα από 1,0% σε 3,7% στις ενδιάμεσες και από 0,6% σε 1,1% στις υψηλότερες ηλικίες. Με άλλα λόγια φαίνεται ότι όσο αυξάνεται η ηλικία τόσο μειώνεται και ο κίνδυνος της ανεργίας. Η παραπάνω εξέλιξη συνδέεται με το γεγονός ότι η μετάβαση στις υψηλότερες ηλικίες συνεπάγεται και περισσότερες πιθανότητες για αποχώρηση από την αγορά εργασίας γεγονός που οδηγεί όλο και λιγότερα άτομα των υψηλών ηλικιών να εργάζονται ή να βρίσκονται στην διαδικασία αναζήτησης εργασίας (στην περίπτωση που ήταν άνεργοι και επιθυμούσαν να εργαστούν). Στα άτομα ωστόσο των νεότερων και ενδιάμεσων ηλικιών τα υψηλά ποσοστά ανεργίας λειτουργούν ως δείκτες της επιθυμίας τους να εργαστούν αλλά και της αδυναμίας της αγοράς εργασίας να τους απορροφήσει.

Στην περίπτωση του μη ενεργού πληθυσμού η διάσταση της ηλικίας συνδέεται σε σημαντικό βαθμό με την συμμετοχή ή όχι στην οικονομική δραστηριότητα. Από το πίνακα 2 φαίνεται ότι τα άτομα των νεότερων ηλικιών διαχρονικά παρουσίαζαν χαμηλότερα ποσοστά μη ενεργού πληθυσμού συγκριτικά με τα άτομα των μεγαλύτερων ηλικιών. Επιπρόσθετα τα ποσοστά μη ενεργού πληθυσμού στις ηλικίες 50-54 στην διάρκεια της περιόδου 1971-2001 συρρικνώθηκαν. Ενδεικτικά αναφέρουμε ότι στις ηλικίες 50-54 το 2001 αντιστοιχούσαν 36 μη ενεργά άτομα, ενώ την ίδια στιγμή ο αριθμός των μη οικονομικά ενεργών ατόμων ανερχόταν στις ενδιάμεσες και υψηλές ηλικίες στα 50 και 72 άτομα αντίστοιχα. Από τα παραπάνω φαίνεται πώς η μετάβαση στα υψηλότερα ηλικιακά κλιμάκια συνδέεται και με την αντίστοιχη αύξηση του μη ενεργού πληθυσμού στις υψηλότερες ηλικίες.

1.2α: Η διάσταση του φύλου στις παρατηρούμενες μεταβολές.

Οι μεταβολές στα μεγέθη της απασχόλησης και της ανεργίας διαφοροποιούνται όχι μόνο ως προς την διάσταση της ηλικίας αλλά και ως προς την διάσταση του φύλου. Στο πληθυσμό των ανδρών το ποσοστό απασχόλησης του πληθυσμού 50-64 εάν και κυμαίνεται σε υψηλά επίπεδα την περίοδο του 1971 (79,9%) διαχρονικά παρουσιάζει συρρίκνωση φθάνοντας το 2001 στο 60,7% (πίνακας 3). Η μείωση στο μέγεθος της απασχόλησης των ανδρών ήταν αποτέλεσμα των μεταβολών στα ποσοστά απασχόλησης στο εσωτερικό της ομάδας 50-64. Η συρρίκνωση της απασχόλησης προήλθε από την μείωση στο μερίδιο απασχόλησης του πληθυσμού 50-54 από 89,3% σε 79,8% ενώ συνδυάστηκε και από την σημαντική συρρίκνωση που σημειώθηκε στο μερίδιο απασχόλησης στις ηλικίες 55-59 (από 82,3% σε 64,4%). Η συνεισφορά στην συνολική μείωση του ποσοστού απασχόλησης υπήρξε μεγαλύτερη στην περίπτωση των υψηλότερων ηλικιών καθώς το μερίδιο τους στην απασχόληση παρουσίασε εντονότερη συρρίκνωση σε σχέση με τις άλλες ηλικιακές ομάδες από 68,0% σε 36,4% την περίοδο 1971-2001.

Οι νεότερες ηλικίες των ανδρών αλλά και οι ενδιάμεσες, παρουσιάζονται περισσότερο ευάλωτες στην ανεργία καθώς διαχρονικά εμφανίζουν την τάση αύξησης του ποσοστού ανεργίας όπως φαίνεται να προκύπτει από το πίνακα 3.

Πίνακας 3: Η Εξέλιξη της επαγγελματικής κατάστασης κατά ομάδες ηλικιών στο πληθυσμό των ανδρών.

Έτη	Ηλικίες	Απασχολούμενοι		Άνεργοι		Μη ενεργοί		Άγνωστο		Σύνολο		Συντελεστής μεταβολής (απασχόληση)
		N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	
1971	50-54	18646	89,3	327	1,6	798	3,8	1103	5,3	20874	100	1,00
	55-59	19097	82,3	385	1,7	1123	4,8	2592	11,2	23197	100	0,99
	60-64	14545	68,0	201	0,9	1240	5,8	5400	25,3	21836	100	0,92
	50-64	52288	79,9	913	1,4	3161	4,8	9095	13,9	65457	100	1,00
1981												1991-1981
	50-54	28687	89,3	480	1,5	-	-	2951	9,2	32118	100	0,95
	55-59	19078	81,0	318	1,4	-	-	4145	17,6	23541	100	0,85
	60-64	11679	63,1	98	0,5	-	-	6746	36,4	18523	100	0,67
	50-64	59444	80,1	896	1,2	-	-	13842	18,7	74182	100	0,82
1991												2001-1991
	50-54	25354	84,5	632	2,1	3685	12,3	355	1,1	3006	100	0,94
	55-59	21263	69,0	530	1,7	8575	27,8	455	1,5	30823	100	0,93
	60-64	12567	42,5	206	0,7	16331	55,3	441	1,5	29545	100	0,86
	50-64	59184	65,5	1368	1,5	28591	31,6	1231	1,4	90374	100	0,92
2001												2001-1971
	50-54	24117	79,8	1406	4,7	3651	12,1	1050	3,5	30224	100	0,89
	55-59	15978	64,4	1249	5,0	6630	26,7	968	3,9	24825	100	0,78
	60-64	9957	36,4	35	0,1	15335	56,0	2060	7,5	27378	100	0,53
	50-64	50052	60,7	2690	3,3	25616	31,1	4078	4,9	82436	100	0,76

Πηγή: Επεξεργασία στατιστικών δεδομένων της βάσης Irumts, 2008.

Το 2001 το ποσοστό ανεργίας ήταν 2,9 φορές υψηλότερο στις ηλικίες 50-54 από το 1971 (από 1,6% σε 4,7%) ενώ για τις ηλικίες 55-59 το ποσοστό ήταν 2,7 φορές υψηλότερο για την ίδια περίοδο αναφοράς (από 1,7% σε 5,0%). Αντίθετα οι άνδρες υψηλότερης ηλικίας παρουσιάζονται λιγότερο ευάλωτοι στην ανεργία καθώς παρατηρείται διαχρονική συρρίκνωση των ποσοστών ανεργίας (από 0,9 % σε 0,1 %).

Στην περίπτωση των γυναικών τα ποσοστά απασχόλησης κυμάνθηκαν σε σαφώς χαμηλότερα επίπεδα σε σχέση με τον ανδρικό πληθυσμό. Το 1971 από τις 100 γυναίκες ηλικίας 50-64 οι 22 ήταν απασχολούμενες (πίνακας 4), ενώ την ίδια στιγμή από τους 100 άνδρες ηλικίας 50-64 οι 80 εργάζονταν. Την περίοδο 1981 και 1991 η απασχόληση των γυναικών υψηλής ηλικίας ακολούθησε φθίνουσα πορεία με το ποσοστό να διαμορφώνεται στο 21,1% και 17,7% αντίστοιχα. Το 2001 ωστόσο το ποσοστό απασχόλησης ανέκαμψε στο 23,7%. Οι παραπάνω εξελίξεις διαμορφώθηκαν κάτω από την επίδραση των μεταβολών που σημειώθηκαν στα ποσοστά των επιμέρους ηλικιακών ομάδων. Η ασθενής αύξηση της απασχόλησης στις υψηλές ηλικίες συνδυάστηκε και με την σημαντική μείωση του μεριδίου απασχόλησης στις υψηλότερες ηλικίες από 17,9% σε 11,3% την περίοδο 1971-2001. Ωστόσο η σημαντική αύξηση στα επίπεδα απασχόλησης των

γυναικών ηλικίας 50-54 από 26,2% σε 36,4% καθώς και η ασθενής αύξηση στο μερίδιο απασχόλησης των γυναικών ενδιάμεσης ηλικίας από 22,3% σε 23,6% αντιστάθμισαν την μείωση που σημειώθηκε στις υψηλότερες ηλικίες, οδηγώντας στην ασθενή αύξηση της συνολικής απασχόλησης των γυναικών υψηλής ηλικίας.

Πίνακας 4: Η εξέλιξη της επαγγελματικής κατάστασης στις γυναίκες κατά ομάδες ηλικιών.

Έτη	Ηλικίες	Απασχολούμενοι		Άνεργοι		Μη ενεργοί		Άγνωστο		Σύνολο		Συντελεστής μεταβολής (απασχόληση)
		N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	
1971	50-54	5975	26,2	97	0,4	15258	67,0	1441	6,3	22771	100	0,96
	55-59	5396	22,3	87	0,4	16500	68,2	2223	9,2	24206	100	0,90
	60-64	3969	17,9	43	0,2	14912	67,2	3265	14,7	22189	100	0,78
	50-64	15340	22,2	227	0,3	46670	67,5	6929	10,0	69166	100	0,93
												1991-1981
1981	50-54	8488	26,0	80	0,2	22817	70,0	1221	3,7	32606	100	0,94
	55-59	5081	20,4	50	0,2	17834	71,7	1915	7,7	24880	100	0,78
	60-64	2925	14,1	14	0,1	14733	70,9	3105	14,9	20777	100	0,62
	50-64	16494	21,1	144	0,2	55384	70,8	6241	8,0	78263	100	0,77
												2001-1991
1991	50-54	8026	25,4	264	0,8	23230	73,5	96	0,3	31616	100	1,43
	55-59	5459	17,2	127	0,4	25943	82,0	118	0,4	31647	100	1,37
	60-64	3197	10,3	41	0,1	27713	89,2	114	0,4	31065	100	1,10
	50-64	16682	17,7	432	0,5	76886	81,5	328	0,3	94328	100	1,35
												2001-1971
2001	50-54	11185	36,4	1019	3,3	18283	59,4	279	0,9	30766	100	1,31
	55-59	6224	23,6	627	2,4	19265	72,9	304	1,2	26420	100	0,97
	60-64	3541	11,3	612	2,0	26807	85,9	254	0,8	31214	100	0,54
	50-64	20950	23,7	2258	2,6	64355	72,8	837	0,9	88400	100	0,97

Πηγή: Επεξεργασία στατιστικών δεδομένων της βάσης Irumts, 2008.

Στο σημείο αυτό πρέπει να τονιστεί ότι παρά την εντονότερη συρρίκνωση που σημειώθηκε στην απασχόληση των ανδρών ηλικίας 50-64 την περίοδο 1971-2001 εντούτοις τα ποσοστά των ανδρών κυμάνθηκαν σε υψηλότερα επίπεδα σε σχέση με των γυναικών της ίδιας ηλικίας. Το 2001 το ποσοστό των απασχολουμένων ανδρών ήταν 2,6 φορές υψηλότερο των γυναικών αλλά και στο εσωτερικό της ηλικιακής ομάδας 50-64 τα ποσοστά των ανδρών ήταν υψηλότερα στις νεότερες ηλικίες, παρά την αύξηση των ποσοστών που σημειώθηκαν στις γυναίκες ηλικίας 50-54. Στις ηλικίες 50-54 τα ποσοστά απασχόλησης των ανδρών ήταν 2,2 φορές υψηλότερα, ενώ στις ηλικίες 55-59, 60-64 ήταν 2,7 και 3,2 φορές υψηλότερα των γυναικών για το έτος 2001. Από το πίνακα 4 προκύπτει ότι τα ποσοστά ανεργίας αυξήθηκαν για το πληθυσμό των γυναικών ηλικίας 50-64 από 0,4% σε 2,6% το 2001, αύξηση η οποία σχετίζεται με την αύξηση των επιπέδων ανεργίας στο εσωτερικό της ηλικιακής ομάδας 50-64. Το 2001 το ποσοστό ανεργίας στις ηλικίες 50-54 ήταν 8,2 φορές υψηλότερο από την περίοδο του 1971 ενώ στις ηλικίες 55-59 και 60-64 ήταν 6 και 10 φορές υψηλότερο σε σχέση με το παρελθόν. Πάρα την αύξηση της ανεργίας των γυναικών που σημειώθηκε την περίοδο 1971-2001 οι άνδρες φαίνεται ότι (πίνακες

3 και 4) ήταν περισσότερο ευάλωτοι στην ανεργία σε σχέση με τις γυναίκες της ίδιας ηλικίας. Σε ότι αφορά το μη ενεργό πληθυσμό των γυναικών υψηλής ηλικίας φαίνεται ότι ακολούθησε ανοδική πορεία κατά την διάρκεια των τελευταίων τριάντα ετών. Το 1971 ενώ στις 100 γυναίκες ηλικίας 50-64 οι 67 δεν άνηκαν στον οικονομικά ενεργό πληθυσμό, τις δεκαετίες που ακολούθησαν ο αριθμός τους αυξήθηκε σε 71, 81 και 72 άτομα (1981, 1991, 2001). Στο εσωτερικό της ηλικιακής ομάδας των γυναικών υψηλής ηλικίας η ομάδα των νεότερων γυναικών ακολούθησε αποκλίνουσα πορεία σε σχέση με τις ενδιάμεσες και υψηλότερες ηλικίες. Συγκεκριμένα στις ηλικίες 50-54 αν και αρχικά το μερίδιο των οικονομικά μη ενεργών γυναικών παρουσίαζε αύξηση την περίοδο του 1981 και του 1991, ωστόσο το 2001 το μερίδιο τους συρρικνώθηκε σε 59,4% από 67,0% που ήταν το 1971. Αντίθετα τόσο οι γυναίκες των ενδιάμεσων όσο και των υψηλότερων ηλικιών παρουσίασαν συνεχή αύξηση του μη ενεργού πληθυσμού τους. Το 1971 ενώ στις 100 γυναίκες ηλικίας 55-59 και 60-64 οι 68 και οι 67 δεν άνηκαν στο εργατικό δυναμικό σε διάστημα τριών δεκαετιών τα μεγέθη τους αυξήθηκαν σε 73 και 86 αντίστοιχα. Από την σύγκριση του πίνακα 3 και 4 προκύπτει ότι τα ποσοστά του μη ενεργού πληθυσμού των γυναικών κυμάνθηκαν σε υψηλότερα επίπεδα από των ανδρών αντίστοιχης ηλικίας. Αρχικά το 1971 ο μη ενεργός πληθυσμός των γυναικών ηλικίας 50-64 ήταν 14,1 φορές υψηλότερος των ανδρών. Το 2001 ωστόσο το ποσοστό των μη ενεργών γυναικών ήταν 2,3 φορές υψηλότερο. Η συρρίκνωση της διαφοράς προέκυψε από την αύξηση του μη ενεργού πληθυσμού των ανδρών που παρατηρείται την περίοδο του 2001.

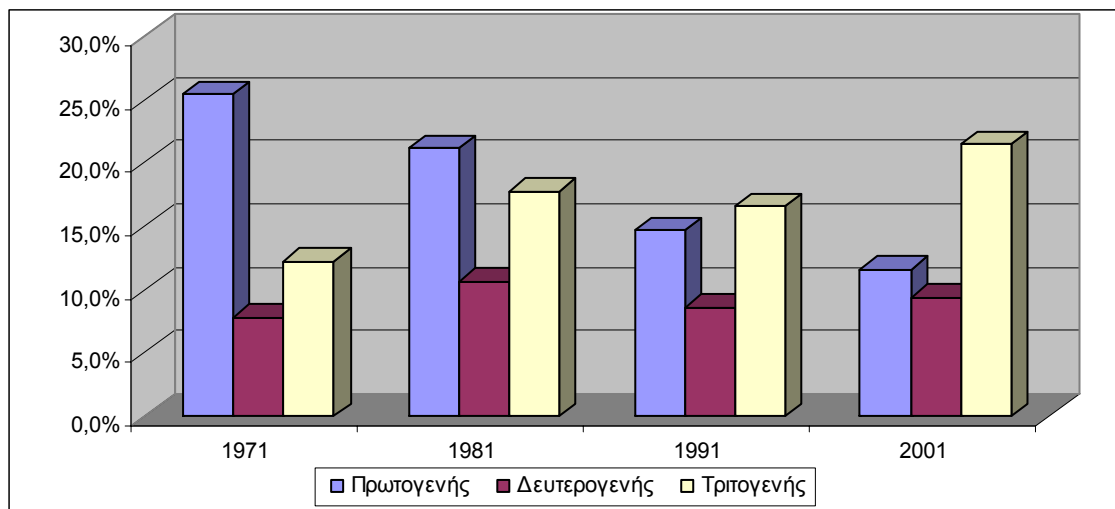
Οι προαναφερόμενες διαφοροποιήσεις μεταξύ των δυο φύλων στην αγορά εργασίας σχετίζονται με την αντίστοιχη παρουσία των ανδρών και γυναικών στην αγορά εργασίας όταν βρίσκονταν σε μικρότερη ηλικία. Τα χαμηλά ποσοστά απασχόλησης των γυναικών 50-64 όπως αυτά προκύπτουν από τις απόγραφες του 1971-2001, στην πραγματικότητα αποτυπώνουν την χαμηλή συμμετοχή τους στην αγορά εργασίας όταν βρίσκονταν σε μικρότερες ηλικίες (Μπάγκαβος Χ., 2006:11). Επιπλέον φαίνεται ότι οι γυναίκες των νεότερων ηλικιών του πληθυσμού 50-64, παρουσιάζουν την τάση αύξησης του ποσοστού απασχόλησης, τάση όμως που δεν επιβεβαιώνεται για τις γυναίκες των υψηλών ηλικιών. Επιπρόσθετα η παρουσία των γυναικών των υψηλότερων και ενδιάμεσων ηλικιών διαχρονικά παρουσιάζει υψηλά ποσοστά μη ενεργών ατόμων. Αντίθετη εικόνα επικρατεί για τις γυναίκες νεότερης ηλικίας καθώς με την πάροδο των ετών παρουσιάζουν συρρίκνωση των ποσοστών μη ενεργού πληθυσμού. Τέλος σε ότι αφορά την διάσταση της ηλικίας ο πληθυσμός των ατόμων 50-64 διαχρονικά ακολουθεί φθίνουσα πορεία αναφορικά με την εξέλιξη των ποσοστών απασχόλησης. Η συρρίκνωση των ποσοστών απασχόλησης αποτελεί συνάρτηση της αύξησης από την μία πλευρά στα επίπεδα απασχόλησης του πληθυσμού 50-54 και αντίστοιχα της σημαντικής συρρίκνωσης στα επίπεδα απασχόλησης των ενδιάμεσων και της ακόμα σημαντικότερης μείωσης που παρατηρείται στα

ποσοστά των υψηλότερων ηλικιών. Η διαχρονική μείωση στα επίπεδα απασχόλησης του πληθυσμού υψηλής ηλικίας φαίνεται να συνδέθηκε κυρίως με την μείωση που παρατηρήθηκε στις ενδιάμεσες και υψηλότερες ηλικίες, στις οποίες το άτομο εμφανίζει περισσότερες πιθανότητες να αποχωρήσει πρόωρα από τον επαγγελματικό βίο.

1.3: Οι διαχρονικές μεταβολές αναφορικά με τον τομέα απασχόλησης και η διάσταση της ηλικίας και του φύλου.

Η εξέλιξη της απασχόλησης για τα άτομα υψηλής ηλικίας στην Ελλάδα φαίνεται να συναρτάται με τις μεταβολές που έλαβαν χώρα στο μέγεθος της απασχόλησης στον πρωτογενή, δευτερογενή και τριτογενή τομέα αντίστοιχα. Από τις απογραφές των περιόδων 1971-2001 η μείωση της απασχόλησης στα άτομα υψηλών ηλικιών συνοδεύτηκε σε σημαντικό βαθμό από την μείωση της απασχόλησης στο πρωτογενή τομέα (-14056 χιλιάδες) σημειώνοντας μεταβολή (-42,3%). Η παραπάνω εξέλιξη δεν μπόρεσε να ανατραπεί από την αύξηση που παρατηρείται στην απασχόληση στο δευτερογενή 52,4% (5499) και τριτογενή τομέα 123% (72440) (Διάγραμμα 2).

Διάγραμμα 2: Η εξέλιξη της απασχόλησης κατά κλάδο για το πληθυσμό ηλικίας 50-64.

Πηγή: Επεξεργασία στατιστικών δεδομένων της βάσης Irumts, 2008.

Η μείωση στα ποσοστά απασχόλησης υπήρξε διαρκής και σημαντική στο πρωτογενή τομέα, με το ποσοστό απασχόλησης το 2001 να είναι 2,2 φορές χαμηλότερο του 1971. Στο δευτερογενή και τριτογενή τα ποσοστά σημείωσαν αύξηση την περίοδο του 1981 από 7,8% σε 10,7% και από 12,2% σε 17,8% αντίστοιχα. Από το 1991 ωστόσο στο δευτερογενή τα ποσοστά συρρικνώνονται σε σχέση με το υψηλότερο ποσοστό που σημειώθηκε το 1981. Παρόλο αυτά το ποσοστό απασχόλησης στο δευτερογενή ανήλθε από 7,8% που ήταν το 1971 στο 8,6% και 9,4% το 1991 και το 2001 αντίστοιχα. Στο τριτογενή τομέα τα ποσοστά απασχόλησης κυμάνθηκαν σε ανώτερα επίπεδα σε σχέση με εκείνα της περιόδου του 1971. Ωστόσο το 1991 αν και η αύξουσα πορεία των ποσοστών διακόπτεται για λίγο, εντούτοις η απασχόληση ήταν 1,4 φορές υψηλότερη από

το 1971. Το 2001 το μέγεθος της απασχόλησης στα άτομα υψηλής ηλικίας ήταν 1,76 φορές υψηλότερο από το αρχικό (πίνακας 5).

Η διάσταση της ηλικίας αποτέλεσε σημαντική συνιστώσα στην εξέλιξη του μεγέθους της απασχόλησης για κάθε τομέα ξεχωριστά. Η μείωση που παρατηρήθηκε διαχρονικά στον πρωτογενή τομέα αν και προέκυψε από την μείωση του μεριδίου απασχόλησης σε όλες τις ηλικιακές ομάδες του πληθυσμού 50-64, φαίνεται ωστόσο, ότι οι υψηλότερες ηλικίες συνεισέφεραν περισσότερο στην μείωση απασχόλησης. Έτσι ενώ την περίοδο του 1971 στα 100 άτομα ηλικίας 60-64 τα 26 απασχολούνταν στο πρωτογενή τομέα το 2001 το μέγεθος τους μειώθηκε σε 10. Στην περίπτωση των ηλικιών 50-54, 55-59, ενώ το 1971 απασχολούνταν 24 και 26 άτομα αντίστοιχα στο πρωτογενή, 30 χρόνια μετά ο αριθμός τους μειώθηκε σε 12 και στις δύο περιπτώσεις. Στο δευτερογενή τομέα η αύξηση της απασχόλησης του πληθυσμού 50-64 σχετίζεται σε σημαντικό βαθμό με την αύξηση στο μερίδιο απασχόλησης των νεότερων σε ηλικία ατόμων πρωτίστως και δευτερευόντως με την αύξηση στο μερίδιο απασχόλησης των ατόμων ηλικίας 55-59. Το ποσοστό απασχόλησης των ατόμων 50-54 το 2001 ήταν 1,4 φορές υψηλότερο ενώ στις ηλικίες 55-59 ήταν 1,2 φορές υψηλότερο της περιόδου 1971. Στις ηλικίες 60-64 τα δεδομένα διαφοροποιούνται καθώς το μέγεθος της απασχόλησης κυμάνθηκε σε σαφώς χαμηλότερα επίπεδα, ενώ στην διάρκεια των χρόνων παρατηρείται διαρκής συρρίκνωση των ποσοστών (από 4,3% σε 3,3%) με εξαίρεση ίσως την περίοδο του 1981 όπου η απασχόληση παρουσίασε αύξηση. Στο τριτογενή τομέα η αύξηση της συνολικής απασχόλησης του πληθυσμού 50-64 προέκυψε κάτω από την σημαντική διεύρυνση στο μερίδιο απασχόλησης στα άτομα των νεότερων ηλικιών (από 16,4% σε 32,6%) καθώς και των ενδιάμεσων ηλικιών (από 12,6% σε 22,0%). Επιπλέον η αύξηση της απασχόλησης στις ηλικίες 50-64, στο τριτογενή τομέα συνδυάστηκε και με την αύξηση στο μερίδιο απασχόλησης των ατόμων υψηλότερης ηλικίας (από 7,7% σε 9,6%) πίνακας 5.

Πίνακας 5: Η εξέλιξη της απασχόλησης διαχρονικά (1971-2001) με βάση τον τομέα απασχόλησης.

Έτη	Ομάδες Ηλικιών	Πρωτογενής Τομέας	Δευτερογενής Τομέας	Τριτογενής Τομέας	Συντελεστής Μεταβολής		
		%	%	%	1981-1971		
1971					A'	B'	Γ'
	50-54	24.5	10.4	16.4	0.87	1.34	1.34
	55-59	25.6	8.6	12.6	0.83	1.24	1.42
	60-64	26.2	4.3	7.7	0.79	1.23	1.41
	50-64	25.4	7.8	12.2	0.83	1.37	1.45
					1991-1981		
1981	50-54	21.3	14.0	21.9	0.70	0.96	1.10
	55-59	21.3	10.6	17.8	0.73	0.86	0.95
	60-64	20.8	5.3	10.9	0.66	0.58	0.80
	50-64	21.2	10.7	17.8	0.69	0.80	0.93
1991					2001-1991		
	50-54	14.9	13.5	24.0	0.80	1.07	1.35
	55-59	15.4	9.1	16.9	0.81	1.12	1.30
	60-64	13.8	3.0	8.7	0.75	1.09	1.10
	50-64	14.7	8.6	16.6	0.79	1.09	1.29
2001					2001-1971		
	50-54	11.9	14.4	32.6	0.49	1.38	1.99
	55-59	12.5	10.3	22.0	0.49	1.20	1.75
	60-64	10.4	3.3	9.5	0.40	0.77	1.24
	50-64	11.6	9.4	21.5	0.45	1.20	1.76

Πηγή: Επεξεργασία στατιστικών δεδομένων της βάσης Iprums, 2008.

* Για λόγους οικονομίας έχουν απαλειφτεί κάποιες στήλες από τον αρχικό πίνακα 5. Ωστόσο τα ποσοστά που αναφέρονται στο συγκεκριμένο πίνακα έχουν υπολογιστεί με βάση τις στήλες που απαλείψαμε. Η αναλυτική έκδοσή του πίνακα 5 βρίσκεται στο παράρτημα 1.

Η συρρίκνωση της απασχόλησης στις ηλικίες 50-64, προέκυψε από την σημαντική μείωση στο μερίδιο απασχόλησης των ανδρών και των γυναικών στο πρωτογενή. Η σημαντική αύξηση που σημειώθηκε στο μερίδιο απασχόλησης αμφοτέρων των φύλων στο τριτογενή κατά κύριο λόγο και λιγότερο στο δευτερογενή, δεν μπόρεσαν να αντισταθμίσουν την μείωση στο μερίδιο απασχόλησης στο πρωτογενή, με αποτέλεσμα την συρρίκνωση του συνολικού ποσοστού απασχόλησης στις ηλικίες 50-64.

Πιο αναλυτικά στους άνδρες υψηλής ηλικίας το ποσοστό απασχόλησης στο πρωτογενή τομέα διαχρονικά παρουσιάζει σημαντική συρρίκνωση (από 36,7% το 1971 σε 13,6% το 2001), εξέλιξη η οποία προήλθε από την μείωση των ποσοστών απασχόλησης στο εσωτερικό της ηλικιακής ομάδας των ανδρών 50-64 (πίνακας 6). Έτσι ενώ το 1971 από τα 100 άτομα νεότερης ηλικίας τα 34 απασχολούνταν στο πρωτογενή το 2001 μόνο 13 εργαζόταν. Στις ενδιάμεσες και τις υψηλότερες ηλικίες ο αριθμός των εργαζομένων μειώθηκε από 37 και 40 άτομα πού ήταν το 1971 σε 14 άτομα το 2001 και στις δυο περιπτώσεις. Στο δευτερογενή τομέα η αύξηση προήλθε από την διεύρυνση της απασχόλησης στις νεότερες και ενδιάμεσες ηλικίες και από την συρρίκνωση της απασχόλησης στα άτομα υψηλότερης ηλικίας. Στους άνδρες νεότερης ηλικίας το 2001 το

ποσοστό απασχόλησης ήταν 1,3 φορές υψηλότερο σε σχέση με το 1971, ενώ στις ενδιάμεσες ηλικίες 1,2 φορές υψηλότερο. Αντίθετη εξέλιξη παρουσίασε η απασχόληση στα άτομα των υψηλότερων ηλικιών με το ποσοστό να συρρικνώνεται από 8,1% σε 6,0 % μέσα σε διάστημα τριάντα ετών. Από τον ίδιο πίνακα προκύπτει ότι η διεύρυνση της απασχόλησης στο τριτογενή τομέα την περίοδο 1971-2001 προήλθε από την αύξηση των ποσοστών απασχόλησης που σημειώθηκαν στο εσωτερικό της ομάδας των ανδρών υψηλής ηλικίας. Το ποσοστό απασχόλησης των νεότερων σε ηλικία ατόμων ήταν υψηλότερο κατά 1,57 φορές το 2001 ενώ στις ενδιάμεσες ηλικίες ήταν 1,47 φορές υψηλότερο. Ασθενή αύξηση παρουσίασε και η απασχόληση των ατόμων υψηλότερης ηλικίας. Έτσι ενώ το 1971 στα 100 άτομα των ανδρών ηλικίας 60-64 τα 14 εργάζονταν, το 2001 βρίσκονταν σε κατάσταση απασχόλησης περίπου 15 άτομα.

Πίνακας 6: Η εξέλιξη της απασχόλησης των ανδρών κατά τομέα και ομάδες ηλικιών.

Έτη	Ομάδες Ηλικιών	Πρωτογενής τομέας	Δευτερογενής Τομέας	Τριτογενής Τομέας	Συντελεστής Μεταβολής		
		%	%	%	1981-1971		
1971					A'	B'	Γ'
	50-54	33,8	19,1	28,8	0,88	1,25	1,23
	55-59	36,7	16,1	22,4	0,86	1,21	1,33
	60-64	39,6	8,1	14,1	0,83	1,26	1,41
	50-64	36,7	14,5	21,7	0,85	1,32	1,37
					1991-1981		
1981	50-54	29,9	23,9	35,4	0,72	0,97	1,04
	55-59	31,5	19,5	29,9	0,73	0,84	0,93
	60-64	32,8	10,2	19,9	0,65	0,54	0,74
	50-64	31,1	19,1	29,8	0,71	0,79	0,89
						2001-1991	
1991	50-54	21,5	23,1	37,0	0,59	0,59	1,04
	55-59	22,9	16,3	27,7	0,62	0,62	1,15
	60-64	21,5	5,5	14,6	0,66	0,66	1,09
	50-64	22,0	15,1	26,5	0,62	0,62	1,09
					2001-1971		
2001	50-54	12,6	24,1	43,8	0,37	1,26	1,52
	55-59	14,1	18,7	33,1	0,39	1,16	1,47
	60-64	14,3	6,0	14,9	0,36	0,75	1,06
	50-64	13,6	16,5	30,9	0,37	1,14	1,42

Πηγή: Επεξεργασία στατιστικών δεδομένων της βάσης Iprums,2008.

*Στο πίνακα 6 απαλείψαμε μερικές στήλες για τους ίδιους λόγους που αναφέραμε και πιο πάνω.

Η αναλυτική εκδοχή του πίνακα 6 βρίσκεται στο παράρτημα 1.

Στην περίπτωση των γυναικών η απασχόληση στο πρωτογενή τομέα ακολούθησε φθίνουσα πορεία κατά τα τελευταία τριάντα έτη. Συγκεκριμένα ενώ το 1971 από τις 100 γυναίκες υψηλής ηλικίας οι 15 εργάζονταν, το 2001 το μέγεθος τους μειώθηκε σε 10. Αντίθετη εικόνα διαμορφώθηκε στο δευτερογενή τομέα όπου το μερίδιο των γυναικών παρουσίασε ασθενή αύξηση από 1,5% που ήταν το 1971 σε 2,7% το 2001. Η σημαντικότερη εξέλιξη σχετικά με τις γυναίκες υψηλής ηλικίας αφορά την αυξανόμενη παρουσία

τους στο τριτογενή τομέα. Έτσι ενώ το 1971 το ποσοστό απασχόλησης τους στο τριτογενή τομέα ανερχόταν στο 3,2% το 2001 το ποσοστό (ήταν 3,9 φορές υψηλότερο) διαμορφώθηκε γύρω στο 12,7% (Πίνακας 7). Η διεύρυνση του ποσοστού απασχόλησης των γυναικών στο τριτογενή συνδέθηκε ασφαλώς και με την διεύρυνση της απασχόλησης στο εσωτερικό της ομάδας 50-64. Όπως προκύπτει από το πίνακα 7 η αύξηση της απασχόλησης ήταν σημαντική και για τις τρεις ομάδες των ηλικιών. Εντονότερη αύξηση φαίνεται ότι παρουσίασαν οι γυναίκες νεότερης ηλικίας το ποσοστό των οποίων το 2001 ήταν 4,3 φορές υψηλότερο σε σχέση με το 1971. Στις ενδιάμεσες ηλικίες το ποσοστό απασχόλησης το 2001 ήταν 3,7 φορές υψηλότερο ενώ στις γυναίκες υψηλότερης ηλικίας αυξήθηκε 3,2 φορές.

*Πίνακας 7: Η εξέλιξη της απασχόλησης των γυναικών κατά τομέα και ομάδες ηλικιών.

Έτη	Ομάδες Ηλικιών	Πρωτογενής Τομέας	Δευτερογενής Τομέας	Τριτογενής Τομέας	Συντελεστής Μεταβολής		
		%	%	%	1981-1971		
1971					A'	B'	Γ'
	50-54	16,0	2,5	5,0	0,80	1,72	1,74
	55-59	15,1	1,3	3,1	0,76	1,69	2,06
	60-64	13,3	0,6	1,5	0,75	1,50	1,93
	50-64	14,8	1,5	3,2	0,79	1,80	2,00
1981					1991-1981		
	50-54	12,9	4,3	8,7	0,66	1,00	1,35
	55-59	11,6	2,2	6,4	0,70	0,95	1,01
	60-64	10,1	0,9	2,9	0,63	0,77	1,03
	50-64	11,7	2,7	6,4	0,65	0,88	1,10
1991					2001-1991		
	50-54	8,6	4,3	11,8	1,30	1,13	1,82
	55-59	8,2	2,1	6,5	1,35	1,09	1,78
	60-64	6,4	0,7	3,0	1,09	1,28	1,63
	50-64	7,7	2,4	7,1	1,25	1,12	1,78
2001					2001-1971		
	50-54	11,2	4,9	21,5	0,70	1,96	4,30
	55-59	11,1	2,3	11,6	0,73	1,76	3,74
	60-64	7,0	0,9	4,9	0,52	1,50	3,26
	50-64	9,7	2,7	12,7	0,65	1,80	3,96

Πηγή: Επεξεργασία στατιστικών δεδομένων της βάσης Iryms, 2008.

* Βλ επίσης παράρτημα 1 για την πλήρη και αναλυτική εκδοχή του πίνακα 7.

Η αύξηση της απασχόλησης στο δευτερογενή και τριτογενή τομέα αν και υπήρξε εντονότερη για τις γυναίκες (παρουσίασαν υψηλότερο συντελεστή μεταβολής) εντούτοις δεν οδήγησε στην εξάλειψη των διαφορών που παρατηρούνται μεταξύ των ανδρών και των γυναικών αναφορικά με το μέγεθος της απασχόλησης. Ωστόσο πρέπει να τονιστεί ότι διαχρονικά οι διαφορές στα επίπεδα απασχόλησης μεταξύ των δύο φύλων φαίνεται να συρρικνώνονται. Τα επίπεδα απασχόλησης των ανδρών υψηλής ηλικίας το 1971 στο πρωτογενή τομέα ήταν 2,5 φορές υψηλότερα των γυναικών που βρίσκονταν στην ίδια ηλικία. Σταδιακά όπως προκύπτει από την σύγκριση των πινάκων 6,7 οι διαφορές φαίνεται ότι συρρικνώνονται με αποτέλεσμα η απασχόληση των ανδρών να είναι το

2001 1,4 φορές υψηλότερη. Αντίστοιχα στο δευτερογενή ενώ το ποσοστό απασχόλησης των ανδρών ήταν 9,6 φορές υψηλότερο των γυναικών το 1971, το 2001 η απασχόληση των ανδρών ήταν 6,1 φορές υψηλότερη. Τέλος στο τριτογενή, το μέγεθος της απασχόλησης των ανδρών ήταν 6,8 φορές υψηλότερο των γυναικών την περίοδο του 1971. Ωστόσο κατά την διάρκεια των τελευταίων τριάντα ετών η αύξηση που σημειώθηκε στα επίπεδα απασχόλησης των γυναικών οδήγησε στη συρρίκνωση της διαφοράς με αποτέλεσμα η απασχόληση των ανδρών να είναι το 2001 2,4 φορές υψηλότερη των γυναικών.

1.3α: Η εξέλιξη της απασχόλησης κατά κλάδο οικονομικής δραστηριότητας και η διάσταση του φύλου.

Πρέπει να τονιστεί ότι οι εξελίξεις στους τομείς απασχόλησης συνδέονται με τις αντίστοιχες μεταβολές που έλαβαν χώρα στους κλάδους οικονομικής δραστηριότητας, έτσι η αύξηση της απασχόλησης στο δευτερογενή τομέα την περίοδο 1971-2001 φαίνεται ότι προέκυψε από την αύξηση που σημειώθηκε στα ποσοστά απασχόλησης στο τομέα της μεταποίησης (από 4,9% σε 5,3%) καθώς και από την αύξηση στον τομέα των κατασκευών από 2,4% σε 3,6% (πίνακας 8).

Πίνακας 8: Η εξέλιξη της απασχόλησης κατά κλάδο οικονομικής δραστηριότητας στις ηλικίες 50-64.

Κλάδος οικονομικής δραστηριότητας	1971		1981		1991		2001	
	N	%	N	%	N	%	N	%
Γεωργία, κτηνοτροφία, αλιεία θήρα, δασοκομία	34261	25,4	32286	21,2	27164	14,7	19755	11,6
Ορυχεία και λατομεία	324	0,2	484	0,3	361	0,2	206	0,1
Μεταποίηση	6602	4,9	10271	6,7	9451	5,1	8991	5,3
Παροχή ηλεκτρικού ρεύματος φυσικού αερίου και νερού	313	0,2	423	0,3	486	0,3	597	0,3
Κατασκευές	3247	2,4	5116	3,4	5548	3,0	6191	3,6
Χονδρικό και λιανικό εμπόριο	5773	4,3	7472	4,9	9235	5,0	9071	5,3
Ξενοδοχεία και εστιατόρια	-		2182	1,4	2750	1,5	3451	2,0
Μεταφορές αποθήκευση και επικοινωνίες	3401	2,5	5636	3,7	5586	3,0	5717	3,3
Ενδιάμεσοι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί	467	0,3	645	0,4	681	0,4	1303	0,8
Διαχείριση ακίνητης περιουσίας και άλλες επιχειρηματικές δραστηριότητες	879	0,7	963	0,6	1804	1,0	2989	1,7
Δημόσια διοίκηση και άμυνα.	2289	1,7	3666	2,4	3292	1,8	3973	2,3
Εκπαίδευση	2611	1,9	1541	1,0	2033	1,1	3754	2,2
Υγεία και κοινωνική μέριμνα	580	0,4	2166	1,4	1861	1,0	2676	1,6
Άλλες δραστηριότητες παροχής υπηρεσιών.	458	0,3	2065	1,4	2988	1,6	3469	2,0
Ιδιωτικά νοικοκυριά που απασχολούν οικιακό προσωπικό	-		770	0,5	419	0,2	297	0,2
NIU	66995	45,7	75493	49,5	106903	57,9	94997	55,6
Άγνωστο	6423	4,8	1266	0,8	4140	2,2	3359	2,0
Σύνολο	134623	100	152445	100	184702	100	170796	100

Πηγή: Επεξεργασία στατιστικών δεδομένων της βάσης Iprums, 2008.

Στο τριτογενή τομέα η αύξηση που παρατηρείται διαχρονικά στην απασχόληση των ατόμων υψηλής ηλικίας προέκυψε από την αύξηση στα ποσοστά απασχόλησης στο χονδρικό και λιανικό εμπόριο (από 4,3% σε 5,3%), στην διαχείριση της ακίνητης περιουσίας και άλλων επιχειρηματικών δραστηριοτήτων (από 0,7% σε 1,7%), δραστηριοτήτων που σχετίζονται με την παροχή υπηρεσιών (από 0,3% σε 2,0%) καθώς και με την αύξηση της απασχόλησης στην δημοσία διοίκηση και άμυνα, (από 1,7% σε 2,3%), την εκπαίδευση (από 1,9% σε 2,2%), την υγεία και την κοινωνική μέριμνα (από 0,4% που ήταν το 1971 σε 1,6% το 2001) στις μεταφορές αποθήκευση και επικοινωνίες (από 2,5% σε 3,3%). Σε ότι αφορά την διάσταση του φύλου στο δευτερογενή η αύξηση της απασχόλησης συναρτάται με την αύξηση της απασχόλησης των ανδρών ηλικίας 50-64 στο κλάδο των κατασκευών (από 4,9% σε 7,4%) και με την αύξηση της απασχόλησης των γυναικών στο τομέα της μεταποίησης (από 1,4% σε 2,5%). Αντίθετα η απασχόληση των ανδρών στο κλάδο της μεταποίησης παρουσίασε συρρίκνωση την περίοδο 1971-2001 ενώ η απασχόληση των γυναικών στο κλάδο των κατασκευών παρουσίασε στασιμότητα (πίνακας 9).

Πίνακας 9: Η εξέλιξη της οικονομικής δραστηριότητας κατά κλάδο απασχόλησης με βάση το φύλο.

	Κλάδος οικονομικής δραστηριότητας	1971	1981	1991	2001	
ΑΝΔΡΕΣ	Γεωργία, κτηνοτροφία, αλιεία, θήρα, δασοκομία	36,7	31,1	22,0	13,6	
	Ορυχεία και λατομεία	0,5	0,6	0,4	0,2	
	Μεταποίηση	8,6	11,1	8,1	8,2	
	Παροχή ηλεκτρικού ρεύματος φυσικού αερίου και νερού	0,5	0,5	0,5	0,6	
	Κατασκευές	4,9	6,9	6,1	7,4	
	Χονδρικό και λιανικό εμπόριο	7,6	8,5	8,0	7,8	
	Ξενοδοχεία και εστιατόρια	-	2,2	2,1	2,6	
	Μεταφορές αποθήκευση και επικοινωνίες	5,1	7,4	6,0	6,5	
	Ενδιάμεσοι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί	0,6	0,7	0,6	1,1	
	Διαχείριση ακίνητης περιουσίας και άλλες επιχειρηματικές δραστηριότητες	1,3	1,2	1,6	2,4	
	Δημόσια διοίκηση και άμυνα.	3,0	4,2	2,9	3,2	
	Εκπαίδευση	2,6	1,2	1,4	2,5	
	Υγεία και κοινωνική μέριμνα	0,8	1,8	1,1	1,6	
	Άλλες δραστηριότητες παροχής υπηρεσιών.	0,7	2,4	2,7	3,2	
	Ιδιωτικά νοικοκυριά που απασχολούν οικιακό προσωπικό	-	0,4	0,1	0,0	
	NIU	20,1	18,7	24,4	36,0	
	Άγνωστο	7,0	1,3	3,6	2,9	
	Σύνολο	100	100	100	100	
	ΓΥΝΑΙΚΕΣ	Γεωργία, κτηνοτροφία, αλιεία, θήρα, δασοκομία	14,8	11,7	7,7	9,7
		Ορυχεία και λατομεία	0,0	0,0	0,0	0,0
Μεταποίηση		1,4	2,6	2,3	2,5	
Παροχή ηλεκτρικού ρεύματος φυσικού αερίου και νερού		0,0	0,0	0,0	0,1	
Κατασκευές		0,0	0,0	0,0	0,1	
Χονδρικό και λιανικό εμπόριο		1,1	1,5	2,1	3,0	
Ξενοδοχεία και εστιατόρια		-	0,7	0,9	1,5	
Μεταφορές αποθήκευση και επικοινωνίες		0,1	0,2	0,2	0,4	
Ενδιάμεσοι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί		0,1	0,2	0,2	0,4	
Διαχείριση ακίνητης περιουσίας και άλλες επιχειρηματικές δραστηριότητες		0,1	0,1	0,4	1,2	
Δημόσια διοίκηση και άμυνα.		0,4	0,7	0,7	1,5	
Εκπαίδευση		1,3	0,8	0,8	1,9	
Υγεία και κοινωνική μέριμνα		0,1	1,1	0,9	1,5	
Άλλες δραστηριότητες παροχής υπηρεσιών.		0,0	0,8	0,6	1,0	
Ιδιωτικά νοικοκυριά που απασχολούν οικιακό προσωπικό		-	0,6	0,3	0,3	
NIU		77,8	78,7	81,8	73,9	
Άγνωστο		2,7	0,4	1,0	1,1	
Σύνολο		100	100	100	100	

Πηγή: Επεξεργασία στατιστικών δεδομένων της βάσης Iprums, 2008.

Στο τριτογενή τομέα η αύξηση της απασχόλησης σχετίζεται με την εντονότερη μεταβολή που παρατηρείται στα ποσοστά απασχόλησης των γυναικών σε σχέση με τους άνδρες και αφορά κυρίως τους κλάδους της υγείας και κοινωνικής μέριμνας (το ποσοστό απασχόλησης το 2001 ήταν 15 φορές υψηλότερο από το 1971, την στιγμή που για τους άνδρες ήταν 2 φορές υψηλότερο), της διαχείρισης ακίνητης περιουσίας (το ποσοστό απασχόλησης των γυναικών το 2001 ήταν 12 φορές υψηλότερο από το 1971), της δημοσίας διοίκησης και άμυνας, του χονδρικού και λιανικού εμπορίου, άλλων δραστηριοτήτων παροχής υπηρεσιών και τέλος της εκπαίδευσης. Μάλιστα στο κλάδο της εκπαίδευσης η αύξηση της απασχόλησης σχετίζεται αποκλειστικά με την αύξηση στα ποσοστά απασχόλησης των γυναικών καθώς στους άνδρες τα ποσοστά συρρικνώθηκαν από 2,6% σε 2,5%. Επιπλέον μεταβολή φαίνεται να προκύπτει και στην απασχόληση των γυναικών στον κλάδο των ενδιάμεσων χρηματοπιστωτικών οργανισμών, ενώ το μέγεθος της απασχόλησης των γυναικών φαίνεται να αυξάνει στο κλάδο των ξενοδοχείων και εστιατορίων την περίοδο 1981-2001 (με το μέγεθος της απασχόλησης να είναι 2,1 φορές υψηλότερο το 2001 σε σχέση με το αρχικό). Πάρα την εντονότερη αύξηση που σημειώνεται στα ποσοστά της γυναικείας απασχόλησης στους προαναφερόμενους κλάδους και την συρρίκνωση διαχρονικά των διαφορών μεταξύ ανδρών και γυναικών η απασχόληση των γυναικών υπολειπόταν σε σχέση με τα επίπεδα απασχόλησης των ανδρών στο δευτερογενή και τριτογενή τομέα σε όλο το φάσμα της περιόδου 1971-2001.

1.4: Η εξέλιξη της απασχόλησης διαχρονικά με βάση την θέση και το τομέα απασχόλησης.

Οι προαναφερόμενες μεταβολές στην απασχόληση σχετίζονται επίσης και με τις μεταβολές που πραγματοποιηθήκαν στην θέση που κατείχαν τα άτομα υψηλών ηλικιών στην αγορά εργασίας. Η διαχρονική συρρίκνωση της απασχόλησης στο πρωτογενή τομέα συνδέθηκε αφενός με την αύξηση του μεριδίου των εργοδοτών (από 1,2% το 1971 σε 5,4% το 2001), με την συρρίκνωση του μεριδίου των αυτοαπασχολούμενων στο ίδιο τομέα (από 72,6% σε 67,2%) ενώ το μερίδιο των μισθωτών σημείωσε οριακή μείωση (από 3,8% σε 3,7%). Αντίθετα στην περίπτωση των βοηθών στην οικογενειακή επιχείρηση, σημειώθηκε ασθενής αύξηση από 22,4% σε 23,7%. Στο δευτερογενή τομέα το ποσοστό των εργοδοτών το 2001 ήταν 1,7 φορές υψηλότερο από το 1971, ενώ για τους βοηθούς στην οικογενειακή επιχείρηση τα ποσοστά απασχόλησης τους σημείωσαν οριακή αύξηση. Η αύξηση της απασχόλησης στον δευτερογενή συνδυάστηκε και με την μείωση του ποσοστού των αυτοαπασχολούμενων και μισθωτών (από 23,4% σε 20,7% και από 65,4 % σε 59,9 % αντίστοιχα). Στο τριτογενή τομέα οι σημαντικότερες εξελίξεις που σημειώθηκαν αφορούσαν την ιδιαίτερα σημαντική αύξηση στο ποσοστό των εργοδοτών (2,2 φορές υψηλότερο το 2001) καθώς και την αύξηση στο ποσοστό των μισθωτών (από 55,4% σε 61,0%). Στους αυτοαπασχολούμενους η τάση συρρίκνωσης που σημειώθηκε στον πρωτογενή και δευτερογενή, διατηρήθηκε και στον τριτογενή με το ποσοστό των αυτοαπασχολούμενων να παρουσιάζει σημαντική συρρίκνωση (από 35,8% σε 15,2%). Τέλος τα ποσοστά για τους βοηθούς στην οικογενειακή επιχείρηση διατηρήθηκαν σε σταθερά επίπεδα σε όλο το φάσμα της περιόδου 1971-2001.

Στην περίπτωση των ατόμων 15-64 οι εξελίξεις στο πρωτογενή τομέα συνδέονται με την αύξηση του μεριδίου των εργοδοτών από 0,8% σε 5,1% για την περίοδο 1971-2001. Αύξηση όμως σημείωσε και το μερίδιο των αυτοαπασχολούμενων όσο και των μισθωτών (από 45,8% και 5,6% σε 53,7% και 7,2% αντίστοιχα) ενώ για τους βοηθούς στις οικογενειακές επιχειρήσεις, η τάση που διαμορφώθηκε διαχρονικά αφορούσε την συρρίκνωση του μεριδίου απασχόλησης των βοηθών στις οικογενειακές επιχειρήσεις στο πρωτογενή τομέα. Στην περίπτωση του δευτερογενή και τριτογενή τομέα διαχρονικά παρατηρείται πόλωση καθώς από την μία πλευρά το μερίδιο των εργοδοτών και των μισθωτών αυξάνει, ενώ από την άλλη το μερίδιο των αυτοαπασχολούμενων και των βοηθών φθίνει με την πάροδο των ετών. Συγκεκριμένα στον δευτερογενή ενώ το 1971 στα 100 άτομα των ηλικιών 15-64 τα 6 και τα 74 ήταν εργοδότες και μισθωτοί, τα 17 και 2 ήταν αυτοαπασχολούμενοι και βοηθοί, 30 χρόνια μετά τα μεγέθη ήταν αντίστοιχα 11, 74, 13 και 2. Αντίστοιχα στο τριτογενή ενώ το 1971 στα 100 άτομα ηλικία 15-64 τα 4, 71, 22 και 2 ήταν εργοδότες, μισθωτοί αυτοαπασχολούμενοι και βοηθοί, 3 δεκαετίες μετά τα μεγέθη ήταν 13, 76, 10 και 2 (πίνακας 10).

Σε κάθε περίπτωση πάντως η τάση που διαμορφώνεται διαχρονικά με βάση την θέση στην απασχόληση σχετίζεται στην περίπτωση των ηλικιών 15-64 με την διαχρονική αύξηση του μεριδίου των εργοδοτών και μισθωτών την περίοδο 1971-2001 από 1,9% σε 7,0% και από 26,0% σε 40,9%. Αντίθετα το μερίδιο των αυτοαπασχολούμενων και των βοηθών συρρικνώνεται από

* Πίνακας 10: Η εξέλιξη της απασχόλησης κατά τομέα και θέση στην απασχόληση κατά ομάδες ηλικιών.

Έτη	Ομάδες Ηλικιών	Τομείς	Εργοδότες	Αυτό-απασχολούμενοι	Μισθωτοί	Βοηθοί στην οικογενειακή Επιχείρηση	Σύνολο
1971	50-64		%	%	%	%	%
		Α' Γενής	1,2	72,6	3,8	22,4	100
		Β' Γενής	10,2	23,4	65,4	1,0	100
	Γ' Γενής	7,3	35,8	55,4	1,5	100	
	15-64	Α' Γενής	0,8	45,8	5,6	47,7	100
		Β' Γενής	5,8	17,2	74,4	2,5	100
Γ' Γενής		4,4	22,1	71,0	2,5	100	
1981	50-64	Α' Γενής	0,4	74,7	3,4	23,5	100
		Β' Γενής	6,4	21,7	70,9	1,0	100
		Γ' Γενής	4,5	37,0	56,8	1,7	100
	15-64	Α' Γενής	0,4	47,9	4,9	46,8	100
		Β' Γενής	4,5	20,1	73,1	2,2	100
		Γ' Γενής	3,1	23,8	70,2	2,8	100
1991	50-64	Α' Γενής	3,3	79,7	2,2	14,8	100
		Β' Γενής	12,8	25,6	60,6	1,1	100
		Γ' Γενής	12,5	32,8	53,0	1,7	100
	15-64	Α' Γενής	2,6	59,3	4,6	33,5	100
		Β' Γενής	7,9	20,5	68,9	2,8	100
		Γ' Γενής	7,5	20,8	69,0	2,7	100
2001	50-64	Α' Γενής	5,4	67,2	3,7	23,7	100
		Β' Γενής	18,3	20,7	59,9	1,2	100
		Γ' Γενής	22,4	15,2	61,0	1,5	100
	15-64	Α' Γενής	5,1	53,7	7,2	34,0	100
		Β' Γενής	10,6	12,7	74,3	2,3	100
		Γ' Γενής	12,8	9,7	75,8	1,7	100

Πηγή: Επεξεργασία στατιστικών δεδομένων της βάσης Irumts, 2008.

14,2% και 8,4% σε 9,5% και 3,5% αντίστοιχα (υπολογισμοί χωρίς την παράμετρο του αγνώστου βλ παράρτημα 1 πίνακα 10α). Στα άτομα υψηλής ηλικίας η τάση ήταν η ίδια με το μερίδιο των εργοδοτών να αυξάνει την περίοδο 1971-2001 από 2,0% σε 7,3% ενώ για τους

* Στους υπολογισμούς του πίνακα 10 δεν λάβαμε υπόψη την παράμετρο του αγνώστου για μεθοδολογικούς λόγους, καθώς η απουσία αγνώστου από τα δεδομένα μας στις απογραφές του 1991 και του 2001, δεν επιτρέπουν την ασφαλή σύγκριση των δεδομένων των συγκεκριμένων περιόδων με τις περιόδους 1971-1981 στις οποίες η παράμετρος του αγνώστου υπάρχει στα αρχικά δεδομένα. Επιπλέον το υψηλό ποσοστό αγνώστου ενδέχεται να διαφοροποιεί σημαντικά τα ποσοστά μεταβάλλοντας τις 'τάσεις' αναφορικά με την εξέλιξη κάποιων χαρακτηριστικών. Η διαφοροποίηση των τάσεων για παράδειγμα στο πρωτογενή τομέα αναφορικά με το μερίδιο των αυτοαπασχολούμενων όπου χωρίς τον υπολογισμό του αγνώστου το μερίδιο των ατόμων 50-64 διαχρονικά φθίνει πίνακας 10α ενώ με τον υπολογισμό του αγνώστου αυξάνει παράρτημα πίνακας 10β είναι ενδεικτική. Βλ την αναλυτική έκδοσή του πίνακα 10 α (χωρίς τον άγνωστο) και 10β στο παράρτημα στον οποίο τα ποσοστά έχουν υπολογιστεί με την παράμετρο των αγνώστων.

μισθωτούς η αύξηση ήταν από 13,2% σε 19,5%. Τέλος στους αυτοαπασχολούμενους και τους βοηθούς τα μεγέθη μειώθηκαν από 23,1% σε 13,2% και από 5,4% σε 3,2%.

Σε ότι αφορά την διάσταση του φύλου, διαχρονικά παρατηρείται αύξηση των εργοδοτών στους άνδρες με το ποσοστό των εργοδοτών να υπερδιπλασιάζεται το 2001. Αύξηση παρατηρείται και στα ποσοστά των ανδρών που εργάζονταν ως μισθωτοί την ίδια περίοδο (από 24,6% σε 29,0%).⁸ Αντίθετα τα ποσοστά των αυτοαπασχολούμενων σημείωσαν σημαντική συρρίκνωση (από 46,2% σε 21,5%). Τα ποσοστά των ανδρών που απασχολούνταν ως βοηθοί στην οικογενειακές επιχειρήσεις παρουσίασαν με την σειρά τους φθίνουσα πορεία με αποτέλεσμα το 2001 το ποσοστό των ανδρών να έχει υποδιπλασιαστεί. Στην περίπτωση των γυναικών υψηλής ηλικίας τα δεδομένα διαφοροποιούνται με την έννοια ότι η εξέλιξη της απασχόλησης δεν ακολούθησε σε γενικές γραμμές την πορεία που διέγραψε η απασχόληση των ανδρών υψηλής ηλικίας. Στις γυναίκες τα βασικά χαρακτηριστικά που διαμορφώθηκαν σε σχέση με την θέση στην απασχόληση αφορούν την εντονότερη αύξηση στα ποσοστά των απασχολούμενων γυναικών είτε ως εργοδότες (16 φορές υψηλότερα το 2001 σε σχέση με το 1971), (ως μισθωτοί 3,6 φορές υψηλότερος ο αριθμός των μισθωτών από το 1971), είτε ως αυτοαπασχολούμενες σε σχέση με τους άνδρες της ίδιας ηλικίας. Η μείωση των γυναικών ως βοηθοί στις οικογενειακές επιχειρήσεις, μπορεί να ακολούθησε αναμφίβολα κοινή πορεία με τους άνδρες, (πορεία συρρίκνωσης) ωστόσο ήταν εντονότερη. Οι εξελίξεις στους τομείς της απασχόλησης συναρτώνται από τις μεταβολές στην θέση απασχόλησης και συγκεκριμένα από τον αριθμό των απασχολούμενων γυναικών και ανδρών σε κάθε θέση (πίνακας 11). Η συρρίκνωση στον πρωτογενή τομέα συνδυάστηκε από την πλευρά των ανδρών αφενός με την σημαντική συρρίκνωση των βοηθών στην οικογενειακή επιχείρηση (-385) (-76,4%) και με την σημαντική μείωση των αυτοαπασχολούμενων (-46,3%) και των μισθωτών (-33,9%). Η αύξηση που παρουσιάστηκε στον αριθμό των εργοδοτών (186%) δεν μπόρεσε να αντισταθμίσει την μείωση στο πρωτογενή τομέα. Από την πλευρά των γυναικών η μείωση προήλθε μόνο από την συρρίκνωση του αριθμού των γυναικών που εργάζονταν ως βοηθοί (-18,4%), καθώς στις άλλες θέσεις ο αριθμός των γυναικών αυξάνει. Στο δευτερογενή τομέα η αύξηση συναρτάται με την αύξηση των ανδρών εργοδοτών (1727 χιλιάδες) σημειώνοντας μεταβολή 189% και με την αύξηση των βοηθών στις οικογενειακές επιχειρήσεις (230%). Παράλληλα από την πλευρά των γυναικών η αύξηση προήλθε από την αύξηση των γυναικών ως εργοδότες (587%) και των μισθωτών (225%). Στο τριτογενή τομέα τέλος η αύξηση ήταν αποτέλεσμα της αύξησης των ανδρών εργοδοτών (467%), της αύξησης των μισθωτών (109%) καθώς και των βοηθών στην οικογενειακή επιχείρηση (228%). Οι γυναίκες συνέβαλαν στην διεύρυνση της απασχόλησης στο τριτογενή τομέα μέσα από την σημαντική αύξηση του αριθμού των εργοδοτών.

⁸ Βλ παράρτημα 1 πίνακα 11 α.

*Πίνακας 11: Η εξέλιξη της απασχόλησης διαχρονικά κατά τομέα θέση και φύλο για τις ηλικίες 50-64.

Έτη	Φύλο	Τομείς	Εργοδότες		Αυτό απασχολούμενοι		Μισθωτοί		Βοηθοί στην οικογενειακή επιχείρηση		Σύνολο	
			N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
1971	Ανδρες	A' Γενής	288	1,5	18146	91,9	816	4,1	504	2,6	19754	100
		B' Γενής	912	10,8	1967	23,2	5576	65,7	26	0,3	8481	100
		Γ' Γενής	1069	8,0	5210	38,8	7101	52,9	50	0,4	13430	100
1981		A' Γενής	125	0,5	21407	93,9	849	3,7	416	1,8	22797	100
		B' Γενής	969	6,9	3235	23,1	9750	69,7	44	0,3	13998	100
		Γ' Γενής	1103	5,0	8962	41,0	11714	53,6	63	0,3	21842	100
1991		A' Γενής	793	4,0	18160	91,5	454	2,3	450	2,3	19857	100
		B' Γενής	1872	13,8	3712	27,3	7976	58,6	44	0,3	13604	100
		Γ' Γενής	3228	13,5	8454	35,3	12131	50,6	138	0,6	23951	100
2001	A' Γενής	824	7,4	9727	86,8	539	4,8	119	1,1	11209	100	
	B' Γενής	2639	19,4	3054	22,5	7794	57,4	86	0,6	13573	100	
	Γ' Γενής	6065	23,8	4428	17,4	14850	58,2	164	0,6	25507	100	
1971	Γυναίκες	A' Γενής	32	0,3	1597	15,6	222	2,2	5587	54,6	7438	100
		B' Γενής	41	4,0	222	21,7	547	53,6	70	6,9	880	100
		Γ' Γενής	68	3,1	352	15,8	1508	67,7	183	8,2	2111	100
1981		A' Γενής	9	0,1	1955	21,3	229	2,5	6934	75,5	9127	100
		B' Γενής	53	2,5	260	12,2	1645	77,5	121	5,7	2079	100
		Γ' Γενής	114	2,3	938	18,7	3514	70,1	379	7,6	4945	100
1991		A' Γενής	113	1,5	3482	47,7	136	1,9	3576	48,9	7307	100
		B' Γενής	154	6,9	339	15,1	1619	72,2	130	5,8	2242	100
		Γ' Γενής	588	8,8	1604	23,9	4108	61,3	398	5,9	6698	100
2001	A' Γενής	233	2,7	3557	41,6	196	2,3	4560	53,4	8546	100	
	B' Γενής	282	11,7	248	10,3	1779	73,8	103	4,3	2412	100	
	Γ' Γενής	2147	19,2	1153	10,3	7523	67,2	370	3,3	11193	100	

Πηγή: Επεξεργασία στατιστικών δεδομένων της βάσης Irumts, 2008.

Συνοψίζοντας...

Από όσα ειπώθηκαν στις παραπάνω σελίδες καθίσταται σαφές ότι στο διάστημα των τελευταίων τριάντα ετών σημειώθηκαν σημαντικές μεταβολές στο εργασιακό τοπίο, μεταβολές που αφορούν την θέση, τον τομέα απασχόλησης, την διάσταση της ηλικίας και του φύλου. Αναφορικά με την θέση στην απασχόληση ενώ το 1971 στα 100 άτομα ηλικίας 50-64 τα 2 ήταν εργοδότες οι 23 αυτοαπασχολούμενοι, 13 μισθωτοί και 5 βοηθοί στις οικογενειακές επιχειρήσεις, το 2001 τα μεγέθη μεταβλήθηκαν σε 7, 13, 19 και 3 αντίστοιχα. Στους τομείς απασχόλησης η τάση όπως είδαμε αφορά την συρρίκνωση της απασχόλησης ατόμων υψηλής ηλικίας στο πρωτογενή της αύξησης στο δευτερογενή και τριτογενή. Έτσι ενώ το 1971 15 άτομα εργάζονταν στο πρωτογενή 1 άτομα στο δευτερογενή και 3 στο τριτογενή, το 2001 οι αριθμοί ήταν 10, 3, 13 αντίστοιχα. Σε ότι αφορά τα ποσοστά απασχόλησης των ατόμων 50-64, διαχρονικά παρουσιάζεται

* Οι υπολογισμοί και εδώ αφορούν την απασχόληση κατά τομέα και θέση χωρίς να λαμβάνεται υπόψη η παράμετρος των αγνώστων για τους λόγους που περιγράψαμε παραπάνω. Βλ παράρτημα τις διαφορές που προκύπτουν από τον υπολογισμό των πινάκων με η χωρίς τον άγνωστο.

συρρίκνωση στο μερίδιο απασχόλησης τους. Το 1971 στα 100 άτομα ηλικίας 50-64, αντιστοιχούσαν 50 εργαζόμενοι ενώ 30 έτη μετά το μέγεθος συρρικνώθηκε σε 42 άτομα. Η εξέλιξη προήλθε από στην συρρίκνωση της απασχόλησης στο εσωτερικό της ομάδας 50-64 και συγκεκριμένα από την μείωση του μεριδίου απασχόλησης των ενδιάμεσων και υψηλότερων ηλικιών. Ενώ το 1971 από τα 100 άτομα ηλικίας 55-59 και 60-64 τα 52 και τα 42 εργάζονταν, το 2001 μόλις τα 43 και 23 βρίσκονταν σε καθεστώς απασχόλησης. Αντίθετα ενώ το 1971 στα 100 άτομα ηλικίας 50-54 εργάζονταν περίπου 56 άτομα το 2001 ήταν 58. Επιπλέον η συρρίκνωση της απασχόλησης στο πληθυσμό 50-64 οφειλόταν στην μείωση της απασχόλησης των ανδρών ενώ στην περίπτωση των γυναικών σημειώθηκε ασθενής αύξηση. Η μείωση προήλθε στους άνδρες από την έντονη συρρίκνωση στα ποσοστά απασχόλησης στις υψηλότερες (από 68,0% σε 36,4%) και ενδιάμεσες ηλικίες (από 82,3% σε 64,4%) και λιγότερο από τις νεότερες (από 89,3% σε 79,8%). Αντίθετα στην περίπτωση των γυναικών η αύξηση της απασχόλησης στο πληθυσμό 50-64 προήλθε από την διεύρυνση του μεριδίου απασχόλησης στις νεότερες (από 26,2% σε 36,4%) και ενδιάμεσες ηλικίες (από 22,3% σε 23,6%) ενώ συνδυάστηκε και με την συρρίκνωση της απασχόλησης στις υψηλότερες ηλικίες (από 17,9% σε 11,3%).

1.5: Οι σημαντικές μεταβολές στο μορφωτικό επίπεδο των ατόμων υψηλής ηλικίας διαχρονικά.

Σημαντική παράμετρος στις εξελίξεις που σχετίζονται με την απασχόληση των ατόμων υψηλότερης ηλικίας, συνιστά το μορφωτικό επίπεδο και συγκεκριμένα το πώς μεταβάλλεται διαχρονικά μέσα σε ένα πληθυσμό. Η αύξηση του μορφωτικού επιπέδου στα πλαίσια ενός διαρκώς μεταβαλλόμενου εργασιακού τοπίου μπορεί να συμβάλει στη διατήρηση των ατόμων υψηλής ηλικίας στην απασχόληση στο βαθμό που καθιστά τα άτομα υψηλής ηλικίας πιο προσαρμόσιμα στις νέες τεχνολογικές απαιτήσεις και δεξιότητες της απασχόλησης. Στην ανάλυση που ακολουθεί καθίσταται σαφές ότι στην Ελλάδα υπάρχει η τάση αύξησης του μορφωτικού επιπέδου των ατόμων διαφορετικής γενιάς, ενώ η αύξηση παρουσιάζεται διαφοροποιημένη σε ότι αφορά την ένταση μεταξύ των δύο φύλων.

Από τον πίνακα 12 καθίσταται εμφανής η μεταβολή που συντελέστηκε στο μορφωτικό επίπεδο του πληθυσμού των ατόμων υψηλής ηλικίας καθώς και οι διαφορές που παρουσιάζονται στο εσωτερικό της ομάδας 50-64 τα τελευταία τριάντα χρόνια. Είναι χαρακτηριστικό ότι το 1971 το μορφωτικό επίπεδο των ατόμων υψηλής ηλικίας παρουσίαζε υψηλά ποσοστά στις χαμηλές βαθμίδες εκπαίδευσης και χαμηλά ποσοστά στις υψηλές βαθμίδες εκπαίδευσης. Έτσι το 1971 στα 100 άτομα ηλικίας 50-64, τα 46 είχαν ολοκληρώσει μερικές μόνο τάξεις στο δημοτικό, τριάντα έτη μετά τα αντίστοιχα μεγέθη ήταν 12 για τα άτομα που είχαν παρακολουθήσει μερικές τάξεις στο δημοτικό. Στο εσωτερικό της ομάδας 50-64, τα υψηλότερα ποσοστά με το χαμηλότερο μορφωτικό επίπεδο αφορούν τα άτομα υψηλότερης ηλικίας πρωτίστως, ενώ

ακολουθούν τα άτομα των ενδιάμεσων ηλικιών. Το 1971 στα 100 άτομα ηλικίας 60-64 και 55-59, τα 54 και 47 δεν είχαν ολοκληρώσει το δημοτικό, παρά μόνο μερικές τάξεις. Το 2001 τα παραπάνω μεγέθη αφορούσαν 21 και 10 άτομα. Στα άτομα που βρίσκονταν στις ηλικίες 50-54, τα μεγέθη ήταν χαμηλότερα τόσο την περίοδο του 1971 (39 άτομα είχαν παρακολουθήσει μερικές τάξεις του δημοτικού), ενώ το 2001 λιγότερα άτομα είχαν παρακολουθήσει μόνο μερικές τάξεις στο δημοτικό (στα 100 άτομα ηλικίας 50-54, μόνο 5 δεν είχαν ολοκληρώσει το δημοτικό).

Σε ότι αφορά τις βαθμίδες εκπαίδευσης το 1971 από τα 100 άτομα υψηλής ηλικίας τα 42 είχαν ολοκληρώσει την πρωτοβάθμια εκπαίδευση, τα 8 είχαν απολυτήριο δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, ενώ πτυχίο τριτοβάθμιας εκπαίδευσης διέθεταν μόλις 3. Το 2001 τα αντίστοιχα μεγέθη ήταν 58, (1,4 φορές υψηλότερο), 20 (2,5 φορές υψηλότερο) και 10 (3,6 φορές υψηλότερο). Στις υψηλότερες ηλικίες τα μεγέθη μεταβλήθηκαν από 35, 7 και 3 το 1971 σε 55, 16 και 7, άτομα, ενώ στις ενδιάμεσες από 41, 8 και 3 σε 60, 20 και 10. Τέλος ενώ το 1971 στα 100 άτομα ηλικίας 50-54 τα 49 είχαν ολοκληρώσει την πρωτοβάθμια εκπαίδευση, 9 την δευτεροβάθμια και 4 την τριτοβάθμια, το 2001 τα μεγέθη μεταβλήθηκαν σε 57, 24 και 14 αντίστοιχα. Από το πίνακα 12 φαίνεται επίσης ότι οι διαφορές που εντοπίζονται στο εσωτερικό της ηλικιακής ομάδας 50-64, σταδιακά συρρικνώνονται αναφορικά με το υψηλότερο και χαμηλότερο μορφωτικό επίπεδο. Τα άτομα των υψηλότερων ηλικιών εμφανίζουν υψηλότερα ποσοστά στο χαμηλότερο μορφωτικό επίπεδο και χαμηλότερα ποσοστά στο υψηλότερο μορφωτικό επίπεδο. Παράλληλα παρουσιάζουν χαμηλότερα ποσοστά σε όλες τις βαθμίδες εκπαίδευσης σε σχέση με τα άτομα των ενδιάμεσων και νεότερων ηλικιών, σταδιακά όμως η διαφορά συρρικνώνεται χωρίς ωστόσο να εξαλείφεται. Έτσι ενώ το 1971 το ποσοστό των νεότερων σε ηλικία ατόμων που είχαν ολοκληρώσει την πρωτοβάθμια εκπαίδευση ήταν 1,4 φορές υψηλότερο από το ποσοστό των ηλικιών 60-64, τριάντα χρόνια μετά η διαφορά συρρικνώθηκε. Στην δευτεροβάθμια εκπαίδευση οι διαφορές παραμένουν (μικρή αύξηση στο λόγο των νεότερων προς τα μεγαλύτερα άτομα), έτσι ενώ το 1971 το ποσοστό των νεότερων που είχαν ολοκληρώσει την δευτεροβάθμια εκπαίδευση ήταν 1,2 φορές υψηλότερο από το ποσοστό των ατόμων υψηλότερης ηλικίας, το 2001 ήταν 1,5 φορές υψηλότερο.⁹

Τέλος στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, το 1971 στα 100 άτομα ηλικίας 50-54 τα 4 μόνο διέθεταν πτυχίο πανεπιστημιακής εκπαίδευσης. Την ίδια στιγμή στις υψηλότερες ηλικίες 60-64, περίπου 3 άτομα διέθεταν πτυχίο πανεπιστημίου την ίδια περίοδο. Το 2001 ωστόσο η διαφορά στο μορφωτικό επίπεδο στις νεότερες και μεγαλύτερες ηλικίες αυξάνει. Το ποσοστό των ατόμων

⁹Ενώ θα έπρεπε να αναμένουμε συρρίκνωση των διαφορών στην δευτεροβάθμια εκπαίδευση δεδομένου ότι το ποσοστό των ατόμων 60-64 που είχαν ολοκληρώσει την δευτεροβάθμια είχε αυξηθεί, εντούτοις η διαφορά αυξάνει. Στην πραγματικότητα η αύξηση οφείλεται στην εντονότερη αύξηση που παρατηρείται διαχρονικά στα ποσοστά των ατόμων 50-54 που έχουν ολοκληρώσει την δευτεροβάθμια στην λιγότερο έντονη αύξηση των ατόμων 60-64 που είχαν ολοκληρώσει την δευτεροβάθμια εκπαίδευση.

ηλικίας 50-54 που είχαν ολοκληρώσει την τριτοβάθμια εκπαίδευση ήταν 1,9 φορές υψηλότερο από το ποσοστό των ατόμων ηλικίας 60-64, εξέλιξη που όπως είδαμε και παραπάνω συναρτάται κυρίως με την υψηλότερη αύξηση στο ποσοστό των νεότερων ατόμων που είχαν ολοκληρώσει την τριτοβάθμια καθώς και με την λιγότερο υψηλή αύξηση στο ποσοστό των ατόμων που είχαν αποκτήσει πτυχίο πανεπιστημιακής μόρφωσης στις ηλικίες 60-64.

Πίνακας 12: Η εξέλιξη του μορφωτικού επιπέδου διαχρονικά (1971-2001) στα άτομα υψηλής ηλικίας.

Έτη	Ομάδες ηλικιών	Μερικές τάξεις στο δημοτικό		Ολοκλήρωσε την Α' Βαθμίδα Εκπαίδευση		Ολοκλήρωσε την Β' Βαθμίδα Εκπαίδευση		Ολοκλήρωσε την Γ' Βαθμίδα εκπαίδευσης		Σύνολο		Συντελεστής μεταβολής		
		N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	1981-1971		
1971												1981-1971		
	50-54	16014	38,7	20637	49,3	3649	8,7	1522	3,6	41822	100	Α'	Β'	Γ'
	55-59	20990	47,0	18500	41,4	3638	8,1	1526	3,4	44654	100	1,4	1,2	1,2
	60-64	21861	54,2	14314	35,5	2873	7,1	1308	3,2	40356	100	1,5	1,3	1,4
	50-64	58865	46,4	53451	42,1	10160	8,0	4356	3,4	126832	100	1,2	1,2	1,2
1981												1991-1981		
	50-54	21721	33,6	33088	51,1	7039	10,9	2876	4,4	64724	100	1,1	1,5	1,5
	55-59	15027	31,0	26696	55,1	4693	9,7	2005	4,1	48421	100	0,8	1,4	1,3
	60-64	14607	37,2	19522	49,7	3502	8,9	1669	4,2	39300	100	1,0	1,2	0,9
	50-64	51335	33,7	79306	52,0	15234	10,0	6550	4,3	152445	100	1,0	1,4	1,2
1991												2001-1991		
	50-54	12163	19,7	34925	56,7	10402	16,9	4115	6,7	61605	100	1,0	1,4	2,0
	55-59	20270	32,5	29919	47,9	8848	14,2	3417	5,5	62454	100	1,2	1,4	1,8
	60-64	20382	33,6	30950	51,1	6863	11,3	2411	4,0	60606	100	1,0	1,4	1,8
	50-64	52815	28,6	95794	51,9	26113	14,1	9943	5,4	184665	100	1,1	1,4	1,9
2001												2001-1971		
	50-54	2850	4,7	34998	57,4	14766	24,2	8376	13,7	60990	100	1,2	2,8	3,8
	55-59	4915	9,6	30895	60,3	10220	19,9	5215	10,0	51245	100	1,5	2,5	3,1
	60-64	12401	21,2	32463	55,4	9544	16,3	4193	7,2	58601	100	1,6	2,4	2,4
	50-64	20166	11,8	98356	57,6	34530	20,2	17784	10,4	170836	100	1,3	2,5	3,1

Πηγή: Επεξεργασία στατιστικών δεδομένων της βάσης Irumts, 2008.

Σε ότι αφορά την διάσταση του φύλου, αξίζει να σημειωθεί η εντονότερη μεταβολή που παρατηρείται στην αύξηση του μορφωτικού επιπέδου των γυναικών συγκριτικά με τους άνδρες, αύξηση που αφορά και τα τρία επίπεδα εκπαίδευσης. Το 2001 το ποσοστό των ανδρών στην πρωτοβάθμια δευτεροβάθμια και τριτοβάθμια εκπαίδευση ήταν 1,1, 2,4, 2,6 φορές υψηλότερο από την περίοδο του 1971, εντούτοις οι μεταβολές στο μορφωτικό επίπεδο των γυναικών ήταν 1,7, 2,7 και 4,7 φορές υψηλότερες. Οι μεταβολές στο μορφωτικό επίπεδο ανδρών και γυναικών ήταν σημαντικές και στο εσωτερικό της ομάδας των ατόμων υψηλής ηλικίας, με το γυναικείο πληθυσμό να εμφανίζει μεγαλύτερα επίπεδα μεταβολών. Ενδεικτικά αναφέρουμε ότι το 2001 το ποσοστό των ανδρών με ανώτερο μορφωτικό επίπεδο στις ηλικίες 50-54, 55-59, 60-64, ήταν 2,9, 2,6 και 2,1 φορές υψηλότερα από το 1971, στις γυναίκες των ίδιων ηλικιών η μεταβολή ήταν 6,3 (2,2 φορές υψηλότερη των ανδρών), 4,3 (1,6 φορές υψηλότερη), 3,2 (1,5 φορές υψηλότερη των ανδρών) (πίνακες 13, 14).

Από τις παραπάνω εξελίξεις γίνεται αντιληπτό ότι οι διαφορές στο μορφωτικό επίπεδο μεταξύ των δύο φύλων φαίνεται να εξαλείφονται με την πάροδο του χρόνου. Ωστόσο αν και το μορφωτικό επίπεδο των γυναικών πλησιάζει το αντίστοιχο των ανδρών, εντούτοις φαίνεται ότι το 2001, ακόμη δεν είχε επέλθει εξισορρόπηση στο μορφωτικό επίπεδο των δύο φύλων. Το 1971 οι άνδρες είχαν 3,5 φορές υψηλότερο ποσοστό στο ανώτερο μορφωτικό επίπεδο σε σχέση με τις γυναίκες, ενώ τρεις δεκαετίες αργότερα η διαφορά συρρικνώθηκε αισθητά, με το ποσοστό των ανδρών να είναι υψηλότερο μόνο 1,6 φορές. Επιπλέον από το πίνακα 13 φαίνεται ότι οι διαφορές στο μορφωτικό επίπεδο των γυναικών στο εσωτερικό της ηλικιακής ομάδας 50-64, συρρικνώνονται διαχρονικά τουλάχιστον στην πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια. Έτσι ενώ το 1971 το μορφωτικό επίπεδο των γυναικών ηλικίας 50-54 ήταν 1,6 και 1,6 φορές υψηλότερο από το μορφωτικό επίπεδο των γυναικών υψηλότερης ηλικίας στην πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση. Το 2001 τα αντίστοιχα μεγέθη ήταν 1,2 και 1,6. Αντίθετα στην τριτοβάθμια το μορφωτικό επίπεδο των νεότερων γυναικών αν και ήταν 1,5 φορές υψηλότερο το 1971 από το ποσοστό των μεγαλύτερων σε ηλικία γυναικών, το 2001 ήταν υπερδιπλάσιο γεγονός που οφείλεται στην εντονότερη αύξηση στο μορφωτικό επίπεδο των νεότερων γενεών.

Πίνακας 13: Η εξέλιξη του μορφωτικού επιπέδου των ανδρών ηλικίας 50-64 διαχρονικά (1971-2001).

Έτη	Ομάδες Ηλικιών	Μερικές Τάξεις στο δημοτικό		Ολοκλήρωσε την Α' Βαθμίδα Εκπαίδευση		Ολοκλήρωσε την Β' Βαθμίδα Εκπαίδευσης		Ολοκλήρωσε την Γ' Βαθμίδα Εκπαίδευσης		Σύνολο		Συντελεστής Μεταβολής			
		N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	A'	B'	Γ'	
1971	50-54	5696	27,7	11765	57,2	1928	9,4	1168	5,7	20577	100	0,9	1,2	1,1	
	55-59	7995	35,3	11278	49,8	2217	9,8	1177	5,2	22667	100	1,2	1,1	1,2	
	60-64	8720	42,1	9102	43,9	1849	8,9	1051	5,1	20722	100	1,3	1,1	1,3	
	50-64	22411	35,0	32145	50,3	5994	9,4	3396	5,3	63966	100	1,1	1,1	1,2	
1991-1981															
1981	50-54	8536	26,6	17576	54,7	3876	12,1	2130	6,6	32118	100	1,0	1,5	1,4	
	55-59	5125	21,8	14338	60,9	2572	10,9	1506	6,4	23541	100	0,8	1,5	1,3	
	60-64	4654	25,1	10830	58,3	1821	9,8	1245	6,7	18523	100	0,9	1,3	0,9	
	50-64	18315	24,7	42744	57,6	8269	11,1	4881	6,6	74182	100	0,9	1,4	1,2	
2001-1991															
1991	50-54	3731	12,4	17672	58,9	5660	18,9	2929	9,8	29992	100	0,9	1,4	1,7	
	55-59	7291	23,7	15878	51,5	5059	16,4	2588	8,4	30816	100	1,1	1,3	1,6	
	60-64	7829	26,5	16004	54,2	3866	13,1	1843	6,2	29542	100	1,0	1,4	1,7	
	50-64	18851	20,9	49554	54,8	14585	16,1	7360	8,1	90350	100	1,0	1,4	1,7	
2001-1971															
2001	50-54	1036	3,4	16125	53,4	7971	26,4	5092	16,8	30244	100	0,9	2,8	2,9	
	55-59	1414	5,7	14474	58,3	5530	22,3	3407	13,7	24825	100	1,1	2,2	2,6	
	60-64	3433	12,5	15872	58,0	5185	18,9	2897	10,6	27387	100	1,3	2,1	2,0	
	50-64	5883	7,1	46471	56,4	18686	22,7	11396	13,8	82456	100	1,1	2,4	2,6	

Πηγή: Επεξεργασία στατιστικών δεδομένων της βάσης Irumts, 2008.

Από όσα αναφερθήκαν φαίνεται ότι στο μέλλον τα άτομα υψηλής ηλικίας θα παρουσιάζουν σαφώς υψηλότερο μορφωτικό επίπεδο από τα άτομα που βρίσκονται σήμερα στις ηλικίες 50-64. Θα πρέπει να αναμένουμε στο μέλλον περαιτέρω συρρίκνωση των διαφορών στο μορφωτικό επίπεδο μεταξύ των δύο φύλων εάν λάβουμε υπόψη τις αλλαγές που συντελέστηκαν στο χρονικό διάστημα 1971-2001, καθώς και την ταχύτητα και την ένταση των μεταβολών αναφορικά με το μορφωτικό επίπεδο των γυναικών. Επιπλέον η συρρίκνωση των διαφορών στο μορφωτικό επίπεδο μεταξύ ανδρών και γυναικών δημιουργεί τις προϋποθέσεις έτσι ώστε η συμμετοχή των γυναικών που προέρχονται από τα υψηλά ηλικιακά κλιμάκια να καταστεί αφενός εφικτή στα πλαίσια ενός μεταβαλλόμενου εργασιακού περιβάλλοντος στο οποίο το μορφωτικό επίπεδο και οι γνωστικές δεξιότητες των ατόμων θα αποτελούν τα απαραίτητα εφόδια για την προσαρμογή στα νέα εργασιακά δεδομένα, αφετέρου η απασχόληση των γυναικών υψηλής ηλικίας να μπορέσει να φθάσει τα επίπεδα συμμετοχής των ανδρών (Μπάγκαβος Χ., 2006:25).

Πίνακας 14: Η εξέλιξη του μορφωτικού επιπέδου των γυναικών ηλικίας 50-64 διαχρονικά (197-2001).

Έτη	Ομάδες Ηλικιών	Μερικές Τάξεις στο δημοτικό		Ολοκλήρωσε την Α' Βαθμίδα Εκπαίδευση		Ολοκλήρωσε την Β' Βαθμίδα Εκπαίδευσης		Ολοκλήρωσε την Γ' Βαθμίδα Εκπαίδευσης		Σύνολο		Συντελεστής Μεταβολής			
		N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	A'	B'	Γ'	
1971	50-54	10318	48,5	8872	41,7	1721	8,1	354	1,7	21265	100	1,1	1,2	1,3	
	55-59	12995	59,1	7222	32,8	1421	6,5	349	1,6	21987	100	1,5	1,3	1,2	
	60-64	13141	66,9	5212	26,5	1024	5,2	257	1,3	19634	100	1,5	1,5	1,5	
	50-64	36454	58,0	21306	33,9	4166	6,6	960	1,5	62886	100	1,3	1,3	1,4	
1981	50-54	13185	40,4	15512	47,6	3163	9,7	746	2,3	32606	100	1,1	1,5	1,6	
	55-59	9902	39,8	12358	49,7	2121	8,5	499	2,0	24880	100	0,8	1,4	1,3	
	60-64	9953	47,9	8719	42,0	1681	8,1	424	2,0	20777	100	1,1	1,1	0,9	
	50-64	33040	42,2	36589	46,8	6965	8,9	1669	2,1	78263	100	1,0	1,3	1,2	
1991															
	50-54	8432	26,7	17253	54,6	4742	15,0	1186	3,8	31613	100	1,1	1,4	2,8	
	55-59	12979	41,0	14041	44,4	3789	12,0	829	2,6	31638	100	1,4	1,4	2,6	
	60-64	12553	40,4	14946	48,1	2997	9,6	568	1,8	31064	100	1,1	1,4	2,2	
	50-64	33964	36,0	46240	49,0	11528	12,2	2583	2,7	94315	100	1,2	1,4	2,6	
2001															
	50-54	1814	5,9	18873	61,3	6795	22,1	3284	10,7	30766	100	1,4	2,7	6,4	
	55-59	3501	13,3	16421	62,2	4690	17,8	1808	6,8	26420	100	1,8	2,7	4,3	
	60-64	8968	28,7	16591	53,2	4359	14,0	1296	4,2	31214	100	2,0	2,6	3,1	
50-64	14283	16,2	51885	58,7	15844	17,9	6388	7,2	88400	100	1,7	2,7	4,7		

Πηγή: Επεξεργασία στατιστικών δεδομένων της βάσης Irumts, 2008.

Κεφάλαιο 2: Πολιτικές διαχείρισης της ηλικίας

2.1: Η Διαχείριση της ηλικίας- εννοιολογικό πλαίσιο.

Η αξιοποίηση των ανθρωπίνων πόρων σε ένα καθεστώς διευρυνόμενης δημογραφικής γήρανσης αποτελεί βασική προτεραιότητα των Ευρωπαϊκών χωρών. Οι προκλήσεις που δημιουργούνται θέτουν αναμφισβήτητα σε πρώτο πλάνο την ανάγκη εφαρμογής κατάλληλων προσεγγίσεων και πολιτικών διαχείρισης της ηλικίας τόσο από την πλευρά του κράτους όσο και από την πλευρά των εργοδοτών. Τι εννοούμε όμως με τον όρο διαχείριση της ηλικίας; Ποίες είναι οι βασικές αρχές που αφορούν μια ολοκληρωμένη στρατηγική διαχείρισης της ηλικίας;

Εάν και δεν υπάρχει συγκεκριμένος ορισμός για την διαχείριση της ηλικίας, (ή τις πολιτικές ενεργού γήρανσης) εντούτοις ο όρος αναφέρεται στην λήψη μέτρων και στην εφαρμογή κατάλληλων πολιτικών που αποβλέπουν στον περιορισμό των αντικινήτρων και στην αύξηση των κινήτρων προκειμένου να διευκολυνθεί η παραμονή των ατόμων υψηλής ηλικίας σε καθεστώς απασχόλησης, αλλά και να ενθαρρυνθεί η πρόσληψη και η επανένταξη των ανέργων ώριμης ηλικίας. Προς αυτή την κατεύθυνση η άρση των προκαταλήψεων και των στερεοτύπων από την πλευρά των εργοδοτών, των επιχειρήσεων, αλλά και από τους ίδιους τους εργαζόμενους, συνιστούν το πυρήνα των πολιτικών διαχείρισης της ηλικίας. Η αντίληψη που συχνά διαμορφώνεται στους κόλπους των εργοδοτών για την παραγωγικότητα και την προσαρμοστικότητα των μεγαλύτερων σε ηλικία ατόμων, οδηγεί συχνά στον αποκλεισμό των τελευταίων από την αγορά εργασίας. Η ανάδειξη ωστόσο των πλεονεκτημάτων που έχει η κάθε ηλικία και στην συγκεκριμένη περίπτωση των πλεονεκτημάτων που προκύπτουν από την αξιοποίηση του ώριμου εργατικού δυναμικού, μπορεί να μεταβάλει τις στερεότυπες συμπεριφορές. Η εμπειρία και οι γνώσεις που έχουν αποκτήσει τα μεγαλύτερα άτομα σε όλη την διάρκεια του εργασιακού τους βίου μπορούν να οδηγήσουν στην αύξηση της παραγωγικότητας ενώ η "ποικιλία" των ηλικιών στην εργασία, συμβάλλει στην διαγενεακή αλληλεγγύη, μέσα από την μεταφορά γνώσεων από τους μεγαλύτερους στους νεότερους εργαζόμενους. Μια αποτελεσματική πολιτική διαχείρισης της ηλικίας δεν μπορεί να εξαντλείται μόνο στην προώθηση της διαφορετικότητας στην εργασία. Αντίθετα, προϋποθέτει μια ολιστική προσέγγιση, υπό την έννοια ότι το ενδιαφέρον δεν επικεντρώνεται αποκλειστικά και μόνο στα τελευταία στάδια του επαγγελματικού βίου και στην αντιμετώπιση των συνεπειών της δημογραφικής γήρανσης (Walker A., 2001:296). Η εφαρμογή προληπτικών πολιτικών διαχείρισης που αποβλέπουν στην δια βίου μάθηση την διαρκή κατάρτιση και επανακατάρτιση, καθιστούν το εργατικό δυναμικό πιο προσαρμόσιμο στις απαιτήσεις της αγοράς εργασίας αυξάνοντας τις πιθανότητες παράτασης του εργάσιμου βίου στις μεγαλύτερες ηλικίες. Έτσι τα άτομα που στο παρελθόν είχαν την ευκαιρία να βελτιώσουν τις δεξιότητες τους στο μέλλον, θα είναι ενδεχομένως πιο θετικά διακείμενα στην παράταση του

εργασιακού τους βίου. Αντίθετα άτομα που δεν είχαν τις ευκαιρίες να αποκτήσουν ή να βελτιώσουν τις δεξιότητες τους κατά το παρελθόν, στο μέλλον αυτή ακριβώς η έλλειψη των ευκαιριών θα κάνει την παράταση του εργασιακού τους βίου μάλλον πιο δυσχερή σε ένα εργασιακό περιβάλλον όπου η διαρκής προσαρμοστικότητα των δεξιοτήτων θα πρέπει να θεωρείται δεδομένη. Επιπλέον η ποιότητα στην απασχόληση σε όρους υγιεινής και ασφάλειας καθώς και σε ένα ικανοποιητικό επίπεδο απολαβών σε συνδυασμό με την ύπαρξη υποστηρικτικού-φιλικού περιβάλλοντος εργοδοτών και εργαζομένων, κάνουν την απασχόληση των ατόμων υψηλής ηλικίας όχι μόνο εφικτή αλλά και επιθυμητή (Κετσετζοπούλου Μ., 2007:47). Αντίθετα η διαχείριση της ηλικίας που επικεντρώνεται μόνο στα τελευταία στάδια του εργασιακού βίου και στην κατάρτιση των μεγαλύτερων εργαζομένων, φαίνεται να λειτουργεί θεραπευτικά αποβλέποντας στην αντιμετώπιση των δημογραφικών επιπτώσεων στην αγορά εργασίας με αμφίβολα ενδεχομένως αποτελέσματα σε μακροπρόθεσμη βάση.

Οι περισσότερες χώρες αναγνωρίζοντας την ανάγκη διατήρησης των ατόμων ώριμης ηλικίας σε κατάσταση απασχόλησης περνούν σε μεταρρυθμίσεις των συνταξιοδοτικών τους συστημάτων προκειμένου να αποθαρρύνουν την πρόωρη έξοδο των μεγαλύτερων ατόμων από την εργασία. Παρόλο αυτά γίνεται αντιληπτό, ότι οι πολιτικές διαχείρισης της ηλικίας δεν θα πρέπει να έχουν εξαναγκαστικό χαρακτήρα σε ότι αφορά την αύξηση των ορίων συνταξιοδότησης. Η γενική αύξηση των ορίων συνταξιοδότησης σε συνδυασμό με την μείωση στο ύψος των συνταξιοδοτικών αποδοχών αν και μπορούν να περιορίσουν την πρόωρη έξοδο από την απασχόληση ενδέχεται να παραβλέπουν την "ιδιαιτερότητα" ορισμένων περιπτώσεων. Έτσι τα άτομα εκείνα που δεν μπορούν να παρατείνουν τον εργάσιμο βίο λόγω χρόνιων προβλημάτων υγείας αλλά και γιατί το εργασιακό τους περιβάλλον δεν είναι ενδεχομένως κατάλληλο, θα δεχτούν σημαντικές πιέσεις από την εφαρμογή του συγκεκριμένου μέτρου. Γίνεται άμεσα αντιληπτό ότι οι πολιτικές πρέπει να αφήνουν ένα περιθώριο επιλογών στο ίδιο το άτομο, για το πώς θα διαχειριστεί τα τελευταία χρόνια του εργασιακού του βίου, διατηρώντας ταυτόχρονα το δικαίωμα να προσφύγει στην πρόωρη συνταξιοδότηση, όταν εκείνο το κρίνει αναγκαίο (Κετσετζοπούλου Μ., 2007:47).

Τα παραπάνω συνοψίζονται στα κριτήρια που έχει θέσει ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός για την Βελτίωση των Συνθηκών Διαβίωσης και Εργασίας, (European Foundation for the Improvement of Living and Working Conditions), σχετικά με τον ορισμό μίας ολοκληρωμένης πολιτικής για την διαχείριση της ηλικίας. Μια ολοκληρωμένη πολιτική διαχείρισης¹⁰ θα πρέπει να δίνει έμφαση στα εξής: 1) Πρόληψη των προβλημάτων που προκύπτουν ως αποτέλεσμα της γήρανσης του πληθυσμού. 2) Στην εφαρμογή μιας ολοκληρωμένης πολιτικής διαχείρισης που θα εστιάζει σε ολόκληρο το φάσμα του εργασιακού βίου, ανεξαρτήτως ηλικίας. 3) Ανάπτυξη μίας ολιστικής

¹⁰ Βλ. European Commission Directorate-General for Employment, Social Affairs and Equal Opportunities unit, A European Age Management Network the Way Forward 2007, σ 15.

προσέγγισης που στοχεύει σε όλους τους τομείς που μπορούν να συμβάλλουν στην αποτελεσματική διαχείριση της ηλικίας. 4) Στην εφαρμογή διορθωτικών παρεμβάσεων για τους εργαζόμενους υψηλής ηλικίας που αντιμετωπίζουν επαγγελματικά προβλήματα που σχετίζονται με έλλειψη δεξιοτήτων ή με προβλήματα υγείας που προέκυψαν από την απασχόληση. Σημαντικοί παράγοντες στην διαμόρφωση των πολιτικών διαχείρισης αποτελούν τόσο οι κυβερνήσεις με τα μέτρα και τις πολιτικές που προωθούν, προκειμένου να καταστήσουν την αγορά εργασίας ανοικτή σε όλους ανεξαρτήτως ηλικιακών ή φυλετικών περιορισμών, όσο και οι εργοδότες και οι επιχειρήσεις που καλούνται να αποδεχτούν και να εφαρμόσουν στην πράξη πολιτικές ενεργού διαχείρισης. Μολονότι το πλαίσιο των πολιτικών και των μέτρων σε γενικές γραμμές φαίνεται να ακολουθεί κοινή πορεία στο σύνολο των χωρών της ΕΕ ως προς την λήψη των μέτρων και των μεταρρυθμίσεων που προωθούνται, εντούτοις όπως θα δούμε και παρακάτω στην χώρα μας το θέμα των πολιτικών διαχείρισης της ηλικίας φαίνεται να είναι σχετικά υποβαθμισμένο.

2.2: Ο αντίκτυπος της δημογραφικής γήρανσης στην απασχόληση και η ανάγκη αναπροσαρμογής των εργασιακών δεδομένων στις νέες προκλήσεις.

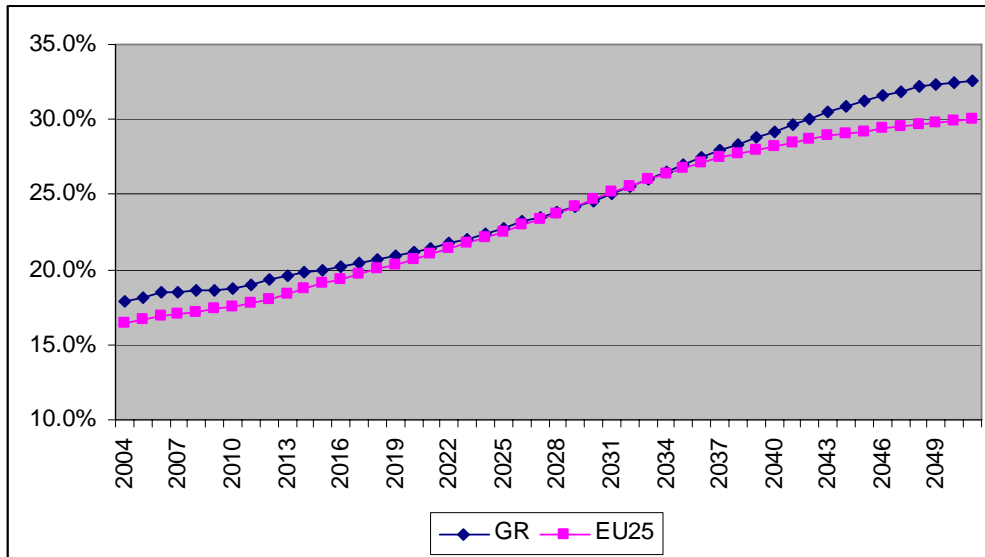
Στις χώρες της Ευρωπαϊκής ένωσης (ΕΕ 25) η μείωση των επίπεδων γονιμότητας από 2,6 παιδιά ανά γυναίκα το 1960 σε 1,5 παιδιά το 2005 καθώς και η αύξηση της προσδοκώμενης ζωής η οποία υπολογίζεται ότι θα φθάσει τα 86 έτη στις γυναίκες και τα 81 στους άνδρες αποτελούν βασικές συνιστώσες του νέου δημογραφικού τοπίου που διαμορφώνεται στο σύνολο των χωρών της ΕΕ. Στην χώρα μας οι παραπάνω εξελίξεις ακολουθούν και εδώ παρόμοια πορεία με τον δείκτη γονιμότητας των γυναικών να μειώνεται από 2,3 παιδιά που ήταν το 1960 σε 1,3 παιδιά ανά γυναίκα το 2005. Παράλληλα οι τεχνολογικές εξελίξεις που συντελέστηκαν στους τομείς της υγείας καθώς και η βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης οδήγησαν στην αύξηση του προσδόκιμου επιβίωσης, το οποίο για τις γυναίκες υπολογίζεται ότι θα αυξηθεί από 81 έτη που ήταν το 2005 στα 85 έτη το 2050, ενώ αύξηση αναμένεται και στην περίπτωση των ανδρών από τα 76 έτη που είναι σήμερα ο μέσος ορός ζωής των ανδρών στα 80 έτη το 2050.¹¹

Αναμφίβολα οι παραπάνω παράγοντες θα συνδυαστούν με την γήρανση του συνολικού πληθυσμού όσο και με γήρανση του πληθυσμού σε ηλικία εργασίας στην Ελλάδα αλλά και στις υπόλοιπες χώρες της ΕΕ. Έτσι ενώ στην χώρα μας ο πληθυσμός των ατόμων ηλικίας 65+ αποτελούσε μόνο το 10,2% και το 17,8% το 1971 και το 2005 αντίστοιχα, σύμφωνα με το βασικό σενάριο¹² εξέλιξης της Eurostat το μερίδιο του στο συνολικό πληθυσμό θα αυξηθεί σε

¹¹ Βλ ενδεικτικά Commission of the European communities 2007, *EUROPE'S DEMOGRAPHIC FUTURE: FACTS AND FIGURES*, σ 126

32,6% το 2050 στην χώρα μας, ενώ στη ΕΕ25 η αύξηση θα κυμανθεί σε ελαφρά χαμηλότερο επίπεδο φθάνοντας το 2051 τα ηλικιωμένα άτομα να αποτελούν το 31,3% του πληθυσμού της Ευρώπης των 25 (διάγραμμα 4).

Διάγραμμα 4: Η εξέλιξη του πληθυσμού ηλικίας 65+ στην Ελλάδα και την ΕΕ25 (βασικό σενάριο της Eurostat).

Πηγή: Στατιστική επεξεργασία δεδομένων της Eurostat, 2008.

Επιπλέον η συρρίκνωση του πληθυσμού σε ηλικία εργασίας (του εν δυνάμει εργατικού δυναμικού) από 67,2 % πού ήταν το 2004 στην ΕΕ(25) σε 56,6% το 2051 και από 67,7% σε 55,1% για την Ελλάδα σε συνδυασμό με την αύξηση του πληθυσμού των ηλικιωμένων, θα οδηγήσουν στο μέλλον σε σημαντική διόγκωση του δείκτη δημογραφικής εξάρτησης.¹³ Έτσι ενώ το 2004 ο δείκτης δημογραφικής εξάρτησης ήταν 24,5% στις χώρες της ΕΕ, υπολογίζεται ότι θα αυξηθεί σε 53,0% το 2051¹⁴ (δηλαδή ενώ το 2004 σε ένα ηλικιωμένο άτομο αντιστοιχούσαν 4 περίπου άτομα ηλικίας 15-64, το 2051 η αναλογία θα είναι 1:2).

Στην χώρα η διόγκωση του δείκτη δημογραφικής εξάρτησης θα είναι ελαφρά υψηλότερη, από 26,4% το 2004 σε 59,0% το 2051¹⁵ (με την αναλογία των ηλικιωμένων προς το πληθυσμό σε ηλικία εργασίας να διαμορφώνεται από 1:4 το 2004, σε 1:1,7 το 2051).

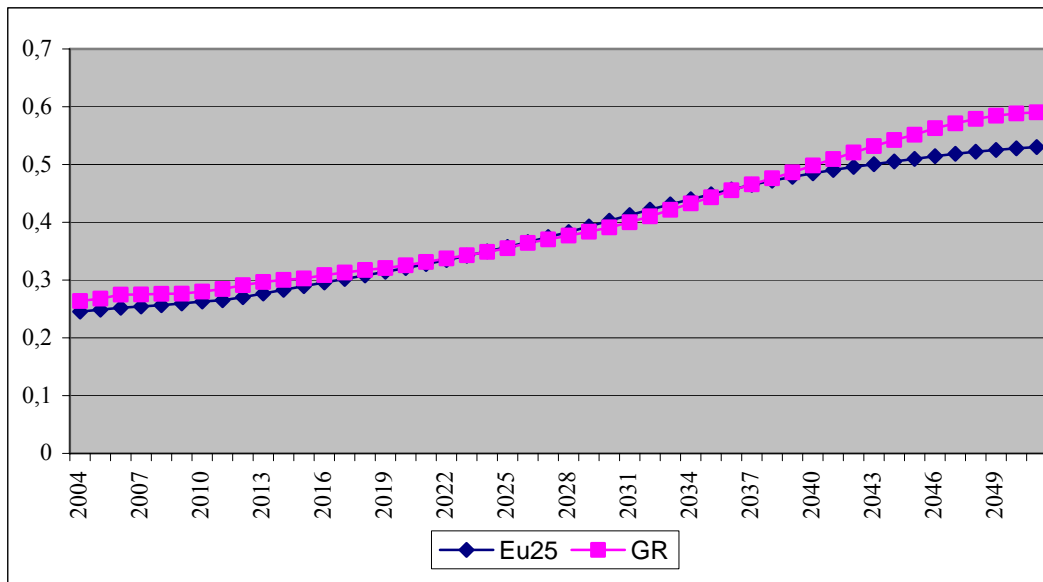
¹² Το βασικό σενάριο της Eurostat βασίζεται στην υπόθεση ότι η γονιμότητα θα αυξηθεί στην Ελλάδα από 1,3 παιδιά ανά γυναίκα που ήταν το 2004 σε 1,5 για το 2050, το προσδόκιμο επιβίωσης για τις γυναίκες υπολογίζεται ότι θα φθάσει τα 85,1 έτη ενώ στους άνδρες τα 80,3 έτη. Τέλος για την καθαρή μετανάστευση υιοθετείται η υπόθεση ελαφράς μείωσης από 42861 χιλιάδες άτομα το 2004 σε 34901 το 2050. Για την ΕΕ 25 ο δείκτης γονιμότητας από 1,5 παιδιά ανά γυναίκα το 2004 θα αυξηθεί σε 1,6 το 2050, ενώ το προσδόκιμο επιβίωσης στις γυναίκες και τους άνδρες το 2050 θα κυμανθεί στα 86 και 81 έτη αντίστοιχα ενώ η καθαρή μετανάστευση θα μειωθεί από 1.464.000 εκατομμύρια το 2004 σε 822.000 χιλιάδες το 2050.

¹³ Ο δείκτης δημογραφικής εξάρτησης ορίζεται ως λόγος του αριθμού των ατόμων ηλικίας 0-14 η 65 ετών και άνω προς το πληθυσμό που βρίσκεται σε ηλικία απασχόλησης (15-64).

¹⁴ Σύμφωνα με το βασικό σενάριο της Eurostat.

¹⁵ Βλ βασικό σενάριο της Eurostat.

Διάγραμμα 5: Η εξέλιξη του δείκτη δημογραφικής εξάρτησης για την Ελλάδα και την ΕΕ 25.

Πηγή: Επεξεργασία στατιστικών δεδομένων της Eurostat, 2008.

Οι παραπάνω εξελίξεις αναμένεται να ασκήσουν έντονες πιέσεις στους τομείς της κοινωνικοοικονομικής οργάνωσης όπως είναι τα συστήματα κοινωνικής ασφάλισης, ο τομέας της υγείας, η αγορά εργασίας ενώ την ίδια στιγμή θέτουν προκλήσεις αναφορικά με την ανταγωνιστικότητα των χωρών στην παγκόσμια αγορά αλλά και για την δυνατότητα των χωρών να προσαρμοστούν στις δημογραφικές μεταβολές και να διατηρήσουν ένα αξιοπρεπές επίπεδο διαβίωσης των πολιτών τους (Κετσετζοπούλου Μ., 2007:45). Η γήρανση του πληθυσμού θα συνδυασθεί με την αύξηση των συνταξιοδοτικών δαπανών καθώς ο αριθμός των ηλικιωμένων ατόμων θα αυξάνει ενώ από την άλλη πλευρά η μείωση του οικονομικά ενεργού πληθυσμού θα οδηγήσει αυτομάτως και στην χαμηλότερη εισροή οικονομικών πόρων στα ασφαλιστικά ταμεία, επηρεάζοντας ενδεχομένως την αλληλεγγύη μεταξύ των γενεών, υπό την έννοια ότι οι ολιγάριθμες γενιές των μελλοντικών εργαζομένων δεν θα μπορούν να καλύψουν τις συνταξιοδοτικές ανάγκες των πολυπληθών ομάδων της γενιάς του baby-boom. Η αύξηση της αναλογίας των ατόμων ώριμης ηλικίας συνεπάγεται εξάλλου και την σημαντική αύξηση των δαπανών υγείας αλλά και των δαπανών για την δημιουργία υποδομών μακροχρόνιας φροντίδας. Μένει ωστόσο να φανεί σε ποίο βαθμό στο μέλλον, η τεχνολογική πρόοδος και η πρόοδος στον τομέα της ιατρικής θα οδηγήσουν στην βελτίωση των επιπέδων υγείας των ατόμων υψηλής ηλικίας γεγονός που ενδεχομένως να περιορίσει τις δαπάνες υγείας και φροντίδας για τα άτομα υψηλότερης ηλικίας.

Σε αδρές γραμμές ο αντίκτυπος των δημογραφικών μεταβολών φαίνεται ότι θα επηρεάσει σε σημαντικό βαθμό τους τομείς που περιγράψαμε παραπάνω. Ποιες όμως θα είναι οι επιδράσεις της

γήρανσης στην απασχόληση; Στο προσεχές μέλλον και συγκεκριμένα την πρώτη δεκαετία του 21^{ου} αιώνα οι επιπτώσεις των δημογραφικών μεταβολών θα γίνουν αντιληπτές αφενός με την αποχώρηση από την αγορά εργασίας των γενεών της περιόδου 1945-1965 λόγω συνταξιοδότησης και με την είσοδο αφετέρου των ολιγομελών γενεών του baby-bust (1980-2000) οδηγώντας έτσι σε στενότητα εργασίας από την πλευρά της προσφοράς και σε αδυναμία κάλυψης θέσεων που απαιτούν υψηλό επίπεδο εξειδίκευσης και εμπειρίας.¹⁶ Την ίδια στιγμή ωστόσο η στενότητα του εργατικού δυναμικού που δύναται να προκύψει, θα αφορά και τις θέσεις που χαρακτηρίζονται από χαμηλό επίπεδο εξειδίκευσης, γεγονός που θα οδηγήσει τις χώρες της ΕΕ να εφαρμόσουν πολιτικές και μέτρα που θα κάνουν πιο ελκυστική την απασχόληση (σε ορούς απολαβών και εργασιακών συνθηκών) αλλά και να αναθεωρήσουν την μεταναστευτική τους πολιτική αξιοποιώντας καλύτερα το εν δυνάμει εργατικό δυναμικό των μεταναστών.¹⁷

Το δημογραφικό τοπίο που διαμορφώνεται στην χώρα μας όσο και στην υπόλοιπη Ευρώπη μεταβάλλει τα δεδομένα της απασχόλησης. Στο παρελθόν η αύξηση του εργατικού δυναμικού προέκυπτε από καθαρά δημογραφικές παραμέτρους, από την υψηλή γονιμότητα δηλαδή, η οποία με την σειρά της οδηγούσε στην αύξηση του πληθυσμού σε ηλικία εργασίας. Στο μέλλον η διεύρυνση της απασχόλησης θα προέρχεται μέσα από την αύξηση των ποσοστών απασχόλησης και της αξιοποίησης των "δεξαμενών" εργατικού δυναμικού που αναμένεται να λειτουργήσουν ως αντιστάθμισμα στην συρρίκνωση του πληθυσμού σε ηλικία εργασίας. Ωστόσο η αύξηση των ποσοστών απασχόλησης μπορεί να αντιμετωπίσει προσωρινά και υπό διαφορετικές προϋποθέσεις τις επιπτώσεις της δημογραφικής γήρανσης για κάθε χώρα ξεχωριστά και αυτό γιατί δεν θα πρέπει να παραβλέπει κανείς ότι τα ποσοστά απασχόλησης έχουν κάποια μέγιστα επίπεδα πέρα από τα οποία η αύξηση τους δεν θα μπορέσει να συνεχιστεί. Επιπλέον η διεύρυνση της απασχόλησης θα εξαρτηθεί και από τα αποθέματα του μη απασχολούμενου πληθυσμού, αποθέματα όμως που διαφοροποιούνται σημαντικά σε κάθε χώρα, ανάλογα με τις δυνατότητες απασχόλησης που παρέχει η εκάστοτε αγορά εργασίας, αλλά και του πώς αξιοποιείται το ανθρώπινο κεφάλαιο (Μπάγκαβος Χ., 2001:70-80).

Η αναμενόμενη συρρίκνωση που αντιμετωπίζει και που θα αντιμετωπίσει εντονότερα στο μέλλον η χώρα μας αλλά και η ΕΕ κάνει επιτακτική την αλλαγή των υφιστάμενων πολιτικών και αντιλήψεων που επικρατούν στην αγορά εργασίας και την υιοθέτηση πιο ευέλικτων στρατηγικών προσανατολισμένων στην διάσταση της ηλικίας και του φύλου. Στο μέλλον σημαντικές πηγες εργατικού δυναμικού αναμένεται να αποτελέσουν τόσο ο πληθυσμός των γυναικών, όσο και ο πληθυσμός των ατόμων ώριμης ηλικίας, εξάλλου τα χαμηλά ποσοστά συμμετοχής και απασχόλησης

¹⁶ Βλ. Alpha Bank, « Εργασία μετά τα 55:το τέλος της συνταξιοδότησης;» Οικονομικό δελτίο (Τριμηνιαία έκδοση), τεύχος 98, Ιούνιος, 2006, http://www.alpha.g-oikon_deltio_98.pdf (9 July 2008).

¹⁷ Βλ ενδεικτικά Commission of the European communities 2007, *EUROPE'S DEMOGRAPHIC FUTURE:FACTS AND FIGURES*, σσ.51-52.

των γυναικών (νεότερης 15-64 και υψηλότερης 50-64 ηλικίας) αφήνουν σημαντικά περιθώρια διεύρυνσης της παρουσίας τους στην αγορά εργασίας.¹⁸

Παράλληλα με δεδομένο ότι προστίθενται χρόνια στην ζωή του ατόμου και με δεδομένο ότι η εκδήλωση σημαντικών ασθενειών που προκύπτουν με το πέρασ του χρόνου καθυστερείται σημαντικά χάρη στην πρόοδο της ιατρικής, η παραπάνω εξέλιξη σημαίνει ότι το άτομο μπορεί να καταστεί ικανό για απασχόληση για μεγαλύτερο χρονικό διάστημα σε σχέση με το παρελθόν. Μολονότι η παραπάνω διαπίστωση επιβεβαιώνεται απλά και μόνο από την σημαντική αύξηση του προσδόκιμου επιβίωσης που έχει συντελεστεί τα τελευταία χρόνια, εντούτοις η παραπάνω εξέλιξη δεν συνοδεύτηκε και από την αντίστοιχη επιμήκυνση του χρόνου απασχόλησης των μεγαλύτερων σε ηλικία ατόμων, λόγω των αντικινήτρων αλλά και των προκαταλήψεων που επικρατούν εν γένει γύρω από την απασχόληση των ατόμων υψηλής ηλικίας. Καθίσταται σαφές τόσο στην περίπτωση των γυναικών, όσο και στο πληθυσμό των ατόμων υψηλής ηλικίας ότι η αξιοποίηση τους σε ένα καθεστώς διευρυνόμενης γήρανσης και συρρίκνωσης είναι υψίστης σημασίας για την αντιμετώπιση των δημογραφικών προκλήσεων, γεγονός που προϋποθέτει εξαρχής της λήψη στοχευμένων πολιτικών. Πολιτικών που θα αποβλέπουν στην άρση των προκαταλήψεων και των στερεοτύπων, στην πρόσβαση όλων και ιδιαίτερα των ατόμων υψηλής ηλικίας σε προγράμματα κατάρτισης και δια βίου μάθησης, στην συμφιλίωση οικογενειακής και επαγγελματικής ζωής, αλλά και στην ορθολογικότερη οργάνωση της εργασίας, (που θα βασίζεται στο σωστό επιμερισμό του εργασιακού φόρτου με βάση τις ικανότητες και την ηλικία των εργαζομένων). Οι παραπάνω αναπροσαρμογές είναι αναγκαίες στο βαθμό και στην ένταση που θα εκδηλωθεί η δημογραφική γήρανση σε κάθε χώρα. Μένει να δούμε πως κάθε χώρα θα διαχειριστεί την "ευκαιρία " που της παρέχεται και πώς θα προσαρμοστεί στις προκλήσεις των δημογραφικών αλλαγών όπως αυτές αποτυπώνονται στην αγορά εργασίας. Προς αυτή την κατεύθυνση κινήθηκε εξάλλου και η ΕΕ με τους στόχους που έθεσε στις συνοδούς κορυφής τόσο στην Στοκχόλμη όσο και στην Βαρκελώνη το 2001 και το 2002. Το 2001 τέθηκε ως στρατηγικός στόχος η αύξηση της απασχόλησης στα άτομα ηλικίας 55-64 στο 50% μέχρι το 2010, ενώ το 2002, ο στόχος αφορούσε την σταδιακή αύξηση της ηλικίας συνταξιοδότησης κατά πέντε έτη μέχρι το 2010.

¹⁸Συμφώνα με την Ερευνά εργατικού δυναμικού της Eurostat (LFS 2007) η απασχόληση των γυναικών που βρίσκονταν στις ηλικίες 15-64 κυμάνθηκε σε χαμηλά επίπεδα το 2007 στη χώρα συγκριτικά με τα επίπεδα που διαμορφώνονται στις χώρες της ΕΕ(25). Το ποσοστό απασχόλησης των γυναικών στην Ελλάδα ανέρχεται στο 47,9 % την στιγμή που στην ΕΕ (25) είναι 58,6%. Ωστόσο και τα ποσοστά απασχόλησης των γυναικών στην ΕΕ, παρουσιάζονται χαμηλότερα των ανδρών που κυμάνθηκαν στο 73,0%. Στις γυναίκες ώριμης ηλικίας τα ποσοστά κυμάνθηκαν το 2007 σε χαμηλά επίπεδα στο 34,8% για την Ελλάδα και στο 47,3 % στην ΕΕ. Στην περίπτωση των ηλικιών 50-64 και για τα δυο φύλα (συνολικά) η απασχόληση διαμορφώθηκε στο 51,5% στην Ελλάδα και σε 55,9% στη ΕΕ(25).

2.3: Η παράταση του εργασιακού βίου και τα προσκόμματα στην απασχόληση των ατόμων υψηλής ηλικίας.

Τα τελευταία χρόνια το ενδιαφέρον των φορέων άσκησης κοινωνικής πολιτικής στρέφεται στην απασχόληση των ατόμων ώριμης ηλικίας και συγκεκριμένα στους παράγοντες εκείνους που διαμορφώνουν τις αποφάσεις για παράταση του εργάσιμου βίου ή για πρόωρη αποχώρηση από την ενεργό δράση. Με δεδομένη την συρρίκνωση του πληθυσμού σε ηλικία εργασίας τα επόμενα χρόνια η αξιοποίηση των ηλικιωμένων ατόμων στην αγορά εργασίας συνιστά δόκιμη λύση προκειμένου να αντιμετωπιστούν τα παρεπόμενα της δημογραφικής γήρανσης που σχετίζονται με την μείωση των ποσοστών απασχόλησης από την πλευρά της προσφοράς αλλά και την βιωσιμότητα των ασφαλιστικών συστημάτων. Η σχετική και απόλυτη αύξηση εξάλλου που θα σημειώσει ο πληθυσμός των ατόμων 50-64 στην χώρα μας αλλά και στην υπόλοιπη Ευρώπη προϋποθέτει την αξιοποίηση του εργατικού δυναμικού των ατόμων υψηλής ηλικίας. Η παραπάνω εξέλιξη ωστόσο δεν συνιστά από μόνη της ικανή και αναγκαία συνθήκη για την αύξηση των ποσοστών συμμετοχής και απασχόλησης των μεγαλύτερων ατόμων, καθώς η ύπαρξη μίας σειράς παραμέτρων που σχετίζονται με τις οικονομικές και κοινωνικές συνθήκες, τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της αγοράς εργασίας αλλά και τους πολιτισμικούς παράγοντες, φαίνεται να θέτουν σημαντικά προσκόμματα στην παράταση του εργάσιμου βίου.

Οι παράμετροι που επηρεάζουν την απόφαση για πρόωρη συνταξιοδότηση συνομίζονται σε παράγοντες έλξης προς την συνταξιοδότηση και σε παράγοντες απώθησης, σε παράγοντες δηλαδή που λειτουργούν ως αντικίνητρα για την παράταση του εργασιακού βίου. Οικονομικά κίνητρα σε συνδυασμό με την εύκολη πρόσβαση σε παροχές ανεργίας και επιδόματα αναπηρίας λειτουργούν συχνά ως παράγοντες έλξης προς την πρόωρη αποχώρηση. Ταυτόχρονα τα αρνητικά στερεότυπα που αφορούν στην παραγωγικότητα και τις ικανότητες των μεγαλύτερων εργαζομένων λειτουργούν αποτρεπτικά τόσο ως προς την πρόσληψη όσο και ως προς τη διατήρηση του ωρίμου εργατικού δυναμικού (παράγοντες απώθησης). Δεν θα πρέπει να παραβλέπει κανείς ωστόσο, ότι και η αδυναμία αναβάθμισης των δεξιοτήτων σε συνδυασμό με την απουσία ευελιξίας στην απασχόληση διαμορφώνουν καθοριστικό ρόλο στην συνέχιση ή την έξοδο από το καθεστώς της απασχόλησης (Κετσετζοπούλου Μ.,2007:40). Παράλληλα η κρατική πολιτική και οι δέσμες πολιτικών που εφαρμόζονται στην απασχόληση κατέχουν επίσης σημαντικό ρόλο στην προώθηση της ενεργού γήρανσης. Είναι χαρακτηριστικό το παράδειγμα των πολιτικών που εφαρμοστήκαν κατά τις δεκαετίες του 1980-1990 στις χώρες της ΕΕ, οι οποίες οδήγησαν στην ενθάρρυνση της αποχώρησης από την εργασία των μεγαλύτερων σε ηλικία ατόμων προκειμένου να αντιμετωπιστεί η ανεργία των νέων. Έτσι η πρόωρη συνταξιοδότηση αναδείχθηκε σε ρυθμιστικό εργαλείο της αγοράς εργασίας οδηγώντας σε βραχυπρόθεσμα αποτελέσματα, στερώντας την ίδια στιγμή από την αγορά εργασίας την εμπειρία και την τεχνογνωσία που είχαν συσσωρεύσει τα ηλικιωμένα άτομα κατά την διάρκεια του εργασιακού

τους βίου (Walker A., 2001:286-287). Σήμερα εάν και στην πλειονότητα τους τα κράτη έχουν προχωρήσει σε αλλαγές στα συνταξιοδοτικά τους σύστημα περιορίζοντας σημαντικά την πρόωρη συνταξιοδότηση, ενδέχεται ωστόσο διάφορες μορφές επιδομάτων όπως της ανεργίας και της αναπηρίας να λειτουργήσουν ως εναλλακτικοί δίοδοι πρόωρης αποχώρησης από την εργασία, καθώς η πρόσβαση σε αυτά είναι σχετικά εύκολη.

Οι στάσεις των εργοδοτών απέναντι στην απασχόληση των ηλικιωμένων ατόμων συνιστά εξίσου σημαντική παράμετρο στην προώθηση της απασχόλησης ή στην αποχώρηση από την αγορά εργασίας των ατόμων υψηλής ηλικίας. Η αξιοποίηση ανθρώπινου κεφαλαίου που προέρχεται από τα υψηλά ηλικιακά κλιμάκια αντιμετωπίζεται συχνά από την διστακτικότητα και την προκατάληψη εργοδοτών και επιχειρήσεων καθώς συνεπάγεται έναν πολύ υψηλό κίνδυνο για την παραγωγικότητα και την βιωσιμότητα της επιχείρησης και αυτό διότι οι επαγγελματικές δεξιότητες απαξιώνονται με το πέρασμα του χρόνου ιδιαίτερα κάτω από την επίδραση των ραγδαίων τεχνολογικών εξελίξεων. Έτσι οι εργοδότες όσο και οι επιχειρήσεις στα πλαίσια των ανταγωνιστικών οικονομιών και των μεταβολών που έχουν επέλθει στις δομές της εργασίας, "επενδύουν" σε νέο και υψηλά καταρτισμένο δυναμικό, προκειμένου να αυξήσουν την παραγωγικότητα και την κερδοφορία τους. Η μετάβαση από την εργασία εντάσεως σε ένα εργασιακό περιβάλλον που έχει ενσωματώσει τις εξελίξεις των τεχνολογιών και απαιτεί την υψηλή προσαρμοστικότητα του εργατικού δυναμικού και των επιχειρήσεων συνιστά βασικό χαρακτηριστικό του σημερινού τρόπου οργάνωσης της απασχόλησης (Φωτάκης Κ., 2001:161-162).

Υπό το πρίσμα των τεχνολογικών μεταβολών που έχουν επέλθει, οι εργοδότες βλέπουν στα ηλικιωμένα άτομα το χαμηλό επίπεδο δεξιοτήτων και την αδυναμία προσαρμοστικότητας στις τεχνολογικές εξελίξεις, ως προσδιοριστικούς παράγοντες μείωσης της κερδοφορίας τους. Από την άλλη πλευρά το υψηλό μισθολογικό κόστος που συνεπάγεται η πρόσληψη του ηλικιωμένου ατόμου- κόστος που οφείλεται στα χρόνια προϋπηρεσίας αλλά και εμπειρίας που διαθέτει το ώριμο άτομο- λειτουργεί αποτρεπτικά ως προς την τελική του πρόσληψη. Επιπλέον η διστακτικότητα των εργοδοτών απέναντι στην απασχόληση των ατόμων υψηλής ηλικίας φαίνεται να σχετίζεται με την σύνδεση κόστους-παραγωγικότητας, δηλαδή με το γεγονός ότι ο μισθός που θα καταβάλει ο εργοδότης στον ηλικιωμένο εργαζόμενο δεν θα αντισταθμιστεί από την υψηλή παραγωγικότητα του τελευταίου. Παράλληλα η επιδείνωση της υγείας προβάλλεται συχνά ως επιχείρημα από την πλευρά των εργοδοτών και των επιχειρήσεων για την άρνηση πρόσληψης ατόμων ώριμης ηλικίας. Η βασική άρνηση των εργοδοτών εστιάζεται στο γεγονός ότι η επιδείνωση της υγείας συνεπάγεται περισσότερες απουσίες από την απασχόληση αφενός, αφετέρου οδηγεί σε μείωση της παραγωγικότητας του ηλικιωμένου προσωπικού επηρεάζοντας την συνολική παραγωγικότητα της επιχείρησης.

Πρέπει να σημειωθεί ωστόσο ότι πολλά από τα επιχειρήματα που προβάλλονται από την πλευρά των εργοδοτών βασίζονται σε στερεότυπα και προκαταλήψεις γεγονός που δεν αποτυπώνει την πραγματική εικόνα της απασχόλησης των ατόμων υψηλής ηλικίας. Η απασχόληση των ώριμων ατόμων δεν είναι μόνο επιθυμητή, αλλά και εφικτή χάρη στην βελτίωση του επιπέδου υγείας που έχει συντελεστεί τα τελευταία χρόνια. Παράλληλα η βελτίωση της υγείας οδηγεί σε απώλεια λιγότερων ωρών από την απασχόληση ενώ αποτυπώνεται και σε όρους υψηλότερης παραγωγικότητας. Επιπλέον το υψηλό μισθολογικό κόστος που προβάλλεται από την πλευρά των εργοδοτών σχετικά με την πρόσληψη και απασχόληση των μεγαλύτερων σε ηλικία ατόμων, αποτελεί μία πλευρά της αλήθειας. Στην πραγματικότητα το μισθολογικό κόστος είναι υψηλό όταν οι μισθολογικές αυξήσεις προσδιορίζονται από την παράμετρο της ηλικίας. Στην περίπτωση της Ελλάδας όπου ο υπολογισμός του μισθού συνδέεται με την ηλικία ο ισχυρισμός των εργοδοτών φαίνεται να έχει κάποια βάση. Ωστόσο σε πολλές περιπτώσεις το κριτήριο για την αύξηση του μισθού δεν εδράζεται στην ηλικία αλλά σε παραμέτρους όπως είναι, η αξιολόγηση και η προαγωγή, πράγμα που σημαίνει ότι οι μισθολογικές διαφορές μεταξύ των νεότερων και των μεγαλύτερων εργαζομένων ενδεχομένως να μην είναι σημαντικές (Μεσθεναίος Ε., 2007:10).

Οι τεχνολογικές εξελίξεις διαμορφώνουν ένα νέο εργασιακό περιβάλλον υψηλών απαιτήσεων και δεξιοτήτων στο οποίο η επένδυση στον ανθρώπινο πόρο και η διαρκής προσαρμοστικότητα των εργαζομένων στα νέα δεδομένα που κάθε φορά προκύπτουν αποτελούν βασικά γνωρίσματα της νέας εποχής στην απασχόληση. Η συμμετοχή των ατόμων υψηλής ηλικίας στην αγορά εργασίας φαίνεται να είναι και συνάρτηση των ευκαιριών για κατάρτιση/επανακατάρτιση και αναβάθμιση των επαγγελματικών τους δεξιοτήτων. Η ανάγκη απόκτησης νέων δεξιοτήτων επιβάλλεται τόσο από την ανάγκη βελτίωσης του επιπέδου απασχόλησης όσο και από τον ανταγωνισμό που επικρατεί στην ίδια την δομή της απασχόλησης. Η κατάρτιση των εργαζομένων, είναι ιδιαίτερα σημαντική για την ένταξη τους στην αγορά εργασίας, σε μία εποχή όπου η προσαρμοστικότητά των δεξιοτήτων και η αναβάθμιση των γνώσεων είναι βασικές συνιστώσες για την επαγγελματική εξέλιξη του ατόμου. Η αδυναμία του μεγαλύτερου σε ηλικία ατόμου να προσαρμοστεί στις πιεστικές ανάγκες του μεταβαλλόμενου εργασιακού περιβάλλοντος, ενδέχεται να οδηγήσει στην πρόωρη συνταξιοδότηση, εάν δεν υπάρχουν οι προϋποθέσεις επαγγελματικής κατάρτισης και αναβάθμισης των δεξιοτήτων. Ακόμη και εάν υπάρχουν, η πρόσβαση του ηλικιωμένου εμποδίζεται καθώς το ενδιαφέρον των εργοδοτών επικεντρώνεται στην κατάρτιση του νεότερου εργατικού δυναμικού, με το σκεπτικό ότι οι νεότεροι εργαζόμενοι θα αποσβέσουν το κόστος της κατάρτισης (επένδυσης) αφενός γιατί θα αυξηθεί η παραγωγικότητα τους λόγω της συνεχιζόμενης αναπροσαρμογής των επαγγελματικών τους δεξιοτήτων, αφετέρου διότι η παραμονή τους στην επιχείρηση θα είναι μακρόχρονη.

Η δυνατότητα πρόσβασης σε προγράμματα κατάρτισης/επανακατάρτισης φαίνεται να δημιουργεί ένα εργατικό δυναμικό δύο ταχυτήτων όπου στην μια πλευρά βρίσκονται οι αρκετά νέοι εργαζόμενοι και στην άλλη πλευρά οι ηλικιωμένοι για τους οποίους δεν συντρέχουν λόγοι επανακατάρτισης από την στιγμή μάλιστα που η συνταξιοδότηση τους πρόκειται να πραγματοποιηθεί σε σύντομο χρονικό διάστημα. Στην πραγματικότητα η αντίληψη που θέλει την κατάρτιση των νέων να είναι πιο ανταποδοτική σε όρους κέρδους, συγκριτικά με την κατάρτιση των ηλικιωμένων, παραβλέπει μία σημαντική παράμετρο, που αφορά την υψηλή κινητικότητα του δυναμικού των νέων, γεγονός που μπορεί να οδηγήσει τόσο σε απώλεια του νεότερου εργατικού δυναμικού όσο και της ίδιας της επένδυσης. Αντίθετα η κατάρτιση των ηλικιωμένων μπορεί να είναι "επικερδής" καθώς η επένδυση της φαίνεται να διασφαλίζεται από την χαμηλή κινητικότητα που παρουσιάζει το εν λόγω εργατικό δυναμικό λόγω ηλικίας (Μεσθεναίου Ε., 2007:11).

Η λογική αποκλεισμού από τα προγράμματα κατάρτισης των ηλικιωμένων τα καθιστά αδύναμα να προσαρμοστούν στις νέες απαιτήσεις με αποτέλεσμα να αποχωρούν από την απασχόληση συντομότερα από ότι είχαν υπολογίσει. Συνεπώς τα χαμηλά ποσοστά απασχόλησης στις ηλικίες 50-64, φαίνεται να καθορίζονται και από τις δυνατότητες κατάρτισης και εκπαίδευσης και όχι τόσο από την παράμετρο της ηλικίας (Κικιλίας Η., Μπάγκαβος Χ., κ.ά 2001:24). Τέλος η οργάνωση της ίδιας της εργασίας, επηρεάζει την απόφαση για επιμήκυνση του εργασιμου βίου. Έτσι όταν στο εργασιακό περιβάλλον δεν διασφαλίζεται ένα ικανοποιητικό επίπεδο συνθηκών υγιεινής και ασφάλειας η σωματική και ψυχική υγεία των μεγαλύτερων ατόμων μπορεί να δεχθεί πλήγματα, επιταχύνοντας με τον τρόπο αυτό την έξοδο από την απασχόληση. Η έλλειψη ευελιξίας και εξορθολογισμένης κατανομής του εργασιακού φόρτου βάσει των δυνατοτήτων και της ηλικίας των εργαζομένων ενδέχεται να αυξήσει με την σειρά της την πίεση που ασκείται στο ώριμο εργατικό δυναμικό, οδηγώντας στην λύση της πρόωρης συνταξιοδότησης.

2.4: Μέτρα και πολιτικές για την διατήρηση και την απασχόληση των μεγαλύτερων σε ηλικία ατόμων σε εθνικό και υπερεθνικό επίπεδο.

Τα άτομα υψηλών ηλικιών αντιμετωπίζουν σημαντικά εμπόδια και αντικίνητρα τόσο ως προς την παραμονή τους στην αγορά εργασίας όσο και ως προς την επανένταξη τους σε αυτή. Η ανάγκη αύξησης των ποσοστών απασχόλησης στις ηλικίες 50-64 έχει οδηγήσει στο σύνολο των ευρωπαϊκών χωρών στη λήψη δέσμης μέτρων που αφορούν, την παροχή οικονομικών κινήτρων στα άτομα ώριμης ηλικίας καθώς και στην προσαρμοστικότητα του εργατικού δυναμικού στα νέα δεδομένα που δημιουργούν οι τεχνολογικές εξελίξεις, μέσα από την ενθάρρυνση της διαβίου μάθησης και κατάρτισης. Σημαντικοί άξονες στην προώθηση της απασχόλησης στα άτομα υψηλής ηλικίας, αποτελούν η άρση των προκαταλήψεων αλλά και η υιοθέτηση ευέλικτων

σχημάτων απασχόλησης προσαρμοσμένων στην διάσταση της ηλικίας. Την ίδια στιγμή η υιοθέτηση της ευελιξίας στην συνταξιοδότηση μπορεί να συμβάλει επίσης προς την επιμήκυνση του εργασιακού βίου. Στις σελίδες που ακολουθούν το ενδιαφέρον επικεντρώνεται στην ανάδειξη των μέτρων και των πολιτικών που υιοθετούνται στο σύνολο των χωρών της ΕΕ, καθώς και στο τι ισχύει στα Ελληνικά δεδομένα.

Οι πολιτικές ενεργού γήρανσης στα κράτη μέλη

Στα περισσότερα κράτη μέλη μέχρι πρόσφατα τα συνταξιοδοτικά τους συστήματα ευνοούσαν την πρόωρη αποχώρηση των ατόμων υψηλής ηλικίας. Τα τελευταία χρόνια ωστόσο οι προκλήσεις που θέτει η δημογραφική γήρανση και η ανάγκη διατήρησης των ατόμων ώριμης ηλικίας σε κατάσταση απασχόλησης για μεγαλύτερο χρονικό διάστημα οδήγησαν σε αναπροσαρμογή και σε μεταρρυθμίσεις των συνταξιοδοτικών συστημάτων, καθιστώντας λιγότερο ελκυστική την πρόωρη συνταξιοδότηση και αυξάνοντας ταυτόχρονα τα οφέλη για τα άτομα που αποφασίζουν να επιμηκύνουν τον εργασιακό τους βίο. Η αύξηση των ορίων συνταξιοδότησης, η εξίσωση των ορίων συνταξιοδότησης των γυναικών με τα αντίστοιχα των ανδρών καθώς και η αύξηση της περιόδου καταβολής των ελάχιστων εισφορών (που απαιτούνται για την θεμελίωση συνταξιοδοτικών δικαιωμάτων), έχουν ως στόχο να ενισχύσουν τα κίνητρα για παραμονή στην απασχόληση για μεγαλύτερη χρονική περίοδο. Την ίδια στιγμή η μείωση των συνταξιοδοτικών αποδοχών στα άτομα που επιλέγουν να αποχωρήσουν πριν από τα επίσημα όρια συνταξιοδότησης, αποβλέπει στην αποθάρρυνση της πρόωρης συνταξιοδότησης. Στην αντίθετη περίπτωση η διατήρηση του ατόμου σε καθεστώς απασχόλησης, πέρα από την ηλικία που θα μπορούσε κανονικά να συνταξιοδοτηθεί συνοδεύεται από υψηλότερα επίπεδα συντάξεων, ενώ ο υπολογισμός του ύψους των αποδοχών δεν βασίζεται στο μισθό των τελευταίων ετών, άλλα στο υπολογισμό των εισοδημάτων σε όλη την διάρκεια του εργασιακού βίου.¹⁹ Η ευελιξία στην συνταξιοδότηση κερδίζει όλο και περισσότερο έδαφος καθώς θεωρείται σημαντική παράμετρος για την επιμήκυνση του επαγγελματικού βίου και την ομαλή μετάβαση από την απασχόληση στην συνταξιοδότηση (Auer P., Fortuny M., 2002:29). Τά άτομα που επιθυμούν να παραμείνουν ενεργά χωρίς ωστόσο να χάσουν το δικαίωμα στην πλήρη σύνταξη μπορούν να προσφύγουν σε ευέλικτα σχήματα συνταξιοδότησης, γεγονός που συνεπάγεται την συνέχιση της απασχόλησης που είχαν σε καθεστώς μερικής απασχόλησης και την αποδοχή μειωμένης σύνταξης και προνομίων. Όταν το άτομο φθάσει σε ηλικία συνταξιοδότησης θα μπορεί να λάβει πλέον ολόκληρο το πόσο της σύνταξης. Η επιμήκυνση του επαγγελματικού βίου μπορεί να γίνει επιθυμητή στο βαθμό που εξασφαλίζονται κάποια κίνητρα. Οι υψηλότερες αποδοχές στο τελικό

¹⁹ Βλ European Commission Directorate-General for Employment , Social Affairs and Equal Opportunities unit D1, Employment in Europe 2007, σ 69.

ύψος των συντάξεων, η μείωση του εργασιακού φόρτου και η διατήρηση ικανοποιητικών συνθηκών απασχόλησης σε συνδυασμό με τις φορολογικές ελαφρύνσεις στις οποίες έχουν προχωρήσει αρκετά κράτη, κάνουν ελκυστική την παράταση του εργασιακού βίου, μειώνοντας ταυτόχρονα τις πιθανότητες προσφυγής στην πρόωρη συνταξιοδότηση. Επιπλέον τα οφέλη που προκύπτουν από την εφαρμογή του μέτρου σχετίζονται με την μείωση των δαπανών κοινωνικής ασφάλισης καθώς τα ενεργά άτομα ώριμης ηλικίας συνεχίζουν να καταβάλουν τις εισφορές τους στα ασφαλιστικά ταμεία, ενώ ταυτόχρονα αποφεύγεται από τα ασφαλιστικά ταμεία η καταβολή επιδομάτων ανεργίας άλλα και συντάξεων για τα άτομα που αποχωρούν πρόωρα από την αγορά εργασίας (Χλέτσος Μ., 2001:337).

Η έλλειψη ευελιξίας στην απασχόληση συνιστά μια ακόμη παράμετρο που αποτρέπει τα άτομα υψηλής ηλικίας να παρατείνουν τον επαγγελματικό τους βίο. Η ανακατανομή των καθηκόντων, η ορθολογική διαχείριση του φόρτου εργασίας και το ευέλικτο ωράριο απασχόλησης θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη κατά την οργάνωση και το σχεδιασμό της απασχόλησης. Ο επιμερισμός του εργασιακού φόρτου θα πρέπει να γίνεται με βάση όχι μόνο τις δεξιότητες του ατόμου, αλλά και την ηλικία του εργαζομένου. Παράλληλα η εναλλαγή θέσης στην απασχόληση ενδέχεται να οδηγήσει στην διατήρηση του προσωπικού στην απασχόληση. Έτσι η μείωση των ικανοτήτων που επέρχεται ως φυσιολογικό επακόλουθο της γήρανσης του ατόμου, δεν μπορεί να συνιστά αυτομάτως και λόγω αποχώρησης του από την εργασία (Auer P., Fortuny M., 2002:32). Αντίθετα το άτομο μπορεί να παραμείνει ενεργό και να εξακολουθήσει να εργάζεται στην επιχείρηση προσφέροντας τις γνώσεις και τις εργασιακές του εμπειρίες στους νεότερους εργαζομένους, συμβάλλοντας με τον τρόπο αυτό αφενός στην προώθηση της διαγενεακής αλληλεγγύης στα πλαίσια της επιχείρησης, αφετέρου στην ανέλιξη των νεότερων εργαζομένων. Παράλληλα η καθοδήγηση των νεότερων εργαζομένων από τα άτομα υψηλής ηλικίας μπορεί να συμβάλει στην μείωση ή και στην αποφυγή των λαθών λόγω απειρίας σε πρώτο επίπεδο, ενώ σε ένα δεύτερο επίπεδο μπορεί να οδηγήσει στην αύξηση της παραγωγικότητας στα πλαίσια της επιχείρησης.

Η εξάλειψη ενός πειστικού ωραρίου και η υιοθέτηση ευέλικτων ωραρίων μπορεί να συμβάλει στην βελτίωση της υγείας των μεγαλύτερων εργαζομένων αλλά και να οδηγήσει στην βελτίωση της ποιότητας στην εργασία καθώς και στην αύξηση της παραγωγικότητας, οδηγώντας στην διατήρηση του ωρίμου δυναμικού. Τέλος στην κατεύθυνση της άρσης των αντικινήτρων εντάσσονται και οι ενέργειες στις οποίες καταφεύγουν αρκετές χώρες προκειμένου να περιορίσουν τις εναλλακτικές μορφές πρόωρης συνταξιοδότησης. Συχνά οι κοινωνικές παροχές προνοίας όπως είναι τα επιδόματα ασθένειας, αναπηρίας και ανεργίας, χρησιμοποιούνται ως εναλλακτικοί δίοδοι προς την πρόωρη συνταξιοδότηση ιδίως όταν δεν υπάρχουν αυστηρά κριτήρια και προϋποθέσεις για την πρόσβαση σε αυτά. Η μείωση του επιπέδου των παροχών σε

συνδυασμό με τον έλεγχο της κατάστασης του δικαιούχου κρίνεται αναγκαία. Παράλληλα η μείωση της περιόδου παροχής των επιδομάτων και του επίπεδου των παροχών, καθώς και ο τακτικός έλεγχος της αναπηρίας ή ασθένειας του δικαιούχου είναι μόνο μερικά από τα μέτρα στα οποία έχουν προχωρήσει οι ευρωπαϊκές χώρες προκειμένου να περιορίσουν την διαρροή του ώριμου δυναμικού από την απασχόληση (Κετσετζοπούλου Μ., 2007:59).

Τα κράτη μέλη έχουν προχωρήσει όμως και σε μέτρα που αποβλέπουν στην *αύξηση των κινήτρων για την πρόσληψη και την διατήρηση των μεγαλύτερων σε ηλικία ατόμων*. Η αδυναμία που παρατηρείται ως προς την αξιοποίηση του εργατικού δυναμικού που προέρχεται από τις υψηλές ηλικίες αντανακλά την πραγματικότητα που επικρατεί στην αγορά εργασίας των Ευρωπαϊκών χώρων. Η αγορά εργασίας δεν είναι φιλική προς τα άτομα ώριμης ηλικίας και αυτό το μαρτυρούν τόσο τα χαμηλά ποσοστά συμμετοχής και απασχόλησης, όσο και τα υψηλά ποσοστά των ατόμων που προσφεύγουν στη πρόωγη συνταξιοδότηση. Τα κράτη μέλη αναγνωρίζοντας τις δυσκολίες και τις προκαταλήψεις που αντιμετωπίζουν τα ηλικιωμένα άτομα προχώρησαν από το 2000 στην εφαρμογή κοινοτικής νομοθεσίας (2000/78/EC) κατά των ηλικιακών διακρίσεων σε μία προσπάθεια άρσης των στερεοτυπικών συμπεριφορών και διάχυσης της απασχόλησης σε όλες τις ηλικίες. Η εφαρμογή της συγκεκριμένης νομοθεσίας έχει ως στόχο να αποτρέψει τις αυθαιρεσίες των εργοδοτών απέναντι στο ηλικιωμένο προσωπικό, αυξάνοντας αφενός το κόστος απόλυσης ισχυροποιώντας έτσι την ίδια στιγμή την θέση του ηλικιωμένου στην απασχόληση (Κετσετζοπούλου Μ., 2007:65). Από την άλλη πλευρά όπως επισημαίνεται η εφαρμογή της συγκεκριμένης νομοθεσίας ενδέχεται να λειτουργεί αποτρεπτικά ως προς την τελική πρόσληψη του ώριμου δυναμικού καθώς ο εργοδότης στην περίπτωση που προχωρήσει σε περικοπές προσωπικού δεν θα μπορεί να διαχειριστεί την απόλυση των ηλικιωμένων εργαζομένων με την ίδια ευκολία που θα χειριζόταν την απόλυση των νεότερων εργαζομένων, αφού στην περίπτωση των μεγαλύτερων, το κόστος απόλυσης θα ήταν σημαντικά υψηλότερο. Στην ίδια κατεύθυνση κινήθηκαν εξάλλου και οι εκστρατείες ενημέρωσης που οργάνωσαν αρκετά κράτη μέλη και που απέβλεπαν τόσο στην ενημέρωση της κοινής γνώμης, για τα ζητήματα της δημογραφικής γήρανσης όσο και στην μεταστροφή των στερεοτύπων και των προκαταλήψεων απέναντι στην απασχόληση των ηλικιωμένων.

Η διατήρηση των εργασιακών δυνατοτήτων και η αύξηση των δεξιοτήτων στα πλαίσια μιας ραγδαίας μεταβαλλόμενης οικονομίας λόγω των τεχνολογικών εξελίξεων, αποτελούν βασικές συνιστώσες για την αύξηση της παραγωγικότητας, τόσο σε μικροεπίπεδο-επιχείρηση, όσο και σε μακροεπίπεδο-οικονομία μιας χώρας. Η ανάγκη διαρκούς προσαρμοστικότητας των δεξιοτήτων του εργατικού δυναμικού και ιδιαίτερα των μεγαλύτερων ηλικιακών ομάδων αναγνωρίζεται ως σημαντική προϋπόθεση για την διατήρηση σε κατάσταση απασχόλησης των μεγαλύτερων σε ηλικία ατόμων. Ωστόσο στα πλαίσια των επιχειρήσεων οι εργοδότες μπορεί να δείχνουν χαμηλό

ενδιαφέρον ως προς την κατάρτιση του δυναμικού τους ή στην περίπτωση που ενδιαφέρονται για την διατήρηση και την απόκτηση νέων δεξιοτήτων, η προσοχή τους ενδέχεται να επικεντρώνεται στα νεότερα άτομα αποκλείοντας τους μεγαλύτερους εργαζομένους από τα όποια προγράμματα επιμόρφωσης. Αρκετά κράτη προσπαθώντας να προωθήσουν την κατάρτιση των μεγαλύτερων εργαζομένων προχώρησαν στην οικονομική ενίσχυση των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων, οι οποίες δεν διέθεταν τους απαραίτητους οικονομικούς πόρους για την πραγματοποίηση της συγκεκριμένης επένδυσης (Κετσετζοπούλου Μ., 2007:77).

Το υψηλό μισθολογικό κόστος και η σύνδεση του με την ηλικία αλλά και τα χρόνια προϋπηρεσίας του ατόμου αποτελούν αποτρεπτικό παράγοντα για την πρόσληψη και την διατήρηση ατόμων υψηλής ηλικίας στο δυναμικό μίας επιχείρησης. Οι εργοδότες και οι επιχειρήσεις θα ήταν διατεθειμένοι να καταβάλουν ένα υψηλό μισθό γνωρίζοντας όμως ότι η υψηλή παραγωγικότητα του εργαζομένου θα αντισταθμίσει τις υψηλές μισθολογικές δαπάνες. Στην περίπτωση ωστόσο των μεγαλύτερων ατόμων οι επιχειρήσεις δεν βλέπουν στο ώριμο εργατικό δυναμικό τις προοπτικές αύξησης της παραγωγικότητας και της κερδοφορίας τους, με αποτέλεσμα όπως έχει ήδη τονιστεί η προτίμηση τους να στρέφεται σε νεότερο εργατικό δυναμικό, το μισθολογικό κόστος του οποίου κυμαίνεται σε χαμηλότερα επίπεδα. Πολλά κράτη προχώρησαν στην επιδότηση τους κόστους εργασίας για την απασχόληση των μεγαλύτερων ατόμων. Το γεγονός ότι το κόστος απασχόλησης των ατόμων υψηλής ηλικίας χρηματοδοτείται από τα κράτη δεν συνεπάγεται υποχρεωτικά την μεταβολή των στάσεων και της νοοτροπίας που έχουν διαμορφώσει οι εργοδότες απέναντι στην απασχόληση των υψηλών ηλικιών, ενώ όπως υποστηρίζεται η εφαρμογή του συγκεκριμένου μέτρου ενδέχεται να αναπαράγει στερεότυπα και προκαταλήψεις, οδηγώντας στο στιγματισμό των ατόμων υψηλής ηλικίας.

Πέρα από την ενεργοποίηση των κυβερνήσεων ως προς την προώθηση των πολιτικών ενεργού γήρανης, εξίσου σημαντική κρίνεται και η συνεισφορά των εργοδοτών πάνω στο συγκεκριμένο ζήτημα. Οι επιχειρήσεις καλούνται να διαμορφώσουν κατάλληλα στρατηγικά σχέδια, προκειμένου να διευκολύνουν την διατήρηση ή και την επαναπρόσληψη των μεγαλύτερων ατόμων στο ενεργό δυναμικό τους. Η αναβάθμιση των δεξιοτήτων, η βελτίωση της ποιότητας στην εργασία καθώς και η διατήρηση ενός ικανοποιητικού επιπέδου υγείας και ασφάλειας στο εσωτερικό των επιχειρήσεων, αποτελούν βασικές προϋποθέσεις, στην προώθηση της απασχόλησης στις υψηλές ηλικίες. Στις περισσότερες επιχειρήσεις στο σύνολο των χωρών της ΕΕ αναγνωρίζεται η ανάγκη κατάρτισης των μεγαλύτερων εργαζομένων, αφενός διότι οι υψηλότερες ηλικίες των εργαζομένων παρουσιάζουν σημαντικά χαμηλότερο μορφωτικό επίπεδο σε σχέση με τις γενιές των νεότερων εργαζομένων αφετέρου διότι η μετάβαση στις υψηλότερες ηλικίες συνοδεύεται από την σχετική απροθυμία των μεγαλύτερων ατόμων να επικαιροποιήσουν τις δεξιότητές τους, ή να αποκτήσουν νέες. Το ενδιαφέρον των εργοδοτών στρέφεται στην *προώθηση της κατάρτισης*

και της απόκτησης νέων δεξιοτήτων για το ώριμο εργατικό δυναμικό μέσα από την πραγματοποίηση ευέλικτων μαθημάτων (Κετσετζοπούλου Μ., 2007:81). Το ολοένα αυξανόμενο ενδιαφέρον των εργοδοτών για την κατάρτιση του εργατικού δυναμικού και δη του ώριμου, φαίνεται να πηγάζει από την συνειδητοποίηση των πλεονεκτημάτων που μπορεί να προκύψουν στην απασχόληση από την συνύπαρξη και τον συνδυασμό των ηλικιών. Οι δεξιότητες των νεότερων στις νέες τεχνολογίες, η εμπειρία και η ωριμότητα στην λήψη αποφάσεων που χαρακτηρίζει τα μεγαλύτερα άτομα, εάν συνδυαστούν σωστά μπορούν να οδηγήσουν σε σημαντικά οφέλη και σε αύξηση της παραγόμενου προϊόντος στην επιχείρηση, υπό την αίρεση ότι οι επιχειρήσεις και οι εργοδότες έχουν υιοθετήσει και εφαρμόσει αποτελεσματικές μεθόδους οργάνωσης της εργασίας. Ο ορθολογικός επιμερισμός του φόρτου εργασίας, η δημιουργία κλίματος συνεργασίας και αλληλεγγύης μεταξύ εργοδοτών και εργαζομένων, η αναγνώριση της προσφοράς των μεγαλύτερων εργαζομένων, αποτελούν ενδεικτικά μέτρα που πρέπει να εφαρμόσουν και να υιοθετήσουν οι εργοδότες προκειμένου να βελτιώσουν την ποιότητα της εργασίας. Την ίδια στιγμή θα πρέπει να προωθούν την ισότητα στην εργασία με την έννοια ότι το ενδιαφέρον τους δεν θα πρέπει να περιορίζεται στις ανάγκες του ώριμου εργατικού δυναμικού, αντίθετα θα πρέπει να διαχέεται σε όλες τις ηλικιακές ομάδες²⁰ ανεξαρτήτως φύλου, εμποδώνοντας έτσι κλίμα αξιοκρατίας και ισότητας στις τάξεις των εργαζομένων. Σε αντίθετη περίπτωση εάν το ενδιαφέρον περιορίζεται στους εργαζόμενους υψηλής ηλικίας, ο κίνδυνος που ελλοχεύει αφορά τον στιγματισμό των συγκεκριμένων ατόμων διαιωρίζοντας έτσι στερεότυπα και προκαταλήψεις που συνοδεύουν την διάσταση της ηλικίας.

Η βελτίωση των συνθηκών απασχόλησης αποτελεί επίσης σημαντική συνιστώσα στην παράταση του εργασιακού βίου. Με δεδομένο ότι η μετάβαση στα υψηλότερα ηλικιακά κλιμάκια συνοδεύεται με την εμφάνιση προβλημάτων υγείας, η διασφάλιση ενός ικανοποιητικού επιπέδου συνθηκών απασχόλησης στο χώρο εργασίας, μπορεί να συμβάλει στην διατήρηση της ικανότητας για απασχόληση. Οι επιχειρήσεις και οι εργοδότες θα πρέπει διαμορφώσουν τις κατάλληλες συνθήκες υγιεινής και ασφάλειας ενώ ιδιαίτερη έμφαση θα πρέπει να δίνεται στην πρόληψη των ασθενειών και των ατυχημάτων που μπορούν να προκύψουν κατά την εκτέλεση της εργασίας. Η μείωση των αισθητηριακών λειτουργιών θα πρέπει να συνοδεύεται και από εργονομικές λύσεις στο χώρο εργασίας προκειμένου να αποφευχθούν ατυχήματα και τραυματισμοί ή ακόμα και επιδείνωση της υγείας των μεγαλύτερων εργαζόμενων (Κετσετζοπούλου Μ., 2007:89). Γίνεται αντιληπτό ότι η διατήρηση των εργασιακών δυνατοτήτων των ηλικιωμένων θα απαιτήσει την υιοθέτηση προληπτικών μέτρων και πολιτικών στην απασχόληση από την πλευρά εργοδοτών και επιχειρήσεων αναδεικνύοντας έτσι την πρόληψη σε σημαντική παράμετρο όχι μόνο της μείωσης

²⁰ Βλ European Commission Directorate-General for Employment , Social Affairs and Equal Opportunities unit D1, Employment in Europe 2007,σ 112.

των εργασιακών κινδύνων και ατυχημάτων αλλά και της αύξησης ενδεχομένως της απασχόλησης του ώριμου πληθυσμού.

Οι πολιτικές ενεργού γήρανσης στην Ελλάδα.

Σε γενικές γραμμές τα κράτη μέλη φαίνεται να μεταβάλουν την νοοτροπία τους και να αναπτύσσουν στοχευμένες στρατηγικές και πολιτικές διαχείρισης της ηλικίας απέναντι στις προκλήσεις που θέτει η δημογραφική γήρανση στην αγορά εργασίας. Τι γίνεται όμως στην περίπτωση της Ελλάδας;

Στην περίπτωση της χώρας το ζήτημα της γήρανσης παρουσιάζεται τόσο στην κοινή γνώμη περισσότερο ως μία ενδεχόμενη απειλή για την βιωσιμότητα του συνταξιοδοτικού συστήματος και λιγότερο ως απειλή για την λειτουργία της αγορά εργασίας. Ως απόρροια των παραπάνω το ζήτημα της ποιοτικής διαχείρισης της γήρανσης είναι υποβαθμισμένο κατέχοντας μικρή θέση στην ατζέντα των κυβερνητικών πολιτικών. Το μειωμένο ενδιαφέρον για τις επιπτώσεις της δημογραφικής γήρανσης θα πρέπει να αναζητηθεί στο γεγονός ότι η κοινωνική πολιτική στην χώρα έχει στρέψει το ενδιαφέρον της περισσότερο στην αντιμετώπιση ζητημάτων που αφορούν την ανεργία των νέων και των γυναικών καθώς και την βιωσιμότητα του ασφαλιστικού συστήματος. Επιπλέον η πρόωγη συνταξιοδότηση που εφαρμόστηκε τις δεκαετίες του 1980-1990, λειτούργησε ως μέσο ανακούφισης της ανεργίας των νέων υποσκελίζοντας όμως σε μακροχρόνια βάση το ενδιαφέρον για την απασχόληση των μεγαλύτερων ατόμων. Η έλλειψη εξάλλου νομοθετικών ρυθμίσεων που θα διευκολύνουν την διατήρηση ή την επαναπρόσληψη των ατόμων υψηλής ηλικίας, σε συνδυασμό με την έλλειψη κινήτρων από την πλευρά των επιχειρήσεων για την αξιοποίηση του ώριμου δυναμικού, φαίνεται να παρέχουν κάποιες εξηγήσεις για τους λόγους για τους οποίους οι πολιτικές ενεργού διαχείρισης υπολείπονται στην Ελλάδα. Πρέπει ωστόσο να τονιστεί ότι στην χώρα υπάρχουν και αντικειμενικές δυσκολίες ως προς την χάραξη και εφαρμογή μίας ενιαίας στρατηγικής διαχείρισης της ηλικίας και αυτό διότι η αγορά εργασίας δεν χαρακτηρίζεται από ομοιομορφία, λόγω του κατακερματισμού του εργατικού δυναμικού σε διαφορετικούς τομείς απασχόλησης, αλλά και της διαφορετικής δυναμικής που παρουσιάζει ο κάθε τομέας και κλάδος οικονομικής δραστηριότητας (Κετσετζοπούλου 2007· Ιωάννου 2006·).

Τα μέτρα που καταβάλλονται τα τελευταία χρόνια αναφορικά με τα ζητήματα της γήρανσης είναι αποσπασματικά και αφορούν κυρίως την περιορισμένη προσπάθεια μεταρρύθμισης στο συνταξιοδοτικό σύστημα. Η αύξηση των ορίων συνταξιοδότησης που προωθείται σε τομείς απασχόλησης όπου τα επίσημα όρια είναι χαμηλά αποβλέπει στον περιορισμό της πρόωρης συνταξιοδότησης. Ο βασικός άξονας των πολιτικών ενεργού γήρανσης απέναντι στα άτομα

υψηλής ηλικίας, περιορίζεται στην επιδότηση των ενσήμων για τα άτομα που βρίσκονται στο στάδιο της προσυνταξιοδότησης και χρειάζονται μερικά ένησημα (1500 και 5 έτη απασχόλησης) προκειμένου να συμπληρώσουν τις προϋποθέσεις συνταξιοδότησης. Επιπλέον στα πλαίσια βελτίωσης της απασχολησιμότητας τα άτομα υψηλής ηλικίας έχουν την δυνατότητα πρόσβασης σε προγράμματα κατάρτισης και απασχόλησης του Λ.Α.Ε.Κ (λογαριασμός για την απασχόληση και την επαγγελματική κατάρτιση) και του Ο.Α.Ε.Δ (Χλέτσος 2001· Κρεμάλης 2006·).

Από τα παραπάνω καθίσταται σαφές ότι δεν υπάρχει στοχευμένη πολιτική ποιοτικής διαχείρισης ενεργού γήρανσης. Τα όποια μέτρα εφαρμόζονται απλά καταδεικνύουν το έλλειμμα ενδιαφέροντος των κυβερνητικών πολιτικών απέναντι στο ζήτημα της δημογραφικής γήρανσης καταδεικνύοντας την ίδια στιγμή την αδυναμία της χώρας να ακολουθήσει τους στόχους και τις κατευθυντήριες γραμμές της ΕΕ πάνω στο συγκεκριμένο ζήτημα.

Σε μία ποσοτική διάστασή ωστόσο οι μεταβολές που σημειώθηκαν την περίοδο 1971-2001 φαίνεται να παρέχουν μία ένδειξη ως προς το ποία κατεύθυνση πρέπει να κινηθούν οι πολιτικές ενεργού γήρανσης. Η τάση συρρίκνωσης που παρατηρείται στην απασχόληση των ατόμων 50-64 στο πρωτογενή τομέα (από 25,4% σε 11,6%) και η ιδιαίτερα σημαντική αύξηση στο τριτογενή (από 12,2% σε 21,5%) σημαίνει πέρα από την επαγγελματική κινητικότητα που παρουσιάζεται διαχρονικά, ότι στο μέλλον οι εργαζόμενοι θα πρέπει να είναι προσανατολισμένοι στην διαρκή αναβάθμιση των δεξιοτήτων τους και στην απόκτηση νέων προκειμένου να μπορέσουν να προσαρμοστούν στο μεταβαλλόμενο περιβάλλον εργασίας που συνεπάγεται ο τομέας των υπηρεσιών. Συνεπώς φαίνεται ότι η "διαδικασία" της δια βίου μάθησης θα αποτελεί βασική παράμετρο και στην χώρα μας για την παράταση της απασχόλησης. Εξάλλου το γεγονός ότι το μορφωτικό επίπεδο των ατόμων υψηλής ηλικίας παρουσιάζει σημαντική βελτίωση διαχρονικά, σημαίνει ότι οι μελλοντικές γενιές των ατόμων υψηλής ηλικίας θα έχουν υψηλότερο μορφωτικό επίπεδο από τις σημερινές γενιές των ατόμων ηλικίας 50-64, γεγονός που θα τις κάνει πιο προσαρμόσιμες στην αναβάθμιση των δεξιοτήτων τους και στην απόκτηση νέων, διευκολύνοντας την διαδικασία της δια βίου μάθησης. Στα θετικά σημεία ως προς την χάραξη των πολιτικών αξίζει να τονιστεί η ιδιαίτερα σημαντική βελτίωση στο μορφωτικό επίπεδο των γυναικών (σε όλες τις βαθμίδες εκπαίδευσης) η οποία συνδυάστηκε και με την συρρίκνωση των διαφορών μεταξύ των δυο φύλων αναφορικά με το μορφωτικό τους επίπεδο. Η σημαντική βελτίωση του μορφωτικού επιπέδου των γυναικών υψηλής ηλικίας μελλοντικά θα συμβάλλει στην παράταση του εργασιμου βίου των γυναικών στο βαθμό βέβαια που έχει σημειωθεί αντίστοιχη αύξηση στα ποσοστά συμμετοχής και απασχόλησης των γυναικών όταν βρίσκονταν σε νεότερες ηλικίες. Συνεπώς η παράταση του εργασιμου βίου των γυναικών 50-64 εξαρτάται όχι μόνο από την βελτίωση του μορφωτικού επιπέδου αλλά και από την προώθηση της απασχόλησης των γυναικών σε όλες τις ηλικίες (Μπάγκαβος Χ., 2006).

Οι διαφοροποιήσεις στο εσωτερικό της ομάδας 50-64 σχετίζονται όπως έχει ήδη αναφερθεί με την ιδιαίτερα σημαντική μείωση των ποσοστών απασχόλησης στα άτομα υψηλότερης ηλικίας (60-64) και με την μείωση των ποσοστών απασχόλησης στα άτομα ενδιάμεσης ηλικίας. Αντίθετη εξέλιξη ακολουθούν τα ποσοστά στις νεότερες ηλικίες 50-54. Η τάση που διαμορφώνεται διαχρονικά στα ποσοστά απασχόλησης των ενδιάμεσων και υψηλών ηλικιών φαίνεται να υποκρύπτει τουλάχιστον για τα άτομα υψηλής ηλικίας την προοπτική πρόωρης αποχώρησης από το εργασιακό βίο. Η σημαντική συρρίκνωση από 42,3% σε 23,0% φαίνεται να επιβεβαιώνει αυτή την τάση. Συνεπώς η λήψη μέτρων που κάνουν ελκυστική την παράταση του εργάσιμου βίου σε επίπεδο απολαβών, συνθηκών απασχόλησης (κλίμα συνεργασίας και κατανόησης μεταξύ εργοδοτών και μεγαλύτερων εργαζομένων), οργάνωσης της εργασίας (ευέλικτο ωράριο απασχόλησης, ορθολογικός επιμερισμός του εργασιακού φόρτου) ενδέχεται να αντιστρέψουν την τάση που διαμορφώθηκε κατά την τελευταία τριακονταετία.

Στα αρνητικά σημεία ως προς την χάραξη πολιτικών διαχείρισης η διαφορετική συγκέντρωση που παρατηρείται σε κάθε κλάδο οικονομικής δραστηριότητας δεν επιτρέπει την διαμόρφωση μιας ενιαίας στρατηγικής. Επιπλέον η διαφορετική δυναμική που παρουσιάζεται ως προς την εξέλιξη του απασχολούμενου πληθυσμού υψηλής ηλικίας καθώς και οι διαφορετικές απαιτήσεις και δεξιότητες που απαιτούνται για την απασχόληση σε κάθε κλάδο ξεχωριστά επιβάλλουν την προσεκτική χάραξη πολιτικών προσαρμοσμένων στις ιδιαιτερότητες του κάθε κλάδου οικονομικής δραστηριότητας. Η πόλωση που παρατηρείται ως προς τη θέση που καταλαμβάνουν τα άτομα υψηλής ηλικίας (αύξηση στους μισθωτούς και τους εργοδότες, μείωση στους αυτοαπασχολούμενους και βοηθούς στην οικογενειακή επιχείρηση) καθιστά και εδώ αδύνατη την εφαρμογή μίας ενιαίας πολιτικής διαχείρισης της ηλικίας.

Συνοψίζοντας, το ενδιαφέρον των πολιτικών στην χώρα θα πρέπει να εστιαστεί αρχικά στην άρση των προκαταλήψεων που επικρατούν αναφορικά με την απασχόληση των ατόμων υψηλής ηλικίας. Η εφαρμογή μια αποτελεσματικής πολιτικής θα πρέπει να δίνει έμφαση σε όλα τα στάδια του επαγγελματικού βίου, να προάγει την αλληλεγγύη μεταξύ των γενεών τονίζοντας τα πλεονεκτήματα που μπορούν να προκύψουν από την ποικιλία των ηλικιών τόσο για τους εργαζόμενους όσο και για την επιχείρηση. Αναμφίβολα η προώθηση της δια βίου εκπαίδευσης, της αναβάθμισης των δεξιοτήτων και της απόκτησης νέων, θα πρέπει να κατέχει σημαντική θέση στην προώθηση της απασχόλησης των ατόμων υψηλής ηλικίας στην χώρα. Η δημιουργία κατάλληλων συνθηκών από άποψη εργονομικού σχεδιασμού καθώς και η ευελιξία στην απασχόληση χωρίς μείωση των απολαβών μπορούν να συμβάλουν θετικά ως προς την παράταση του εργασιακού βίου στις ηλικίες 50-64 στην χώρα. Τέλος σημαντικά οφέλη μπορούν να προκύψουν και από την εφαρμογή συστημάτων ευέλικτης συνταξιοδότησης αφενός διότι τα άτομα υψηλής ηλικίας εισέρχονται ομαλά και σταδιακά από τον εργασιακό βίο στην σύνταξη

(μετριάζοντας το συνταξιοδοτικό σοκ), αφετέρου τους παρέχεται η δυνατότητα να εργαστούν σε καθεστώς μερικής απασχόλησης, λαμβάνοντας την ίδια στιγμή μειωμένη σύνταξη. Η απουσία ευελιξίας στη συνταξιοδότηση σε αντίθετη περίπτωση "εξαναγκάζει" το ώριμο εργατικό δυναμικό σε καθεστώς πλήρους απασχόλησης, γεγονός που αυξάνει τις πιθανότητες πρόωρης αποχώρησης από την αγορά εργασίας καθώς τα ώριμα άτομα δεν μπορούν να ανταποκριθούν στις απαιτήσεις της πλήρους απασχόλησης (Χλέτσος Μ.,2001).

Συμπεράσματα

Στην παρούσα εργασία το ενδιαφέρον επικεντρώθηκε στην ανάδειξη των κοινωνικοοικονομικών χαρακτηριστικών των ατόμων υψηλής ηλικίας (50-64) καθώς και στις εξελίξεις που σημειώνονται στην απασχόληση της εν λόγω ηλικιακής ομάδας διαχρονικά. Επιπλέον εξετάστηκαν ζητήματα που σχετίζονται με την ανεργία, την απασχόληση των ατόμων υψηλής ηλικίας κατά τομέα και κλάδο οικονομικής δραστηριότητας, καθώς και τη θέση που κατείχαν στην αγορά εργασίας την περίοδο 1971-2001. Παράλληλα το ενδιαφέρον στράφηκε και στις σημαντικές μεταβολές που επήλθαν τα τελευταία τριάντα χρόνια στο μορφωτικό επίπεδο των ατόμων υψηλής ηλικίας, όπως αυτές φαίνεται να προκύπτουν μέσα από την ποσοτική ανάλυση δεδομένων. Στην ποσοτική διερεύνηση που επιχειρήθηκε χρησιμοποιήσαμε για πρώτη φορά τα δεδομένα (μικροδεδομένα) της βάσης Iprums. Ακόμα επιχειρήθηκε η ανάδειξη των πολιτικών διαχείρισης του ώριμου εργατικού δυναμικού που ακολουθούν τα κράτη μέλη καθώς και η ανάδειξη της υφιστάμενης κατάστασης στην χώρα σχετικά με τις πολιτικές ενεργού γήρανσης.

Από μία ποσοτική διάσταση φαίνεται ότι το μέγεθος του εργατικού δυναμικού ηλικίας 50-64 διαχρονικά παρουσιάζει αύξηση, εξέλιξη όμως που δεν συνοδεύτηκε και από αντίστοιχη διεύρυνση των ποσοστών απασχόλησης. Τα ποσοστά απασχόλησης διαχρονικά παρουσιάζουν σημαντική μείωση, γεγονός που σχετίζεται με τις σημαντικές διαφοροποιήσεις στο εσωτερικό της ομάδας 50-64 και συγκεκριμένα με την ιδιαίτερα σημαντική συρρίκνωση της απασχόλησης των ατόμων ηλικίας 60-64. Οι μεταβολές που σημειώθηκαν στην απασχόληση παρουσίασαν διαφορές ως προς την διάσταση του φύλου. Στους άνδρες η απασχόληση στις υψηλές ηλικίες ακολούθησε φθίνουσα πορεία η οποία προέκυψε πρωτίστως από την σημαντική συρρίκνωση στο μερίδιο απασχόλησης των ατόμων υψηλότερης ηλικίας και δευτερευόντως από την συρρίκνωση στο μερίδιο απασχόλησης των ενδιάμεσων και νεότερων ηλικιών.

Στις γυναίκες, η εξέλιξη διαφοροποιήθηκε καθώς το συνολικό ποσοστό απασχόλησης στις ηλικίες 50-64, σημείωσε ασθενή αύξηση, η οποία προήλθε από την αύξηση στο μερίδιο απασχόλησης των ηλικιών 50-54 και 55-59. Αντίθετα στις υψηλότερες ηλικίες η μείωση στο μερίδιο απασχόλησης ήταν και εδώ εμφανής. Η συρρίκνωση της απασχόλησης τόσο στις γυναίκες όσο και στους άνδρες των υψηλότερων ηλικιών φαίνεται να υποκρύπτει την τάση πρόωρης αποχώρησης από τον εργασιακό βίο. Στις ενδιάμεσες ηλικίες η παραπάνω τάση δεν επιβεβαιώνεται τουλάχιστον για τις γυναίκες ενώ για τους άνδρες της ίδιας ηλικίας η σημαντική συρρίκνωση (όχι όμως στο βαθμό που σημειώθηκε στις ηλικίες 60-64), δημιουργεί ερωτήματα για την εκδήλωση της συγκεκριμένης διαδικασίας.

Ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζει η διαχρονική μετατόπιση της ηλικιακής ομάδας 50-64 από το πρωτογενή στο τριτογενή και δευτερογενή τομέα απασχόλησης. Στην πραγματικότητα η μετατόπιση συνδυάστηκε με την μείωση της απασχόλησης των ανδρών ηλικίας 50-64 στο

πρωτογενή καθώς και με την σημαντική αύξηση τους στο τριτογενή και δευτερογενή. Στις γυναίκες υψηλής ηλικίας οι μεταβολές σε σχέση με το τομέα απασχόλησης ακολουθούν παρόμοια πορεία με των ανδρών. Είναι ενδεικτικό ότι ενώ το 1971 στους 100 άνδρες ηλικίας 50-64 οι 37 απασχολούνταν στο πρωτογενή οι 14 στο δευτερογενή και οι 22 στο τριτογενή, τρεις δεκαετίες μετά τα μεγέθη ήταν 14, 16 και 31 αντίστοιχα. Στις 100 γυναίκες της ίδιας ηλικίας ενώ το 1971 οι 15 εργάζονταν στο πρωτογενή 1 στο δευτερογενή και 3 στο τριτογενή, το 2001 τα μεγέθη μεταβλήθηκαν σε 10, 3, 13 αντίστοιχα. Οι μεταβολές στην απασχόληση κατά τομέα συνδυάστηκαν και με τις μεταβολές στο μερίδιο των εργοδοτών, των αυτοαπασχολούμενων, των μισθωτών καθώς και των βοηθών στις οικογενειακές επιχειρήσεις. Στο πρωτογενή το μερίδιο των εργοδοτών και των βοηθών σημείωσαν αύξηση ενώ το μερίδιο των αυτοαπασχολούμενων και μισθωτών μειώθηκε. Στο δευτερογενή η τάση που διαμορφώθηκε αφορούσε την μείωση του μεριδίου απασχόλησης των μισθωτών και των αυτοαπασχολούμενων, ενώ για τους εργοδότες και βοηθούς το μερίδιο τους στην απασχόληση διαχρονικά αυξανόταν. Στο τριτογενή τομέα η αύξηση στο μερίδιο απασχόλησης ήταν κοινό χαρακτηριστικό για την ομάδα των εργοδοτών και των μισθωτών ενώ για τους αυτοαπασχολούμενους και τους βοηθούς στην οικογενειακή επιχείρηση το μερίδιο τους παρουσίασε μείωση και στασιμότητα αντίστοιχα την περίοδο 1971-2001. Ανεξάρτητα από τον τομέα απασχόλησης, η απασχόληση με βάση την θέση στην αγορά εργασίας παρουσίασε πόλωση καθώς από την μία πλευρά το μερίδιο των μισθωτών και εργοδοτών σημείωσε σημαντική αύξηση, ενώ από την άλλη πλευρά το μερίδιο απασχόλησης των αυτοαπασχολούμενων και των βοηθών διαχρονικά μειώθηκε.

Σημαντική εξέλιξη όμως διαπιστώνεται και στο μορφωτικό επίπεδο των ατόμων υψηλότερης ηλικίας σε όλες τις βαθμίδες εκπαίδευσης. Διαχρονικά παρατηρείται βελτίωση του μορφωτικού επιπέδου όχι μόνο στις νεότερες ηλικίες του πληθυσμού 50-64 αλλά και στα υψηλότερα ηλικιακά κλιμάκια. Η βελτίωση του μορφωτικού επιπέδου των ατόμων ηλικίας 60-64 οδήγησε και στην συρρίκνωση των διαφορών που παρατηρούνται μεταξύ των νεότερων ηλικιών και των μεγαλύτερων. Η τάση που διαμορφώθηκε σημαίνει ότι στο μέλλον τα άτομα που θα εισέρχονται στο τελευταίο στάδιο του επαγγελματικού τους βίου, θα διαθέτουν υψηλότερο μορφωτικό επίπεδο από τις προγενέστερες ομάδες των ατόμων ηλικίας 50-64. Επιπλέον σημαντική ήταν η εξέλιξη και για το μορφωτικό επίπεδο των γυναικών, το οποίο σημείωσε εντονότερες μεταβολές σε σχέση με τους άνδρες σε όλες τις βαθμίδες. Εντονότερη ωστόσο ήταν η μεταβολή στην τριτοβάθμια εκπαίδευση που σημαίνει ότι διαχρονικά όλο και περισσότερες γυναίκες υψηλής ηλικίας διαθέτουν πτυχίο πανεπιστημιακής εκπαίδευσης. Η βελτίωση του μορφωτικού επιπέδου των γυναικών συνδυάστηκε και με την συρρίκνωση των διαφορών μεταξύ των δύο φύλων (όχι όμως και με την οριστική εξάλειψη των διαφορών στο μορφωτικό τους επίπεδο).

Οι μεταβολές που αναμένονται να επέλθουν τόσο στο πληθυσμό σε ηλικία εργασίας όσο και στο πληθυσμό των ατόμων υψηλής ηλικίας θα μεταβάλουν τα δεδομένα της απασχόλησης. Η διαφαινόμενη συρρίκνωση του πληθυσμού σε ηλικία εργασίας θα οδηγήσει σε αδυναμία κάλυψης των αναγκών της αγοράς εργασίας από την πλευρά της προσφοράς. Έτσι ενώ κατά το παρελθόν η κάλυψη των αναγκών της απασχόλησης εξασφαλιζόταν μέσα από την αύξηση του πληθυσμού 15-64 στο μέλλον οι ανάγκες της αγοράς θα απαιτήσουν την αύξηση των ποσοστών απασχόλησης από την πλευρά της προσφοράς. Την ίδια στιγμή η αύξηση που αναμένεται να σημειώσει ο πληθυσμός των ατόμων υψηλής ηλικίας θα μπορέσει να συμβάλει στην κάλυψη των αναγκών της αγοράς εργασίας, υπό την αίρεση ότι διευρύνεται η παρουσία των ατόμων ηλικίας 50-64 στην απασχόληση. Το γεγονός ωστόσο ότι ο πληθυσμός των μεγαλύτερων ατόμων θα αυξάνει δεν συνεπάγεται αναγκαστικά και την αύξηση της παρουσίας τους στην απασχόληση. Συνεπώς είναι αναγκαίο να διαμορφωθούν οι συνθήκες και οι προϋποθέσεις που θα κάνουν εφικτή την προώθηση της απασχόλησης στα άτομα ώριμης ηλικίας. Στην πλειονότητα τους οι χώρες της Ευρώπης έχουν συνειδητοποιήσει το μέγεθος και την έκταση του προβλήματος της δημογραφικής γήρανσης αναπροσαρμόζοντας έτσι τους άξονες των πολιτικών τους. Σημεία κλειδιά στις πολιτικές που διαμορφώνουν τα κράτη μέλη αποτελούν η θέσπιση και η εφαρμογή νομοθεσίας κατά των ηλικιακών διακρίσεων, ο περιορισμός της πρόωρης συνταξιοδότησης, η προώθηση της δια βίου μάθησης και κατάρτισης, καθώς και τα ευέλικτα σχήματα στην απασχόληση. Παράλληλα η παροχή οικονομικών κινήτρων όπως είναι το υψηλότερο επίπεδο συντάξεων σε περίπτωση επιμήκυνσης του εργασιακού βίου σε συνδυασμό με την ορθολογική οργάνωση της εργασίας και τον εργονομικό σχεδιασμό των χώρων εργασίας (από την πλευρά των εργοδοτών), διαμορφώνουν ένα κλίμα όπου η επιμήκυνση του εργασιακού βίου είναι επιθυμητή.

Από την πλευρά της η Ελλάδα δεν έχει κατορθώσει να εφαρμόσει μια στοχευμένη πολιτική διαχείρισης της ηλικίας. Η επικέντρωση της κοινωνικής πολιτικής σε ζητήματα ανεργίας των νέων και των γυναικών σε συνδυασμό με τις ιδιαιτερότητες της αγοράς εργασίας, υποβάθμισαν τόσο το ζήτημα της δημογραφικής γήρανσης όσο και το ζήτημα της απασχόλησης των ατόμων υψηλής ηλικίας. Η ένταση της δημογραφικής γήρανσης και η σημαντική συρρίκνωση του πληθυσμού 15-64 αναμένεται τα επόμενα χρόνια να ασκήσουν έντονες πιέσεις στην αγορά εργασίας και την βιωσιμότητα του συστήματος κοινωνικής ασφάλισης χωρίς να αφήνουν περιθώρια εφησυχασμού. Η ανάγκη χάραξης συγκεκριμένων πολιτικών και δράσεων με έμφαση στην δια βίου κατάρτιση των εργαζόμενων, τη παροχή οικονομικών κινήτρων σε όρους απολαβών, καθώς και η ευελιξία στην απασχόληση των υψηλών ηλικιών, θα πρέπει και εδώ να αποτελούν τους βασικούς άξονες μιας ολοκληρωμένης πολιτικής ενεργού διαχείρισης της ηλικίας,

προσαρμοσμένων ωστόσο στα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του κάθε κλάδου και τομέα απασχόλησης.

Μένει να αποδειχθεί σε ποιο βαθμό οι μεταβολές που έλαβαν χώρα τα τελευταία χρόνια και που αφορούν την αυξανόμενη παρουσία των γυναικών στην απασχόληση, την διεύρυνση του μορφωτικού επιπέδου και την βελτίωση των επίπεδων υγείας, μπορούν να αποτελέσουν ένα "παράθυρο ευκαιρίας" ενόψει των δυσοίωνων δημογραφικών μεταβολών που αναμένονται. Μένει επίσης να φανεί σε ποίο βαθμό η χώρα θα εφαρμόσει ολοκληρωμένες πολιτικές απασχόλησης προσαρμοσμένες στην διάσταση της ηλικίας και του φύλου άλλα και σε ποίο βαθμό οι εργοδότες και οι επιχειρήσεις θα υιοθετήσουν δράσεις και μέτρα που να ευνοούν την παραμονή, την πρόσληψη και επαναπρόσληψη των ατόμων υψηλής ηλικίας στην αγορά εργασίας.

Βιβλιογραφία

Alpha Bank «Εργασία μετά τα 55: Το τέλος της συνταξιοδότησης;» Οικονομικό Δελτίο (Τριμηνιαία έκδοση), τεύχος 98, Ιούνιος 2006, http://www.alpha.gr-oikon_deltio_98.pdf (9 July 2008).

Auer P.,Fortuny M., (2002) “Ageing of the Labour Force in OECD Countries: Economic and Social Consequences” *Employment Paper* 2000/2, International Labour Office, Geneva.

Βέρρας Ν., Κουλούρη Ι., Κουτσούκος Ι., Κρεμάλης Κ., Ντιτζώρα Β., Πετρόπουλος Σ., Φλέσσας Π., (2006), *Θεσμική Κατοχύρωση της Σχέσης Απασχόλησης-Συνταξιοδότησης*, Ε.Κ.Α.Υ.Π. σ 7.

Ευρωπαϊκή Επιτροπή, (2006), *Το Δημογραφικό Μέλλον της Ευρώπης, Μετατροπή μιας Πρόκλησης σε Ευκαιρία*, Ανακοίνωση, Βρυξέλλες.

European Commission, (2007), *Europe's Demographic Future: Facts and Figures*, Com (2007) 638 Final, Brussels.

European Commission, (2007), *Employment In Europe 2007* Directorate-General for Employment, Social Affairs And Equal Opportunities.

European Commission, (2007), *A European Age Management Network: The Way Forward ?* Directorate-General for Employment, Social Affairs And Equal Opportunities.

Ιωάννου Χ., Ιωαννίδης Γ., Παπαδόπουλος Σ., (2006), *Οι Μεγαλύτεροι σε Ηλικία Εργαζόμενοι και Αυτοαπασχολούμενοι του Δευτερογενή και Τριτογενή Τομέα: Τάσεις, Χαρακτηριστικά και Εκτίμηση των Προβλημάτων-Η Ιδιαιτερότητα των Μικρών Επιχειρήσεων και των Αυτοαπασχολούμενων*, ΚΕΚ ΓΣΕΒΕ, http://www.oke.gr/gnomes/gnomes%202006/3_KEK%20GESBEE.pdf (accessed 25 June 2008).

Κικίλιας Ηλ., Μπάγκαβος Χ., Τήνιος Π., και Χλέτσος Μ., (επιμ) (2001), *Δημογραφική Γήρανση, Αγορά Εργασίας κ Κοινωνική Προστασία: Τάσεις Προκλήσεις και Πολιτικές*, Αθήνα, Εθνικό Ινστιτούτο Εργασίας.

Κετσετζοπούλου Μ., (2007), *Στρατηγικές ενεργού γήρανσης*, Αθήνα, Σταμούλη.

Μεσθενάιος Ε., (2007), *Οδηγός Κατάρριψης Μύθων και Στερεοτυπικών Παραστάσεων Όσον Αφορά τους Μεγαλύτερους σε Ηλικία Εργαζόμενους*, Ινστιτούτο Εργασίας της ΓΣΕΕ, <http://www.empeiria-dp.gr/others/legent.pdf> (accessed 15 July 2008).

Μπάγκαβος Χ., “*Η Σημασία της Αβεβαιότητας /Βεβαιότητας των Προοπτικών του Πληθυσμού για την Αγορά Εργασίας και την Κοινωνική Ασφάλιση*,” στο Κικίλιας κ.ά, σσ 71-79.

Μπάγκαβος Χ., (2003), *Δημογραφικές Μεταβολές, Αγορά Εργασίας και Συντάξεις Στην Ελλάδα και την Ευρωπαϊκή Ένωση*, Αθήνα, Gutenberg.

Μπάγκαβος Χ., Μωυσίδης Α., (2004), *Το Νέο Δημογραφικό Τοπίο του 21^{ου} Αιώνα, Εξελίξεις, Επιπτώσεις, Πολιτικές*, Αθήνα, Gutenberg.

Μπάγκαβος Χ., (2006), *Ποσοτική Διερεύνηση της Θέσης των Ηλικιωμένων Εργαζομένων στην Αγορά Εργασίας στην Ελλάδα: Εξελίξεις και Προοπτικές*, Ινστιτούτο Εργασίας της ΓΣΕΕ, <http://www.oke.gr/gnomes/gnomes%202006/TELIKH%20MELETH%20MPAGKABOU>. (accessed 25 June 2008).

Φωτάκης Κ., *"Η Δημογραφική Πρόκληση και η Κοινωνία της Γνώσης:Επιπτώσεις στην Αγορά Εργασίας και τις Συντάξεις"* στο Κικίλιας, σσ 160-169.

Χλέτσος Μ., *"Πολιτικές Απασχόλησης σε Συνθήκες Δημογραφικής Γήρανσης:Η Περίπτωση της Ελλάδας"* στο Κικίλιας κ.ά, σσ 330-345.

Walker A., *"Η Πορεία της Ευρώπης Προς την Ενεργό Γήρανση"* στο Κικίλιας κ.ά,σσ 284-299.

Διαδικτυακοί τόποι

www.europa.eu.int

www.epp.eurostat.ec.europa.eu

www.esye.gr

www.oecd.org/home

www.oke.gr

www.empeiria-dp.gr

www.international.ipums.org/international

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1

Πίνακας 5: Η εξέλιξη της απασχόλησης διαχρονικά (1971-2001) με βάση τον τομέα απασχόληση.

Έτη	Ομάδες Ηλικιών	NIU		Α' ΤΕΝΗΣ		Β' ΤΕΝΗΣ		Γ' ΤΕΝΗΣ		Άγνωστο		Σύνολο		Συντελεστής μεταβολής		
		N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	1981-1971		
1971														A	B	Γ
	50-54	19024	43,6	10699	24,5	4558	10,4	7140	16,4	2224	5,1	43645	100	0,87	1,34	1,34
	55-59	22910	48,3	12152	25,6	4059	8,6	5961	12,6	2321	4,9	47403	100	0,83	1,24	1,42
	60-64	25061	57,5	11410	26,2	1869	4,3	3357	7,7	1878	4,3	43575	100	0,79	1,23	1,41
	50-64	66995	49,8	34261	25,4	10486	7,8	16458	12,2	6423	4,8	134623	100	0,83	1,37	1,45
1981													100	1991-1981		
	50-54	27007	41,7	13797	21,3	9077	14,0	14204	21,9	639	1,0	64724	100	0,70	0,96	1,10
	55-59	23900	49,4	10309	21,3	5140	10,6	8623	17,8	449	0,9	48421	100	0,73	0,86	0,95
	60-64	24586	62,6	8180	20,8	2077	5,3	4279	10,9	178	0,5	39300	100	0,66	0,58	0,80
	50-64	75493	49,5	32286	21,2	16294	10,7	27106	17,8	1266	0,8	152445	100	0,69	0,80	0,93
1991														2001-1991		
	50-54	27351	44,4	9171	14,9	8292	13,5	14817	24,0	1991	3,2	61622	100	0,80	1,07	1,35
	55-59	35061	56,1	9651	15,4	5709	9,1	10577	16,9	1472	2,4	62470	100	0,81	1,12	1,30
	60-64	44491	73,4	8342	13,8	1845	3,0	5255	8,7	677	1,1	60610	100	0,75	1,09	1,10
	50-64	106903	57,9	27164	14,7	15846	8,6	30649	16,6	4140	2,2	184702	100	0,79	1,09	1,29
2001														2001-1971		
	50-54	23371	38,3	7253	11,9	8785	14,4	19835	32,5	1726	2,8	60970	100	0,49	1,38	1,99
	55-59	27170	53,0	6428	12,5	5261	10,3	11275	22,0	1099	2,1	51233	100	0,49	1,20	1,75
	60-64	44456	75,9	6074	10,4	1939	3,3	5590	9,5	534	0,9	58593	100	0,40	0,77	1,24
	50-64	94997	55,6	19755	11,6	15985	9,4	36700	21,5	3359	2,0	170796	100	0,45	1,20	1,76

Πίνακας 6: Η εξέλιξη της απασχόλησης στο πληθυσμό των ανδρών διαχρονικά (1971-2001) κατά ομάδες ηλικιών.

Έτη	Ομάδες Ηλικιών	NIU		Α' ΓΕΝΗΣ		Β' ΓΕΝΗΣ		Γ' ΓΕΝΗΣ		Άγνωστο		Σύνολο		Συντελεστής μεταβολής		
		N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	1981-1971		
														A	B	Γ
1971																
	50-54	2228	10,7	7063	33,8	3993	19,1	6007	28,8	1583	7,6	20874	100	0,88	1,25	1,23
	55-59	4100	17,7	8502	36,7	3743	16,1	5206	22,4	1646	7,1	23197	100	0,86	1,21	1,33
	60-64	6841	32,0	8465	39,6	1729	8,1	3019	14,1	1332	6,2	21386	100	0,83	1,26	1,41
	50-64	13169	20,1	24030	36,7	9465	14,5	14232	21,7	4561	7,0	65457	100	0,85	1,32	1,37
1981														1991-1981		
	50-54	2963	9,2	9602	29,9	7685	23,9	11383	35,4	485	1,5	32118	100	0,72	0,97	1,04
	55-59	4151	17,6	7424	31,5	4594	19,5	7033	29,9	339	1,4	23541	100	0,73	0,84	0,93
	60-64	6748	36,4	6077	32,8	1892	10,2	3677	19,9	129	0,7	18523	100	0,65	0,54	0,74
	50-64	13862	18,7	23103	31,1	14171	19,1	22093	29,8	953	1,3	74182	100	0,71	0,79	0,89
1991														2001-1991		
	50-54	4035	13,4	6444	21,5	6944	23,1	11098	37,0	1485	4,9	30006	100	0,59	0,59	1,04
	55-59	9012	29,2	7066	22,9	5033	16,3	8534	27,7	1178	3,8	30823	100	0,62	0,62	1,15
	60-64	16703	56,5	6347	21,5	1627	5,5	4319	14,6	549	1,9	29545	100	0,66	0,66	1,09
	50-64	29750	32,9	19857	22,0	13604	15,1	23951	26,5	3212	3,6	90374	100	0,62	0,62	1,09
2001														2001-1971		
	50-54	4701	15,6	3799	12,6	7275	24,1	13223	43,8	1208	4,0	30206	100	0,37	1,26	1,52
	55-59	7598	30,6	3508	14,1	4648	18,7	8213	33,1	847	3,4	24814	100	0,39	1,16	1,47
	60-64	17395	63,5	3902	14,3	1650	6,0	4071	14,9	361	1,3	27379	100	0,36	0,75	1,05
	50-64	29694	36,0	11209	13,6	13573	16,5	25507	30,9	2453	3,0	82436	100	0,37	1,14	1,42

Πίνακας 7: Η εξέλιξη της απασχόλησης των γυναικών κατά ηλικία και τομέα απασχόλησης διαχρονικά (1971-2001).

Έτη	Ομάδες Ηλικιών	NIU		Α' ΓΕΝΗΣ		Β' ΓΕΝΗΣ		Γ' ΓΕΝΗΣ		Άγνωστο		Σύνολο		Συντελεστής μεταβολής		
		N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	1981-1971		
1971														A	B	Γ
	50-54	16796	73,8	3636	16,0	565	2,5	1133	5,0	641	2,8	22771	100	0,80	1,72	1,74
	55-59	18810	77,7	3650	15,1	316	1,3	755	3,1	675	2,8	24206	100	0,76	1,69	2,06
	60-64	18220	82,1	2945	13,3	140	0,6	341	1,5	546	2,5	22192	100	0,75	1,50	1,93
	50-64	53826	77,8	10231	14,8	1021	1,5	2226	3,2	1862	2,7	69166	100	0,79	1,80	2,00
														1991-1981		
1981	50-54	24044	73,7	4195	12,9	1392	4,3	2821	8,7	154	0,5	32606	100	0,66	1,00	1,35
	55-59	19749	79,4	2885	11,6	546	2,2	1590	6,4	110	0,4	24880	100	0,70	0,95	1,01
	60-64	17838	85,9	2103	10,1	185	0,9	602	2,9	49	0,2	20777	100	0,63	0,77	1,03
	50-64	61631	78,7	9183	11,7	2123	2,7	5013	6,4	313	0,4	78263	100	0,65	0,88	1,10
														2001-1991		
1991	50-54	23316	73,7	2727	8,6	1348	4,3	3719	11,8	506	1,6	31616	100	1,30	1,13	1,82
	55-59	26049	82,3	2585	8,2	676	2,1	2043	6,5	294	0,9	31647	100	1,35	1,09	1,78
	60-64	27788	89,5	1995	6,4	218	0,7	936	3,0	128	0,4	31065	100	1,09	1,28	1,63
	50-64	77153	81,8	7307	7,7	2242	2,4	6698	7,1	928	1,0	94328	100	1,25	1,12	1,78
														2001-1971		
2001	50-54	18670	60,7	3454	11,2	1510	4,9	6612	21,5	520	1,7	30766	100	0,70	1,96	4,30
	55-59	19572	74,1	2920	11,1	613	2,3	3062	11,6	253	1,0	26420	100	0,73	1,76	3,74
	60-64	27061	86,7	2172	7,0	289	0,9	1519	4,9	173	0,6	31214	100	0,52	1,50	3,26
	50-64	65303	73,9	8546	9,7	2412	2,7	11193	12,7	946	1,1	88400	100	0,65	1,80	3,96

Πίνακας 10α: Η εξέλιξη της απασχόλησης κατά τομέα και θέση στην απασχόληση .

Ετη	Ηλικία	Τομείς	Ντω		Εργοδότες		Αυτό απασχολούμενοι		Μισθωτοί		*Βοηθοί		Σύνολο	
			N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
1971	50-64	NIU	66995	100	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	66995	100
		A'Γενής	0	0,0	320	1,2	19743	72,6	1038	3,8	6091	22,4	27192	100
		B'Γενής	0	0,0	953	10,2	2189	23,4	6123	65,4	96	1,0	9361	100
		Γ'Γενής	0	0,0	1137	7,3	5562	35,8	8609	55,4	233	1,5	15541	100
		Σύνολο	66995	56,3	2410	2,0	27494	23,1	15770	13,2	6420	5,4	119089	100
	15-64	NIU	176173	100	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	176173	100
		A'Γενής	0	0,0	459	0,8	25858	45,8	3186	5,6	26901	47,7	56404	100
		B'Γενής	0	0,0	3193	5,8	9534	17,2	41164	74,4	1405	2,5	55296	100
		Γ'Γενής	0	0,0	2939	4,4	14956	22,1	47976	71,0	1660	2,5	67531	100
		Σύνολο	176173	49,6	6591	1,9	50348	14,2	92326	26,0	29966	8,4	355404	100
1981	50-64	NIU	75450	100	1	0,0	16	0,0	7	0,0	1	0,0	75475	100
		A'Γενής	0	0,0	134	0,4	23362	73,2	1078	3,4	7350	23,0	31924	100
		B'Γενής	0	0,0	1022	6,4	3495	21,7	11395	70,9	165	1,0	16077	100
		Γ'Γενής	0	0,0	1217	4,7	9386	36,5	14649	57,0	429	1,7	25681	100
		Σύνολο	75450	50,6	2374	1,6	36259	24,3	27129	18,2	7945	5,3	149157	100
	15-64	NIU	178924	100	2	0,0	26	0,0	68	0,0	17	0,0	179037	100
		A'Γενής	0	0,0	183	0,4	23539	47,9	2396	4,9	23013	46,8	49131	100
		B'Γενής	0	0,0	3393	4,5	15089	20,1	54821	73,1	1686	2,2	74989	100
		Γ'Γενής	0	0,0	3162	3,1	24311	23,8	71610	70,2	2894	2,8	101977	100
		Σύνολο	178924	44,2	6740	1,7	62965	15,5	128895	31,8	27610	6,8	405134	100
1991	50-64	NIU	106837	100	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	106837	100
		A'Γενής	0	0,0	906	3,3	21642	79,7	590	2,2	4026	14,8	27164	100
		B'Γενής	0	0,0	2026	12,8	4051	25,6	9595	60,6	174	1,1	15846	100
		Γ'Γενής	0	0,0	3816	12,5	10058	32,8	16239	53,0	536	1,7	30649	100
		Σύνολο	106837	58,3	6918	3,8	36096	19,7	28567	15,6	4763	2,6	183181	100
	15-64	NIU	165034	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	165034	100
		A'Γενής	0	0,0	843	2,6	19376	59,3	1494	4,6	10952	33,5	32665	100
		B'Γενής	0	0,0	5016	7,9	13018	20,5	43821	68,9	1772	2,8	63627	100
		Γ'Γενής	0	0,0	10231	7,5	28276	20,8	93941	69,0	3743	2,7	136191	100
		Σύνολο	165034	41,5	16090	4,0	60670	15,3	139256	35,0	16467	4,1	397517	100
2001	50-64	NIU	94997	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	94997	100
		A'Γενής	0	0,0	1057	5,4	13284	67,2	735	3,7	4679	23,7	19755	100
		B'Γενής	0	0,0	2921	18,3	3302	20,7	9573	59,9	189	1,2	15985	100
		Γ'Γενής	0	0,0	8212	22,4	5581	15,2	22373	61,0	534	1,5	36700	100
		Σύνολο	94997	56,7	12190	7,3	22167	13,2	32681	19,5	5402	3,2	167437	100
	15-64	NIU	165929	100	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	165929	100
		A'Γενής	0	0,0	1554	5,1	16464	53,7	2203	7,2	10411	34,0	30632	100
		B'Γενής	0	0,0	5790	10,6	6905	12,7	40423	74,3	1269	2,3	54387	100
		Γ'Γενής	0	0,0	22045	12,8	16659	9,7	130144	75,8	2947	1,7	171795	100
		Σύνολο	165929	39,3	29389	7,0	40028	9,5	172770	40,9	14627	3,5	422743	100

*Βοηθοί στην οικογενειακή επιχείρηση.

Πίνακας 10 β : Η εξέλιξη της απασχόλησης κατά τομέα και θέση στην απασχόληση για τις ομάδες ηλικιών 50-64, 15-64.

Έτη	Ηλικία	Τομείς	Νηο		Εργοδότες		Αυτό απασχολούμενοι		Μισθωτοί		Βοηθοί		Άγνωστο		Σύνολο	
			N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
1971	50-64	NIU	66995	100	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	66995	100
		A'Τενης	0	0	320	0,9	19743	57,7	1038	3,0	6091	17,8	7069	20,6	34261	100
		B'Τενης	0	0	953	9,1	2189	20,9	6123	58,4	96	0,9	1125	0,7	10486	100
		Γ'Τενης	0	0	1137	6,9	5562	33,8	8609	52,3	233	1,4	917	5,6	16458	100
		Άγνωστο	0	0	590	9,2	1737	27,0	1941	30,2	81	1,3	2074	32,3	6423	100
	Σύνολο	66995	49,8	3000	2,2	29231	21,7	17711	13,2	6501	4,8	11185	8,3	134623	100	
	15-64	NIU	176173	100	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	243168	100
		A'Τενης	0	0	459	0,6	25858	35,7	3186	4,4	26901	37,1	16038	22,1	72442	100
		B'Τενης	0	0	3193	5,4	9534	16,0	41164	69,1	1405	2,4	4241	7,1	59537	100
		Γ'Τενης	0	0	2939	4,1	14956	21,1	47976	67,6	1660	2,3	3397	4,8	70928	100
Άγνωστο		0	0,0	1477	7,9	4146	22,2	10363	55,1	537	2,9	2254	12,0	18795	100	
Σύνολο	176173	44,3	8068	2,0	54512	13,7	102689	25,8	30503	7,7	25930	6,5	397875	100		
1981	50-64	NIU	75450	100	1	0,0	16	0,0	7	0,0	1	0,0	18	0,0	75493	100
		A'Τενης	0	0	134	0,4	23362	72,4	1078	3,3	7350	22,8	362	1,1	32286	100
		B'Τενης	0	0	1022	6,3	3495	21,4	11395	69,9	165	1,0	217	1,3	16294	100
		Γ'Τενης	0	0	1217	4,6	9386	35,8	14649	55,9	429	1,6	474	1,8	26184	100
		Άγνωστο	0	0	56	4,4	175	13,8	628	49,6	52	4,1	335	28,0	1266	100
	Σύνολο	75450	49,5	2430	1,6	36984	24,2	28336	18,6	8010	5,3	1271	0,8	152445	100	
	15-64	NIU	178924	95,7	2	0,0	26	0,0	68	0,0	17	0,0	7978	4,3	187015	100
		A'Τενης	0	0	183	0,4	23539	47,5	2396	4,8	23013	46,5	377	0,8	49508	100
		B'Τενης	0	0	3393	4,5	15089	19,9	54821	72,2	1686	2,2	933	1,2	75922	100
		Γ'Τενης	0	0	3162	3,1	24311	23,5	71610	69,3	2894	2,8	1346	1,3	103323	100
Άγνωστο		0	0,0	129	2,3	544	9,7	3235	58,0	168	3,0	1506	27,0	5582	100	
Σύνολο	178924	42,5	6869	1,6	63509	15,1	132130	31,4	27778	6,6	12140	2,9	421350	100		
1991	50-64	NIU	106837	99,9	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	66	0,1	106930	100
		A'Τενης	0	0	906	3,3	21642	79,7	590	2,2	4026	14,8	0	0	27164	100
		B'Τενης	0	0	2026	12,8	4051	25,6	9595	60,6	174	1,1	0	0	15846	100
		Γ'Τενης	0	0	3816	12,5	10058	32,8	16239	53,0	536	1,7	0	0	30649	100
		Άγνωστο	0	0	170	4,1	345	8,3	2143	51,8	27	0,7	1455	35,1	4140	100
	Σύνολο	106837	57,8	6918	3,0	36096	19,5	28567	15,5	4763	2,6	1521	0,8	184702	100	
	15-64	NIU	165034	91,8	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	14833	8,2	179867	100
		A'Τενης	0	0	843	2,6	19376	59,3	1494	4,6	10952	33,5	-	-	32665	100
		B'Τενης	0	0	5016	7,9	13018	20,5	43821	68,9	1772	2,8	-	-	63627	100
		Γ'Τενης	0	0	10231	7,5	28276	20,8	93941	69,0	3743	2,7	-	-	136191	100
Άγνωστο		0	0,0	468	2,2	1136	5,3	11516	53,5	197	0,9	8204	38,1	21521	100	
Σύνολο	165034	38,0	16558	3,8	61806	14,2	150772	34,8	16664	3,8	23037	5,3	433871	100		
2001	50-64	NIU	94997	100	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	94997	100
		A'Τενης	0	0	1057	5,4	13284	67,2	735	3,7	4679	23,7	0	0,0	19755	100
		B'Τενης	0	0	2921	18,3	3302	20,7	9573	59,9	189	1,2	0	0,0	15985	100
		Γ'Τενης	0	0	8212	22,4	5581	15,2	22373	61,0	534	1,5	0	0,0	36740	100
		Άγνωστο	0	0,0	488	14,5	678	20,2	2132	63,5	61	1,8	0	0,0	3359	100
	Σύνολο	94997	55,6	12683	7,4	22862	13,4	34829	20,4	5465	3,2	0	0,0	170836	100	
	15-64	NIU	165929	100	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	165929	100
		A'Τενης	0	0	1554	5,1	16464	53,7	2203	7,2	10411	34,0	0	0,0	30632	100
		B'Τενης	0	0	5790	10,6	6905	12,7	40423	74,3	1269	2,3	0	0,0	54387	100
		Γ'Τενης	0	0	22045	12,8	16659	9,7	130144	75,8	2947	1,7	0	0,0	171790	100
Άγνωστο		0	0	1236	8,4	1718	11,7	11485	77,9	298	2,0	0	0,0	14737	100	
Σύνολο	165929	100	30650	7,0	41773	9,5	184362	42,1	14925	3,4	0	0,0	437639	100		

Πίνακας 11 α : Η εξέλιξη της απασχόλησης κατά τομέα και θέση στην απασχόληση στους άνδρες και τις γυναίκες ηλικίας 50-64.

Έτη	Φύλο	Τομείς	NIU		Εργοδότες		Αυτό απασχολούμενοι		Μισθωτοί		Βοηθοί		Σύνολο	
			N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
1971	Ανδρες	NIU	13169	100	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	13169	100
		Α' Γενής	0	0,0	288	1,5	18146	91,9	816	4,1	504	2,6	19754	100
		Β' Γενής	0	0,0	912	10,8	1967	23,2	5576	65,7	26	0,3	8481	100
		Γ' Γενής	0	0,0	1069	8,0	5210	38,8	7101	52,9	50	0,4	13430	100
		Σύνολο	13169	24,0	2269	4,1	25323	46,2	13493	24,6	580	1,1	54834	100
1981		NIU	13829	99,8	1	0,0	13	0,1	7	0,1	0	0,0	13850	100
		Α' Γενής	0	0,0	125	0,5	21407	93,9	849	3,7	416	1,8	22797	100
		Β' Γενής	0	0,0	969	6,9	3235	23,1	9750	69,7	44	0,3	13998	100
		Γ' Γενής	0	0,0	1103	5,0	8962	41,0	11714	53,6	63	0,3	21842	100
		Σύνολο	13829	19,1	2198	3,7	33617	57,3	22320	38,1	523	0,9	72487	100
1991		NIU	29703	100	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	29703	100
		Α' Γενής	0	0,0	793	4,0	18160	91,5	454	2,3	450	2,3	19857	100
		Β' Γενής	0	0,0	1872	13,8	3712	27,3	7976	58,6	44	0,3	13604	100
		Γ' Γενής	0	0,0	3228	13,5	8454	35,3	12131	50,6	138	0,6	23951	100
	Σύνολο	29703	34,1	5893	6,3	30326	34,8	20561	23,6	632	0,7	87115	100	
2001	NIU	29694	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	29694	100	
	Α' Γενής	0	0,0	824	7,4	9727	86,8	539	4,8	119	1,1	11209	100	
	Β' Γενής	0	0,0	2639	19,4	3054	22,5	7794	57,4	86	0,6	13573	100	
	Γ' Γενής	0	0,0	6065	23,8	4428	17,4	14850	58,2	164	0,6	25507	100	
	Σύνολο	29694	37,1	9528	11,9	17209	21,5	23183	29,0	369	0,5	79983	100	
1971	Γυναίκες	NIU	53826	100	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	53826	100
		Α' Γενής	0	0,0	32	0,4	1597	21,5	222	3,0	5587	75,1	7438	100
		Β' Γενής	0	0,0	41	4,7	222	25,2	547	62,2	70	8,0	880	100
		Γ' Γενής	0	0,0	68	3,2	352	16,7	1508	71,4	183	8,7	2111	100
		Σύνολο	53826	83,8	141	0,2	2171	3,4	2277	3,5	5840	9,1	64255	100
1981		NIU	61621	100	0	0,0	3	0,0	0	0,0	1	0,0	61625	100
		Α' Γενής	0	0,0	9	0,1	1955	21,4	229	2,5	6934	76,0	9127	100
		Β' Γενής	0	0,0	53	2,5	260	12,5	1645	79,1	121	5,8	2079	100
		Γ' Γενής	0	0,0	114	2,3	938	19,0	3514	71,1	379	7,7	4945	100
		Σύνολο	61621	79,2	176	0,2	3156	4,0	5388	6,9	7435	9,5	77776	100
1991		NIU	77134	100	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	77134	100
		Α' Γενής	0	0,0	113	1,5	3482	47,7	136	1,9	3576	48,9	7307	100
		Β' Γενής	0	0,0	154	6,9	339	15,1	1619	72,2	130	5,8	2242	100
		Γ' Γενής	0	0,0	588	8,8	1604	23,9	4108	61,3	398	5,9	6698	100
	Σύνολο	77134	82,6	855	0,9	5425	5,8	5863	6,3	4104	4,4	93381	100	
2001	NIU	65303	100	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	65303	100	
	Α' Γενής	0	0,0	233	2,7	3557	41,6	196	2,3	4560	53,4	8546	100	
	Β' Γενής	0	0,0	282	11,7	248	10,3	1779	73,8	103	4,3	2412	100	
	Γ' Γενής	0	0,0	2428	17,9	1401	10,3	9292	68,4	472	3,5	13593	100	
	Σύνολο	65303	73,0	2943	3,3	5206	5,8	11267	12,5	5135	5,7	89854	100	

Πίνακας 11β: Η εξέλιξη της απασχόλησης διαχρονικά κατά τομέα και θέση στην απασχόληση για τους άνδρες και τις γυναίκες ηλικίας 50-64.

Έτη	Φύλο	Τομείς	NIU		Εργοδότες		Αυτοαπασχολούμενοι		Μισθωτοί		Βοηθοί		Άγνωστο		Σύνολο	
			N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
1971	Ανδρες	NIU	13169	100	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	13169	100
		A' Γενής	0	0,0	288	1,2	18146	3,4	816	3,4	504	2,1	4276	17,8	24030	100
		B' Γενής	0	0,0	912	9,6	1967	58,9	5576	58,9	26	0,3	984	10,4	9465	100
		Γ' Γενής	0	0,0	1069	7,5	5210	49,9	7101	49,9	50	0,4	802	5,6	14232	100
		Άγνωστο	0	0,0	540	11,8	1518	33,3	1360	29,8	15	0,3	1128	24,7	4561	100
Σύνολο	13169	20,1	2809	4,3	26841	41,0	148535	22,7	59	0,9	7190	11,0	65457	100		
1981	Ανδρες	NIU	13829	100	1	99,8	13	0,0	7	0,1	0	0,0	12	0,1	13862	100
		A' Γενής	0	0,0	125	0,5	21407	92,7	849	3,7	416	1,8	306	1,3	23103	100
		B' Γενής	0	0,0	969	6,8	3235	22,8	9750	68,8	44	0,3	173	1,2	14171	100
		Γ' Γενής	0	0,0	1103	5,0	8962	40,6	11714	53,0	63	0,3	251	1,1	22093	100
		Άγνωστο	0	0,0	53	5,6	158	16,6	506	53,1	2	0,2	234	24,6	953	100
Σύνολο	13829	99,8	2251	3,0	33775	45,5	22826	30,8	525	0,7	976	1,3	74182	100		
1991	Ανδρες	NIU	29703	99,8	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	47	0,2	29750	100
		A' Γενής	0	0,0	793	4,0	18160	91,5	454	2,3	450	2,3	0	0,0	19857	100
		B' Γενής	0	0,0	1872	13,8	3712	27,3	7976	58,6	44	0,3	0	0,0	13604	100
		Γ' Γενής	0	0,0	3228	13,5	8454	35,3	12131	50,6	138	0,6	0	0,0	23951	100
		Άγνωστο	0	0,0	153	4,8	289	9,0	1660	51,7	10	0,3	1100	34,2	3212	100
Σύνολο	29703	32,9	6046	6,7	30615	33,9	22221	24,6	642	0,7	1147	1,3	90374	100		
2001	Ανδρες	NIU	296494	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	296494	100
		A' Γενής	0	0,0	824	7,4	9727	86,8	539	4,8	119	1,1	0	0,0	11209	100
		B' Γενής	0	0,0	2639	19,4	3054	22,5	7794	57,4	86	0,6	0	0,0	13573	100
		Γ' Γενής	0	0,0	6065	23,8	4428	17,4	14850	58,2	164	0,6	0	0,0	25507	100
		Άγνωστο	0	0,0	413	17,1	506	20,9	1488	61,6	9	0,4	0	0,0	2416	100
Σύνολο	296494	36,0	9946	12,1	17730	21,5	24687	29,9	379	0,5	0	0,0	82436	100		
1971	Γυναίκες	NIU	53826	100	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	53826	100
		A' Γενής	0	0,0	32	0,3	1597	15,6	222	2,2	5587	54,6	2793	27,3	10231	100
		B' Γενής	0	0,0	41	4,0	222	21,7	547	53,6	70	6,9	141	13,8	1021	100
		Γ' Γενής	0	0,0	68	3,1	352	15,8	1508	67,7	183	8,2	115	5,2	2226	100
		Άγνωστο	0	0,0	50	2,7	219	11,8	581	31,2	66	3,5	946	50,8	1862	100
Σύνολο	53826	77,8	1912	0,3	2390	3,5	2858	4,1	5906	8,5	3995	5,8	69166	100		
1981	Γυναίκες	NIU	61621	100	0	0,0	3	0,0	0	0,0	1	0,0	6	0,0	61631	100
		A' Γενής	0	0,0	9	0,1	1955	21,3	229	2,5	6934	75,5	56	0,6	9183	100
		B' Γενής	0	0,0	53	2,5	260	12,2	1645	77,5	121	5,7	44	2,1	2123	100
		Γ' Γενής	0	0,0	114	2,3	938	18,7	3514	70,1	379	7,6	68	1,4	5013	100
		Άγνωστο	0	0,0	3	1,0	17	5,4	122	39,0	50	16,0	121	38,7	313	100
Σύνολο	61621	78,7	179	0,2	3173	4,1	5510	7,0	7485	9,6	295	0,4	78263	100		
1991	Γυναίκες	NIU	77134	100	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	19	0,0	77153	100
		A' Γενής	0	0,0	113	1,5	3482	47,7	136	1,9	3576	48,9	0	0,0	7307	100
		B' Γενής	0	0,0	154	6,9	339	15,1	1619	72,2	130	5,8	0	0,0	2242	100
		Γ' Γενής	0	0,0	588	8,8	1604	23,9	4108	61,3	398	5,9	0	0,0	6698	100
		Άγνωστο	0	0,0	233	2,7	3557	41,6	196	2,3	4560	53,4	0	0,0	8546	100
Σύνολο	77134	81,8	872	0,9	5481	5,8	6346	6,7	4121	4,4	374	0,4	94328	100		
2001	Γυναίκες	NIU	65303	100	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	65303	100
		A' Γενής	0	0,0	233	2,7	3557	41,6	196	2,3	4560	53,4	0	0,0	8546	100
		B' Γενής	0	0,0	282	11,7	248	10,3	1779	73,8	103	4,3	0	0,0	2412	100
		Γ' Γενής	0	0,0	2147	19,2	1155	10,3	7523	67,2	37	3,3	0	0,0	11193	100
		Άγνωστο	0	0,0	75	8,0	172	18,2	644	68,3	52	5,5	0	0,0	943	100
Σύνολο	65303	73,9	2737	3,1	5132	5,8	10142	11,5	5086	5,8	0	0,0	88400	100		

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2 (SPSS OUTPUT)

Crosstabs

Case Processing Summary

	Cases					
	Valid		Missing		Total	
	N	Percent	N	Percent	N	Percent
NEWAGE2 * Employment status [general version] * Year	2333341	100,0%	0	,0%	2333341	100,0%

NEWAGE2 * Employment status [general version] * Year Crosstabulation

Year				Employment status [general version]				Total
				Employed	Unemployed	Inactive	Unknown	
1971	NEWAGE2	15-64	Count	221702	7782	154335	14056	397875
			% within NEWAGE2	55,7%	2,0%	38,8%	3,5%	100,0%
		50-64	Count	67628	1140	49831	16024	134623
			% within NEWAGE2	50,2%	,8%	37,0%	11,9%	100,0%
	Total		Count	289330	8922	204166	30080	532498
			% within NEWAGE2	54,3%	1,7%	38,3%	5,6%	100,0%
1981	NEWAGE2	15-64	Count	229891	12972	171090	7397	421350
			% within NEWAGE2	54,6%	3,1%	40,6%	1,8%	100,0%
		50-64	Count	75938	1040	55384	20083	152445
			% within NEWAGE2	49,8%	,7%	36,3%	13,2%	100,0%
	Total		Count	305829	14012	226474	27480	573795
			% within NEWAGE2	53,3%	2,4%	39,5%	4,8%	100,0%
1991	NEWAGE2	15-64	Count	243224	25774	160188	4685	433871
			% within NEWAGE2	56,1%	5,9%	36,9%	1,1%	100,0%
		50-64	Count	75866	1800	105477	1559	184702
			% within NEWAGE2	41,1%	1,0%	57,1%	,8%	100,0%
	Total		Count	319090	27574	265665	6244	618573
			% within NEWAGE2	51,6%	4,5%	42,9%	1,0%	100,0%
2001	NEWAGE2	15-64	Count	255276	36810	136057	9496	437639
			% within NEWAGE2	58,3%	8,4%	31,1%	2,2%	100,0%
		50-64	Count	71002	4948	89971	4915	170836
			% within NEWAGE2	41,6%	2,9%	52,7%	2,9%	100,0%
	Total		Count	326278	41758	226028	14411	608475
			% within NEWAGE2	53,6%	6,9%	37,1%	2,4%	100,0%

Chi-Square Tests

Year		Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
1971	Pearson Chi-Square	13853,595 ^a	3	,000
	Likelihood Ratio	12193,995	3	,000
	N of Valid Cases	532498		
1981	Pearson Chi-Square	34099,612 ^b	3	,000
	Likelihood Ratio	30162,495	3	,000
	N of Valid Cases	573795		
1991	Pearson Chi-Square	25168,337 ^c	3	,000
	Likelihood Ratio	26954,409	3	,000
	N of Valid Cases	618573		
2001	Pearson Chi-Square	27546,567 ^d	3	,000
	Likelihood Ratio	27846,766	3	,000
	N of Valid Cases	608475		

- a. 0 cells (,0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 2255,61.
- b. 0 cells (,0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 3722,69.
- c. 0 cells (,0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 1864,42.
- d. 0 cells (,0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 4046,05.

Case Processing Summary

	Cases					
	Valid		Missing		Total	
	N	Percent	N	Percent	N	Percent
Agegrp * Employment status [general version] * Year	2333341	100,0%	0	,0%	2333341	100,0%

Agegrp * Employment status [general version] * Year Crosstabulation

Year			Employment status [general version]				Total
			Employed	Unemployed	Inactive	Unknown	
1971	Agegrp	Count	221702	7782	154335	14056	397875
		% within Agegrp	55,7%	2,0%	38,8%	3,5%	100,0%
	50-54	Count	24621	424	16056	2544	43645
		% within Agegrp	56,4%	1,0%	36,8%	5,8%	100,0%
	55-59	Count	24493	472	17623	4815	47403
		% within Agegrp	51,7%	1,0%	37,2%	10,2%	100,0%
	60-64	Count	18514	244	16152	8665	43575
		% within Agegrp	42,5%	,6%	37,1%	19,9%	100,0%
	Total	Count	289330	8922	204166	30080	532498
		% within Agegrp	54,3%	1,7%	38,3%	5,6%	100,0%
1981	Agegrp	Count	229891	12972	171090	7397	421350
		% within Agegrp	54,6%	3,1%	40,6%	1,8%	100,0%
	50-54	Count	37175	560	22817	4172	64724
		% within Agegrp	57,4%	,9%	35,3%	6,4%	100,0%
	55-59	Count	24159	368	17834	6060	48421
		% within Agegrp	49,9%	,8%	36,8%	12,5%	100,0%
	60-64	Count	14604	112	14733	9851	39300
		% within Agegrp	37,2%	,3%	37,5%	25,1%	100,0%
	Total	Count	305829	14012	226474	27480	573795
		% within Agegrp	53,3%	2,4%	39,5%	4,8%	100,0%
1991	Agegrp	Count	243224	25774	160188	4685	433871
		% within Agegrp	56,1%	5,9%	36,9%	1,1%	100,0%
	50-54	Count	33380	896	26915	431	61622
		% within Agegrp	54,2%	1,5%	43,7%	,7%	100,0%
	55-59	Count	26722	657	34518	573	62470
		% within Agegrp	42,8%	1,1%	55,3%	,9%	100,0%
	60-64	Count	15764	247	44044	555	60610
		% within Agegrp	26,0%	,4%	72,7%	,9%	100,0%
	Total	Count	319090	27574	265665	6244	618573
		% within Agegrp	51,6%	4,5%	42,9%	1,0%	100,0%
2001	Agegrp	Count	255276	36810	136057	9496	437639
		% within Agegrp	58,3%	8,4%	31,1%	2,2%	100,0%
	50-54	Count	35302	2425	21934	1329	60990
		% within Agegrp	57,9%	4,0%	36,0%	2,2%	100,0%
	55-59	Count	22202	1876	25895	1272	51245
		% within Agegrp	43,3%	3,7%	50,5%	2,5%	100,0%
	60-64	Count	13498	647	42142	2314	58601
		% within Agegrp	23,0%	1,1%	71,9%	3,9%	100,0%
	Total	Count	326278	41758	226028	14411	608475
		% within Agegrp	53,6%	6,9%	37,1%	2,4%	100,0%

Chi-Square Tests

Year		Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
1971	Pearson Chi-Square	22713,432 ^a	9	,000
	Likelihood Ratio	16884,302	9	,000
	N of Valid Cases	532498		
1981	Pearson Chi-Square	53823,696 ^b	9	,000
	Likelihood Ratio	38544,407	9	,000
	N of Valid Cases	573795		
1991	Pearson Chi-Square	36068,705 ^c	9	,000
	Likelihood Ratio	38120,914	9	,000
	N of Valid Cases	618573		
2001	Pearson Chi-Square	45709,787 ^d	9	,000
	Likelihood Ratio	46043,525	9	,000
	N of Valid Cases	608475		

a. 0 cells (.0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 730,10.

b. 0 cells (.0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 959,70.

c. 0 cells (.0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 611,81.

d. 0 cells (.0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 1213,68.

Case Processing Summary

	Cases					
	Valid		Missing		Total	
	N	Percent	N	Percent	N	Percent
Agegrp * Employment status [general version] * Year * Sex	2333341	100,0%	0	,0%	2333341	100,0%

Agegrp * Employment status [general version] * Year * Sex Crosstabulation

Sex	Year	Agegrp		Employment status [general version]				Total
				Employed	Unemployed	Inactive	Unknown	
Male	1971	Agegrp	Count	159318	4990	20637	5087	190032
			% within Agegrp	83,8%	2,6%	10,9%	2,7%	100,0%
		50-54	Count	18646	327	798	1103	20874
			% within Agegrp	89,3%	1,6%	3,8%	5,3%	100,0%
		55-59	Count	19097	385	1123	2592	23197
			% within Agegrp	82,3%	1,7%	4,8%	11,2%	100,0%
		60-64	Count	14545	201	1240	5400	21386
			% within Agegrp	68,0%	,9%	5,8%	25,3%	100,0%
		Total	Count	211606	5903	23798	14182	255489
	% within Agegrp		82,8%	2,3%	9,3%	5,6%	100,0%	
	1981	Agegrp	Count	165634	8064	25101	5391	204190
			% within Agegrp	81,1%	3,9%	12,3%	2,6%	100,0%
		50-54	Count	28687	480	0	2951	32118
			% within Agegrp	89,3%	1,5%	,0%	9,2%	100,0%
		55-59	Count	19078	318	0	4145	23541
			% within Agegrp	81,0%	1,4%	,0%	17,6%	100,0%
		60-64	Count	11679	98	0	6746	18523
			% within Agegrp	63,1%	,5%	,0%	36,4%	100,0%
Total		Count	225078	8960	25101	19233	278372	
% within Agegrp		80,9%	3,2%	9,0%	6,9%	100,0%		
1991	Agegrp	Count	163577	13174	33560	3333	213644	
		% within Agegrp	76,6%	6,2%	15,7%	1,6%	100,0%	
	50-54	Count	25354	632	3685	335	30006	
		% within Agegrp	84,5%	2,1%	12,3%	1,1%	100,0%	
	55-59	Count	21263	530	8575	455	30823	
		% within Agegrp	69,0%	1,7%	27,8%	1,5%	100,0%	
	60-64	Count	12567	206	16331	441	29545	
		% within Agegrp	42,5%	,7%	55,3%	1,5%	100,0%	

Agegrp * Employment status [general version] * Year * Sex Crosstabulation

Sex	Year			Employment status [general version]				Total	
				Employed	Unemployed	Inactive	Unknown		
Male	1991	Total	Count	222761	14542	62151	4564	304018	
			% within Agegrp	73,3%	4,8%	20,4%	1,5%	100,0%	
	2001	Agegrp	Count	154462	20209	36864	6899	218434	
			% within Agegrp	70,7%	9,3%	16,9%	3,2%	100,0%	
		50-54	Count	24117	1406	3651	1050	30224	
			% within Agegrp	79,8%	4,7%	12,1%	3,5%	100,0%	
		55-59	Count	15978	1249	6630	968	24825	
			% within Agegrp	64,4%	5,0%	26,7%	3,9%	100,0%	
		60-64	Count	9957	35	15335	2060	27387	
			% within Agegrp	36,4%	,1%	56,0%	7,5%	100,0%	
		Total	Count	204514	22899	62480	10977	300870	
			% within Agegrp	68,0%	7,6%	20,8%	3,6%	100,0%	
Female	1971	Agegrp	Count	62384	2792	133698	8969	207843	
			% within Agegrp	30,0%	1,3%	64,3%	4,3%	100,0%	
		50-54	Count	5975	97	15258	1441	22771	
			% within Agegrp	26,2%	,4%	67,0%	6,3%	100,0%	
		55-59	Count	5396	87	16500	2223	24206	
			% within Agegrp	22,3%	,4%	68,2%	9,2%	100,0%	
		60-64	Count	3969	43	14912	3265	22189	
			% within Agegrp	17,9%	,2%	67,2%	14,7%	100,0%	
		Total	Count	77724	3019	180368	15898	277009	
			% within Agegrp	28,1%	1,1%	65,1%	5,7%	100,0%	
		1981	Agegrp	Count	64257	4908	145989	2006	217160
				% within Agegrp	29,6%	2,3%	67,2%	,9%	100,0%
	50-54		Count	8488	80	22817	1221	32606	
			% within Agegrp	26,0%	,2%	70,0%	3,7%	100,0%	
	55-59		Count	5081	50	17834	1915	24880	
			% within Agegrp	20,4%	,2%	71,7%	7,7%	100,0%	
	60-64		Count	2925	14	14733	3105	20777	
			% within Agegrp	14,1%	,1%	70,9%	14,9%	100,0%	
	Total		Count	80751	5052	201373	8247	295423	
			% within Agegrp	27,3%	1,7%	68,2%	2,8%	100,0%	
	1991		Agegrp	Count	79647	12600	126628	1352	220227
				% within Agegrp	36,2%	5,7%	57,5%	,6%	100,0%
		50-54	Count	8026	264	23230	96	31616	
			% within Agegrp	25,4%	,8%	73,5%	,3%	100,0%	
55-59		Count	5459	127	25943	118	31647		
		% within Agegrp	17,2%	,4%	82,0%	,4%	100,0%		
60-64		Count	3197	41	27713	114	31065		
		% within Agegrp	10,3%	,1%	89,2%	,4%	100,0%		

Agegrp * Employment status [general version] * Year * Sex Crosstabulation

Sex	Year			Employment status [general version]				Total
				Employed	Unemployed	Inactive	Unknown	
Female	1991	Total	Count	96329	13032	203514	1680	314555
			% within Agegrp	30,6%	4,1%	64,7%	,5%	100,0%
	2001	Agegrp	Count	100814	16601	99193	2597	219205
			% within Agegrp	46,0%	7,6%	45,3%	1,2%	100,0%
		50-54	Count	11185	1019	18283	279	30766
			% within Agegrp	36,4%	3,3%	59,4%	,9%	100,0%
		55-59	Count	6224	627	19265	304	26420
			% within Agegrp	23,6%	2,4%	72,9%	1,2%	100,0%
		60-64	Count	3541	612	26807	254	31214
			% within Agegrp	11,3%	2,0%	85,9%	,8%	100,0%
		Total	Count	121764	18859	163548	3434	307605
			% within Agegrp	39,6%	6,1%	53,2%	1,1%	100,0%

Chi-Square Tests

Sex	Year		Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Male	1971	Pearson Chi-Square	22093,182 ^a	9	,000
		Likelihood Ratio	15864,638	9	,000
		N of Valid Cases	255489		
	1981	Pearson Chi-Square	44312,989 ^b	9	,000
		Likelihood Ratio	39770,148	9	,000
		N of Valid Cases	278372		
	1991	Pearson Chi-Square	29369,190 ^c	9	,000
		Likelihood Ratio	25523,035	9	,000
		N of Valid Cases	304018		
	2001	Pearson Chi-Square	29044,566 ^d	9	,000
		Likelihood Ratio	26443,476	9	,000
		N of Valid Cases	300870		
Female	1971	Pearson Chi-Square	6356,734 ^e	9	,000
		Likelihood Ratio	5683,226	9	,000
		N of Valid Cases	277009		
	1981	Pearson Chi-Square	19716,145 ^f	9	,000
		Likelihood Ratio	15334,040	9	,000
		N of Valid Cases	295423		
	1991	Pearson Chi-Square	19544,282 ^g	9	,000
		Likelihood Ratio	22872,894	9	,000
		N of Valid Cases	314555		
	2001	Pearson Chi-Square	24071,990 ^h	9	,000
		Likelihood Ratio	26216,938	9	,000
		N of Valid Cases	307605		

- a. 0 cells (.0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 482,29.
- b. 0 cells (.0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 596,20.
- c. 0 cells (.0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 443,54.
- d. 0 cells (.0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 905,72.
- e. 0 cells (.0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 241,83.
- f. 0 cells (.0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 355,31.
- g. 0 cells (.0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 165,91.
- h. 0 cells (.0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 294,94.

Crosstabs

Case Processing Summary

	Cases					
	Valid		Missing		Total	
	N	Percent	N	Percent	N	Percent
Agegrp * Industry, general recode * Year	2333341	100,0%	0	,0%	2333341	100,0%

Agegrp * Industry, general recode * Year Crosstabulation

Year			Industry, general recode						
			NIU	Agriculture, fishing, and forestry	Mining	Manufacturing	Electricity, gas and water	Construction	Wholesale and retail trade
1971	Agegrp	Count	176173	72442	1748	36239	2087	19463	16705
		% within Agegrp	44,3%	18,2%	,4%	9,1%	,5%	4,9%	4,2%
	50-54	Count	19024	10699	140	2902	166	1350	2265
		% within Agegrp	43,6%	24,5%	,3%	6,6%	,4%	3,1%	5,2%
	55-59	Count	22910	12152	138	2470	112	1339	2073
		% within Agegrp	48,3%	25,6%	,3%	5,2%	,2%	2,8%	4,4%
	60-64	Count	25061	11410	46	1230	35	558	1435
		% within Agegrp	57,5%	26,2%	,1%	2,8%	,1%	1,3%	3,3%
	Total	Count	243168	106703	2072	42841	2400	22710	22478
		% within Agegrp	45,7%	20,0%	,4%	8,0%	,5%	4,3%	4,2%
1981	Agegrp	Count	187015	49508	1706	46309	1989	25918	22073
		% within Agegrp	44,4%	11,7%	,4%	11,0%	,5%	6,2%	5,2%
	50-54	Count	27007	13797	271	5571	277	2958	3577
		% within Agegrp	41,7%	21,3%	,4%	8,6%	,4%	4,6%	5,5%
	55-59	Count	23900	10309	160	3255	117	1608	2399
		% within Agegrp	49,4%	21,3%	,3%	6,7%	,2%	3,3%	5,0%
	60-64	Count	24586	8180	53	1445	29	550	1496
		% within Agegrp	62,6%	20,8%	,1%	3,7%	,1%	1,4%	3,8%
	Total	Count	262508	81794	2190	56580	2412	31034	29545
		% within Agegrp	45,7%	14,3%	,4%	9,9%	,4%	5,4%	5,1%
1991	Agegrp	Count	179867	32665	1127	39309	2655	20536	36113
		% within Agegrp	41,5%	7,5%	,3%	9,1%	,6%	4,7%	8,3%
	50-54	Count	27351	9171	172	4731	314	3075	3900
		% within Agegrp	44,4%	14,9%	,3%	7,7%	,5%	5,0%	6,3%
	55-59	Count	35061	9651	154	3456	134	1965	3300
		% within Agegrp	56,1%	15,4%	,2%	5,5%	,2%	3,1%	5,3%
	60-64	Count	44491	8342	35	1264	38	508	2035
		% within Agegrp	73,4%	13,8%	,1%	2,1%	,1%	,8%	3,4%
	Total	Count	286770	59829	1488	48760	3141	26084	45348
		% within Agegrp	46,4%	9,7%	,2%	7,9%	,5%	4,2%	7,3%
2001	Agegrp	Count	165929	30632	787	33067	2890	17643	44767
		% within Agegrp	37,9%	7,0%	,2%	7,6%	,7%	4,0%	10,2%

Agegrp * Industry, general recode * Year Crosstabulation

				Industry, general recode						
				NIU	Agriculture, fishing, and forestry	Mining	Manufacturing	Electricity, gas and water	Construction	Wholesale and retail trade
Year	Agegrp									
2001	50-54	Count	23371	7253	114	4878	400	3393	4476	
		% within Agegrp	38,3%	11,9%	,2%	8,0%	,7%	5,6%	7,3%	
	55-59	Count	27170	6428	78	2904	146	2133	2930	
		% within Agegrp	53,0%	12,5%	,2%	5,7%	,3%	4,2%	5,7%	
	60-64	Count	44456	6074	14	1209	51	665	1665	
		% within Agegrp	75,9%	10,4%	,0%	2,1%	,1%	1,1%	2,8%	
	Total	Count	260926	50387	993	42058	3487	23834	53838	
		% within Agegrp	42,9%	8,3%	,2%	6,9%	,6%	3,9%	8,8%	

Agegrp * Industry, general recode * Year Crosstabulation

Year	Agegrp		Industry, general recode							
			Hotels and restaurants	Transportation and communications	Financial services and insurance	Public administration and defense	Real estate and business services	Education	Health and social work	Other community and personal services
1971	Agegrp	Count		21165	2513	11244	3562	10324	2774	2641
		% within Agegrp		5,3%	,6%	2,8%	,9%	2,6%	,7%	,7%
	50-54	Count		1730	227	1071	325	1126	224	172
		% within Agegrp		4,0%	,5%	2,5%	,7%	2,6%	,5%	,4%
	55-59	Count		1149	168	861	333	969	242	166
		% within Agegrp		2,4%	,4%	1,8%	,7%	2,0%	,5%	,4%
	60-64	Count		522	72	357	221	516	114	120
% within Agegrp			1,2%	,2%	,8%	,5%	1,2%	,3%	,3%	
Total	Count		24566	2980	13533	4441	12935	3354	3099	
	% within Agegrp		4,6%	,6%	2,5%	,8%	2,4%	,6%	,6%	
1981	Agegrp	Count	7367	22429	4230	15090	5589	9550	6613	9326
		% within Agegrp	1,7%	5,3%	1,0%	3,6%	1,3%	2,3%	1,6%	2,2%
	50-54	Count	1084	3310	346	2124	433	892	1095	981
		% within Agegrp	1,7%	5,1%	,5%	3,3%	,7%	1,4%	1,7%	1,5%
	55-59	Count	728	1725	218	1097	320	475	740	657
		% within Agegrp	1,5%	3,6%	,5%	2,3%	,7%	1,0%	1,5%	1,4%
	60-64	Count	370	601	81	445	210	174	331	427
% within Agegrp		,9%	1,5%	,2%	1,1%	,5%	,4%	,8%	1,1%	
Total	Count	9549	28065	4875	18756	6552	11091	8779	11391	
	% within Agegrp	1,7%	4,9%	,8%	3,3%	1,1%	1,9%	1,5%	2,0%	
1991	Agegrp	Count	10702	17918	6091	13139	10127	14735	10414	16307
		% within Agegrp	2,5%	4,1%	1,4%	3,0%	2,3%	3,4%	2,4%	3,8%
	50-54	Count	1273	2934	433	1696	872	1165	939	1416
		% within Agegrp	2,1%	4,8%	,7%	2,8%	1,4%	1,9%	1,5%	2,3%
	55-59	Count	967	1967	177	1135	582	673	609	1021
		% within Agegrp	1,5%	3,1%	,3%	1,8%	,9%	1,1%	1,0%	1,6%
	60-64	Count	510	685	71	461	350	195	313	551
% within Agegrp		,8%	1,1%	,1%	,8%	,6%	,3%	,5%	,9%	
Total	Count	13452	23504	6772	16431	11931	16768	12275	19295	
	% within Agegrp	2,2%	3,8%	1,1%	2,7%	1,9%	2,7%	2,0%	3,1%	
2001	Agegrp	Count	17056	18413	8302	12533	17515	18651	13196	20738
		% within Agegrp	3,9%	4,2%	1,9%	2,9%	4,0%	4,3%	3,0%	4,7%

Agegrp * Industry, general recode * Year Crosstabulation

				Industry, general recode							
				Hotels and restaurants	Transportation and communications	Financial services and insurance	Public administration and defense	Real estate and business services	Education	Health and social work	Other community and personal services
2001	Agegrp	50-54	Count	1791	3182	885	2308	1542	2248	1418	1846
			% within Agegrp	2,9%	5,2%	1,5%	3,8%	2,5%	3,7%	2,3%	3,0%
		55-59	Count	1139	1799	317	1171	906	1066	856	1006
			% within Agegrp	2,2%	3,5%	,6%	2,3%	1,8%	2,1%	1,7%	2,0%
		60-64	Count	521	736	101	494	541	440	402	617
			% within Agegrp	,9%	1,3%	,2%	,8%	,9%	,8%	,7%	1,1%
		Total	Count	20507	24130	9605	16506	20504	22405	15872	24207
			% within Agegrp	3,4%	4,0%	1,6%	2,7%	3,4%	3,7%	2,6%	4,0%

Agegrp * Industry, general recode * Year Crosstabulation

Year	Agegrp		Industry, general recode			Total
			Private household services	Response suppressed	Unknown	
1971	Agegrp	Count			18795	397875
		% within Agegrp			4,7%	100,0%
	50-54	Count			2224	43645
		% within Agegrp			5,1%	100,0%
	55-59	Count			2321	47403
		% within Agegrp			4,9%	100,0%
	60-64	Count			1878	43575
% within Agegrp				4,3%	100,0%	
Total	Count			25218	532498	
	% within Agegrp			4,7%	100,0%	
1981	Agegrp	Count	1056		5582	421350
		% within Agegrp	,3%		1,3%	100,0%
	50-54	Count	362		639	64724
		% within Agegrp	,6%		1,0%	100,0%
	55-59	Count	264		449	48421
		% within Agegrp	,5%		,9%	100,0%
	60-64	Count	144		178	39300
% within Agegrp		,4%		,5%	100,0%	
Total	Count	1826		6848	573795	
	% within Agegrp	,3%		1,2%	100,0%	
1991	Agegrp	Count	645		21521	433871
		% within Agegrp	,1%		5,0%	100,0%
	50-54	Count	189		1991	61622
		% within Agegrp	,3%		3,2%	100,0%
	55-59	Count	146		1472	62470
		% within Agegrp	,2%		2,4%	100,0%
	60-64	Count	84		677	60610
% within Agegrp		,1%		1,1%	100,0%	
Total	Count	1064		25661	618573	
	% within Agegrp	,2%		4,1%	100,0%	
2001	Agegrp	Count	619	164	14737	437639
		% within Agegrp	,1%	,0%	3,4%	100,0%

Agegrp * Industry, general recode * Year Crosstabulation

Year				Industry, general recode			Total
				Private household services	Response suppressed	Unknown	
2001	Agegrp	50-54	Count	139	20	1726	60990
			% within Agegrp	,2%	,0%	2,8%	100,0%
	55-59	Count	85	12	1099	51245	
		% within Agegrp	,2%	,0%	2,1%	100,0%	
	60-64	Count	73	8	534	58601	
		% within Agegrp	,1%	,0%	,9%	100,0%	
	Total	Count	916	204	18096	608475	
		% within Agegrp	,2%	,0%	3,0%	100,0%	

Chi-Square Tests

Year		Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
1971	Pearson Chi-Square	12902,698 ^a	42	,000
	Likelihood Ratio	14625,149	42	,000
	N of Valid Cases	532498		
1981	Pearson Chi-Square	20426,148 ^b	48	,000
	Likelihood Ratio	21902,413	48	,000
	N of Valid Cases	573795		
1991	Pearson Chi-Square	44209,955 ^c	48	,000
	Likelihood Ratio	48693,444	48	,000
	N of Valid Cases	618573		
2001	Pearson Chi-Square	45540,916 ^d	51	,000
	Likelihood Ratio	48941,063	51	,000
	N of Valid Cases	608475		

- a. 0 cells (,0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 169,55.
- b. 0 cells (,0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 125,07.
- c. 0 cells (,0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 104,25.
- d. 0 cells (,0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 17,18.

Crosstabs

Case Processing Summary

	Cases					
	Valid		Missing		Total	
	N	Percent	N	Percent	N	Percent
Agegrp * Industry, general recode * Year * Sex	2333341	100,0%	0	,0%	2333341	100,0%

Agegrp * Industry, general recode * Year * Sex Crosstabulation

Sex	Year	Agegrp		Industry, general recode						
				NIU	Agriculture, fishing, and forestry	Mining	Manufacturing	Electricity, gas and water	Construction	Wholesale and retail trade
Male	1971	Agegrp	Count	30714	44682	1612	24362	1821	19326	13206
			% within Agegrp	16,2%	23,5%	,8%	12,8%	1,0%	10,2%	6,9%
		50-54	Count	2228	7063	138	2353	161	1341	1922
			% within Agegrp	10,7%	33,8%	,7%	11,3%	,8%	6,4%	9,2%
		55-59	Count	4100	8502	135	2165	111	1332	1809
			% within Agegrp	17,7%	36,7%	,6%	9,3%	,5%	5,7%	7,8%
		60-64	Count	6841	8465	45	1094	35	555	1273
			% within Agegrp	32,0%	39,6%	,2%	5,1%	,2%	2,6%	6,0%
	Total	Count	43883	68712	1930	29974	2128	22554	18210	
		% within Agegrp	17,2%	26,9%	,8%	11,7%	,8%	8,8%	7,1%	
	1981	Agegrp	Count	35408	32942	1560	31838	1671	25680	15091
			% within Agegrp	17,3%	16,1%	,8%	15,6%	,8%	12,6%	7,4%
		50-54	Count	2963	9602	256	4225	264	2940	2964
			% within Agegrp	9,2%	29,9%	,8%	13,2%	,8%	9,2%	9,2%
		55-59	Count	4151	7424	155	2718	116	1605	2022
			% within Agegrp	17,6%	31,5%	,7%	11,5%	,5%	6,8%	8,6%
		60-64	Count	6748	6077	51	1268	26	547	1321
			% within Agegrp	36,4%	32,8%	,3%	6,8%	,1%	3,0%	7,1%
	Total	Count	49270	56045	2022	40049	2077	30772	21398	
		% within Agegrp	17,7%	20,1%	,7%	14,4%	,7%	11,1%	7,7%	
1991	Agegrp	Count	44299	23940	1033	25266	2243	20253	23793	
		% within Agegrp	20,7%	11,2%	,5%	11,8%	1,0%	9,5%	11,1%	
	50-54	Count	4035	6444	160	3432	297	3055	2889	
		% within Agegrp	13,4%	21,5%	,5%	11,4%	1,0%	10,2%	9,6%	
	55-59	Count	9012	7066	150	2797	130	1956	2669	
		% within Agegrp	29,2%	22,9%	,5%	9,1%	,4%	6,3%	8,7%	
	60-64	Count	16703	6347	34	1052	36	505	1679	
		% within Agegrp	56,5%	21,5%	,1%	3,6%	,1%	1,7%	5,7%	
Total	Count	74049	43797	1377	32547	2706	25769	31030		
	% within Agegrp	24,4%	14,4%	,5%	10,7%	,9%	8,5%	10,2%		
2001	Agegrp	Count	55417	17532	718	22041	2260	16863	25917	
		% within Agegrp	25,4%	8,0%	,3%	10,1%	1,0%	7,7%	11,9%	

Agegrp * Industry, general recode * Year * Sex Crosstabulation

Sex	Year	Agegrp			Industry, general recode						
					NIU	Agriculture, fishing, and forestry	Mining	Manufacturing	Electricity, gas and water	Construction	Wholesale and retail trade
Male	2001	Agegrp	50-54	Count	4701	3799	106	3497	341	3331	3034
				% within Agegrp	15,6%	12,6%	,4%	11,6%	1,1%	11,0%	10,0%
			55-59	Count	7598	3508	75	2338	132	2103	2172
				% within Agegrp	30,6%	14,1%	,3%	9,4%	,5%	8,5%	8,7%
			60-64	Count	17395	3902	13	935	45	657	1196
				% within Agegrp	63,5%	14,2%	,0%	3,4%	,2%	2,4%	4,4%
			Total	Count	85111	28741	912	28811	2778	22954	32319
				% within Agegrp	28,3%	9,6%	,3%	9,6%	,9%	7,6%	10,7%
Female	1971	Agegrp		Count	145459	27760	136	11877	266	137	3499
				% within Agegrp	70,0%	13,4%	,1%	5,7%	,1%	,1%	1,7%
			50-54	Count	16796	3636	2	549	5	9	343
				% within Agegrp	73,8%	16,0%	,0%	2,4%	,0%	,0%	1,5%
			55-59	Count	18810	3650	3	305	1	7	264
				% within Agegrp	77,7%	15,1%	,0%	1,3%	,0%	,0%	1,1%
			60-64	Count	18220	2945	1	136	0	3	162
				% within Agegrp	82,1%	13,3%	,0%	,6%	,0%	,0%	,7%
			Total	Count	199285	37991	142	12867	272	156	4268
				% within Agegrp	71,9%	13,7%	,1%	4,6%	,1%	,1%	1,5%
	1981	Agegrp		Count	151607	16566	146	14471	318	238	6982
				% within Agegrp	69,8%	7,6%	,1%	6,7%	,1%	,1%	3,2%
			50-54	Count	24044	4195	15	1346	13	18	613
				% within Agegrp	73,7%	12,9%	,0%	4,1%	,0%	,1%	1,9%
			55-59	Count	19749	2885	5	537	1	3	377
				% within Agegrp	79,4%	11,6%	,0%	2,2%	,0%	,0%	1,5%
			60-64	Count	17838	2103	2	177	3	3	175
				% within Agegrp	85,9%	10,1%	,0%	,9%	,0%	,0%	,8%
			Total	Count	213238	25749	168	16531	335	262	8147
				% within Agegrp	72,2%	8,7%	,1%	5,6%	,1%	,1%	2,8%
1991	Agegrp		Count	135568	8725	94	14043	412	283	12320	
			% within Agegrp	61,6%	4,0%	,0%	6,4%	,2%	,1%	5,6%	
		50-54	Count	23316	2727	12	1299	17	20	1011	
			% within Agegrp	73,7%	8,6%	,0%	4,1%	,1%	,1%	3,2%	

Agegrp * Industry, general recode * Year * Sex Crosstabulation

Sex	Year	Agegrp			Industry, general recode						
					NIU	Agriculture, fishing, and forestry	Mining	Manufacturing	Electricity, gas and water	Construction	Wholesale and retail trade
Female	1991	Agegrp	55-59	Count	26049	2585	4	659	4	9	631
				% within Agegrp	82,3%	8,2%	,0%	2,1%	,0%	,0%	2,0%
		60-64	Count	27788	1995	1	212	2	3	356	
			% within Agegrp	89,5%	6,4%	,0%	,7%	,0%	,0%	1,1%	
		Total	Count	212721	16032	111	16213	435	315	14318	
			% within Agegrp	67,6%	5,1%	,0%	5,2%	,1%	,1%	4,6%	
	2001	Agegrp	Count	110512	13100	69	11026	630	780	18850	
			% within Agegrp	50,4%	6,0%	,0%	5,0%	,3%	,4%	8,6%	
		50-54	Count	18670	3454	8	1381	59	62	1442	
			% within Agegrp	60,7%	11,2%	,0%	4,5%	,2%	,2%	4,7%	
		55-59	Count	19572	2920	3	566	14	30	758	
			% within Agegrp	74,1%	11,1%	,0%	2,1%	,1%	,1%	2,9%	
		60-64	Count	27061	2172	1	274	6	8	469	
			% within Agegrp	86,7%	7,0%	,0%	,9%	,0%	,0%	1,5%	
Total	Count	175815	21646	81	13247	709	880	21519			
	% within Agegrp	57,2%	7,0%	,0%	4,3%	,2%	,3%	7,0%			

Agegrp * Industry, general recode * Year * Sex Crosstabulation

Sex	Year	Agegrp		Industry, general recode						
				Hotels and restaurants	Transportation and communications	Financial services and insurance	Public administration and defense	Real estate and business services	Education	Health and social work
Male	1971	Agegrp	Count		19993	1752	9017	2363	4784	1445
			% within Agegrp		10,5%	,9%	4,7%	1,2%	2,5%	,8%
		50-54	Count		1678	184	908	297	655	193
			% within Agegrp		8,0%	,9%	4,3%	1,4%	3,1%	,9%
		55-59	Count		1119	152	763	320	648	229
			% within Agegrp		4,8%	,7%	3,3%	1,4%	2,8%	1,0%
	60-64	Count		512	69	323	213	406	104	
		% within Agegrp		2,4%	,3%	1,5%	1,0%	1,9%	,5%	
	Total	Count		23302	2157	11011	3193	6493	1971	
		% within Agegrp		9,1%	,8%	4,3%	1,2%	2,5%	,8%	
	1981	Agegrp	Count	5364	20396	2586	10538	3352	4227	2597
			% within Agegrp	2,6%	10,0%	1,3%	5,2%	1,6%	2,1%	1,3%
		50-54	Count	769	3215	258	1766	382	477	610
			% within Agegrp	2,4%	10,0%	,8%	5,5%	1,2%	1,5%	1,9%
		55-59	Count	552	1677	167	922	289	271	455
			% within Agegrp	2,3%	7,1%	,7%	3,9%	1,2%	1,2%	1,9%
	60-64	Count	290	578	65	395	199	131	236	
		% within Agegrp	1,6%	3,1%	,4%	2,1%	1,1%	,7%	1,3%	
Total	Count	6975	25866	3076	13621	4222	5106	3898		
	% within Agegrp	2,5%	9,3%	1,1%	4,9%	1,5%	1,8%	1,4%		
1991	Agegrp	Count	7062	15712	3401	7175	5385	5773	3723	
		% within Agegrp	3,3%	7,4%	1,6%	3,4%	2,5%	2,7%	1,7%	
	50-54	Count	820	2822	332	1316	641	686	430	
		% within Agegrp	2,7%	9,4%	1,1%	4,4%	2,1%	2,3%	1,4%	
	55-59	Count	676	1920	138	954	485	437	359	
		% within Agegrp	2,2%	6,2%	,4%	3,1%	1,6%	1,4%	1,2%	
60-64	Count	383	671	57	391	302	125	211		
	% within Agegrp	1,3%	2,3%	,2%	1,3%	1,0%	,4%	,7%		
Total	Count	8941	21125	3928	9836	6813	7021	4723		
	% within Agegrp	2,9%	6,9%	1,3%	3,2%	2,2%	2,3%	1,6%		
2001	Agegrp	Count	10016	14934	3962	6075	8432	6426	4303	
		% within Agegrp	4,6%	6,8%	1,8%	2,8%	3,9%	2,9%	2,0%	

Agegrp * Industry, general recode * Year * Sex Crosstabulation

Sex	Year	Agegrp			Industry, general recode						
					Hotels and restaurants	Transportation and communications	Financial services and insurance	Public administration and defense	Real estate and business services	Education	Health and social work
Male	2001	Agegrp	50-54	Count	1041	2977	606	1424	937	1195	662
				% within Agegrp	3,4%	9,8%	2,0%	4,7%	3,1%	4,0%	2,2%
		55-59	Count	745	1702	246	851	622	648	440	
			% within Agegrp	3,0%	6,9%	1,0%	3,4%	2,5%	2,6%	1,8%	
		60-64	Count	335	681	60	372	403	255	252	
			% within Agegrp	1,2%	2,5%	,2%	1,4%	1,5%	,9%	,9%	
		Total	Count	12137	20294	4874	8722	10394	8524	5657	
% within Agegrp	4,0%		6,7%	1,6%	2,9%	3,5%	2,8%	1,9%			
Female	1971	Agegrp	Count		1172	761	2227	1199	5540	1329	
			% within Agegrp		,6%	,4%	1,1%	,6%	2,7%	,6%	
		50-54	Count		52	43	163	28	471	31	
			% within Agegrp		,2%	,2%	,7%	,1%	2,1%	,1%	
		55-59	Count		30	16	98	13	321	13	
			% within Agegrp		,1%	,1%	,4%	,1%	1,3%	,1%	
		60-64	Count		10	3	34	8	110	10	
	% within Agegrp			,0%	,0%	,2%	,0%	,5%	,0%		
	Total	Count		1264	823	2522	1248	6442	1383		
		% within Agegrp		,5%	,3%	,9%	,5%	2,3%	,5%		
	1981	Agegrp	Count	2003	2033	1644	4552	2237	5323	4016	
			% within Agegrp	,9%	,9%	,8%	2,1%	1,0%	2,5%	1,8%	
		50-54	Count	315	95	88	358	51	415	485	
			% within Agegrp	1,0%	,3%	,3%	1,1%	,2%	1,3%	1,5%	
		55-59	Count	176	48	51	175	31	204	285	
% within Agegrp			,7%	,2%	,2%	,7%	,1%	,8%	1,1%		
60-64		Count	80	23	16	50	11	43	95		
	% within Agegrp	,4%	,1%	,1%	,2%	,1%	,2%	,5%			
Total	Count	2574	2199	1799	5135	2330	5985	4881			
	% within Agegrp	,9%	,7%	,6%	1,7%	,8%	2,0%	1,7%			
1991	Agegrp	Count	3640	2206	2690	5964	4742	8962	6691		
		% within Agegrp	1,7%	1,0%	1,2%	2,7%	2,2%	4,1%	3,0%		
	50-54	Count	453	112	101	380	231	479	509		
	% within Agegrp	1,4%	,4%	,3%	1,2%	,7%	1,5%	1,6%			

Agegrp * Industry, general recode * Year * Sex Crosstabulation

Sex	Year	Agegrp			Industry, general recode							
					Hotels and restaurants	Transportation and communications	Financial services and insurance	Public administration and defense	Real estate and business services	Education	Health and social work	
Female	1991	Agegrp	55-59	Count	291	47	39	181	97	236	250	
				% within Agegrp	,9%	,1%	,1%	,6%	,3%	,7%	,8%	
			60-64	Count	127	14	14	70	48	70	102	
				% within Agegrp	,4%	,0%	,0%	,2%	,2%	,2%	,3%	
			Total	Count	4511	2379	2844	6595	5118	9747	7552	
				% within Agegrp	1,4%	,8%	,9%	2,1%	1,6%	3,1%	2,4%	
		2001	Agegrp		Count	7040	3479	4340	6458	9083	12225	8893
					% within Agegrp	3,2%	1,6%	2,0%	2,9%	4,1%	5,6%	4,1%
				50-54	Count	750	205	279	884	605	1053	756
					% within Agegrp	2,4%	,7%	,9%	2,9%	2,0%	3,4%	2,5%
				55-59	Count	394	97	71	320	284	418	416
					% within Agegrp	1,5%	,4%	,3%	1,2%	1,1%	1,6%	1,6%
				60-64	Count	186	55	41	122	138	185	150
					% within Agegrp	,6%	,2%	,1%	,4%	,4%	,6%	,5%
		Total	Count	8370	3836	4731	7784	10110	13881	10215		
			% within Agegrp	2,7%	1,2%	1,5%	2,5%	3,3%	4,5%	3,3%		

Agegrp * Industry, general recode * Year * Sex Crosstabulation

Sex	Year	Agegrp		Industry, general recode				Total
				Other community and personal services	Private household services	Response suppressed	Unknown	
Male	1971	Agegrp	Count	2607			12348	190032
			% within Agegrp	1,4%			6,5%	100,0%
		50-54	Count	170			1583	20874
			% within Agegrp	,8%			7,6%	100,0%
		55-59	Count	166			1646	23197
			% within Agegrp	,7%			7,1%	100,0%
		60-64	Count	119			1332	21386
			% within Agegrp	,6%			6,2%	100,0%
	Total	Count	3062			16909	255489	
		% within Agegrp	1,2%			6,6%	100,0%	
	1981	Agegrp	Count	7209	110		3621	204190
			% within Agegrp	3,5%	,1%		1,8%	100,0%
		50-54	Count	856	86		485	32118
			% within Agegrp	2,7%	,3%		1,5%	100,0%
		55-59	Count	571	107		339	23541
			% within Agegrp	2,4%	,5%		1,4%	100,0%
		60-64	Count	389	73		129	18523
			% within Agegrp	2,1%	,4%		,7%	100,0%
	Total	Count	9025	376		4574	278372	
		% within Agegrp	3,2%	,1%		1,6%	100,0%	
1991	Agegrp	Count	11578	61		12947	213644	
		% within Agegrp	5,4%	,0%		6,1%	100,0%	
	50-54	Count	1133	29		1485	30006	
		% within Agegrp	3,8%	,1%		4,9%	100,0%	
	55-59	Count	857	39		1178	30823	
		% within Agegrp	2,8%	,1%		3,8%	100,0%	
	60-64	Count	472	28		549	29545	
		% within Agegrp	1,6%	,1%		1,9%	100,0%	
Total	Count	14040	157		16159	304018		
	% within Agegrp	4,6%	,1%		5,3%	100,0%		
2001	Agegrp	Count	13945	67	119	9407	218434	
		% within Agegrp	6,4%	,0%	,1%	4,3%	100,0%	

Agegrp * Industry, general recode * Year * Sex Crosstabulation

Sex	Year	Agegrp			Industry, general recode				Total	
					Other community and personal services	Private household services	Response suppressed	Unknown		
Male	2001	Agegrp	50-54	Count	1337	10	18	1208	30224	
				% within Agegrp	4,4%	,0%	,1%	4,0%	100,0%	
			55-59	Count	778	9	11	847	24825	
				% within Agegrp	3,1%	,0%	,0%	3,4%	100,0%	
			60-64	Count	502	15	8	361	27387	
				% within Agegrp	1,8%	,1%	,0%	1,3%	100,0%	
			Total	Count	16562	101	156	11823	300870	
				% within Agegrp	5,5%	,0%	,1%	3,9%	100,0%	
		Female	1971	Agegrp	Count	34			6447	207843
					% within Agegrp	,0%			3,1%	100,0%
	50-54			Count	2			641	22771	
				% within Agegrp	,0%			2,8%	100,0%	
	55-59			Count	0			675	24206	
				% within Agegrp	,0%			2,8%	100,0%	
	60-64			Count	1			546	22189	
				% within Agegrp	,0%			2,5%	100,0%	
	Total			Count	37			8309	277009	
				% within Agegrp	,0%			3,0%	100,0%	
	1981		Agegrp	Count	2117	946		1961	217160	
				% within Agegrp	1,0%	,4%		,9%	100,0%	
			50-54	Count	125	276		154	32606	
				% within Agegrp	,4%	,8%		,5%	100,0%	
			55-59	Count	86	157		110	24880	
				% within Agegrp	,3%	,6%		,4%	100,0%	
	60-64		Count	38	71		49	20777		
			% within Agegrp	,2%	,3%		,2%	100,0%		
	Total	Count	2366	1450		2274	295423			
		% within Agegrp	,8%	,5%		,8%	100,0%			
	1991	Agegrp	Count	4729	584		8574	220227		
			% within Agegrp	2,1%	,3%		3,9%	100,0%		
		50-54	Count	283	160		506	31616		
		% within Agegrp	,9%	,5%		1,6%	100,0%			

Agegrp * Industry, general recode * Year * Sex Crosstabulation

Sex	Year	Agegrp		Industry, general recode				Total	
				Other community and personal services	Private household services	Response suppressed	Unknown		
Female	1991	Agegrp	55-59	Count	164	107		294	31647
				% within Agegrp	,5%	,3%		,9%	100,0%
		60-64	Count	79	56		128	31065	
			% within Agegrp	,3%	,2%		,4%	100,0%	
		Total	Count	5255	907		9502	314555	
			% within Agegrp	1,7%	,3%		3,0%	100,0%	
	2001	Agegrp	Count	6793	552	45	5330	219205	
			% within Agegrp	3,1%	,3%	,0%	2,4%	100,0%	
		50-54	Count	509	129	2	518	30766	
			% within Agegrp	1,7%	,4%	,0%	1,7%	100,0%	
		55-59	Count	228	76	1	252	26420	
			% within Agegrp	,9%	,3%	,0%	1,0%	100,0%	
		60-64	Count	115	58	0	173	31214	
			% within Agegrp	,4%	,2%	,0%	,6%	100,0%	
Total	Count	7645	815	48	6273	307605			
	% within Agegrp	2,5%	,3%	,0%	2,0%	100,0%			

Chi-Square Tests

Sex	Year		Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Male	1971	Pearson Chi-Square	12922,292 ^a	42	,000
		Likelihood Ratio	13620,799	42	,000
		N of Valid Cases	255489		
	1981	Pearson Chi-Square	17503,510 ^b	48	,000
		Likelihood Ratio	17528,615	48	,000
		N of Valid Cases	278372		
	1991	Pearson Chi-Square	32036,864 ^c	48	,000
		Likelihood Ratio	31538,081	48	,000
		N of Valid Cases	304018		
	2001	Pearson Chi-Square	26964,099 ^d	51	,000
		Likelihood Ratio	26350,357	51	,000
		N of Valid Cases	300870		
Female	1971	Pearson Chi-Square	4942,716 ^e	42	,000
		Likelihood Ratio	6411,878	42	,000
		N of Valid Cases	277009		
	1981	Pearson Chi-Square	8627,331 ^f	48	,000
		Likelihood Ratio	10443,954	48	,000
		N of Valid Cases	295423		
	1991	Pearson Chi-Square	22362,510 ^g	48	,000
		Likelihood Ratio	27042,225	48	,000
		N of Valid Cases	314555		
	2001	Pearson Chi-Square	25322,378 ^h	51	,000
		Likelihood Ratio	29480,740	51	,000
		N of Valid Cases	307605		

- a. 0 cells (,0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 157,69.
- b. 0 cells (,0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 25,02.
- c. 0 cells (,0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 15,26.
- d. 0 cells (,0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 8,33.
- e. 3 cells (5,0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 2,96.
- f. 0 cells (,0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 11,82.
- g. 0 cells (,0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 10,96.
- h. 3 cells (4,2%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 4,12.

Crosstabs

Case Processing Summary

	Cases					
	Valid		Missing		Total	
	N	Percent	N	Percent	N	Percent
Agegrp * Industry, general recode * Year	2333341	100,0%	0	,0%	2333341	100,0%

Agegrp * Industry, general recode * Year Crosstabulation

Year	Agegrp		Industry, general recode						
			NIU	Agriculture, fishing, and forestry	Mining	Manufacturing	Electricity, gas and water	Construction	Wholesale and retail trade
1971	Agegrp	Count	176173	72442	1748	36239	2087	19463	16705
		% within Agegrp	44,3%	18,2%	,4%	9,1%	,5%	4,9%	4,2%
	50-64	Count	66995	34261	324	6602	313	3247	5773
		% within Agegrp	49,8%	25,4%	,2%	4,9%	,2%	2,4%	4,3%
	Total	Count	243168	106703	2072	42841	2400	22710	22478
		% within Agegrp	45,7%	20,0%	,4%	8,0%	,5%	4,3%	4,2%
1981	Agegrp	Count	187015	49508	1706	46309	1989	25918	22073
		% within Agegrp	44,4%	11,7%	,4%	11,0%	,5%	6,2%	5,2%
	50-64	Count	75493	32286	484	10271	423	5116	7472
		% within Agegrp	49,5%	21,2%	,3%	6,7%	,3%	3,4%	4,9%
	Total	Count	262508	81794	2190	56580	2412	31034	29545
		% within Agegrp	45,7%	14,3%	,4%	9,9%	,4%	5,4%	5,1%
1991	Agegrp	Count	179867	32665	1127	39309	2655	20536	36113
		% within Agegrp	41,5%	7,5%	,3%	9,1%	,6%	4,7%	8,3%
	50-64	Count	106903	27164	361	9451	486	5548	9235
		% within Agegrp	57,9%	14,7%	,2%	5,1%	,3%	3,0%	5,0%
	Total	Count	286770	59829	1488	48760	3141	26084	45348
		% within Agegrp	46,4%	9,7%	,2%	7,9%	,5%	4,2%	7,3%
2001	Agegrp	Count	165929	30632	787	33067	2890	17643	44767
		% within Agegrp	37,9%	7,0%	,2%	7,6%	,7%	4,0%	10,2%
	50-64	Count	94997	19755	206	8991	597	6191	9071
		% within Agegrp	55,6%	11,6%	,1%	5,3%	,3%	3,6%	5,3%
	Total	Count	260926	50387	993	42058	3487	23834	53838
		% within Agegrp	42,9%	8,3%	,2%	6,9%	,6%	3,9%	8,8%

Agegrp * Industry, general recode * Year Crosstabulation

Year			Industry, general recode							
			Hotels and restaurants	Transportation and communications	Financial services and insurance	Public administration and defense	Real estate and business services	Education	Health and social work	Other community and personal services
1971	Agegrp	Count		21165	2513	11244	3562	10324	2774	2641
		% within Agegrp		5,3%	,6%	2,8%	,9%	2,6%	,7%	,7%
	50-64	Count		3401	467	2289	879	2611	580	458
		% within Agegrp		2,5%	,3%	1,7%	,7%	1,9%	,4%	,3%
	Total	Count		24566	2980	13533	4441	12935	3354	3099
		% within Agegrp		4,6%	,6%	2,5%	,8%	2,4%	,6%	,6%
1981	Agegrp	Count	7367	22429	4230	15090	5589	9550	6613	9326
		% within Agegrp	1,7%	5,3%	1,0%	3,6%	1,3%	2,3%	1,6%	2,2%
	50-64	Count	2182	5636	645	3666	963	1541	2166	2065
		% within Agegrp	1,4%	3,7%	,4%	2,4%	,6%	1,0%	1,4%	1,4%
	Total	Count	9549	28065	4875	18756	6552	11091	8779	11391
		% within Agegrp	1,7%	4,9%	,8%	3,3%	1,1%	1,9%	1,5%	2,0%
1991	Agegrp	Count	10702	17918	6091	13139	10127	14735	10414	16307
		% within Agegrp	2,5%	4,1%	1,4%	3,0%	2,3%	3,4%	2,4%	3,8%
	50-64	Count	2750	5586	681	3292	1804	2033	1861	2988
		% within Agegrp	1,5%	3,0%	,4%	1,8%	1,0%	1,1%	1,0%	1,6%
	Total	Count	13452	23504	6772	16431	11931	16768	12275	19295
		% within Agegrp	2,2%	3,8%	1,1%	2,7%	1,9%	2,7%	2,0%	3,1%
2001	Agegrp	Count	17056	18413	8302	12533	17515	18651	13196	20738
		% within Agegrp	3,9%	4,2%	1,9%	2,9%	4,0%	4,3%	3,0%	4,7%
	50-64	Count	3451	5717	1303	3973	2989	3754	2676	3469
		% within Agegrp	2,0%	3,3%	,8%	2,3%	1,7%	2,2%	1,6%	2,0%
	Total	Count	20507	24130	9605	16506	20504	22405	15872	24207
		% within Agegrp	3,4%	4,0%	1,6%	2,7%	3,4%	3,7%	2,6%	4,0%

Agegrp * Industry, general recode * Year Crosstabulation

Year	Agegrp		Industry, general recode			Total
			Private household services	Response suppressed	Unknown	
1971	Agegrp	Count			18795	397875
		% within Agegrp			4,7%	100,0%
	50-64	Count			6423	134623
		% within Agegrp			4,8%	100,0%
	Total	Count			25218	532498
		% within Agegrp			4,7%	100,0%
1981	Agegrp	Count	1056		5582	421350
		% within Agegrp	,3%		1,3%	100,0%
	50-64	Count	770		1266	152445
		% within Agegrp	,5%		,8%	100,0%
	Total	Count	1826		6848	573795
		% within Agegrp	,3%		1,2%	100,0%
1991	Agegrp	Count	645		21521	433871
		% within Agegrp	,1%		5,0%	100,0%
	50-64	Count	419		4140	184702
		% within Agegrp	,2%		2,2%	100,0%
	Total	Count	1064		25661	618573
		% within Agegrp	,2%		4,1%	100,0%
2001	Agegrp	Count	619	164	14737	437639
		% within Agegrp	,1%	,0%	3,4%	100,0%
	50-64	Count	297	40	3359	170836
		% within Agegrp	,2%	,0%	2,0%	100,0%
	Total	Count	916	204	18096	608475
		% within Agegrp	,2%	,0%	3,0%	100,0%

Chi-Square Tests

Year		Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
1971	Pearson Chi-Square	10142,238 ^a	14	,000
	Likelihood Ratio	10805,588	14	,000
	N of Valid Cases	532498		
1981	Pearson Chi-Square	15312,655 ^b	16	,000
	Likelihood Ratio	15460,972	16	,000
	N of Valid Cases	573795		
1991	Pearson Chi-Square	32488,229 ^c	16	,000
	Likelihood Ratio	33898,948	16	,000
	N of Valid Cases	618573		
2001	Pearson Chi-Square	26641,406 ^d	17	,000
	Likelihood Ratio	27646,196	17	,000
	N of Valid Cases	608475		

- a. 0 cells (.0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 523,83.
- b. 0 cells (.0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 485,13.
- c. 0 cells (.0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 317,70.
- d. 0 cells (.0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 57,28.

Agegrp * Industry, general recode * Year * Sex Crosstabulation

Sex	Year	Agegrp	Count	Industry, general recode							
				NIU	Agriculture, fishing, and forestry	Mining	Manufacturing	Electricity, gas and water	Construction	Wholesale and retail trade	Hotels and restaurants
Male	1971	Agegrp	Count	47,8%	16,7%	,5%	7,5%	,5%	5,9%	4,2%	
			% within Agegrp	13169	24030	318	5612	307	3228	5004	
		50-64	Count	20,1%	36,7%	,5%	8,6%	,5%	4,9%	7,6%	
			% within Agegrp	175498	80799	1960	31022	2135	23101	19268	
		Total	Count	43,3%	20,0%	,5%	7,7%	,5%	5,7%	4,8%	
			% within Agegrp	182414	44952	1586	32947	1678	26172	16157	5633
	1981	Agegrp	Count	49,6%	12,2%	,4%	9,0%	,5%	7,1%	4,4%	1,5%
			% within Agegrp	13862	23103	462	8211	406	5092	6307	1611
		50-64	Count	18,7%	31,1%	,6%	11,1%	,5%	6,9%	8,5%	2,2%
			% within Agegrp	196276	68055	2048	41158	2084	31264	22464	7244
		Total	Count	44,4%	15,4%	,5%	9,3%	,5%	7,1%	5,1%	1,6%
			% within Agegrp	188815	28446	1042	25697	2247	20465	24618	7217
	1991	Agegrp	Count	51,7%	7,8%	,3%	7,0%	,6%	5,6%	6,7%	2,0%
			% within Agegrp	29750	19857	344	7281	463	5516	7237	1879
		50-64	Count	32,9%	22,0%	,4%	8,1%	,5%	6,1%	8,0%	2,1%
			% within Agegrp	218565	48303	1386	32978	2710	25981	31855	9096
		Total	Count	48,0%	10,6%	,3%	7,2%	,6%	5,7%	7,0%	2,0%
			% within Agegrp	197513	19458	736	22493	2289	17227	26583	10188
2001	Agegrp	Count	53,9%	5,3%	,2%	6,1%	,6%	4,7%	7,3%	2,8%	
		% within Agegrp	29694	11209	194	6770	518	6091	6402	2121	
	50-64	Count	36,0%	13,6%	,2%	8,2%	,6%	7,4%	7,8%	2,6%	
		% within Agegrp	227207	30667	930	29263	2807	23318	32985	12309	
	Total	Count	50,6%	6,8%	,2%	6,5%	,6%	5,2%	7,4%	2,7%	
		% within Agegrp	293623	31854	149	12395	266	142	3618		
Female	1971	Agegrp	Count	81,0%	8,8%	,0%	3,4%	,1%	,0%	1,0%	
			% within Agegrp	53826	10231	6	990	6	19	769	
		50-64	Count	77,8%	14,8%	,0%	1,4%	,0%	,0%	1,1%	
			% within Agegrp	347449	42085	155	13385	272	161	4387	
		Total	Count	80,5%	9,7%	,0%	3,1%	,1%	,0%	1,0%	
			% within Agegrp	316667	19949	147	14824	319	242	7157	2051
	1981	Agegrp	Count	81,9%	5,2%	,0%	3,8%	,1%	,1%	1,9%	,5%
			% within Agegrp	61631	9183	22	2060	17	24	1165	571
		50-64	Count	78,7%	11,7%	,0%	2,6%	,0%	,0%	1,5%	,7%
			% within Agegrp	378298	29132	169	16884	336	266	8322	2622
		Total	Count	81,4%	6,3%	,0%	3,6%	,1%	,1%	1,8%	,6%

Agegrp * Industry, general recode * Year * Sex Crosstabulation

Sex	Year	Agegrp	Count	Industry, general recode							
				NIU	Agriculture, fishing, and forestry	Mining	Manufacturing	Electricity, gas and water	Construction	Wholesale and retail trade	Hotels and restaurants
Female	1991	Agegrp	Count	293639	10039	94	14132	412	286	12505	3690
			% within Agegrp	77,2%	2,6%	,0%	3,7%	,1%	,1%	3,3%	1,0%
		50-64	Count	77153	7307	17	2170	23	32	1998	871
			% within Agegrp	81,8%	7,7%	,0%	2,3%	,0%	,0%	2,1%	,9%
		Total	Count	370792	17346	111	16302	435	318	14503	4561
			% within Agegrp	78,1%	3,7%	,0%	3,4%	,1%	,1%	3,1%	1,0%
	2001	Agegrp	Count	266573	13829	69	11218	638	790	19103	7130
			% within Agegrp	70,7%	3,7%	,0%	3,0%	,2%	,2%	5,1%	1,9%
		50-64	Count	65303	8546	12	2221	79	100	2669	1330
			% within Agegrp	73,9%	9,7%	,0%	2,5%	,1%	,1%	3,0%	1,5%
		Total	Count	331876	22375	81	13439	717	890	21772	8460
			% within Agegrp	71,3%	4,8%	,0%	2,9%	,2%	,2%	4,7%	1,8%

Agegrp * Industry, general recode * Year * Sex Crosstabulation

Sex	Year	Agegrp		Industry, general recode							
				Transportation and communications	Financial services and insurance	Public administration and defense	Real estate and business services	Education	Health and social work	Other community and personal services	Private household services
Male	1971	Agegrp	Count	20261	1780	9079	2525	5139	1535	2803	
			% within Agegrp	6,0%	,5%	2,7%	,7%	1,5%	,5%	,8%	
		50-64	Count	3309	405	1994	830	1709	526	455	
			% within Agegrp	5,1%	,6%	3,0%	1,3%	2,6%	,8%	,7%	
		Total	Count	23570	2185	11073	3355	6848	2061	3258	
			% within Agegrp	5,8%	,5%	2,7%	,8%	1,7%	,5%	,8%	
	1981	Agegrp	Count	20626	2612	10618	3563	4274	2749	7777	158
			% within Agegrp	5,6%	,7%	2,9%	1,0%	1,2%	,7%	2,1%	,0%
		50-64	Count	5470	490	3083	870	879	1301	1816	266
			% within Agegrp	7,4%	,7%	4,2%	1,2%	1,2%	1,8%	2,4%	,4%
		Total	Count	26096	3102	13701	4433	5153	4050	9593	424
			% within Agegrp	5,9%	,7%	3,1%	1,0%	1,2%	,9%	2,2%	,1%
	1991	Agegrp	Count	15877	3420	7259	5582	5807	3852	11816	68
			% within Agegrp	4,3%	,9%	2,0%	1,5%	1,6%	1,1%	3,2%	,0%
		50-64	Count	5413	527	2661	1428	1248	1000	2462	96
			% within Agegrp	6,0%	,6%	2,9%	1,6%	1,4%	1,1%	2,7%	,1%
		Total	Count	21290	3947	9920	7010	7055	4852	14278	164
			% within Agegrp	4,7%	,9%	2,2%	1,5%	1,5%	1,1%	3,1%	,0%
2001	Agegrp	Count	15395	4001	6275	8743	6544	4472	14405	79	
		% within Agegrp	4,2%	1,1%	1,7%	2,4%	1,8%	1,2%	3,9%	,0%	
	50-64	Count	5360	912	2647	1962	2098	1354	2617	34	
		% within Agegrp	6,5%	1,1%	3,2%	2,4%	2,5%	1,6%	3,2%	,0%	
	Total	Count	20755	4913	8922	10705	8642	5826	17022	113	
		% within Agegrp	4,6%	1,1%	2,0%	2,4%	1,9%	1,3%	3,8%	,0%	
Female	1971	Agegrp	Count	1180	762	2234	1207	5607	1401	40	
			% within Agegrp	,3%	,2%	,6%	,3%	1,5%	,4%	,0%	
		50-64	Count	92	62	295	49	902	54	3	
			% within Agegrp	,1%	,1%	,4%	,1%	1,3%	,1%	,0%	
		Total	Count	1272	824	2529	1256	6509	1455	43	
			% within Agegrp	,3%	,2%	,6%	,3%	1,5%	,3%	,0%	
	1981	Agegrp	Count	2042	1649	4567	2240	5344	4052	2192	1027
			% within Agegrp	,5%	,4%	1,2%	,6%	1,4%	1,0%	,6%	,3%
		50-64	Count	166	155	583	93	662	865	249	504
			% within Agegrp	,2%	,2%	,7%	,1%	,8%	1,1%	,3%	,6%
		Total	Count	2208	1804	5150	2333	6006	4917	2441	1531
			% within Agegrp	,5%	,4%	1,1%	,5%	1,3%	1,1%	,5%	,3%

Agegrp * Industry, general recode * Year * Sex Crosstabulation

				Industry, general recode								
				Transportation and communications	Financial services and insurance	Public administration and defense	Real estate and business services	Education	Health and social work	Other community and personal services	Private household services	
Sex	Year	Agegrp	Count									
Female	1991	Agegrp	Count	2213	2695	5978	4755	8979	6721	4778	615	
			% within Agegrp	,6%	,7%	1,6%	1,3%	2,4%	1,8%	1,3%	,2%	
		50-64	Count	173	154	631	376	785	861	526	323	
			% within Agegrp	,2%	,2%	,7%	,4%	,8%	,9%	,6%	,3%	
		Total	Count	2386	2849	6609	5131	9764	7582	5304	938	
			% within Agegrp	,5%	,6%	1,4%	1,1%	2,1%	1,6%	1,1%	,2%	
	2001	Agegrp	Count	3508	4364	6540	9138	12305	8976	6868	583	
			% within Agegrp	,9%	1,2%	1,7%	2,4%	3,3%	2,4%	1,8%	,2%	
		50-64	Count	357	391	1326	1027	1656	1322	852	263	
			% within Agegrp	,4%	,4%	1,5%	1,2%	1,9%	1,5%	1,0%	,3%	
		Total	Count	3865	4755	7866	10165	13961	10298	7720	846	
			% within Agegrp	,8%	1,0%	1,7%	2,2%	3,0%	2,2%	1,7%	,2%	

Agegrp * Industry, general recode * Year * Sex Crosstabulation

Sex	Year	Agegrp	Count	Industry, general recode		Total
				Response suppressed	Unknown	
Male	1971	Agegrp	% within Agegrp		14286	339523
					4,2%	100,0%
		50-64	Count		4561	65457
			% within Agegrp		7,0%	100,0%
		Total	Count		18847	404980
			% within Agegrp		4,7%	100,0%
	1981	Agegrp	% within Agegrp		3834	367750
					1,0%	100,0%
		50-64	Count		953	74182
			% within Agegrp		1,3%	100,0%
		Total	Count		4787	441932
			% within Agegrp		1,1%	100,0%
1991	Agegrp	% within Agegrp		13102	365330	
				3,6%	100,0%	
	50-64	Count		3212	90374	
		% within Agegrp		3,6%	100,0%	
	Total	Count		16314	455704	
		% within Agegrp		3,6%	100,0%	
2001	Agegrp	% within Agegrp	121	9766	366288	
			,0%	2,7%	100,0%	
	50-64	Count	37	2416	82436	
		% within Agegrp	,0%	2,9%	100,0%	
	Total	Count	158	12182	448724	
		% within Agegrp	,0%	2,7%	100,0%	
Female	1971	Agegrp	% within Agegrp		8197	362675
					2,3%	100,0%
		50-64	Count		1862	69166
			% within Agegrp		2,7%	100,0%
		Total	Count		10059	431841
			% within Agegrp		2,3%	100,0%
	1981	Agegrp	% within Agegrp		2090	386559
					,5%	100,0%
		50-64	Count		313	78263
		% within Agegrp		,4%	100,0%	
	Total	Count		2403	464822	
				,5%	100,0%	

Agegrp * Industry, general recode * Year * Sex Crosstabulation

Sex	Year	Agegrp	Count	Industry, general recode		Total
				Response suppressed	Unknown	
Female	1991	Agegrp	Count		8625	380156
			% within Agegrp		2,3%	100,0%
		50-64	Count		928	94328
			% within Agegrp		1,0%	100,0%
		Total	Count		9553	474484
			% within Agegrp		2,0%	100,0%
	2001	Agegrp	Count	49	5479	377160
			% within Agegrp	,0%	1,5%	100,0%
		50-64	Count	3	943	88400
% within Agegrp	,0%		1,1%	100,0%		
Total	Count	52	6422	465560		
	% within Agegrp	,0%	1,4%	100,0%		

Crosstabs

Case Processing Summary

	Cases					
	Valid		Missing		Total	
	N	Percent	N	Percent	N	Percent
Industry, general recode * Class of worker [detailed version] * Year * NEWAGE2	2333341	100,0%	0	,0%	2333341	100,0%

Industry, general recode * Class of worker [detailed version] * Year * NEWAGE2 Crosstabulation

NEWAGE2	Year	Industry, general recode			Class of worker [detailed version]				
					NIU	Employer	Working on own account	Wage/salary worker	Unpaid family worker
15-64	1971		NIU	Count	176173	0	0	0	0
				% within Industry, general recode	100,0%	,0%	,0%	,0%	,0%
			Agriculture, fishing, and forestry	Count	0	459	25858	3186	26901
				% within Industry, general recode	,0%	,6%	35,7%	4,4%	37,1%
			Mining	Count	0	40	102	1464	7
				% within Industry, general recode	,0%	2,3%	5,8%	83,8%	,4%
			Manufacturing	Count	0	2289	6837	24153	1226
				% within Industry, general recode	,0%	6,3%	18,9%	66,6%	3,4%
			Electricity, gas and water	Count	0	3	20	2005	2
				% within Industry, general recode	,0%	,1%	1,0%	96,1%	,1%
			Construction	Count	0	861	2575	13542	170
				% within Industry, general recode	,0%	4,4%	13,2%	69,6%	,9%
			Wholesale and retail trade	Count	0	1476	6574	6704	1275
				% within Industry, general recode	,0%	8,8%	39,4%	40,1%	7,6%
			Transportation and communications	Count	0	465	3970	14844	126
				% within Industry, general recode	,0%	2,2%	18,8%	70,1%	,6%
			Financial services and insurance	Count	0	12	48	2402	6
				% within Industry, general recode	,0%	,5%	1,9%	95,6%	,2%
			Public administration and defense	Count	0	5	143	10778	10
				% within Industry, general recode	,0%	,0%	1,3%	95,9%	,1%
			Real estate and business services	Count	0	310	1197	1938	30
				% within Industry, general recode	,0%	8,7%	33,6%	54,4%	,8%

Industry, general recode * Class of worker [detailed version] * Year * NEWAGE2 Crosstabulation

NEWAGE2	Year	Industry, general recode	Class of worker [detailed version]	Class of worker [detailed version]					
				NIU	Employer	Working on own account	Wage/salary worker	Unpaid family worker	
15-64	1971	Industry, general recode	Education	Count	0	128	835	8984	41
			% within Industry, general recode	,0%	1,2%	8,1%	87,0%	,4%	
			Health and social work	Count	0	282	1574	678	138
			% within Industry, general recode	,0%	10,2%	56,7%	24,4%	5,0%	
			Other community and personal services	Count	0	261	615	1648	34
			% within Industry, general recode	,0%	9,9%	23,3%	62,4%	1,3%	
Total	Count	176173	8068	54512	102689	30503			
							% within Industry, general recode	44,3%	2,0%
1981	Industry, general recode	NIU	Count	178924	2	26	68	17	
		% within Industry, general recode	95,7%	,0%	,0%	,0%	,0%		
		Agriculture, fishing, and forestry	Count	0	183	23539	2396	23013	
		% within Industry, general recode	,0%	,4%	47,5%	4,8%	46,5%		
		Mining	Count	0	19	58	1586	8	
		% within Industry, general recode	,0%	1,1%	3,4%	93,0%	,5%		
		Manufacturing	Count	0	2361	8419	33484	1419	
% within Industry, general recode	,0%	5,1%	18,2%	72,3%	3,1%				
Electricity, gas and water	Count	0	2	13	1945	3			
% within Industry, general recode	,0%	,1%	,7%	97,8%	,2%				
Construction	Count	0	1011	6599	17806	256			
% within Industry, general recode	,0%	3,9%	25,5%	68,7%	1,0%				

Industry, general recode * Class of worker [detailed version] * Year * NEWAGE2 Crosstabulation

NEWAGE2	Year	Industry, general recode			Class of worker [detailed version]				
					NIU	Employer	Working on own account	Wage/salary worker	Unpaid family worker
15-64	1981	Industry, general recode	Wholesale and retail trade	Count	0	1518	9969	8729	1696
				% within Industry, general recode	,0%	6,9%	45,2%	39,5%	7,7%
			Hotels and restaurants	Count	0	447	2137	4077	647
				% within Industry, general recode	,0%	6,1%	29,0%	55,3%	8,8%
			Transportation and communications	Count	0	260	4193	17429	164
				% within Industry, general recode	,0%	1,2%	18,7%	77,7%	,7%
			Financial services and insurance	Count	0	23	117	3995	9
				% within Industry, general recode	,0%	,5%	2,8%	94,4%	,2%
			Public administration and defense	Count	0	2	61	14800	7
				% within Industry, general recode	,0%	,0%	,4%	98,1%	,0%
			Real estate and business services	Count	0	300	2803	2330	104
	% within Industry, general recode	,0%	5,4%	50,2%	41,7%	1,9%			
Education	Count	0	106	528	8734	34			
	% within Industry, general recode	,0%	1,1%	5,5%	91,5%	,4%			
Health and social work	Count	0	46	1085	5355	30			
	% within Industry, general recode	,0%	,7%	16,4%	81,0%	,5%			
Other community and personal services	Count	0	459	3372	5170	202			
	% within Industry, general recode	,0%	4,9%	36,2%	55,4%	2,2%			
Private household services	Count	0	1	46	991	1			
	% within Industry, general recode	,0%	,1%	4,4%	93,8%	,1%			
Unknown	Count	0	129	544	3235	168			
	% within Industry, general recode	,0%	2,3%	9,7%	58,0%	3,0%			

Industry, general recode * Class of worker [detailed version] * Year * NEWAGE2 Crosstabulation

NEWAGE2	Year				Class of worker [detailed version]				
					NIU	Employer	Working on own account	Wage/salary worker	Unpaid family worker
15-64	1981	Total		Count	178924	6869	63509	132130	27778
				% within Industry, general recode	42,5%	1,6%	15,1%	31,4%	6,6%
	1991	Industry, general recode	NIU	Count	165034	0	0	0	0
				% within Industry, general recode	91,8%	,0%	,0%	,0%	,0%
			Agriculture, fishing, and forestry	Count	0	843	19376	1494	10952
				% within Industry, general recode	,0%	2,6%	59,3%	4,6%	33,5%
			Mining	Count	0	28	73	1004	22
				% within Industry, general recode	,0%	2,5%	6,5%	89,1%	2,0%
			Manufacturing	Count	0	3549	6520	27774	1466
				% within Industry, general recode	,0%	9,0%	16,6%	70,7%	3,7%
			Electricity, gas and water	Count	0	9	46	2597	3
				% within Industry, general recode	,0%	,3%	1,7%	97,8%	,1%
			Construction	Count	0	1430	6379	12446	281
				% within Industry, general recode	,0%	7,0%	31,1%	60,6%	1,4%
			Wholesale and retail trade	Count	0	5608	12966	15120	2419
				% within Industry, general recode	,0%	15,5%	35,9%	41,9%	6,7%
			Hotels and restaurants	Count	0	1419	2684	5829	770
				% within Industry, general recode	,0%	13,3%	25,1%	54,5%	7,2%
			Transportation and communications	Count	0	736	3486	13506	190
				% within Industry, general recode	,0%	4,1%	19,5%	75,4%	1,1%
			Financial services and insurance	Count	0	38	395	5651	7
				% within Industry, general recode	,0%	,6%	6,5%	92,8%	,1%

Industry, general recode * Class of worker [detailed version] * Year * NEWAGE2 Crosstabulation

NEWAGE2	Year	Industry, general recode			Class of worker [detailed version]				
					NIU	Employer	Working on own account	Wage/salary worker	Unpaid family worker
15-64	1991	Industry, general recode	Public administration and defense	Count	0	11	204	12921	3
				% within Industry, general recode	,0%	,1%	1,6%	98,3%	,0%
			Real estate and business services	Count	0	1161	3959	4863	144
				% within Industry, general recode	,0%	11,5%	39,1%	48,0%	1,4%
			Education	Count	0	342	997	13357	39
				% within Industry, general recode	,0%	2,3%	6,8%	90,6%	,3%
			Health and social work	Count	0	251	1338	8810	15
				% within Industry, general recode	,0%	2,4%	12,8%	84,6%	,1%
		Other community and personal services	Count	0	662	2167	13324	154	
			% within Industry, general recode	,0%	4,1%	13,3%	81,7%	,9%	
		Private household services	Count	0	3	80	560	2	
			% within Industry, general recode	,0%	,5%	12,4%	86,8%	,3%	
		Unknown	Count	0	468	1136	11516	197	
			% within Industry, general recode	,0%	2,2%	5,3%	53,5%	,9%	
		Total	Count	165034	16558	61806	150772	16664	
			% within Industry, general recode	38,0%	3,8%	14,2%	34,8%	3,8%	
	2001	Industry, general recode	NIU	Count	165929	0	0	0	0
				% within Industry, general recode	100,0%	,0%	,0%	,0%	,0%
			Agriculture, fishing, and forestry	Count	0	1554	16464	2203	10411
			% within Industry, general recode	,0%	5,1%	53,7%	7,2%	34,0%	
		Mining	Count	0	30	41	713	3	
			% within Industry, general recode	,0%	3,8%	5,2%	90,6%	,4%	

Industry, general recode * Class of worker [detailed version] * Year * NEWAGE2 Crosstabulation

NEWAGE2	Year	Industry, general recode			Class of worker [detailed version]				
					NIU	Employer	Working on own account	Wage/salary worker	Unpaid family worker
15-64	2001	Industry, general recode	Manufacturing	Count	0	3774	3128	25194	971
				% within Industry, general recode	,0%	11,4%	9,5%	76,2%	2,9%
			Electricity, gas and water	Count	0	21	20	2846	3
				% within Industry, general recode	,0%	,7%	,7%	98,5%	,1%
			Construction	Count	0	1965	3716	11670	292
				% within Industry, general recode	,0%	11,1%	21,1%	66,1%	1,7%
			Wholesale and retail trade	Count	0	12664	4517	25994	1592
				% within Industry, general recode	,0%	28,3%	10,1%	58,1%	3,6%
			Hotels and restaurants	Count	0	4145	874	11304	733
				% within Industry, general recode	,0%	24,3%	5,1%	66,3%	4,3%
			Transportation and communications	Count	0	998	2639	14618	158
				% within Industry, general recode	,0%	5,4%	14,3%	79,4%	,9%
Financial services and insurance	Count	0	182	546	7561	13			
	% within Industry, general recode	,0%	2,2%	6,6%	91,1%	,2%			
Public administration and defense	Count	0	53	106	12320	54			
	% within Industry, general recode	,0%	,4%	,8%	98,3%	,4%			
Real estate and business services	Count	0	1977	4256	11064	218			
	% within Industry, general recode	,0%	11,3%	24,3%	63,2%	1,2%			
Education	Count	0	611	774	17251	15			
	% within Industry, general recode	,0%	3,3%	4,1%	92,5%	,1%			
Health and social work	Count	0	398	1368	11417	13			
	% within Industry, general recode	,0%	3,0%	10,4%	86,5%	,1%			

Industry, general recode * Class of worker [detailed version] * Year * NEWAGE2 Crosstabulation

NEWAGE2	Year	Industry, general recode			Class of worker [detailed version]				
					NIU	Employer	Working on own account	Wage/salary worker	Unpaid family worker
15-64	2001	Industry, general recode	Other community and personal services	Count	0	1009	1481	18109	139
				% within Industry, general recode	,0%	4,9%	7,1%	87,3%	,7%
			Private household services	Count	0	8	98	506	7
				% within Industry, general recode	,0%	1,3%	15,8%	81,7%	1,1%
			Response suppressed	Count	0	25	27	107	5
	% within Industry, general recode	,0%	15,2%	16,5%	65,2%	3,0%			
		Unknown	Count	0	1236	1718	11485	298	
			% within Industry, general recode	,0%	8,4%	11,7%	77,9%	2,0%	
		Total	Count	165929	30650	41773	184362	14925	
			% within Industry, general recode	37,9%	7,0%	9,5%	42,1%	3,4%	
50-64	1971	Industry, general recode	NIU	Count	66995	0	0	0	0
				% within Industry, general recode	100,0%	,0%	,0%	,0%	,0%
			Agriculture, fishing, and forestry	Count	0	320	19743	1038	6091
				% within Industry, general recode	,0%	,9%	57,6%	3,0%	17,8%
			Mining	Count	0	15	21	259	0
				% within Industry, general recode	,0%	4,6%	6,5%	79,9%	,0%
			Manufacturing	Count	0	750	1770	3517	90
				% within Industry, general recode	,0%	11,4%	26,8%	53,3%	1,4%
Electricity, gas and water	Count	0	0	7	287	0			
	% within Industry, general recode	,0%	,0%	2,2%	91,7%	,0%			
Construction	Count	0	188	391	2060	6			
	% within Industry, general recode	,0%	5,8%	12,0%	63,4%	,2%			
Wholesale and retail trade	Count	0	672	3192	1383	213			
	% within Industry, general recode	,0%	11,6%	55,3%	24,0%	3,7%			

Industry, general recode * Class of worker [detailed version] * Year * NEWAGE2 Crosstabulation

NEWAGE2	Year	Industry, general recode			Class of worker [detailed version]							
					NIU	Employer	Working on own account	Wage/salary worker	Unpaid family worker			
50-64	1971	Industry, general recode	Transportation and communications	Count	0	154	855	2069	3			
				% within Industry, general recode	,0%	4,5%	25,1%	60,8%	,1%			
			Financial services and insurance	Count	0	5	21	429	0			
				% within Industry, general recode	,0%	1,1%	4,5%	91,9%	,0%			
			Public administration and defense	Count	0	6	36	2163	1			
				% within Industry, general recode	,0%	,3%	1,6%	94,5%	,0%			
			Real estate and business services	Count	0	136	537	171	3			
				% within Industry, general recode	,0%	15,5%	61,1%	19,5%	,3%			
			Education	Count	0	55	299	2135	7			
				% within Industry, general recode	,0%	2,1%	11,5%	81,8%	,3%			
			Health and social work	Count	0	71	375	107	6			
				% within Industry, general recode	,0%	12,2%	64,7%	18,4%	1,0%			
			Other community and personal services	Count	0	38	247	152	0			
				% within Industry, general recode	,0%	8,3%	53,9%	33,2%	,0%			
			Unknown	Count	0	590	1737	1941	81			
				% within Industry, general recode	,0%	9,2%	27,0%	30,2%	1,3%			
			Total	Count	66995	3000	29231	17711	6501			
				% within Industry, general recode	49,8%	2,2%	21,7%	13,2%	4,8%			
			1981		Industry, general recode	NIU	Count	75450	1	16	7	1
							% within Industry, general recode	99,9%	,0%	,0%	,0%	,0%
			Agriculture, fishing, and forestry	Count	0	134	23362	1078	7350			
				% within Industry, general recode	,0%	,4%	72,4%	3,3%	22,8%			

Industry, general recode * Class of worker [detailed version] * Year * NEWAGE2 Crosstabulation

NEWAGE2	Year	Industry, general recode			Class of worker [detailed version]				
					NIU	Employer	Working on own account	Wage/salary worker	Unpaid family worker
50-64	1981	Industry, general recode	Mining	Count	0	12	27	435	1
				% within Industry, general recode	,0%	2,5%	5,6%	89,9%	,2%
			Manufacturing	Count	0	784	2325	6861	157
				% within Industry, general recode	,0%	7,6%	22,6%	66,8%	1,5%
			Electricity, gas and water	Count	0	0	4	409	0
				% within Industry, general recode	,0%	,0%	,9%	96,7%	,0%
			Construction	Count	0	226	1139	3690	7
				% within Industry, general recode	,0%	4,4%	22,3%	72,1%	,1%
			Wholesale and retail trade	Count	0	697	5039	1398	283
				% within Industry, general recode	,0%	9,3%	67,4%	18,7%	3,8%
			Hotels and restaurants	Count	0	159	936	962	108
				% within Industry, general recode	,0%	7,3%	42,9%	44,1%	4,9%
Transportation and communications	Count	0	127	1909	3521	10			
	% within Industry, general recode	,0%	2,3%	33,9%	62,5%	,2%			
Financial services and insurance	Count	0	7	34	591	1			
	% within Industry, general recode	,0%	1,1%	5,3%	91,6%	,2%			
Public administration and defense	Count	0	5	29	3565	2			
	% within Industry, general recode	,0%	,1%	,8%	97,2%	,1%			
Real estate and business services	Count	0	74	663	208	6			
	% within Industry, general recode	,0%	7,7%	68,8%	21,6%	,6%			
Education	Count	0	21	76	1410	5			
	% within Industry, general recode	,0%	1,4%	4,9%	91,5%	,3%			

Industry, general recode * Class of worker [detailed version] * Year * NEWAGE2 Crosstabulation

NEWAGE2	Year				Class of worker [detailed version]				
					NIU	Employer	Working on own account	Wage/salary worker	Unpaid family worker
50-64	1981	Industry, general recode	Health and social work	Count	0	31	371	1732	6
				% within Industry, general recode	,0%	1,4%	17,1%	80,0%	,3%
			Other community and personal services	Count	0	96	820	1105	18
				% within Industry, general recode	,0%	4,6%	39,7%	53,5%	,9%
			Private household services	Count	0	0	23	736	3
	% within Industry, general recode	,0%	,0%	3,0%	95,6%	,4%			
		Unknown	Count	0	56	175	628	52	
			% within Industry, general recode	,0%	4,4%	13,8%	49,6%	4,1%	
		Total	Count	75450	2430	36948	28336	8010	
			% within Industry, general recode	49,5%	1,6%	24,2%	18,6%	5,3%	
1991	1991	Industry, general recode	NIU	Count	106837	0	0	0	0
				% within Industry, general recode	99,9%	,0%	,0%	,0%	,0%
			Agriculture, fishing, and forestry	Count	0	906	21642	590	4026
				% within Industry, general recode	,0%	3,3%	79,7%	2,2%	14,8%
			Mining	Count	0	26	29	306	0
				% within Industry, general recode	,0%	7,2%	8,0%	84,8%	,0%
			Manufacturing	Count	0	1481	2259	5549	162
	% within Industry, general recode	,0%	15,7%	23,9%	58,7%	1,7%			
		Electricity, gas and water	Count	0	9	12	464	1	
			% within Industry, general recode	,0%	1,9%	2,5%	95,5%	,2%	
		Construction	Count	0	510	1751	3276	11	
			% within Industry, general recode	,0%	9,2%	31,6%	59,0%	,2%	

Industry, general recode * Class of worker [detailed version] * Year * NEWAGE2 Crosstabulation

NEWAGE2	Year	Industry, general recode			Class of worker [detailed version]				
					NIU	Employer	Working on own account	Wage/salary worker	Unpaid family worker
50-64	1991	Industry, general recode	Wholesale and retail trade	Count	0	2229	4975	1695	336
				% within Industry, general recode	,0%	24,1%	53,9%	18,4%	3,6%
			Hotels and restaurants	Count	0	443	1064	1102	141
				% within Industry, general recode	,0%	16,1%	38,7%	40,1%	5,1%
			Transportation and communications	Count	0	475	1874	3225	12
				% within Industry, general recode	,0%	8,5%	33,5%	57,7%	,2%
			Financial services and insurance	Count	0	14	70	595	2
				% within Industry, general recode	,0%	2,1%	10,3%	87,4%	,3%
			Public administration and defense	Count	0	4	64	3223	1
				% within Industry, general recode	,0%	,1%	1,9%	97,9%	,0%
			Real estate and business services	Count	0	317	839	636	12
	% within Industry, general recode	,0%	17,6%	46,5%	35,3%	,7%			
Education	Count	0	73	137	1816	7			
	% within Industry, general recode	,0%	3,6%	6,7%	89,3%	,3%			
Health and social work	Count	0	79	381	1399	2			
	% within Industry, general recode	,0%	4,2%	20,5%	75,2%	,1%			
Other community and personal services	Count	0	180	605	2180	23			
	% within Industry, general recode	,0%	6,0%	20,2%	73,0%	,8%			
Private household services	Count	0	2	49	368	0			
	% within Industry, general recode	,0%	,5%	11,7%	87,8%	,0%			
Unknown	Count	0	170	345	2143	27			
	% within Industry, general recode	,0%	4,1%	8,3%	51,8%	,7%			

Industry, general recode * Class of worker [detailed version] * Year * NEWAGE2 Crosstabulation

NEWAGE2	Year			Class of worker [detailed version]				
				NIU	Employer	Working on own account	Wage/salary worker	Unpaid family worker
50-64	1991	Total	Count	106837	6918	36096	28567	4763
			% within Industry, general recode	57,8%	3,7%	19,5%	15,5%	2,6%
	2001	Industry, general recode	NIU	Count	94997	0	0	0
			% within Industry, general recode	100,0%	,0%	,0%	,0%	,0%
		Agriculture, fishing, and forestry	Count	0	1057	13284	735	4679
			% within Industry, general recode	,0%	5,4%	67,2%	3,7%	23,7%
		Mining	Count	0	12	15	177	2
			% within Industry, general recode	,0%	5,8%	7,3%	85,9%	1,0%
		Manufacturing	Count	0	1958	1579	5289	165
			% within Industry, general recode	,0%	21,8%	17,6%	58,8%	1,8%
		Electricity, gas and water	Count	0	5	7	585	0
			% within Industry, general recode	,0%	,8%	1,2%	98,0%	,0%
		Construction	Count	0	946	1701	3522	22
			% within Industry, general recode	,0%	15,3%	27,5%	56,9%	,4%
		Wholesale and retail trade	Count	0	5075	1474	2258	264
			% within Industry, general recode	,0%	55,9%	16,2%	24,9%	2,9%
		Hotels and restaurants	Count	0	1384	252	1665	150
			% within Industry, general recode	,0%	40,1%	7,3%	48,2%	4,3%
		Transportation and communications	Count	0	509	1393	3800	15
			% within Industry, general recode	,0%	8,9%	24,4%	66,5%	,3%
		Financial services and insurance	Count	0	43	120	1135	5
			% within Industry, general recode	,0%	3,3%	9,2%	87,1%	,4%

Industry, general recode * Class of worker [detailed version] * Year * NEWAGE2 Crosstabulation

NEWAGE2	Year	Industry, general recode			Class of worker [detailed version]				
					NIU	Employer	Working on own account	Wage/salary worker	Unpaid family worker
50-64	2001	Industry, general recode	Public administration and defense	Count	0	22	21	3899	31
				% within Industry, general recode	,0%	,6%	,5%	98,1%	,8%
			Real estate and business services	Count	0	582	1156	1226	25
				% within Industry, general recode	,0%	19,5%	38,7%	41,0%	,8%
			Education	Count	0	156	114	3482	2
				% within Industry, general recode	,0%	4,2%	3,0%	92,8%	,1%
			Health and social work	Count	0	132	492	2048	4
				% within Industry, general recode	,0%	4,9%	18,4%	76,5%	,1%
			Other community and personal services	Count	0	308	526	2598	37
	% within Industry, general recode	,0%	8,9%	15,2%	74,9%	1,1%			
		Private household services	Count	0	1	33	262	1	
			% within Industry, general recode	,0%	,3%	11,1%	88,2%	,3%	
		Response suppressed	Count	0	5	17	16	2	
			% within Industry, general recode	,0%	12,5%	42,5%	40,0%	5,0%	
		Unknown	Count	0	488	678	2132	61	
			% within Industry, general recode	,0%	14,5%	20,2%	63,5%	1,8%	
		Total	Count	94997	12683	22862	34829	5465	
			% within Industry, general recode	55,6%	7,4%	13,4%	20,4%	3,2%	

Industry, general recode * Class of worker [detailed version] * Year * NEWAGE2 Crosstabulation

NEWAGE2	Year	Industry, general recode			Class of	
					Unknown	Total
15-64	1971	Industry, general recode	NIU	Count	0	176173
				% within Industry, general recode	,0%	100,0%
			Agriculture, fishing, and forestry	Count	16038	72442
				% within Industry, general recode	22,1%	100,0%
			Mining	Count	135	1748
				% within Industry, general recode	7,7%	100,0%
			Manufacturing	Count	1734	36239
				% within Industry, general recode	4,8%	100,0%
			Electricity, gas and water	Count	57	2087
				% within Industry, general recode	2,7%	100,0%
			Construction	Count	2315	19463
				% within Industry, general recode	11,9%	100,0%
Wholesale and retail trade	Count	676	16705			
	% within Industry, general recode	4,0%	100,0%			
Transportation and communications	Count	1760	21165			
	% within Industry, general recode	8,3%	100,0%			
Financial services and insurance	Count	45	2513			
	% within Industry, general recode	1,8%	100,0%			
Public administration and defense	Count	308	11244			
	% within Industry, general recode	2,7%	100,0%			
Real estate and business services	Count	87	3562			
	% within Industry, general recode	2,4%	100,0%			

Industry, general recode * Class of worker [detailed version] * Year * NEWAGE2 Crosstabulation

NEWAGE2	Year					Class of	Total
				Count	% within Industry, general recode	Unknown	
15-64	1971	Industry, general recode	Education	Count		336	10324
				% within Industry, general recode		3,3%	100,0%
			Health and social work	Count		102	2774
				% within Industry, general recode		3,7%	100,0%
			Other community and personal services	Count		83	2641
			% within Industry, general recode		3,1%	100,0%	
		Unknown	Count		2254	18795	
			% within Industry, general recode		12,0%	100,0%	
		Total	Count		25930	397875	
			% within Industry, general recode		6,5%	100,0%	
1981	1981	Industry, general recode	NIU	Count		7978	187015
				% within Industry, general recode		4,3%	100,0%
			Agriculture, fishing, and forestry	Count		377	49508
				% within Industry, general recode		,8%	100,0%
			Mining	Count		35	1706
				% within Industry, general recode		2,1%	100,0%
			Manufacturing	Count		626	46309
	% within Industry, general recode		1,4%	100,0%			
		Electricity, gas and water	Count		26	1989	
			% within Industry, general recode		1,3%	100,0%	
		Construction	Count		246	25918	
			% within Industry, general recode		,9%	100,0%	

Industry, general recode * Class of worker [detailed version] * Year * NEWAGE2 Crosstabulation

NEWAGE2	Year	Industry, general recode	Class of			
				Unknown	Total	
15-64	1981	Industry, general recode	Wholesale and retail trade	Count	161	22073
				% within Industry, general recode	,7%	100,0%
			Hotels and restaurants	Count	59	7367
				% within Industry, general recode	,8%	100,0%
			Transportation and communications	Count	383	22429
				% within Industry, general recode	1,7%	100,0%
			Financial services and insurance	Count	86	4230
				% within Industry, general recode	2,0%	100,0%
			Public administration and defense	Count	220	15090
				% within Industry, general recode	1,5%	100,0%
			Real estate and business services	Count	52	5589
				% within Industry, general recode	,9%	100,0%
Education	Count	148	9550			
	% within Industry, general recode	1,5%	100,0%			
Health and social work	Count	97	6613			
	% within Industry, general recode	1,5%	100,0%			
Other community and personal services	Count	123	9326			
	% within Industry, general recode	1,3%	100,0%			
Private household services	Count	17	1056			
	% within Industry, general recode	1,6%	100,0%			
Unknown	Count	1506	5582			
	% within Industry, general recode	27,0%	100,0%			

Industry, general recode * Class of worker [detailed version] * Year * NEWAGE2 Crosstabulation

NEWAGE2	Year					
				Class of	Total	
15-64	1981	Total		Count	12140	421350
				% within Industry, general recode	2,9%	100,0%
	1991	Industry, general recode	NIU	Count	14833	179867
				% within Industry, general recode	8,2%	100,0%
			Agriculture, fishing, and forestry	Count	0	32665
				% within Industry, general recode	,0%	100,0%
			Mining	Count	0	1127
				% within Industry, general recode	,0%	100,0%
			Manufacturing	Count	0	39309
				% within Industry, general recode	,0%	100,0%
			Electricity, gas and water	Count	0	2655
				% within Industry, general recode	,0%	100,0%
			Construction	Count	0	20536
				% within Industry, general recode	,0%	100,0%
			Wholesale and retail trade	Count	0	36113
				% within Industry, general recode	,0%	100,0%
			Hotels and restaurants	Count	0	10702
				% within Industry, general recode	,0%	100,0%
			Transportation and communications	Count	0	17918
				% within Industry, general recode	,0%	100,0%
			Financial services and insurance	Count	0	6091
				% within Industry, general recode	,0%	100,0%

Industry, general recode * Class of worker [detailed version] * Year * NEWAGE2 Crosstabulation

NEWAGE2	Year					Total
				Class of		
					Unknown	
15-64	1991	Industry, general recode	Public administration and defense	Count % within Industry, general recode	0 .0%	13139 100,0%
			Real estate and business services	Count % within Industry, general recode	0 .0%	10127 100,0%
			Education	Count % within Industry, general recode	0 .0%	14735 100,0%
			Health and social work	Count % within Industry, general recode	0 .0%	10414 100,0%
			Other community and personal services	Count % within Industry, general recode	0 .0%	16307 100,0%
			Private household services	Count % within Industry, general recode	0 .0%	645 100,0%
			Unknown	Count % within Industry, general recode	8204 38,1%	21521 100,0%
			Total	Count % within Industry, general recode	23037 5,3%	433871 100,0%
2001		Industry, general recode	NIU	Count % within Industry, general recode		165929 100,0%
			Agriculture, fishing, and forestry	Count % within Industry, general recode		30632 100,0%
			Mining	Count % within Industry, general recode		787 100,0%

Industry, general recode * Class of worker [detailed version] * Year * NEWAGE2 Crosstabulation

NEWAGE2	Year	Industry, general recode	Class of	Class of		
				Unknown	Total	
15-64	2001	Industry, general recode	Manufacturing	Count		33067
				% within Industry, general recode		100,0%
			Electricity, gas and water	Count		2890
				% within Industry, general recode		100,0%
			Construction	Count		17643
				% within Industry, general recode		100,0%
			Wholesale and retail trade	Count		44767
				% within Industry, general recode		100,0%
			Hotels and restaurants	Count		17056
				% within Industry, general recode		100,0%
			Transportation and communications	Count		18413
				% within Industry, general recode		100,0%
Financial services and insurance	Count		8302			
	% within Industry, general recode		100,0%			
Public administration and defense	Count		12533			
	% within Industry, general recode		100,0%			
Real estate and business services	Count		17515			
	% within Industry, general recode		100,0%			
Education	Count		18651			
	% within Industry, general recode		100,0%			
Health and social work	Count		13196			
	% within Industry, general recode		100,0%			

Industry, general recode * Class of worker [detailed version] * Year * NEWAGE2 Crosstabulation

NEWAGE2	Year			Class of		Total
				Unknown		
15-64	2001	Industry, general recode	Other community and personal services	Count		20738
				% within Industry, general recode		100,0%
			Private household services	Count		619
				% within Industry, general recode		100,0%
		Response suppressed	Count		164	
			% within Industry, general recode		100,0%	
		Unknown	Count		14737	
			% within Industry, general recode		100,0%	
		Total	Count		437639	
			% within Industry, general recode		100,0%	
50-64	1971	Industry, general recode	NIU	Count	0	66995
				% within Industry, general recode	,0%	100,0%
			Agriculture, fishing, and forestry	Count	7069	34261
				% within Industry, general recode	20,6%	100,0%
			Mining	Count	29	324
				% within Industry, general recode	9,0%	100,0%
			Manufacturing	Count	475	6602
				% within Industry, general recode	7,2%	100,0%
Electricity, gas and water	Count	19	313			
	% within Industry, general recode	6,1%	100,0%			
Construction	Count	602	3247			
	% within Industry, general recode	18,5%	100,0%			
Wholesale and retail trade	Count	313	5773			
	% within Industry, general recode	5,4%	100,0%			

Industry, general recode * Class of worker [detailed version] * Year * NEWAGE2 Crosstabulation

NEWAGE2	Year					Total
				Class of		
				Unknown		
50-64	1971	Industry, general recode	Transportation and communications	Count % within Industry, general recode	320 9,4%	3401 100,0%
			Financial services and insurance	Count % within Industry, general recode	12 2,6%	467 100,0%
			Public administration and defense	Count % within Industry, general recode	83 3,6%	2289 100,0%
			Real estate and business services	Count % within Industry, general recode	32 3,6%	879 100,0%
			Education	Count % within Industry, general recode	115 4,4%	2611 100,0%
			Health and social work	Count % within Industry, general recode	21 3,6%	580 100,0%
			Other community and personal services	Count % within Industry, general recode	21 4,6%	458 100,0%
			Unknown	Count % within Industry, general recode	2074 32,3%	6423 100,0%
			Total	Count % within Industry, general recode	11185 8,3%	134623 100,0%
			1981		Industry, general recode	NIU
Agriculture, fishing, and forestry	Count % within Industry, general recode	362 1,1%				32286 100,0%

Industry, general recode * Class of worker [detailed version] * Year * NEWAGE2 Crosstabulation

NEWAGE2	Year	Industry, general recode	Class of			
				Unknown	Total	
50-64	1981	Industry, general recode	Mining	Count	9	484
				% within Industry, general recode	1,9%	100,0%
			Manufacturing	Count	144	10271
				% within Industry, general recode	1,4%	100,0%
			Electricity, gas and water	Count	10	423
				% within Industry, general recode	2,4%	100,0%
			Construction	Count	54	5116
				% within Industry, general recode	1,1%	100,0%
			Wholesale and retail trade	Count	55	7472
				% within Industry, general recode	,7%	100,0%
			Hotels and restaurants	Count	17	2182
				% within Industry, general recode	,8%	100,0%
Transportation and communications	Count	69	5636			
	% within Industry, general recode	1,2%	100,0%			
Financial services and insurance	Count	12	645			
	% within Industry, general recode	1,9%	100,0%			
Public administration and defense	Count	65	3666			
	% within Industry, general recode	1,8%	100,0%			
Real estate and business services	Count	12	963			
	% within Industry, general recode	1,2%	100,0%			
Education	Count	29	1541			
	% within Industry, general recode	1,9%	100,0%			

Industry, general recode * Class of worker [detailed version] * Year * NEWAGE2 Crosstabulation

NEWAGE2	Year	Industry, general recode	Class of			
				Unknown	Total	
50-64	1981	Industry, general recode	Health and social work	Count	26	2166
				% within Industry, general recode	1,2%	100,0%
			Other community and personal services	Count	26	2065
				% within Industry, general recode	1,3%	100,0%
			Private household services	Count	8	770
		% within Industry, general recode	1,0%	100,0%		
		Unknown	Count	355	1266	
			% within Industry, general recode	28,0%	100,0%	
		Total	Count	1271	152445	
			% within Industry, general recode	,8%	100,0%	
1991	1991	Industry, general recode	NIU	Count	66	106903
				% within Industry, general recode	,1%	100,0%
			Agriculture, fishing, and forestry	Count	0	27164
				% within Industry, general recode	,0%	100,0%
			Mining	Count	0	361
				% within Industry, general recode	,0%	100,0%
			Manufacturing	Count	0	9451
	% within Industry, general recode	,0%	100,0%			
		Electricity, gas and water	Count	0	486	
			% within Industry, general recode	,0%	100,0%	
		Construction	Count	0	5548	
			% within Industry, general recode	,0%	100,0%	

Industry, general recode * Class of worker [detailed version] * Year * NEWAGE2 Crosstabulation

NEWAGE2	Year	Industry, general recode	Class of	Class of		
				Unknown	Total	
50-64	1991	Industry, general recode	Wholesale and retail trade	Count	0	9235
				% within Industry, general recode	,0%	100,0%
			Hotels and restaurants	Count	0	2750
				% within Industry, general recode	,0%	100,0%
			Transportation and communications	Count	0	5586
				% within Industry, general recode	,0%	100,0%
			Financial services and insurance	Count	0	681
				% within Industry, general recode	,0%	100,0%
			Public administration and defense	Count	0	3292
				% within Industry, general recode	,0%	100,0%
			Real estate and business services	Count	0	1804
				% within Industry, general recode	,0%	100,0%
Education	Count	0	2033			
	% within Industry, general recode	,0%	100,0%			
Health and social work	Count	0	1861			
	% within Industry, general recode	,0%	100,0%			
Other community and personal services	Count	0	2988			
	% within Industry, general recode	,0%	100,0%			
Private household services	Count	0	419			
	% within Industry, general recode	,0%	100,0%			
Unknown	Count	1455	4140			
	% within Industry, general recode	35,1%	100,0%			

Industry, general recode * Class of worker [detailed version] * Year * NEWAGE2 Crosstabulation

NEWAGE2	Year			Class of		
				Unknown	Total	
50-64	1991	Total		Count	1521	184702
				% within Industry, general recode	,8%	100,0%
	2001	Industry, general recode	NIU	Count		94997
				% within Industry, general recode		100,0%
			Agriculture, fishing, and forestry	Count		19755
				% within Industry, general recode		100,0%
			Mining	Count		206
				% within Industry, general recode		100,0%
			Manufacturing	Count		8991
				% within Industry, general recode		100,0%
			Electricity, gas and water	Count		597
				% within Industry, general recode		100,0%
			Construction	Count		6191
		% within Industry, general recode		100,0%		
	Wholesale and retail trade	Count		9071		
		% within Industry, general recode		100,0%		
	Hotels and restaurants	Count		3451		
		% within Industry, general recode		100,0%		
	Transportation and communications	Count		5717		
		% within Industry, general recode		100,0%		
	Financial services and insurance	Count		1303		
		% within Industry, general recode		100,0%		

Industry, general recode * Class of worker [detailed version] * Year * NEWAGE2 Crosstabulation

NEWAGE2	Year	Industry, general recode	Class of	Total	
				Unknown	Total
50-64	2001	Industry, general recode	Public administration and defense	Count	3973
				% within Industry, general recode	100,0%
			Real estate and business services	Count	2989
				% within Industry, general recode	100,0%
			Education	Count	3754
				% within Industry, general recode	100,0%
			Health and social work	Count	2676
				% within Industry, general recode	100,0%
			Other community and personal services	Count	3469
	% within Industry, general recode	100,0%			
		Private household services	Count	297	
			% within Industry, general recode	100,0%	
		Response suppressed	Count	40	
			% within Industry, general recode	100,0%	
		Unknown	Count	3359	
			% within Industry, general recode	100,0%	
		Total	Count	170836	
			% within Industry, general recode	100,0%	

Chi-Square Tests

NEWAGE2	Year		Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
15-64	1971	Pearson Chi-Square	619656,45 ^a	70	,000
		Likelihood Ratio	688246,68	70	,000
		Linear-by-Linear Association	8056,452	1	,000

Chi-Square Tests

NEWAGE2	Year		Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
15-64	1971	N of Valid Cases	397875		
		Pearson Chi-Square	657099,46 ^b	80	,000
		Likelihood Ratio	705099,55	80	,000
		Linear-by-Linear Association	28555,643	1	,000
		N of Valid Cases	421350		
	1991	Pearson Chi-Square	663799,50 ^c	80	,000
		Likelihood Ratio	712698,96	80	,000
		Linear-by-Linear Association	62713,813	1	,000
		N of Valid Cases	433871		
	2001	Pearson Chi-Square	656575,77 ^d	68	,000
		Likelihood Ratio	696520,14	68	,000
		Linear-by-Linear Association	40289,481	1	,000
N of Valid Cases		437639			
50-64	1971	Pearson Chi-Square	209629,75 ^e	70	,000
		Likelihood Ratio	227078,38	70	,000
		Linear-by-Linear Association	8856,381	1	,000
		N of Valid Cases	134623		
	1981	Pearson Chi-Square	254399,28 ^f	80	,000
		Likelihood Ratio	265782,66	80	,000
		Linear-by-Linear Association	22383,356	1	,000
		N of Valid Cases	152445		
	1991	Pearson Chi-Square	347103,67 ^g	80	,000
		Likelihood Ratio	309227,35	80	,000
		Linear-by-Linear Association	64657,373	1	,000
		N of Valid Cases	184702		
2001	Pearson Chi-Square	290538,04 ^h	68	,000	
	Likelihood Ratio	288834,33	68	,000	
	Linear-by-Linear Association	18318,571	1	,000	
	N of Valid Cases	170836			

a. 0 cells (,0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 35,45.

Chi-Square Tests

- b. 0 cells (,0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 17,22.
- c. 0 cells (,0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 24,62.
- d. 0 cells (,0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 5,59.
- e. 0 cells (,0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 6,98.
- f. 2 cells (2,0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 3,53.
- g. 3 cells (2,9%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 2,97.
- h. 2 cells (2,2%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 1,28.

Case Processing Summary

	Cases					
	Valid		Missing		Total	
	N	Percent	N	Percent	N	Percent
Industry, general recode * Class of worker [detailed version] * Agegrp * Sex * Year	3588047	100,0%	0	,0%	3588047	100,0%

Industry, general recode * Class of worker [detailed version] * Agegrp * Sex * Year Crosstabulation

Year	Sex	Agegrp	Industry, general recode	Class of worker [detailed version]						
				NIU	Employer	Working on own account	Wage/salary worker	Unpaid family worker		
1971	Male		Industry, general recode	NIU	Count	162329	0	0	0	0
					% within Industry, general recode	100,0%	,0%	,0%	,0%	,0%
				Agriculture, fishing, and forestry	Count	0	579	31098	2711	12733
					% within Industry, general recode	,0%	1,0%	54,8%	4,8%	22,4%
				Mining	Count	0	45	103	1365	5
					% within Industry, general recode	,0%	2,7%	6,3%	83,1%	,3%
				Manufacturing	Count	0	2189	4752	16816	599
					% within Industry, general recode	,0%	8,6%	18,7%	66,2%	2,4%
				Electricity, gas and water	Count	0	3	20	1755	1
					% within Industry, general recode	,0%	,2%	1,1%	96,0%	,1%
				Construction	Count	0	872	2616	13850	176
					% within Industry, general recode	,0%	4,4%	13,2%	69,7%	,9%
				Wholesale and retail trade	Count	0	1444	6476	5212	593
					% within Industry, general recode	,0%	10,1%	45,4%	36,5%	4,2%
Transportation and communications	Count	0	474	4041	13877	124				
	% within Industry, general recode	,0%	2,3%	19,9%	68,5%	,6%				
Financial services and insurance	Count	0	14	45	1693	2				
	% within Industry, general recode	,0%	,8%	2,5%	95,1%	,1%				
Public administration and defense	Count	0	4	130	8695	7				
	% within Industry, general recode	,0%	,0%	1,4%	95,8%	,1%				
Real estate and business services	Count	0	315	1132	997	13				
	% within Industry, general recode	,0%	12,5%	44,8%	39,5%	,5%				
Education	Count	0	100	596	4307	22				
	% within Industry, general recode	,0%	1,9%	11,6%	83,8%	,4%				
Health and social work	Count	0	196	976	275	42				
	% within Industry, general recode	,0%	12,8%	63,6%	17,9%	2,7%				
Other community and personal services	Count	0	266	658	1758	35				
	% within Industry, general recode	,0%	9,5%	23,5%	62,7%	1,2%				

Industry, general recode * Class of worker [detailed version] * Agegrp * Sex * Year Crosstabulation

Year	Sex	Agegrp				Class of worker [detailed version]					
						NIU	Employer	Working on own account	Wage/salary worker	Unpaid family worker	
1971	Male		Industry, general recode	Unknown	Count	0	1429	3921	6299	288	
					% within Industry, general recode	,0%	10,0%	27,4%	44,1%	2,0%	
			Total	Count	162329	7930	56564	79610	14640		
				% within Industry, general recode	47,8%	2,3%	16,7%	23,4%	4,3%		
		50-64	Industry, general recode	NIU	Count	13169	0	0	0	0	
					% within Industry, general recode	100,0%	,0%	,0%	,0%	,0%	
					Agriculture, fishing, and forestry	Count	0	288	18146	816	504
						% within Industry, general recode	,0%	1,2%	75,5%	3,4%	2,1%
					Mining	Count	0	15	21	254	0
						% within Industry, general recode	,0%	4,7%	6,6%	79,9%	,0%
					Manufacturing	Count	0	710	1549	2996	21
						% within Industry, general recode	,0%	12,7%	27,6%	53,4%	,4%
					Electricity, gas and water	Count	0	0	7	281	0
						% within Industry, general recode	,0%	,0%	2,3%	91,5%	,0%
					Construction	Count	0	187	390	2045	5
						% within Industry, general recode	,0%	5,8%	12,1%	63,4%	,2%
					Wholesale and retail trade	Count	0	622	2925	1147	39
				% within Industry, general recode	,0%	12,4%	58,5%	22,9%	,8%		
			Transportation and communications	Count	0	150	845	2000	2		
				% within Industry, general recode	,0%	4,5%	25,5%	60,4%	,1%		
			Financial services and insurance	Count	0	5	18	373	0		
				% within Industry, general recode	,0%	1,2%	4,4%	92,1%	,0%		
			Public administration and defense	Count	0	6	34	1882	1		
				% within Industry, general recode	,0%	,3%	1,7%	94,4%	,1%		
			Real estate and business services	Count	0	135	528	136	1		
				% within Industry, general recode	,0%	16,3%	63,6%	16,4%	,1%		

Industry, general recode * Class of worker [detailed version] * Agegrp * Sex * Year Crosstabulation

Year	Sex	Agegrp				Class of worker [detailed version]				
						NIU	Employer	Working on own account	Wage/salary worker	Unpaid family worker
1971	Male	50-64	Industry, general recode	Education	Count	0	46	253	1335	5
					% within Industry, general recode	,0%	2,7%	14,8%	78,1%	,3%
				Health and social work	Count	0	67	362	77	2
					% within Industry, general recode	,0%	12,7%	68,8%	14,6%	,4%
				Other community and personal services	Count	0	38	245	151	0
		% within Industry, general recode	,0%	8,4%	53,8%	33,2%	,0%			
		Unknown	Count	0	540	1518	1360	15		
		% within Industry, general recode	,0%	11,8%	33,3%	29,8%	,3%			
		Total	Count	13169	2809	26841	14853	595		
		% within Industry, general recode		20,1%	4,3%	41,0%	22,7%	,9%		
	Female	Industry, general recode	NIU	Count	293623	0	0	0	0	
			% within Industry, general recode	100,0%	,0%	,0%	,0%	,0%		
			Agriculture, fishing, and forestry	Count	0	46	2567	774	17920	
			% within Industry, general recode	,0%	,1%	8,1%	2,4%	56,3%		
			Mining	Count	0	0	1	133	2	
			% within Industry, general recode	,0%	,0%	,7%	89,3%	1,3%		
			Manufacturing	Count	0	223	2336	8365	704	
			% within Industry, general recode	,0%	1,8%	18,8%	67,5%	5,7%		
			Electricity, gas and water	Count	0	0	0	257	1	
	% within Industry, general recode	,0%	,0%	,0%	96,6%	,4%				
	Construction	Count	0	8	10	106	5			
	% within Industry, general recode	,0%	5,6%	7,0%	74,6%	3,5%				
	Wholesale and retail trade	Count	0	162	698	1802	763			
	% within Industry, general recode	,0%	4,5%	19,3%	49,8%	21,1%				
	Transportation and communications	Count	0	14	22	1095	9			
	% within Industry, general recode	,0%	1,2%	1,9%	92,8%	,8%				

Industry, general recode * Class of worker [detailed version] * Agegrp * Sex * Year Crosstabulation

Year	Sex	Agegrp			Class of worker [detailed version]				
					NIU	Employer	Working on own account	Wage/salary worker	Unpaid family worker
1971	Female	Industry, general recode	Financial services and insurance	Count	0	0	9	730	4
				% within Industry, general recode	,0%	,0%	1,2%	95,8%	,5%
			Public administration and defense	Count	0	1	16	2140	3
				% within Industry, general recode	,0%	,0%	,7%	95,8%	,1%
			Real estate and business services	Count	0	20	161	981	19
				% within Industry, general recode	,0%	1,7%	13,3%	81,3%	1,6%
			Education	Count	0	43	313	4984	26
				% within Industry, general recode	,0%	,8%	5,6%	88,9%	,5%
		Health and social work	Count	0	96	655	482	104	
			% within Industry, general recode	,0%	6,9%	46,8%	34,4%	7,4%	
		Other community and personal services	Count	0	2	9	24	1	
			% within Industry, general recode	,0%	5,0%	22,5%	60,0%	2,5%	
		Unknown	Count	0	133	606	4682	289	
			% within Industry, general recode	,0%	1,6%	7,4%	57,1%	3,5%	
		Total	Count	293623	748	7403	26555	19850	
			% within Industry, general recode	81,0%	,2%	2,0%	7,3%	5,5%	
	50-64	Industry, general recode	NIU	Count	53826	0	0	0	0
				% within Industry, general recode	100,0%	,0%	,0%	,0%	,0%
			Agriculture, fishing, and forestry	Count	0	32	1597	222	5587
				% within Industry, general recode	,0%	,3%	15,6%	2,2%	54,6%
			Mining	Count	0	0	0	5	0
				% within Industry, general recode	,0%	,0%	,0%	83,3%	,0%
			Manufacturing	Count	0	40	221	521	69
				% within Industry, general recode	,0%	4,0%	22,3%	52,6%	7,0%
			Electricity, gas and water	Count	0	0	0	6	0
				% within Industry, general recode	,0%	,0%	,0%	100,0%	,0%

Industry, general recode * Class of worker [detailed version] * Agegrp * Sex * Year Crosstabulation

Year	Sex	Agegrp	Industry, general recode			Class of worker [detailed version]				
						NIU	Employer	Working on own account	Wage/salary worker	Unpaid family worker
1971	Female	50-64	Industry, general recode	Construction	Count	0	1	1	15	1
					% within Industry, general recode	,0%	5,3%	5,3%	78,9%	5,3%
				Wholesale and retail trade	Count	0	50	267	236	174
					% within Industry, general recode	,0%	6,5%	34,7%	30,7%	22,6%
				Transportation and communications	Count	0	4	10	69	1
					% within Industry, general recode	,0%	4,3%	10,9%	75,0%	1,1%
				Financial services and insurance	Count	0	0	3	56	0
					% within Industry, general recode	,0%	,0%	4,8%	90,3%	,0%
				Public administration and defense	Count	0	0	2	281	0
					% within Industry, general recode	,0%	,0%	,7%	95,3%	,0%
				Real estate and business services	Count	0	1	9	35	2
					% within Industry, general recode	,0%	2,0%	18,4%	71,4%	4,1%
Education	Count	0	9	46	800	2				
	% within Industry, general recode	,0%	1,0%	5,1%	88,7%	,2%				
Health and social work	Count	0	4	13	30	4				
	% within Industry, general recode	,0%	7,4%	24,1%	55,6%	7,4%				
Other community and personal services	Count	0	0	2	1	0				
	% within Industry, general recode	,0%	,0%	66,7%	33,3%	,0%				
Unknown	Count	0	50	219	581	66				
	% within Industry, general recode	,0%	2,7%	11,8%	31,2%	3,5%				
			Total	Count	53826	191	2390	2858	5906	
				% within Industry, general recode	77,8%	,3%	3,5%	4,1%	8,5%	
1981	Male		Industry, general recode	NIU	Count	177693	2	26	47	8
					% within Industry, general recode	97,4%	,0%	,0%	,0%	,0%
				Agriculture, fishing, and forestry	Count	0	236	32764	2027	9456
					% within Industry, general recode	,0%	,5%	72,9%	4,5%	21,0%

Industry, general recode * Class of worker [detailed version] * Agegrp * Sex * Year Crosstabulation

Year	Sex	Agegrp	Industry, general recode		Class of worker [detailed version]					
					NIU	Employer	Working on own account	Wage/salary worker	Unpaid family worker	
1981	Male		Industry, general recode	Mining	Count	0	18	58	1468	9
					% within Industry, general recode	,0%	1,1%	3,7%	92,6%	,6%
				Manufacturing	Count	0	2285	7595	22003	684
					% within Industry, general recode	,0%	6,9%	23,1%	66,8%	2,1%
				Electricity, gas and water	Count	0	2	12	1643	1
					% within Industry, general recode	,0%	,1%	,7%	97,9%	,1%
				Construction	Count	0	1024	6660	17973	267
					% within Industry, general recode	,0%	3,9%	25,4%	68,7%	1,0%
				Wholesale and retail trade	Count	0	1397	9139	4810	707
					% within Industry, general recode	,0%	8,6%	56,6%	29,8%	4,4%
				Hotels and restaurants	Count	0	442	2092	2858	197
					% within Industry, general recode	,0%	7,8%	37,1%	50,7%	3,5%
				Transportation and communications	Count	0	260	4251	15633	136
					% within Industry, general recode	,0%	1,3%	20,6%	75,8%	,7%
Financial services and insurance	Count	0	22	101	2437	3				
	% within Industry, general recode	,0%	,8%	3,9%	93,3%	,1%				
Public administration and defense	Count	0	2	45	10417	4				
	% within Industry, general recode	,0%	,0%	,4%	98,1%	,0%				
Real estate and business services	Count	0	286	2366	869	19				
	% within Industry, general recode	,0%	8,0%	66,4%	24,4%	,5%				
Education	Count	0	70	295	3852	5				
	% within Industry, general recode	,0%	1,6%	6,9%	90,1%	,1%				
Health and social work	Count	0	38	788	1888	5				
	% within Industry, general recode	,0%	1,4%	28,7%	68,7%	,2%				
Other community and personal services	Count	0	426	2712	4438	111				
	% within Industry, general recode	,0%	5,5%	34,9%	57,1%	1,4%				
Private household services	Count	0	1	7	148	0				
	% within Industry, general recode	,0%	,6%	4,4%	93,7%	,0%				

Industry, general recode * Class of worker [detailed version] * Agegrp * Sex * Year Crosstabulation

Year	Sex	Agegrp				Class of worker [detailed version]				
						NIU	Employer	Working on own account	Wage/salary worker	Unpaid family worker
1981	Male		Industry, general recode	Unknown	Count	0	115	498	2090	61
					% within Industry, general recode	,0%	3,0%	13,0%	54,5%	1,6%
			Total	Count	177693	6626	69409	94601	11673	
				% within Industry, general recode	48,3%	1,8%	18,9%	25,7%	3,2%	
		50-64	Industry, general recode	NIU	Count	13829	1	13	7	0
					% within Industry, general recode	99,8%	,0%	,1%	,1%	,0%
			Agriculture, fishing, and forestry	Count	0	125	21407	849	416	
				% within Industry, general recode	,0%	,5%	92,7%	3,7%	1,8%	
			Mining	Count	0	12	27	414	1	
				% within Industry, general recode	,0%	2,6%	5,8%	89,6%	,2%	
			Manufacturing	Count	0	733	2068	5270	38	
				% within Industry, general recode	,0%	8,9%	25,2%	64,2%	,5%	
			Electricity, gas and water	Count	0	0	4	393	0	
				% within Industry, general recode	,0%	,0%	1,0%	96,8%	,0%	
			Construction	Count	0	224	1136	3673	5	
				% within Industry, general recode	,0%	4,4%	22,3%	72,1%	,1%	
			Wholesale and retail trade	Count	0	629	4439	1158	35	
				% within Industry, general recode	,0%	10,0%	70,4%	18,4%	,6%	
			Hotels and restaurants	Count	0	147	829	616	8	
				% within Industry, general recode	,0%	9,1%	51,5%	38,2%	,5%	
			Transportation and communications	Count	0	121	1903	3371	8	
				% within Industry, general recode	,0%	2,2%	34,8%	61,6%	,1%	
			Financial services and insurance	Count	0	5	29	447	0	
				% within Industry, general recode	,0%	1,0%	5,9%	91,2%	,0%	
			Public administration and defense	Count	0	3	27	2998	2	
				% within Industry, general recode	,0%	,1%	,9%	97,2%	,1%	

Industry, general recode * Class of worker [detailed version] * Agegrp * Sex * Year Crosstabulation

Year	Sex	Agegrp	Industry, general recode			Class of worker [detailed version]				
						NIU	Employer	Working on own account	Wage/salary worker	Unpaid family worker
1981	Male	50-64	Industry, general recode	Real estate and business services	Count	0	71	634	153	1
					% within Industry, general recode	,0%	8,2%	72,9%	17,6%	,1%
				Education	Count	0	13	60	794	0
					% within Industry, general recode	,0%	1,5%	6,8%	90,3%	,0%
				Health and social work	Count	0	28	285	973	1
					% within Industry, general recode	,0%	2,2%	21,9%	74,8%	,1%
				Other community and personal services	Count	0	86	750	948	8
	% within Industry, general recode	,0%	4,7%	41,3%	52,2%	,4%				
			Private household services	Count	0	0	6	256	0	
				% within Industry, general recode	,0%	,0%	2,3%	96,2%	,0%	
			Unknown	Count	0	53	158	506	2	
				% within Industry, general recode	,0%	5,6%	16,6%	53,1%	,2%	
			Total	Count	13829	2251	33775	22826	525	
				% within Industry, general recode	18,6%	3,0%	45,5%	30,8%	,7%	
	Female		Industry, general recode	NIU	Count	312904	1	8	24	11
				% within Industry, general recode	98,8%	,0%	,0%	,0%	,0%	
		Agriculture, fishing, and forestry		Count	0	15	2565	616	16665	
				% within Industry, general recode	,0%	,1%	12,9%	3,1%	83,5%	
		Mining		Count	0	3	1	140	0	
				% within Industry, general recode	,0%	2,0%	,7%	95,2%	,0%	
		Manufacturing		Count	0	178	1179	12417	788	
		% within Industry, general recode	,0%	1,2%	8,0%	83,8%	5,3%			
			Electricity, gas and water	Count	0	0	1	309	2	
				% within Industry, general recode	,0%	,0%	,3%	96,9%	,6%	
			Construction	Count	0	8	17	205	9	
				% within Industry, general recode	,0%	3,3%	7,0%	84,7%	3,7%	

Industry, general recode * Class of worker [detailed version] * Agegrp * Sex * Year Crosstabulation

Year	Sex	Agegrp	Industry, general recode		Class of worker [detailed version]					
					NIU	Employer	Working on own account	Wage/salary worker	Unpaid family worker	
1981	Female		Industry, general recode	Wholesale and retail trade	Count	0	223	1685	4129	1054
					% within Industry, general recode	,0%	3,1%	23,5%	57,7%	14,7%
				Hotels and restaurants	Count	0	40	203	1310	482
					% within Industry, general recode	,0%	2,0%	9,9%	63,9%	23,5%
				Transportation and communications	Count	0	10	40	1923	30
					% within Industry, general recode	,0%	,5%	2,0%	94,2%	1,5%
				Financial services and insurance	Count	0	3	21	1582	6
					% within Industry, general recode	,0%	,2%	1,3%	95,9%	,4%
				Public administration and defense	Count	0	0	19	4473	3
					% within Industry, general recode	,0%	,0%	,4%	97,9%	,1%
				Real estate and business services	Count	0	39	606	1481	85
					% within Industry, general recode	,0%	1,7%	27,1%	66,1%	3,8%
			Education	Count	0	41	241	4935	30	
				% within Industry, general recode	,0%	,8%	4,5%	92,3%	,6%	
			Health and social work	Count	0	14	393	3552	25	
				% within Industry, general recode	,0%	,3%	9,7%	87,7%	,6%	
			Other community and personal services	Count	0	46	811	1195	98	
				% within Industry, general recode	,0%	2,1%	37,0%	54,5%	4,5%	
			Private household services	Count	0	0	44	967	1	
				% within Industry, general recode	,0%	,0%	4,3%	94,2%	,1%	
			Unknown	Count	0	22	75	1226	129	
				% within Industry, general recode	,0%	1,1%	3,6%	58,7%	6,2%	
			Total	Count	312904	643	7909	40484	19418	
				% within Industry, general recode	80,9%	,2%	2,0%	10,5%	5,0%	
		50-64	Industry, general recode	NIU	Count	61621	0	3	0	1
					% within Industry, general recode	100,0%	,0%	,0%	,0%	,0%

Industry, general recode * Class of worker [detailed version] * Agegrp * Sex * Year Crosstabulation

Year	Sex	Agegrp	Industry, general recode		Class of worker [detailed version]				
					NIU	Employer	Working on own account	Wage/salary worker	Unpaid family worker
1981	Female	50-64	Agriculture, fishing, and forestry	Count % within Industry, general recode	0 ,0%	9 ,1%	1955 21,3%	229 2,5%	6934 75,5%
			Mining	Count % within Industry, general recode	0 ,0%	0 ,0%	0 ,0%	21 95,5%	0 ,0%
			Manufacturing	Count % within Industry, general recode	0 ,0%	51 2,5%	257 12,5%	1591 77,2%	119 5,8%
			Electricity, gas and water	Count % within Industry, general recode	0 ,0%	0 ,0%	0 ,0%	16 94,1%	0 ,0%
			Construction	Count % within Industry, general recode	0 ,0%	2 8,3%	3 12,5%	17 70,8%	2 8,3%
			Wholesale and retail trade	Count % within Industry, general recode	0 ,0%	68 5,8%	600 51,5%	240 20,6%	248 21,3%
			Hotels and restaurants	Count % within Industry, general recode	0 ,0%	12 2,1%	107 18,7%	346 60,6%	100 17,5%
			Transportation and communications	Count % within Industry, general recode	0 ,0%	6 3,6%	6 3,6%	150 90,4%	2 1,2%
			Financial services and insurance	Count % within Industry, general recode	0 ,0%	2 1,3%	5 3,2%	144 92,9%	1 ,6%
			Public administration and defense	Count % within Industry, general recode	0 ,0%	2 ,3%	2 ,3%	567 97,3%	0 ,0%
			Real estate and business services	Count % within Industry, general recode	0 ,0%	3 3,2%	29 31,2%	55 59,1%	5 5,4%
			Education	Count % within Industry, general recode	0 ,0%	8 1,2%	16 2,4%	616 93,1%	5 ,8%
			Health and social work	Count % within Industry, general recode	0 ,0%	3 ,3%	86 9,9%	759 87,7%	5 ,6%

Industry, general recode * Class of worker [detailed version] * Agegrp * Sex * Year Crosstabulation

Year	Sex	Agegrp	Industry, general recode		Count	Class of worker [detailed version]				
						NIU	Employer	Working on own account	Wage/salary worker	Unpaid family worker
1981	Female	50-64	Industry, general recode	Other community and personal services	Count	0	10	70	157	10
					% within Industry, general recode	,0%	4,0%	28,1%	63,1%	4,0%
				Private household services	Count	0	0	17	480	3
					% within Industry, general recode	,0%	,0%	3,4%	95,2%	,6%
			Unknown	Count	0	3	17	122	50	
				% within Industry, general recode	,0%	1,0%	5,4%	39,0%	16,0%	
			Total	Count	61621	179	3173	5510	7485	
				% within Industry, general recode	78,7%	,2%	4,1%	7,0%	9,6%	
1991	Male		Industry, general recode	NIU	Count	181502	0	0	0	0
					% within Industry, general recode	96,1%	,0%	,0%	,0%	,0%
				Agriculture, fishing, and forestry	Count	0	902	20365	1211	5968
					% within Industry, general recode	,0%	3,2%	71,6%	4,3%	21,0%
				Mining	Count	0	30	68	926	18
					% within Industry, general recode	,0%	2,9%	6,5%	88,9%	1,7%
				Manufacturing	Count	0	3067	5166	16732	732
					% within Industry, general recode	,0%	11,9%	20,1%	65,1%	2,8%
				Electricity, gas and water	Count	0	9	43	2192	3
					% within Industry, general recode	,0%	,4%	1,9%	97,6%	,1%
Construction	Count	0	1432	6376	12384	273				
	% within Industry, general recode	,0%	7,0%	31,2%	60,5%	1,3%				
Wholesale and retail trade	Count	0	4468	10019	9071	1060				
	% within Industry, general recode	,0%	18,1%	40,7%	36,8%	4,3%				
Hotels and restaurants	Count	0	1200	2158	3579	280				
	% within Industry, general recode	,0%	16,6%	29,9%	49,6%	3,9%				
Transportation and communications	Count	0	702	3471	11560	144				
	% within Industry, general recode	,0%	4,4%	21,9%	72,8%	,9%				

Industry, general recode * Class of worker [detailed version] * Agegrp * Sex * Year Crosstabulation

Year	Sex	Agegrp	Industry, general recode	Class of worker [detailed version]	Class of worker [detailed version]					
					NIU	Employer	Working on own account	Wage/salary worker	Unpaid family worker	
1991	Male		Industry, general recode	Financial services and insurance	Count % within Industry, general recode	0 ,0%	25 ,7%	252 7,4%	3142 91,9%	1 ,0%
				Public administration and defense	Count % within Industry, general recode	0 ,0%	8 ,1%	159 2,2%	7090 97,7%	2 ,0%
				Real estate and business services	Count % within Industry, general recode	0 ,0%	896 16,1%	2667 47,8%	1977 35,4%	42 ,8%
				Education	Count % within Industry, general recode	0 ,0%	158 2,7%	461 7,9%	5176 89,1%	12 ,2%
				Health and social work	Count % within Industry, general recode	0 ,0%	186 4,8%	824 21,4%	2838 73,7%	4 ,1%
				Other community and personal services	Count % within Industry, general recode	0 ,0%	381 3,2%	1132 9,6%	10253 86,8%	50 ,4%
				Private household services	Count % within Industry, general recode	0 ,0%	2 2,9%	11 16,2%	55 80,9%	0 ,0%
				Unknown	Count % within Industry, general recode	0 ,0%	389 3,0%	839 6,4%	6932 52,9%	99 ,8%
				Total	Count % within Industry, general recode	181502 49,7%	13855 3,8%	54011 14,8%	95118 26,0%	8688 2,4%
50-64		Industry, general recode	NIU	Count % within Industry, general recode	29703 99,8%	0 ,0%	0 ,0%	0 ,0%	0 ,0%	
			Agriculture, fishing, and forestry	Count % within Industry, general recode	0 ,0%	793 4,0%	18160 91,5%	454 2,3%	450 2,3%	
			Mining	Count % within Industry, general recode	0 ,0%	25 7,3%	29 8,4%	290 84,3%	0 ,0%	
			Manufacturing	Count % within Industry, general recode	0 ,0%	1335 18,3%	1930 26,5%	3980 54,7%	36 ,5%	

Industry, general recode * Class of worker [detailed version] * Agegrp * Sex * Year Crosstabulation

Year	Sex	Agegrp	Industry, general recode		Class of worker [detailed version]					
					NIU	Employer	Working on own account	Wage/salary worker	Unpaid family worker	
1991	Male	50-64	Industry, general recode	Electricity, gas and water	Count	0	9	9	445	0
					% within Industry, general recode	,0%	1,9%	1,9%	96,1%	,0%
				Construction	Count	0	503	1744	3261	8
					% within Industry, general recode	,0%	9,1%	31,6%	59,1%	,1%
				Wholesale and retail trade	Count	0	1846	3998	1306	87
					% within Industry, general recode	,0%	25,5%	55,2%	18,0%	1,2%
				Hotels and restaurants	Count	0	367	844	638	30
					% within Industry, general recode	,0%	19,5%	44,9%	34,0%	1,6%
				Transportation and communications	Count	0	462	1855	3088	8
					% within Industry, general recode	,0%	8,5%	34,3%	57,0%	,1%
				Financial services and insurance	Count	0	10	56	460	1
					% within Industry, general recode	,0%	1,9%	10,6%	87,3%	,2%
				Public administration and defense	Count	0	4	57	2599	1
					% within Industry, general recode	,0%	,2%	2,1%	97,7%	,0%
Real estate and business services	Count	0	293	747	385	3				
	% within Industry, general recode	,0%	20,5%	52,3%	27,0%	,2%				
Education	Count	0	48	102	1095	3				
	% within Industry, general recode	,0%	3,8%	8,2%	87,7%	,2%				
Health and social work	Count	0	61	300	639	0				
	% within Industry, general recode	,0%	6,1%	30,0%	63,9%	,0%				
Other community and personal services	Count	0	136	487	1834	5				
	% within Industry, general recode	,0%	5,5%	19,8%	74,5%	,2%				
Private household services	Count	0	1	8	87	0				
	% within Industry, general recode	,0%	1,0%	8,3%	90,6%	,0%				
Unknown	Count	0	153	289	1660	10				
	% within Industry, general recode	,0%	4,8%	9,0%	51,7%	,3%				

Industry, general recode * Class of worker [detailed version] * Agegrp * Sex * Year Crosstabulation

Year	Sex	Agegrp			Class of worker [detailed version]					
					NIU	Employer	Working on own account	Wage/salary worker	Unpaid family worker	
1991	Male	50-64	Total	Count	29703	6046	30615	22221	642	
				% within Industry, general recode	32,9%	6,7%	33,9%	24,6%	,7%	
	Female		Industry, general recode	NIU	Count	285867	0	0	0	0
				% within Industry, general recode	97,4%	,0%	,0%	,0%	,0%	
			Agriculture, fishing, and forestry	Count	0	114	3607	342	5976	
				% within Industry, general recode	,0%	1,1%	35,9%	3,4%	59,5%	
			Mining	Count	0	0	7	83	4	
				% within Industry, general recode	,0%	,0%	7,4%	88,3%	4,3%	
			Manufacturing	Count	0	576	1514	11279	763	
				% within Industry, general recode	,0%	4,1%	10,7%	79,8%	5,4%	
			Electricity, gas and water	Count	0	0	4	408	0	
				% within Industry, general recode	,0%	,0%	1,0%	99,0%	,0%	
			Construction	Count	0	16	55	192	23	
				% within Industry, general recode	,0%	5,6%	19,2%	67,1%	8,0%	
			Wholesale and retail trade	Count	0	1395	3503	6194	1413	
				% within Industry, general recode	,0%	11,2%	28,0%	49,5%	11,3%	
			Hotels and restaurants	Count	0	260	627	2298	505	
				% within Industry, general recode	,0%	7,0%	17,0%	62,3%	13,7%	
			Transportation and communications	Count	0	60	103	2004	46	
				% within Industry, general recode	,0%	2,7%	4,7%	90,6%	2,1%	
			Financial services and insurance	Count	0	14	149	2526	6	
				% within Industry, general recode	,0%	,5%	5,5%	93,7%	,2%	
			Public administration and defense	Count	0	3	49	5925	1	
				% within Industry, general recode	,0%	,1%	,8%	99,1%	,0%	
			Real estate and business services	Count	0	306	1435	2912	102	
				% within Industry, general recode	,0%	6,4%	30,2%	61,2%	2,1%	

Industry, general recode * Class of worker [detailed version] * Agegrp * Sex * Year Crosstabulation

Year	Sex	Agegrp			Class of worker [detailed version]				
					NIU	Employer	Working on own account	Wage/salary worker	Unpaid family worker
1991	Female	Industry, general recode	Education	Count	0	186	545	8221	27
				% within Industry, general recode	,0%	2,1%	6,1%	91,6%	,3%
			Health and social work	Count	0	92	589	6029	11
				% within Industry, general recode	,0%	1,4%	8,8%	89,7%	,2%
			Other community and personal services	Count	0	304	1107	3263	104
				% within Industry, general recode	,0%	6,4%	23,2%	68,3%	2,2%
			Private household services	Count	0	1	70	542	2
	% within Industry, general recode	,0%	,2%	11,4%	88,1%	,3%			
		Unknown	Count	0	97	329	4657	102	
			% within Industry, general recode	,0%	1,1%	3,8%	54,0%	1,2%	
		Total	Count	285867	3424	13693	56875	9085	
			% within Industry, general recode	75,2%	,9%	3,6%	15,0%	2,4%	
	50-64	Industry, general recode	NIU	Count	77134	0	0	0	0
				% within Industry, general recode	100,0%	,0%	,0%	,0%	,0%
			Agriculture, fishing, and forestry	Count	0	113	3482	136	3576
				% within Industry, general recode	,0%	1,5%	47,7%	1,9%	48,9%
			Mining	Count	0	1	0	16	0
				% within Industry, general recode	,0%	5,9%	,0%	94,1%	,0%
			Manufacturing	Count	0	146	329	1569	126
				% within Industry, general recode	,0%	6,7%	15,2%	72,3%	5,8%
			Electricity, gas and water	Count	0	0	3	19	1
				% within Industry, general recode	,0%	,0%	13,0%	82,6%	4,3%
			Construction	Count	0	7	7	15	3
				% within Industry, general recode	,0%	21,9%	21,9%	46,9%	9,4%
			Wholesale and retail trade	Count	0	383	977	389	249
				% within Industry, general recode	,0%	19,2%	48,9%	19,5%	12,5%

Industry, general recode * Class of worker [detailed version] * Agegrp * Sex * Year Crosstabulation

Year	Sex	Agegrp	Industry, general recode			Class of worker [detailed version]				
						NIU	Employer	Working on own account	Wage/salary worker	Unpaid family worker
1991	Female	50-64	Industry, general recode	Hotels and restaurants	Count	0	76	220	464	111
					% within Industry, general recode	,0%	8,7%	25,3%	53,3%	12,7%
				Transportation and communications	Count	0	13	19	137	4
					% within Industry, general recode	,0%	7,5%	11,0%	79,2%	2,3%
				Financial services and insurance	Count	0	4	14	135	1
					% within Industry, general recode	,0%	2,6%	9,1%	87,7%	,6%
				Public administration and defense	Count	0	0	7	624	0
					% within Industry, general recode	,0%	,0%	1,1%	98,9%	,0%
				Real estate and business services	Count	0	24	92	251	9
					% within Industry, general recode	,0%	6,4%	24,5%	66,8%	2,4%
				Education	Count	0	25	35	721	4
					% within Industry, general recode	,0%	3,2%	4,5%	91,8%	,5%
Health and social work	Count	0	18	81	760	2				
	% within Industry, general recode	,0%	2,1%	9,4%	88,3%	,2%				
Other community and personal services	Count	0	44	118	346	18				
	% within Industry, general recode	,0%	8,4%	22,4%	65,8%	3,4%				
Private household services	Count	0	1	41	281	0				
	% within Industry, general recode	,0%	,3%	12,7%	87,0%	,0%				
Unknown	Count	0	17	56	483	17				
	% within Industry, general recode	,0%	1,8%	6,0%	52,0%	1,8%				
			Total	Count	77134	872	5481	6346	4121	
				% within Industry, general recode	81,8%	,9%	5,8%	6,7%	4,4%	
2001	Male		Industry, general recode	NIU	Count	197513	0	0	0	0
					% within Industry, general recode	100,0%	,0%	,0%	,0%	,0%
				Agriculture, fishing, and forestry	Count	0	1441	14625	1663	1729
					% within Industry, general recode	,0%	7,4%	75,2%	8,5%	8,9%

Industry, general recode * Class of worker [detailed version] * Agegrp * Sex * Year Crosstabulation

Year	Sex	Agegrp	Industry, general recode		Class of worker [detailed version]					
					NIU	Employer	Working on own account	Wage/salary worker	Unpaid family worker	
2001	Male		Industry, general recode	Mining	Count	0	28	42	664	2
					% within Industry, general recode	,0%	3,8%	5,7%	90,2%	,3%
				Manufacturing	Count	0	3201	2551	16183	558
					% within Industry, general recode	,0%	14,2%	11,3%	71,9%	2,5%
				Electricity, gas and water	Count	0	18	19	2251	1
					% within Industry, general recode	,0%	,8%	,8%	98,3%	,0%
				Construction	Count	0	1972	3714	11266	275
					% within Industry, general recode	,0%	11,4%	21,6%	65,4%	1,6%
				Wholesale and retail trade	Count	0	8932	3523	13425	703
					% within Industry, general recode	,0%	33,6%	13,3%	50,5%	2,6%
				Hotels and restaurants	Count	0	3098	598	6193	299
					% within Industry, general recode	,0%	30,4%	5,9%	60,8%	2,9%
				Transportation and communications	Count	0	921	2669	11692	113
					% within Industry, general recode	,0%	6,0%	17,3%	75,9%	,7%
Financial services and insurance	Count	0	132	326	3538	5				
	% within Industry, general recode	,0%	3,3%	8,1%	88,4%	,1%				
Public administration and defense	Count	0	37	50	6186	2				
	% within Industry, general recode	,0%	,6%	,8%	98,6%	,0%				
Real estate and business services	Count	0	1465	2722	4491	65				
	% within Industry, general recode	,0%	16,8%	31,1%	51,4%	,7%				
Education	Count	0	280	326	5933	5				
	% within Industry, general recode	,0%	4,3%	5,0%	90,7%	,1%				
Health and social work	Count	0	231	828	3411	2				
	% within Industry, general recode	,0%	5,2%	18,5%	76,3%	,0%				
Other community and personal services	Count	0	477	751	13111	66				
	% within Industry, general recode	,0%	3,3%	5,2%	91,0%	,5%				

Industry, general recode * Class of worker [detailed version] * Agegrp * Sex * Year Crosstabulation

Year	Sex	Agegrp	Industry, general recode		Class of worker [detailed version]							
					NIU	Employer	Working on own account	Wage/salary worker	Unpaid family worker			
2001	Male		Industry, general recode	Private household services	Count	0	3	15	61	0		
					% within Industry, general recode	,0%	3,8%	19,0%	77,2%	,0%		
				Response suppressed	Count	0	17	23	79	2		
					% within Industry, general recode	,0%	14,0%	19,0%	65,3%	1,7%		
				Unknown	Count	0	983	1345	7301	137		
					% within Industry, general recode	,0%	10,1%	13,8%	74,8%	1,4%		
				Total	Count	197513	23236	34127	107448	3964		
					% within Industry, general recode	53,9%	6,3%	9,3%	29,3%	1,1%		
				50-64	Industry, general recode	NIU	Count	29694	0	0	0	0
							% within Industry, general recode	100,0%	,0%	,0%	,0%	,0%
		Agriculture, fishing, and forestry	Count	0	824	9727	539	119				
			% within Industry, general recode	,0%	7,4%	86,8%	4,8%	1,1%				
		Mining	Count	0	11	15	167	1				
			% within Industry, general recode	,0%	5,7%	7,7%	86,1%	,5%				
		Manufacturing	Count	0	1686	1340	3677	67				
			% within Industry, general recode	,0%	24,9%	19,8%	54,3%	1,0%				
		Electricity, gas and water	Count	0	5	7	506	0				
			% within Industry, general recode	,0%	1,0%	1,4%	97,7%	,0%				
		Construction	Count	0	937	1692	3444	18				
			% within Industry, general recode	,0%	15,4%	27,8%	56,5%	,3%				
		Wholesale and retail trade	Count	0	3689	1125	1492	96				
			% within Industry, general recode	,0%	57,6%	17,6%	23,3%	1,5%				
		Hotels and restaurants	Count	0	1015	190	873	43				
			% within Industry, general recode	,0%	47,9%	9,0%	41,2%	2,0%				
		Transportation and communications	Count	0	473	1358	3522	7				
			% within Industry, general recode	,0%	8,8%	25,3%	65,7%	,1%				

Industry, general recode * Class of worker [detailed version] * Agegrp * Sex * Year Crosstabulation

Year	Sex	Agegrp	Industry, general recode			Class of worker [detailed version]				
						NIU	Employer	Working on own account	Wage/salary worker	Unpaid family worker
2001	Male	50-64	Industry, general recode	Financial services and insurance	Count	0	31	77	802	2
					% within Industry, general recode	,0%	3,4%	8,4%	87,9%	,2%
				Public administration and defense	Count	0	12	16	2619	0
					% within Industry, general recode	,0%	,5%	,6%	98,9%	,0%
				Real estate and business services	Count	0	477	890	589	6
					% within Industry, general recode	,0%	24,3%	45,4%	30,0%	,3%
				Education	Count	0	101	74	1923	0
					% within Industry, general recode	,0%	4,8%	3,5%	91,7%	,0%
				Health and social work	Count	0	99	347	907	1
					% within Industry, general recode	,0%	7,3%	25,6%	67,0%	,1%
			Other community and personal services	Count	0	167	349	2092	9	
				% within Industry, general recode	,0%	6,4%	13,3%	79,9%	,3%	
			Private household services	Count	0	1	2	31	0	
				% within Industry, general recode	,0%	2,9%	5,9%	91,2%	,0%	
			Response suppressed	Count	0	5	15	16	1	
				% within Industry, general recode	,0%	13,5%	40,5%	43,2%	2,7%	
			Unknown	Count	0	413	506	1488	9	
				% within Industry, general recode	,0%	17,1%	20,9%	61,6%	,4%	
			Total	Count	29694	9946	17730	24687	379	
				% within Industry, general recode	36,0%	12,1%	21,5%	29,9%	,5%	
	Female		Industry, general recode	NIU	Count	266573	0	0	0	0
					% within Industry, general recode	100,0%	,0%	,0%	,0%	,0%
				Agriculture, fishing, and forestry	Count	0	297	4038	610	8884
				% within Industry, general recode	,0%	2,1%	29,2%	4,4%	64,2%	
			Mining	Count	0	5	2	61	1	
				% within Industry, general recode	,0%	7,2%	2,9%	88,4%	1,4%	

Industry, general recode * Class of worker [detailed version] * Agegrp * Sex * Year Crosstabulation

Year	Sex	Agegrp	Industry, general recode		Class of worker [detailed version]					
					NIU	Employer	Working on own account	Wage/salary worker	Unpaid family worker	
2001	Female		Industry, general recode	Manufacturing	Count	0	749	685	9356	428
					% within Industry, general recode	,0%	6,7%	6,1%	83,4%	3,8%
				Electricity, gas and water	Count	0	3	2	631	2
					% within Industry, general recode	,0%	,5%	,3%	98,9%	,3%
				Construction	Count	0	64	60	649	17
					% within Industry, general recode	,0%	8,1%	7,6%	82,2%	2,2%
				Wholesale and retail trade	Count	0	4349	1126	12718	910
					% within Industry, general recode	,0%	22,8%	5,9%	66,6%	4,8%
				Hotels and restaurants	Count	0	1183	296	5211	440
					% within Industry, general recode	,0%	16,6%	4,2%	73,1%	6,2%
				Transportation and communications	Count	0	131	131	3201	45
					% within Industry, general recode	,0%	3,7%	3,7%	91,2%	1,3%
				Financial services and insurance	Count	0	53	225	4078	8
					% within Industry, general recode	,0%	1,2%	5,2%	93,4%	,2%
Public administration and defense	Count	0	19	59	6410	52				
	% within Industry, general recode	,0%	,3%	,9%	98,0%	,8%				
Real estate and business services	Count	0	585	1743	6656	154				
	% within Industry, general recode	,0%	6,4%	19,1%	72,8%	1,7%				
Education	Count	0	347	459	11489	10				
	% within Industry, general recode	,0%	2,8%	3,7%	93,4%	,1%				
Health and social work	Count	0	185	627	8153	11				
	% within Industry, general recode	,0%	2,1%	7,0%	90,8%	,1%				
Other community and personal services	Count	0	558	787	5447	76				
	% within Industry, general recode	,0%	8,1%	11,5%	79,3%	1,1%				
Private household services	Count	0	5	86	485	7				
	% within Industry, general recode	,0%	,9%	14,8%	83,2%	1,2%				

Industry, general recode * Class of worker [detailed version] * Agegrp * Sex * Year Crosstabulation

Year	Sex	Agegrp	Industry, general recode			Class of worker [detailed version]				
						NIU	Employer	Working on own account	Wage/salary worker	Unpaid family worker
2001	Female		Industry, general recode	Response suppressed	Count	0	9	6	30	4
					% within Industry, general recode	,0%	18,4%	12,2%	61,2%	8,2%
				Unknown	Count	0	327	472	4511	169
				% within Industry, general recode	,0%	6,0%	8,6%	82,3%	3,1%	
			Total	Count	266573	8869	10804	79696	11218	
				% within Industry, general recode	70,7%	2,4%	2,9%	21,1%	3,0%	
	50-64	Industry, general recode	NIU	Count	65303	0	0	0	0	
			% within Industry, general recode	100,0%	,0%	,0%	,0%	,0%		
			Agriculture, fishing, and forestry	Count	0	233	3557	196	4560	
			% within Industry, general recode	,0%	2,7%	41,6%	2,3%	53,4%		
			Mining	Count	0	1	0	10	1	
			% within Industry, general recode	,0%	8,3%	,0%	83,3%	8,3%		
			Manufacturing	Count	0	272	239	1612	98	
			% within Industry, general recode	,0%	12,2%	10,8%	72,6%	4,4%		
			Electricity, gas and water	Count	0	0	0	79	0	
	% within Industry, general recode	,0%	,0%	,0%	100,0%	,0%				
	Construction	Count	0	9	9	78	4			
	% within Industry, general recode	,0%	9,0%	9,0%	78,0%	4,0%				
	Wholesale and retail trade	Count	0	1386	349	766	168			
	% within Industry, general recode	,0%	51,9%	13,1%	28,7%	6,3%				
	Hotels and restaurants	Count	0	369	62	792	107			
	% within Industry, general recode	,0%	27,7%	4,7%	59,5%	8,0%				

Industry, general recode * Class of worker [detailed version] * Agegrp * Sex * Year Crosstabulation

Year	Sex	Agegrp	Industry, general recode			Class of worker [detailed version]				
						NIU	Employer	Working on own account	Wage/salary worker	Unpaid family worker
2001	Female	50-64	Industry, general recode	Transportation and communications	Count	0	36	35	278	8
					% within Industry, general recode	,0%	10,1%	9,8%	77,9%	2,2%
				Financial services and insurance	Count	0	12	43	333	3
					% within Industry, general recode	,0%	3,1%	11,0%	85,2%	,8%
				Public administration and defense	Count	0	10	5	1280	31
					% within Industry, general recode	,0%	,8%	,4%	96,5%	2,3%
				Real estate and business services	Count	0	105	266	637	19
					% within Industry, general recode	,0%	10,2%	25,9%	62,0%	1,9%
				Education	Count	0	55	40	1559	2
					% within Industry, general recode	,0%	3,3%	2,4%	94,1%	,1%
				Health and social work	Count	0	33	145	1141	3
	% within Industry, general recode	,0%	2,5%	11,0%	86,3%	,2%				
Other community and personal services	Count	0	141	177	506	28				
	% within Industry, general recode	,0%	16,5%	20,8%	59,4%	3,3%				
Private household services	Count	0	0	31	231	1				
	% within Industry, general recode	,0%	,0%	11,8%	87,8%	,4%				
Response suppressed	Count	0	0	2	0	1				
	% within Industry, general recode	,0%	,0%	66,7%	,0%	33,3%				
Unknown	Count	0	75	172	644	52				
	% within Industry, general recode	,0%	8,0%	18,2%	68,3%	5,5%				
Total				Count	65303	2737	5132	10142	5086	
				% within Industry, general recode	73,9%	3,1%	5,8%	11,5%	5,8%	

Industry, general recode * Class of worker [detailed version] * Agegrp * Sex * Year Crosstabulation

Year	Sex	Agegrp	Industry, general recode	Class of			
					Unknown	Total	
1971	Male		Industry, general recode	NIU	Count	0	162329
					% within Industry, general recode	,0%	100,0%
				Agriculture, fishing, and forestry	Count	9648	56769
					% within Industry, general recode	17,0%	100,0%
				Mining	Count	124	1642
					% within Industry, general recode	7,6%	100,0%
				Manufacturing	Count	1054	25410
					% within Industry, general recode	4,1%	100,0%
				Electricity, gas and water	Count	49	1828
					% within Industry, general recode	2,7%	100,0%
				Construction	Count	2359	19873
					% within Industry, general recode	11,9%	100,0%
				Wholesale and retail trade	Count	539	14264
					% within Industry, general recode	3,8%	100,0%
Transportation and communications	Count	1745	20261				
	% within Industry, general recode	8,6%	100,0%				
Financial services and insurance	Count	26	1780				
	% within Industry, general recode	1,5%	100,0%				
Public administration and defense	Count	243	9079				
	% within Industry, general recode	2,7%	100,0%				
Real estate and business services	Count	68	2525				
	% within Industry, general recode	2,7%	100,0%				
Education	Count	114	5139				
	% within Industry, general recode	2,2%	100,0%				
Health and social work	Count	46	1535				
	% within Industry, general recode	3,0%	100,0%				
Other community and personal services	Count	86	2803				
	% within Industry, general recode	3,1%	100,0%				

Year	Sex	Agegrp				Class of	
						Unknown	Total
1971	Male		Industry, general recode	Unknown	Count	2349	14286
					% within Industry, general recode	16,4%	100,0%
			Total		Count	18450	339523
					% within Industry, general recode	5,4%	100,0%
		50-64	Industry, general recode	NIU	Count	0	13169
					% within Industry, general recode	,0%	100,0%
			Agriculture, fishing, and forestry		Count	4276	24030
					% within Industry, general recode	17,8%	100,0%
			Mining		Count	28	318
					% within Industry, general recode	8,8%	100,0%
			Manufacturing		Count	336	5612
					% within Industry, general recode	6,0%	100,0%
			Electricity, gas and water		Count	19	307
					% within Industry, general recode	6,2%	100,0%
			Construction		Count	601	3228
					% within Industry, general recode	18,6%	100,0%
			Wholesale and retail trade		Count	271	5004
					% within Industry, general recode	5,4%	100,0%
			Transportation and communications		Count	312	3309
					% within Industry, general recode	9,4%	100,0%
			Financial services and insurance		Count	9	405
					% within Industry, general recode	2,2%	100,0%
			Public administration and defense		Count	71	1994
					% within Industry, general recode	3,6%	100,0%
			Real estate and business services		Count	30	830
					% within Industry, general recode	3,6%	100,0%

Industry, general recode * Class of worker [detailed version] * Agegrp * Sex * Year Crosstabulation

Year	Sex	Agegrp				Class of	
						Unknown	Total
1971	Male	50-64	Industry, general recode	Education	Count	70	1709
					% within Industry, general recode	4,1%	100,0%
				Health and social work	Count	18	526
					% within Industry, general recode	3,4%	100,0%
				Other community and personal services	Count	21	455
		% within Industry, general recode	4,6%	100,0%			
		Unknown	Count	1128	4561		
		% within Industry, general recode	24,7%	100,0%			
		Total	Count	7190	65457		
		% within Industry, general recode	11,0%	100,0%			
Female	Industry, general recode	NIU	NIU	Count	0	293623	
				% within Industry, general recode	,0%	100,0%	
			Agriculture, fishing, and forestry	Count	10547	31854	
				% within Industry, general recode	33,1%	100,0%	
			Mining	Count	13	149	
				% within Industry, general recode	8,7%	100,0%	
			Manufacturing	Count	767	12395	
				% within Industry, general recode	6,2%	100,0%	
			Electricity, gas and water	Count	8	266	
	% within Industry, general recode	3,0%	100,0%				
Construction	Count	13	142				
	% within Industry, general recode	9,2%	100,0%				
Wholesale and retail trade	Count	193	3618				
	% within Industry, general recode	5,3%	100,0%				
Transportation and communications	Count	40	1180				
	% within Industry, general recode	3,4%	100,0%				

Industry, general recode * Class of worker [detailed version] * Agegrp * Sex * Year Crosstabulation

Year	Sex	Agegrp			Class of	
					Unknown	Total
1971	Female	Industry, general recode	Financial services and insurance	Count	19	762
				% within Industry, general recode	2,5%	100,0%
			Public administration and defense	Count	74	2234
				% within Industry, general recode	3,3%	100,0%
			Real estate and business services	Count	26	1207
				% within Industry, general recode	2,2%	100,0%
			Education	Count	241	5607
				% within Industry, general recode	4,3%	100,0%
		Health and social work	Count	64	1401	
			% within Industry, general recode	4,6%	100,0%	
		Other community and personal services	Count	4	40	
			% within Industry, general recode	10,0%	100,0%	
		Unknown	Count	2487	8197	
			% within Industry, general recode	30,3%	100,0%	
		Total	Count	14496	362675	
			% within Industry, general recode	4,0%	100,0%	
	50-64	Industry, general recode	NIU	Count	0	53826
				% within Industry, general recode	,0%	100,0%
			Agriculture, fishing, and forestry	Count	2793	10231
				% within Industry, general recode	27,3%	100,0%
			Mining	Count	1	6
				% within Industry, general recode	16,7%	100,0%
			Manufacturing	Count	139	990
				% within Industry, general recode	14,0%	100,0%
			Electricity, gas and water	Count	0	6
				% within Industry, general recode	,0%	100,0%

Industry, general recode * Class of worker [detailed version] * Agegrp * Sex * Year Crosstabulation

Year	Sex	Agegrp	Industry, general recode	Class of		Class of	Total
						Unknown	
1971	Female	50-64	Industry, general recode	Construction	Count	1	19
					% within Industry, general recode	5,3%	100,0%
				Wholesale and retail trade	Count	42	769
					% within Industry, general recode	5,5%	100,0%
				Transportation and communications	Count	8	92
					% within Industry, general recode	8,7%	100,0%
				Financial services and insurance	Count	3	62
					% within Industry, general recode	4,8%	100,0%
				Public administration and defense	Count	12	295
					% within Industry, general recode	4,1%	100,0%
				Real estate and business services	Count	2	49
					% within Industry, general recode	4,1%	100,0%
		Education	Count	45	902		
			% within Industry, general recode	5,0%	100,0%		
		Health and social work	Count	3	54		
			% within Industry, general recode	5,6%	100,0%		
		Other community and personal services	Count	0	3		
			% within Industry, general recode	,0%	100,0%		
		Unknown	Count	946	1862		
			% within Industry, general recode	50,8%	100,0%		
		Total	Count	3995	69166		
			% within Industry, general recode	5,8%	100,0%		
1981	Male		Industry, general recode	NIU	Count	4638	182414
					% within Industry, general recode	2,5%	100,0%
				Agriculture, fishing, and forestry	Count	469	44952
			% within Industry, general recode	1,0%	100,0%		

Industry, general recode * Class of worker [detailed version] * Agegrp * Sex * Year Crosstabulation

Year	Sex	Agegrp	Industry, general recode	Class of			
					Unknown	Total	
1981	Male		Industry, general recode	Mining	Count	33	1586
					% within Industry, general recode	2,1%	100,0%
				Manufacturing	Count	380	32947
					% within Industry, general recode	1,2%	100,0%
				Electricity, gas and water	Count	20	1678
					% within Industry, general recode	1,2%	100,0%
				Construction	Count	248	26172
					% within Industry, general recode	,9%	100,0%
				Wholesale and retail trade	Count	104	16157
					% within Industry, general recode	,6%	100,0%
				Hotels and restaurants	Count	44	5633
					% within Industry, general recode	,8%	100,0%
				Transportation and communications	Count	346	20626
					% within Industry, general recode	1,7%	100,0%
Financial services and insurance	Count	49	2612				
	% within Industry, general recode	1,9%	100,0%				
Public administration and defense	Count	150	10618				
	% within Industry, general recode	1,4%	100,0%				
Real estate and business services	Count	23	3563				
	% within Industry, general recode	,6%	100,0%				
Education	Count	52	4274				
	% within Industry, general recode	1,2%	100,0%				
Health and social work	Count	30	2749				
	% within Industry, general recode	1,1%	100,0%				
Other community and personal services	Count	90	7777				
	% within Industry, general recode	1,2%	100,0%				
Private household services	Count	2	158				
	% within Industry, general recode	1,3%	100,0%				

Industry, general recode * Class of worker [detailed version] * Agegrp * Sex * Year Crosstabulation

Year	Sex	Agegrp				Class of	
						Unknown	Total
1981	Male		Industry, general recode	Unknown	Count	1070	3834
					% within Industry, general recode	27,9%	100,0%
			Total		Count	7748	367750
					% within Industry, general recode	2,1%	100,0%
		50-64	Industry, general recode	NIU	Count	12	13862
					% within Industry, general recode	,1%	100,0%
			Agriculture, fishing, and forestry		Count	306	23103
					% within Industry, general recode	1,3%	100,0%
			Mining		Count	8	462
					% within Industry, general recode	1,7%	100,0%
			Manufacturing		Count	102	8211
					% within Industry, general recode	1,2%	100,0%
			Electricity, gas and water		Count	9	406
					% within Industry, general recode	2,2%	100,0%
			Construction		Count	54	5092
					% within Industry, general recode	1,1%	100,0%
			Wholesale and retail trade		Count	46	6307
					% within Industry, general recode	,7%	100,0%
			Hotels and restaurants		Count	11	1611
					% within Industry, general recode	,7%	100,0%
			Transportation and communications		Count	67	5470
					% within Industry, general recode	1,2%	100,0%
			Financial services and insurance		Count	9	490
					% within Industry, general recode	1,8%	100,0%
			Public administration and defense		Count	53	3083
					% within Industry, general recode	1,7%	100,0%

Year	Sex	Agegrp	Industry, general recode	Class of			
					Unknown	Total	
1981	Male	50-64	Industry, general recode	Real estate and business services	Count	11	870
					% within Industry, general recode	1,3%	100,0%
				Education	Count	12	879
					% within Industry, general recode	1,4%	100,0%
				Health and social work	Count	14	1301
					% within Industry, general recode	1,1%	100,0%
				Other community and personal services	Count	24	1816
	% within Industry, general recode	1,3%	100,0%				
			Private household services	Count	4	266	
				% within Industry, general recode	1,5%	100,0%	
			Unknown	Count	234	953	
				% within Industry, general recode	24,6%	100,0%	
			Total	Count	976	74182	
				% within Industry, general recode	1,3%	100,0%	
	Female		Industry, general recode	NIU	Count	3719	316667
				% within Industry, general recode	1,2%	100,0%	
				Agriculture, fishing, and forestry	Count	88	19949
					% within Industry, general recode	,4%	100,0%
				Mining	Count	3	147
					% within Industry, general recode	2,0%	100,0%
				Manufacturing	Count	262	14824
		% within Industry, general recode	1,8%	100,0%			
			Electricity, gas and water	Count	7	319	
				% within Industry, general recode	2,2%	100,0%	
			Construction	Count	3	242	
				% within Industry, general recode	1,2%	100,0%	

Industry, general recode * Class of worker [detailed version] * Agegrp * Sex * Year Crosstabulation

Year	Sex	Agegrp	Industry, general recode	Class of	Total		
					Unknown	Total	
1981	Female		Industry, general recode	Wholesale and retail trade	Count	66	7157
					% within Industry, general recode	,9%	100,0%
				Hotels and restaurants	Count	16	2051
					% within Industry, general recode	,8%	100,0%
				Transportation and communications	Count	39	2042
					% within Industry, general recode	1,9%	100,0%
				Financial services and insurance	Count	37	1649
					% within Industry, general recode	2,2%	100,0%
				Public administration and defense	Count	72	4567
					% within Industry, general recode	1,6%	100,0%
				Real estate and business services	Count	29	2240
					% within Industry, general recode	1,3%	100,0%
		Education	Count	97	5344		
			% within Industry, general recode	1,8%	100,0%		
		Health and social work	Count	68	4052		
			% within Industry, general recode	1,7%	100,0%		
		Other community and personal services	Count	42	2192		
			% within Industry, general recode	1,9%	100,0%		
		Private household services	Count	15	1027		
			% within Industry, general recode	1,5%	100,0%		
		Unknown	Count	638	2090		
			% within Industry, general recode	30,5%	100,0%		
		Total	Count	5201	386559		
			% within Industry, general recode	1,3%	100,0%		
		50-64	Industry, general recode	NIU	Count	6	61631
					% within Industry, general recode	,0%	100,0%

Industry, general recode * Class of worker [detailed version] * Agegrp * Sex * Year Crosstabulation

Year	Sex	Agegrp	Industry, general recode	Class of	Class of		
					Unknown	Total	
1981	Female	50-64	Industry, general recode	Agriculture, fishing, and forestry	Count	56	9183
					% within Industry, general recode	,6%	100,0%
				Mining	Count	1	22
					% within Industry, general recode	4,5%	100,0%
				Manufacturing	Count	42	2060
					% within Industry, general recode	2,0%	100,0%
				Electricity, gas and water	Count	1	17
					% within Industry, general recode	5,9%	100,0%
				Construction	Count	0	24
					% within Industry, general recode	,0%	100,0%
				Wholesale and retail trade	Count	9	1165
					% within Industry, general recode	,8%	100,0%
				Hotels and restaurants	Count	6	571
	% within Industry, general recode	1,1%	100,0%				
Transportation and communications	Count	2	166				
	% within Industry, general recode	1,2%	100,0%				
Financial services and insurance	Count	3	155				
	% within Industry, general recode	1,9%	100,0%				
Public administration and defense	Count	12	583				
	% within Industry, general recode	2,1%	100,0%				
Real estate and business services	Count	1	93				
	% within Industry, general recode	1,1%	100,0%				
Education	Count	17	662				
	% within Industry, general recode	2,6%	100,0%				
Health and social work	Count	12	865				
	% within Industry, general recode	1,4%	100,0%				

Industry, general recode * Class of worker [detailed version] * Agegrp * Sex * Year Crosstabulation

Year	Sex	Agegrp	Industry, general recode	Class of			
					Unknown	Total	
1981	Female	50-64	Industry, general recode	Other community and personal services	Count	2	249
					% within Industry, general recode	,8%	100,0%
				Private household services	Count	4	504
					% within Industry, general recode	,8%	100,0%
			Unknown	Count	121	313	
				% within Industry, general recode	38,7%	100,0%	
			Total	Count	295	78263	
				% within Industry, general recode	,4%	100,0%	
1991	Male		Industry, general recode	NIU	Count	7313	188815
					% within Industry, general recode	3,9%	100,0%
				Agriculture, fishing, and forestry	Count	0	28446
					% within Industry, general recode	,0%	100,0%
				Mining	Count	0	1042
					% within Industry, general recode	,0%	100,0%
				Manufacturing	Count	0	25697
					% within Industry, general recode	,0%	100,0%
				Electricity, gas and water	Count	0	2247
					% within Industry, general recode	,0%	100,0%
Construction	Count	0	20465				
	% within Industry, general recode	,0%	100,0%				
Wholesale and retail trade	Count	0	24618				
	% within Industry, general recode	,0%	100,0%				
Hotels and restaurants	Count	0	7217				
	% within Industry, general recode	,0%	100,0%				
Transportation and communications	Count	0	15877				
	% within Industry, general recode	,0%	100,0%				

Industry, general recode * Class of worker [detailed version] * Agegrp * Sex * Year Crosstabulation

Year	Sex	Agegrp	Industry, general recode	Class of	Total		
					Unknown	Total	
1991	Male		Industry, general recode	Financial services and insurance	Count	0	3420
					% within Industry, general recode	,0%	100,0%
				Public administration and defense	Count	0	7259
					% within Industry, general recode	,0%	100,0%
				Real estate and business services	Count	0	5582
					% within Industry, general recode	,0%	100,0%
				Education	Count	0	5807
					% within Industry, general recode	,0%	100,0%
				Health and social work	Count	0	3852
					% within Industry, general recode	,0%	100,0%
			Other community and personal services	Count	0	11816	
				% within Industry, general recode	,0%	100,0%	
			Private household services	Count	0	68	
				% within Industry, general recode	,0%	100,0%	
			Unknown	Count	4843	13102	
				% within Industry, general recode	37,0%	100,0%	
			Total	Count	12156	365330	
				% within Industry, general recode	3,3%	100,0%	
		50-64	Industry, general recode	NIU	Count	47	29750
					% within Industry, general recode	,2%	100,0%
				Agriculture, fishing, and forestry	Count	0	19857
					% within Industry, general recode	,0%	100,0%
				Mining	Count	0	344
					% within Industry, general recode	,0%	100,0%
				Manufacturing	Count	0	7281
					% within Industry, general recode	,0%	100,0%

Industry, general recode * Class of worker [detailed version] * Agegrp * Sex * Year Crosstabulation

Year	Sex	Agegrp	Industry, general recode	Class of	Class of		
					Unknown	Total	
1991	Male	50-64	Industry, general recode	Electricity, gas and water	Count	0	463
					% within Industry, general recode	,0%	100,0%
				Construction	Count	0	5516
					% within Industry, general recode	,0%	100,0%
				Wholesale and retail trade	Count	0	7237
					% within Industry, general recode	,0%	100,0%
				Hotels and restaurants	Count	0	1879
					% within Industry, general recode	,0%	100,0%
				Transportation and communications	Count	0	5413
					% within Industry, general recode	,0%	100,0%
				Financial services and insurance	Count	0	527
					% within Industry, general recode	,0%	100,0%
				Public administration and defense	Count	0	2661
					% within Industry, general recode	,0%	100,0%
Real estate and business services	Count	0	1428				
	% within Industry, general recode	,0%	100,0%				
Education	Count	0	1248				
	% within Industry, general recode	,0%	100,0%				
Health and social work	Count	0	1000				
	% within Industry, general recode	,0%	100,0%				
Other community and personal services	Count	0	2462				
	% within Industry, general recode	,0%	100,0%				
Private household services	Count	0	96				
	% within Industry, general recode	,0%	100,0%				
Unknown	Count	1100	3212				
	% within Industry, general recode	34,2%	100,0%				

Industry, general recode * Class of worker [detailed version] * Agegrp * Sex * Year Crosstabulation

Year	Sex	Agegrp			Class of	
					Unknown	Total
1991	Male	50-64	Total	Count	1147	90374
				% within Industry, general recode	1,3%	100,0%
	Female		Industry, general recode	NIU	Count	293639
				% within Industry, general recode	2,6%	100,0%
			Agriculture, fishing, and forestry	Count	0	10039
				% within Industry, general recode	,0%	100,0%
			Mining	Count	0	94
				% within Industry, general recode	,0%	100,0%
			Manufacturing	Count	0	14132
				% within Industry, general recode	,0%	100,0%
			Electricity, gas and water	Count	0	412
				% within Industry, general recode	,0%	100,0%
			Construction	Count	0	286
				% within Industry, general recode	,0%	100,0%
			Wholesale and retail trade	Count	0	12505
				% within Industry, general recode	,0%	100,0%
			Hotels and restaurants	Count	0	3690
				% within Industry, general recode	,0%	100,0%
			Transportation and communications	Count	0	2213
				% within Industry, general recode	,0%	100,0%
			Financial services and insurance	Count	0	2695
				% within Industry, general recode	,0%	100,0%
			Public administration and defense	Count	0	5978
				% within Industry, general recode	,0%	100,0%
			Real estate and business services	Count	0	4755
				% within Industry, general recode	,0%	100,0%

Industry, general recode * Class of worker [detailed version] * Agegrp * Sex * Year Crosstabulation

Year	Sex	Agegrp			Class of		
					Unknown	Total	
1991	Female	Industry, general recode	Education	Count	0	8979	
				% within Industry, general recode	,0%	100,0%	
				Health and social work	Count	0	6721
					% within Industry, general recode	,0%	100,0%
				Other community and personal services	Count	0	4778
			% within Industry, general recode		,0%	100,0%	
			Private household services	Count	0	615	
				% within Industry, general recode	,0%	100,0%	
			Unknown	Count	3440	8625	
				% within Industry, general recode	39,9%	100,0%	
Total	Count	11212	380156				
	% within Industry, general recode	2,9%	100,0%				
50-64	Industry, general recode	NIU	Count	19	77153		
			% within Industry, general recode	,0%	100,0%		
			Agriculture, fishing, and forestry	Count	0	7307	
				% within Industry, general recode	,0%	100,0%	
			Mining	Count	0	17	
				% within Industry, general recode	,0%	100,0%	
			Manufacturing	Count	0	2170	
				% within Industry, general recode	,0%	100,0%	
Electricity, gas and water	Count	0	23				
	% within Industry, general recode	,0%	100,0%				
Construction	Count	0	32				
	% within Industry, general recode	,0%	100,0%				
Wholesale and retail trade	Count	0	1998				
	% within Industry, general recode	,0%	100,0%				

Industry, general recode * Class of worker [detailed version] * Agegrp * Sex * Year Crosstabulation

Year	Sex	Agegrp	Industry, general recode	Class of	Total		
					Unknown	Total	
1991	Female	50-64	Industry, general recode	Hotels and restaurants	Count	0	871
					% within Industry, general recode	,0%	100,0%
				Transportation and communications	Count	0	173
					% within Industry, general recode	,0%	100,0%
				Financial services and insurance	Count	0	154
					% within Industry, general recode	,0%	100,0%
				Public administration and defense	Count	0	631
					% within Industry, general recode	,0%	100,0%
				Real estate and business services	Count	0	376
					% within Industry, general recode	,0%	100,0%
				Education	Count	0	785
					% within Industry, general recode	,0%	100,0%
		Health and social work	Count	0	861		
			% within Industry, general recode	,0%	100,0%		
		Other community and personal services	Count	0	526		
			% within Industry, general recode	,0%	100,0%		
		Private household services	Count	0	323		
			% within Industry, general recode	,0%	100,0%		
		Unknown	Count	355	928		
			% within Industry, general recode	38,3%	100,0%		
		Total	Count	374	94328		
			% within Industry, general recode	,4%	100,0%		
2001	Male		Industry, general recode	NIU	Count		197513
					% within Industry, general recode		100,0%
			Agriculture, fishing, and forestry	Count		19458	
				% within Industry, general recode		100,0%	

Industry, general recode * Class of worker [detailed version] * Agegrp * Sex * Year Crosstabulation

Year	Sex	Agegrp	Industry, general recode	Class of			
					Unknown	Total	
2001	Male		Industry, general recode	Mining	Count		736
					% within Industry, general recode		100,0%
				Manufacturing	Count		22493
					% within Industry, general recode		100,0%
				Electricity, gas and water	Count		2289
					% within Industry, general recode		100,0%
				Construction	Count		17227
					% within Industry, general recode		100,0%
				Wholesale and retail trade	Count		26583
					% within Industry, general recode		100,0%
				Hotels and restaurants	Count		10188
					% within Industry, general recode		100,0%
				Transportation and communications	Count		15395
	% within Industry, general recode		100,0%				
Financial services and insurance	Count		4001				
	% within Industry, general recode		100,0%				
Public administration and defense	Count		6275				
	% within Industry, general recode		100,0%				
Real estate and business services	Count		8743				
	% within Industry, general recode		100,0%				
Education	Count		6544				
	% within Industry, general recode		100,0%				
Health and social work	Count		4472				
	% within Industry, general recode		100,0%				
Other community and personal services	Count		14405				
	% within Industry, general recode		100,0%				

Industry, general recode * Class of worker [detailed version] * Agegrp * Sex * Year Crosstabulation

Year	Sex	Agegrp			Class of			
					Unknown	Total		
2001	Male	Industry, general recode	Private household services	Count		79		
				% within Industry, general recode		100,0%		
			Response suppressed	Count		121		
				% within Industry, general recode		100,0%		
			Unknown	Count		9766		
				% within Industry, general recode		100,0%		
			Total	Count		366288		
				% within Industry, general recode		100,0%		
			50-64	Industry, general recode	NIU	Count		29694
						% within Industry, general recode		100,0%
		Agriculture, fishing, and forestry	Count		11209			
			% within Industry, general recode		100,0%			
		Mining	Count		194			
			% within Industry, general recode		100,0%			
		Manufacturing	Count		6770			
			% within Industry, general recode		100,0%			
		Electricity, gas and water	Count		518			
			% within Industry, general recode		100,0%			
		Construction	Count		6091			
			% within Industry, general recode		100,0%			
		Wholesale and retail trade	Count		6402			
			% within Industry, general recode		100,0%			
		Hotels and restaurants	Count		2121			
			% within Industry, general recode		100,0%			
		Transportation and communications	Count		5360			
			% within Industry, general recode		100,0%			

Industry, general recode * Class of worker [detailed version] * Agegrp * Sex * Year Crosstabulation

Year	Sex	Agegrp	Industry, general recode	Class of		
					Unknown	Total
2001	Male	50-64	Industry, general recode	Financial services and insurance	Count	912
					% within Industry, general recode	100,0%
				Public administration and defense	Count	2647
					% within Industry, general recode	100,0%
				Real estate and business services	Count	1962
					% within Industry, general recode	100,0%
				Education	Count	2098
					% within Industry, general recode	100,0%
				Health and social work	Count	1354
					% within Industry, general recode	100,0%
			Other community and personal services	Count	2617	
				% within Industry, general recode	100,0%	
			Private household services	Count	34	
				% within Industry, general recode	100,0%	
			Response suppressed	Count	37	
				% within Industry, general recode	100,0%	
			Unknown	Count	2416	
				% within Industry, general recode	100,0%	
			Total	Count	82436	
				% within Industry, general recode	100,0%	
	Female		Industry, general recode	NIU	Count	266573
				% within Industry, general recode	100,0%	
Agriculture, fishing, and forestry				Count	13829	
				% within Industry, general recode	100,0%	
			Mining	Count	69	
				% within Industry, general recode	100,0%	

Industry, general recode * Class of worker [detailed version] * Agegrp * Sex * Year Crosstabulation

Year	Sex	Agegrp	Industry, general recode	Class of	Total		
					Unknown	Total	
2001	Female		Industry, general recode	Manufacturing	Count	11218	
					% within Industry, general recode	100,0%	
				Electricity, gas and water	Count	638	
					% within Industry, general recode	100,0%	
				Construction	Count	790	
					% within Industry, general recode	100,0%	
				Wholesale and retail trade	Count	19103	
					% within Industry, general recode	100,0%	
				Hotels and restaurants	Count	7130	
					% within Industry, general recode	100,0%	
				Transportation and communications	Count	3508	
					% within Industry, general recode	100,0%	
				Financial services and insurance	Count	4364	
					% within Industry, general recode	100,0%	
Public administration and defense	Count	6540					
	% within Industry, general recode	100,0%					
Real estate and business services	Count	9138					
	% within Industry, general recode	100,0%					
Education	Count	12305					
	% within Industry, general recode	100,0%					
Health and social work	Count	8976					
	% within Industry, general recode	100,0%					
Other community and personal services	Count	6868					
	% within Industry, general recode	100,0%					
Private household services	Count	583					
	% within Industry, general recode	100,0%					

Industry, general recode * Class of worker [detailed version] * Agegrp * Sex * Year Crosstabulation

Year	Sex	Agegrp			Class of	Total
					Unknown	
2001	Female	Industry, general recode	Response suppressed	Count		49
				% within Industry, general recode		100,0%
			Unknown	Count		5479
				% within Industry, general recode		100,0%
		Total		Count		377160
				% within Industry, general recode		100,0%
	50-64	Industry, general recode	NIU	Count		65303
				% within Industry, general recode		100,0%
			Agriculture, fishing, and forestry	Count		8546
				% within Industry, general recode		100,0%
			Mining	Count		12
				% within Industry, general recode		100,0%
			Manufacturing	Count		2221
				% within Industry, general recode		100,0%
			Electricity, gas and water	Count		79
				% within Industry, general recode		100,0%
			Construction	Count		100
				% within Industry, general recode		100,0%
			Wholesale and retail trade	Count		2669
				% within Industry, general recode		100,0%
			Hotels and restaurants	Count		1330
				% within Industry, general recode		100,0%

Industry, general recode * Class of worker [detailed version] * Agegrp * Sex * Year Crosstabulation

Year	Sex	Agegrp	Industry, general recode	Class of	Class of		
					Unknown	Total	
2001	Female	50-64	Industry, general recode	Transportation and communications	Count		357
					% within Industry, general recode		100,0%
				Financial services and insurance	Count		391
					% within Industry, general recode		100,0%
				Public administration and defense	Count		1326
					% within Industry, general recode		100,0%
				Real estate and business services	Count		1027
					% within Industry, general recode		100,0%
				Education	Count		1656
					% within Industry, general recode		100,0%
				Health and social work	Count		1322
	% within Industry, general recode		100,0%				
			Other community and personal services	Count		852	
				% within Industry, general recode		100,0%	
			Private household services	Count		263	
				% within Industry, general recode		100,0%	
			Response suppressed	Count		3	
				% within Industry, general recode		100,0%	
			Unknown	Count		943	
				% within Industry, general recode		100,0%	
			Total	Count		88400	
				% within Industry, general recode		100,0%	

Chi-Square Tests

Year	Sex	Agegrp		Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
1971	Male		Pearson Chi-Square	513861,95 ^a	70	,000
			Likelihood Ratio	573951,28	70	,000
			Linear-by-Linear Association	13592,263	1	,000

Chi-Square Tests

Year	Sex	Agegrp		Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
1971	Male		N of Valid Cases	339523		
		50-64	Pearson Chi-Square	98936,741 ^b	70	,000
			Likelihood Ratio	94629,467	70	,000
			Linear-by-Linear Association	1549,367	1	,000
			N of Valid Cases	65457		
	Female		Pearson Chi-Square	621907,31 ^c	70	,000
			Likelihood Ratio	411206,88	70	,000
			Linear-by-Linear Association	33984,631	1	,000
			N of Valid Cases	362675		
		50-64	Pearson Chi-Square	113683,43 ^d	70	,000
			Likelihood Ratio	82912,365	70	,000
			Linear-by-Linear Association	9491,693	1	,000
N of Valid Cases			69166			
1981	Male		Pearson Chi-Square	551644,38 ^e	80	,000
			Likelihood Ratio	604189,70	80	,000
			Linear-by-Linear Association	34323,306	1	,000
			N of Valid Cases	367750		
	50-64	Pearson Chi-Square	117235,59 ^f	80	,000	
		Likelihood Ratio	108873,40	80	,000	
		Linear-by-Linear Association	7913,941	1	,000	
		N of Valid Cases	74182			
	Female		Pearson Chi-Square	685753,02 ^g	80	,000
			Likelihood Ratio	420041,61	80	,000
			Linear-by-Linear Association	42995,333	1	,000
			N of Valid Cases	386559		
50-64		Pearson Chi-Square	151885,09 ^h	80	,000	
		Likelihood Ratio	96464,725	80	,000	
		Linear-by-Linear Association	12824,743	1	,000	
		N of Valid Cases	78263			
1991	Male		Pearson Chi-Square	565895,18 ⁱ	80	,000
			Likelihood Ratio	596710,48	80	,000
			Linear-by-Linear Association	68197,686	1	,000
			N of Valid Cases	365330		

Chi-Square Tests

Year	Sex	Agegrp		Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
1991	Male	50-64	Pearson Chi-Square	165282,54 ^j	80	,000
			Likelihood Ratio	156149,95	80	,000
			Linear-by-Linear Association	32299,720	1	,000
			N of Valid Cases	90374		
	Female	50-64	Pearson Chi-Square	619609,90 ^k	80	,000
			Likelihood Ratio	453491,94	80	,000
			Linear-by-Linear Association	70190,436	1	,000
			N of Valid Cases	380156		
	50-64		Pearson Chi-Square	194148,94 ^l	80	,000
			Likelihood Ratio	105521,53	80	,000
			Linear-by-Linear Association	29359,424	1	,000
			N of Valid Cases	94328		
2001	Male	50-64	Pearson Chi-Square	521377,65 ^m	68	,000
			Likelihood Ratio	571450,60	68	,000
			Linear-by-Linear Association	49527,237	1	,000
			N of Valid Cases	366288		
	50-64		Pearson Chi-Square	131976,82 ⁿ	68	,000
			Likelihood Ratio	139333,70	68	,000
			Linear-by-Linear Association	7870,123	1	,000
			N of Valid Cases	82436		
	Female	50-64	Pearson Chi-Square	629614,10 ^o	68	,000
			Likelihood Ratio	516704,04	68	,000
			Linear-by-Linear Association	62394,332	1	,000
			N of Valid Cases	377160		
50-64		Pearson Chi-Square	167568,44 ^p	68	,000	
		Likelihood Ratio	123584,21	68	,000	
		Linear-by-Linear Association	9321,571	1	,000	
		N of Valid Cases	88400			

- a. 0 cells (,0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 35,85.
- b. 5 cells (5,6%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 2,79.
- c. 15 cells (16,7%) have expected count less than 5. The minimum expected count is ,08.
- d. 44 cells (48,9%) have expected count less than 5. The minimum expected count is ,01.
- e. 2 cells (2,0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 2,85.
- f. 5 cells (4,9%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 1,88.
- g. 15 cells (14,7%) have expected count less than 5. The minimum expected count is ,24.

Chi-Square Tests

- h. 39 cells (38,2%) have expected count less than 5. The minimum expected count is ,04.
- i. 3 cells (2,9%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 1,62.
- j. 6 cells (5,9%) have expected count less than 5. The minimum expected count is ,68.
- k. 6 cells (5,9%) have expected count less than 5. The minimum expected count is ,85.
- l. 30 cells (29,4%) have expected count less than 5. The minimum expected count is ,07.
- m. 2 cells (2,2%) have expected count less than 5. The minimum expected count is ,85.
- n. 7 cells (7,8%) have expected count less than 5. The minimum expected count is ,16.
- o. 6 cells (6,7%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 1,15.
- p. 13 cells (14,4%) have expected count less than 5. The minimum expected count is ,09.

Crosstabs

Case Processing Summary

	Cases					
	Valid		Missing		Total	
	N	Percent	N	Percent	N	Percent
Agegrp * Educational attainment, international recode [general versio * Year	2333341	100,0%	0	,0%	2333341	100,0%

Agegrp * Educational attainment, international recode [general versio * Year Crosstabulation

Year	Agegrp		Educational attainment, international recode [general versio					Total
			Less than primary completed	Primary completed	Secondary completed	University completed	Unknown	
1971	Agegrp	Count	92529	226350	58046	12954	7996	397875
		% within Agegrp	23,3%	56,9%	14,6%	3,3%	2,0%	100,0%
	50-54	Count	16014	20637	3649	1522	1823	43645
		% within Agegrp	36,7%	47,3%	8,4%	3,5%	4,2%	100,0%
	55-59	Count	20990	18500	3638	1526	2749	47403
		% within Agegrp	44,3%	39,0%	7,7%	3,2%	5,8%	100,0%
	60-64	Count	21861	14314	2873	1308	3219	43575
		% within Agegrp	50,2%	32,8%	6,6%	3,0%	7,4%	100,0%
	Total	Count	151394	279801	68206	17310	15787	532498
		% within Agegrp	28,4%	52,5%	12,8%	3,3%	3,0%	100,0%
1981	Agegrp	Count	48554	251944	88839	32013		421350
		% within Agegrp	11,5%	59,8%	21,1%	7,6%		100,0%
	50-54	Count	21721	33088	7039	2876		64724
		% within Agegrp	33,6%	51,1%	10,9%	4,4%		100,0%
	55-59	Count	15027	26696	4693	2005		48421
		% within Agegrp	31,0%	55,1%	9,7%	4,1%		100,0%
	60-64	Count	14607	19522	3502	1669		39300
		% within Agegrp	37,2%	49,7%	8,9%	4,2%		100,0%
	Total	Count	99909	331250	104073	38563		573795
		% within Agegrp	17,4%	57,7%	18,1%	6,7%		100,0%

Agegrp * Educational attainment, international recode [general versio * Year Crosstabulation

Year			Educational attainment, international recode [general versio					Total
			Less than primary completed	Primary completed	Secondary completed	University completed	Unknown	
1991	Agegrp	Count	13872	221030	156373	42475	121	433871
		% within Agegrp	3,2%	50,9%	36,0%	9,8%	,0%	100,0%
	50-54	Count	12163	34925	10402	4115	17	61622
		% within Agegrp	19,7%	56,7%	16,9%	6,7%	,0%	100,0%
	55-59	Count	20270	29919	8848	3417	16	62470
		% within Agegrp	32,4%	47,9%	14,2%	5,5%	,0%	100,0%
	60-64	Count	20382	30950	6863	2411	4	60610
		% within Agegrp	33,6%	51,1%	11,3%	4,0%	,0%	100,0%
Total	Count	66687	316824	182486	52418	158	618573	
	% within Agegrp	10,8%	51,2%	29,5%	8,5%	,0%	100,0%	
2001	Agegrp	Count	7566	161385	188565	80123		437639
		% within Agegrp	1,7%	36,9%	43,1%	18,3%		100,0%
	50-54	Count	2850	34998	14766	8376		60990
		% within Agegrp	4,7%	57,4%	24,2%	13,7%		100,0%
	55-59	Count	4915	30895	10220	5215		51245
		% within Agegrp	9,6%	60,3%	19,9%	10,2%		100,0%
	60-64	Count	12401	32463	9544	4193		58601
		% within Agegrp	21,2%	55,4%	16,3%	7,2%		100,0%
Total	Count	27732	259741	223095	97907		608475	
	% within Agegrp	4,6%	42,7%	36,7%	16,1%		100,0%	

Chi-Square Tests

Year		Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
1971	Pearson Chi-Square	32314,972 ^a	12	,000
	Likelihood Ratio	30642,454	12	,000
	N of Valid Cases	532498		
1981	Pearson Chi-Square	42818,838 ^b	9	,000
	Likelihood Ratio	39967,415	9	,000
	N of Valid Cases	573795		
1991	Pearson Chi-Square	109410,23 ^c	12	,000
	Likelihood Ratio	101080,03	12	,000
	N of Valid Cases	618573		
2001	Pearson Chi-Square	82085,468 ^d	9	,000
	Likelihood Ratio	69739,747	9	,000
	N of Valid Cases	608475		

- a. 0 cells (,0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 1291,87.
- b. 0 cells (,0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 2641,23.
- c. 0 cells (,0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 15,48.
- d. 0 cells (,0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 2335,55.

Crosstabs

Case Processing Summary

	Cases					
	Valid		Missing		Total	
	N	Percent	N	Percent	N	Percent
Agegrp * Educational attainment, international recode [general versio * Year * Sex	2333341	100,0%	0	,0%	2333341	100,0%

Agegrp * Educational attainment, international recode [general versio * Year * Sex Crosstabulation

Sex	Year	Agegrp		Educational attainment, international recode [general versio					Total
				Less than primary completed	Primary completed	Secondary completed	University completed	Unknown	
Male	1971	Agegrp	Count	34605	115205	29423	8660	2139	190032
			% within Agegrp	18,2%	60,6%	15,5%	4,6%	1,1%	100,0%
		50-54	Count	5696	11765	1928	1168	317	20874
			% within Agegrp	27,3%	56,4%	9,2%	5,6%	1,5%	100,0%
		55-59	Count	7995	11278	2217	1177	530	23197
			% within Agegrp	34,5%	48,6%	9,6%	5,1%	2,3%	100,0%
		60-64	Count	8720	9102	1849	1051	664	21386
	% within Agegrp		40,8%	42,6%	8,6%	4,9%	3,1%	100,0%	
	Total	Count	57016	147350	35417	12056	3650	255489	
		% within Agegrp	22,3%	57,7%	13,9%	4,7%	1,4%	100,0%	
	1981	Agegrp	Count	17379	126309	41222	19280		204190
			% within Agegrp	8,5%	61,9%	20,2%	9,4%		100,0%
		50-54	Count	8536	17576	3876	2130		32118
			% within Agegrp	26,6%	54,7%	12,1%	6,6%		100,0%
55-59		Count	5125	14338	2572	1506		23541	
		% within Agegrp	21,8%	60,9%	10,9%	6,4%		100,0%	
60-64		Count	4654	10803	1821	1245		18523	
	% within Agegrp	25,1%	58,3%	9,8%	6,7%		100,0%		
Total	Count	35694	169026	49491	24161		278372		
	% within Agegrp	12,8%	60,7%	17,8%	8,7%		100,0%		

Agegrp * Educational attainment, international recode [general versio * Year * Sex Crosstabulation

Sex	Year	Agegrp		Educational attainment, international recode [general versio					Total
				Less than primary completed	Primary completed	Secondary completed	University completed	Unknown	
Male	1991	Agegrp	Count	5638	108148	76733	23049	76	213644
			% within Agegrp	2,6%	50,6%	35,9%	10,8%	,0%	100,0%
		50-54	Count	3731	17672	5660	2929	14	30006
			% within Agegrp	12,4%	58,9%	18,9%	9,8%	,0%	100,0%
		55-59	Count	7291	15878	5059	2588	7	30823
			% within Agegrp	23,7%	51,5%	16,4%	8,4%	,0%	100,0%
		60-64	Count	7829	16004	3866	1843	3	29545
	% within Agegrp		26,5%	54,2%	13,1%	6,2%	,0%	100,0%	
	Total	Count	24489	157702	91318	30409	100	304018	
		% within Agegrp	8,1%	51,9%	30,0%	10,0%	,0%	100,0%	
	2001	Agegrp	Count	3445	81321	96097	37571		218434
			% within Agegrp	1,6%	37,2%	44,0%	17,2%		100,0%
		50-54	Count	1036	16125	7971	5092		30224
			% within Agegrp	3,4%	53,4%	26,4%	16,8%		100,0%
55-59		Count	1414	14474	5530	3407		24825	
		% within Agegrp	5,7%	58,3%	22,3%	13,7%		100,0%	
60-64		Count	3433	15872	5185	2897		27387	
	% within Agegrp	12,5%	58,0%	18,9%	10,6%		100,0%		
Total	Count	9328	127792	114783	48967		300870		
	% within Agegrp	3,1%	42,5%	38,2%	16,3%		100,0%		
Female	1971	Agegrp	Count	57924	111145	28623	4294	5857	207843
			% within Agegrp	27,9%	53,5%	13,8%	2,1%	2,8%	100,0%
		50-54	Count	10318	8872	1721	354	1506	22771
			% within Agegrp	45,3%	39,0%	7,6%	1,6%	6,6%	100,0%
		55-59	Count	12995	7222	1421	349	2219	24206
			% within Agegrp	53,7%	29,8%	5,9%	1,4%	9,2%	100,0%
		60-64	Count	13141	5212	1024	257	2555	22189
	% within Agegrp		59,2%	23,5%	4,6%	1,2%	11,5%	100,0%	
	Total	Count	94378	132451	32789	5254	12137	277009	
		% within Agegrp	34,1%	47,8%	11,8%	1,9%	4,4%	100,0%	
	1981	Agegrp	Count	31175	125635	47617	12733		217160
% within Agegrp			14,4%	57,9%	21,9%	5,9%		100,0%	

Agegrp * Educational attainment, international recode [general versio * Year * Sex Crosstabulation

Sex	Year				Educational attainment, international recode [general versio					Total
					Less than primary completed	Primary completed	Secondary completed	University completed	Unknown	
Female	1981	Agegrp	50-54	Count	13185	15512	3163	746		32606
				% within Agegrp	40,4%	47,6%	9,7%	2,3%		100,0%
			55-59	Count	9902	12358	2121	499		24880
				% within Agegrp	39,8%	49,7%	8,5%	2,0%		100,0%
			60-64	Count	9953	8719	1681	424		20777
			% within Agegrp	47,9%	42,0%	8,1%	2,0%		100,0%	
		Total	Count	64215	162224	54582	14402		295423	
			% within Agegrp	21,7%	54,9%	18,5%	4,9%		100,0%	
		1991	Agegrp	Count	8234	112882	79640	19426	45	220227
				% within Agegrp	3,7%	51,3%	36,2%	8,8%	,0%	100,0%
			50-54	Count	8432	17253	4742	1186	3	31616
				% within Agegrp	26,7%	54,6%	15,0%	3,8%	,0%	100,0%
			55-59	Count	12979	14041	3789	829	9	31647
			% within Agegrp	41,0%	44,4%	12,0%	2,6%	,0%	100,0%	
			60-64	Count	12553	14946	2997	568	1	31065
		% within Agegrp	40,4%	48,1%	9,6%	1,8%	,0%	100,0%		
		Total	Count	42198	159122	91168	22009	58	314555	
			% within Agegrp	13,4%	50,6%	29,0%	7,0%	,0%	100,0%	
	2001	Agegrp	Count	4121	80064	92468	42552		219205	
			% within Agegrp	1,9%	36,5%	42,2%	19,4%		100,0%	
		50-54	Count	1814	18873	6795	3284		30766	
			% within Agegrp	5,9%	61,3%	22,1%	10,7%		100,0%	
		55-59	Count	3501	16421	4690	1808		26420	
			% within Agegrp	13,3%	62,2%	17,8%	6,8%		100,0%	
		60-64	Count	8968	16591	4359	1296		31214	
		% within Agegrp	28,7%	53,2%	14,0%	4,2%		100,0%		
		Total	Count	18404	131949	108312	48940		307605	
			% within Agegrp	6,0%	42,9%	35,2%	15,9%		100,0%	

Chi-Square Tests

Sex	Year		Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Male	1971	Pearson Chi-Square	10063,696 ^a	12	,000
		Likelihood Ratio	9392,432	12	,000
		N of Valid Cases	255489		
	1981	Pearson Chi-Square	14657,712 ^b	9	,000
		Likelihood Ratio	13502,423	9	,000
		N of Valid Cases	278372		
	1991	Pearson Chi-Square	39740,028 ^c	12	,000
		Likelihood Ratio	35713,995	12	,000
		N of Valid Cases	304018		
	2001	Pearson Chi-Square	23425,583 ^d	9	,000
		Likelihood Ratio	20949,230	9	,000
		N of Valid Cases	300870		
Female	1971	Pearson Chi-Square	24304,388 ^e	12	,000
		Likelihood Ratio	23607,771	12	,000
		N of Valid Cases	277009		
	1981	Pearson Chi-Square	29339,094 ^f	9	,000
		Likelihood Ratio	27826,948	9	,000
		N of Valid Cases	295423		
	1991	Pearson Chi-Square	71548,814 ^g	12	,000
		Likelihood Ratio	67734,505	12	,000
		N of Valid Cases	314555		
	2001	Pearson Chi-Square	60179,935 ^h	9	,000
		Likelihood Ratio	51526,787	9	,000
		N of Valid Cases	307605		

- a. 0 cells (,0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 298,21.
- b. 0 cells (,0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 1607,68.
- c. 0 cells (,0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 9,72.
- d. 0 cells (,0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 769,66.
- e. 0 cells (,0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 420,86.
- f. 0 cells (,0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 1012,89.
- g. 0 cells (,0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 5,73.
- h. 0 cells (,0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 1580,71.